

د افغانستان

د افغانستان حکومت

ACKU

بنا غلی محمد داؤد رئیس دولت و صدر اعظم موقع
ایراد بیاناتشان در ضیافتیکه با افتخارشان از طرف بنا غلی
بو تو صدر اعظم پاکستان در هوٹل انٹر کانتیننٹال
ترتیب شده بود

د افغانستان د وړو وړو وزارت

د اردو مجله

د دنیای امروز جزایثار و فداکاری امر دیگری پیشرفت
را میسر کرده نمیتواند
« از بیانات رهبر انقلاب »

د جمهوریت ۳۶ گڼه

شماره سرطان ۱۴۵۵

۴۱ حمل ۱۴۹۹ ن

نمبر مسلسل : ۶۵۲

سال تاسیس :

جون - جولای ۱۹۷۶ عیسوی

فهرست این شماره

صفحه	نویسنده و مترجم	مضمون
۱	دگرمن فیض عاطفی	سومین سالگرد انقلاب جمهوری ما
۳	. . .	دجمهوریت په رڼا کی
۷	جگړن ار کانجرب علی احمد جلالی	پس از حرب اکتوب ۱۹۷۳ ...
۱۲	جگتورن میر حسام الدین محتشمی	چگونه میتوان در میدان مسابقه ...
۱۷	جگتورن شمس الدین ظریف صدیقی	دقت وسیله برای افزایش هوش
۲۰	جگتورن حمید	دلبنان نظا می حالت ...
۲۲	جگتورن توریالی عثمانی	توپچی در مبارزه با تانک
۲۵	جگتورن نیک محمد	تاکتیک تاثير آتشی بالای دشمن
۲۹	جگتورن محمد ابراهیم	قوای زره دار در آینده
۳۴	فضل الحق فکرت	سببا د
۳۷	جگتورن حبیب الله زره سواند	دسپلین او اطاعت د عسکریت روح ...
۳۹	دگرمن غلام رضا شعار	پیاده میکانیزه
۴۳	دگرمن محمد ایوب تولنمل	موتر های زره دار کشف
۴۹	بناغلی بکناش	مقایسه میان حماسه های گشتاسپنامه و ...
۵۲	جگتورن خلیل الله عنایت	انکشاف و تکامل طیارات ...
۵۶	م: فرزانه	رویداد های جهان ...
۶۱	بناغلی عطا رادمرد	اعداد و آثار گرانقدر یکه هنر زندگی را ...
۶۴	جگتورن امیر جان شکوری	هرات د تاریخ په غیر کی
۷۱	جگتورن عبدالواسع روین	آنتونوف ..
۷۷	تورن حلیم «ظریفی»	د هیواد پالنې دلوری روحی ...
۸۳	جگتورن اسدالله	تشعشعات انفراروژ
۸۹	تورن میر جمال الدین فخری	تجارب حربی را چگونه فرا گیریم ؟
۹۲	...	اطلاعات دفاعی
۹۵	دوهم بریدمن عبدالرحمن	وظایف جوانان دراعتلای کشور
۹۶	ناهیدرایق رحیمی	راديو آيزوتوپ ها در ...
۱۰۰	اداره	ما و همکاری قلمی مجله اردو

سومین سالگرد انقلاب جمهوری ما

باحلول روز ۲۶ سرطان هر سال موجی از جنبش و هلهله و جوش و خروش در کشور ما روی نمایی گردد این روز بزرگ تاریخی نقطه تحول عظیمی در بنیان حیات سیاسی و اقتصادی و اجتماعی مردم ما است زیرا افغانستان عزیز در خلال همین روز خجسته، در قطار ملل جمهوری خواه و مردمی که رژیم مردمی جمهوری را از دل و جان پذیرا بودند، قرار می گیرد، اثرات مفید و ثمر بخش این نظام فرخنده از همان اوایل کار، بروشنی و تابندگی خویش آغاز نمود و البته نتایج بعدی آن را که بر پایه رفاه خلق و ترقی و انکشاف مملکت استوار است مرور زمان با ثبات می رساند.

جمهوری خواهی، راز نهانی بود که از دیر زمان جزو خواسته های دیرینه ملت ما بود و تنها زمان و شرایط اساسی بکار بود که آن خواسته ها، جامه عمل بپوشد. آرزوهای یک ملت بصورت مجموعی و تدریجی کار خود را میکند و قهرمانانی که بعامیت و ارزش افکار عمومی آگاهانه و عالمانه نظر می افکنند تمام نیروی مادی و معنوی خود و اطرافیان شان را در همین جهت بکار می اندازند و توفیق آنها چون پشتوانه قوی از نیروی جامعه دارد امری لازمی و لابدی است بنابراین هر تحول و انقلابی که برشالوده احساسات و عواطف و خواسته های معقول و سالم جامعه و توده متکی باشد، خواه مخواه برآورده شدنی است و تاخیر و تقدیم این موفقیت وابسته بشرایط زمان است.

زمان روی کار آمدن جمهوری در افغانستان مصادف با ۲۶ سرطان بود که بدستگیری و رهبری مرد نامور افغان بناغلی محمد داؤد و قهرمانان اردوی جوان افغان صورت گرفت بساط رژیم گذشته درهم نوردیده شد و جای آن را آرزوهای دیرینه مردم یعنی رژیم جمهوری گرفت. این حرکت، عملی بود که با درایت و کاردانی و تدابیر ارزنده رهبر ملی ما از مرحله فرضی و خیالی بساحه عمل راه یافت.

دکتر من فیض محمد طغی

میر مجله اردو

انقلاب ۲۶ سرطان ۱۳۵۲ سرفصل تازه و باشکوهی بود که سه سال از آن تاریخ می‌گذرد در ظرف این مدت، کارهای بزرگ و پلان‌های وسیع و فعالیت‌های کم‌نظیر و مساعی دامن‌دار در تمام شئون حیاتی کشور روی دست گرفته شد برای استقرار و استحکام رژیم نوین دزحمات و جانفشانی‌های فراوان بعمل آمد ریفرم هادرساحه معارف، اصلاحات ارضی، طرح قوانین و تنظیم پلان هفت ساله ملی ساختن بانکها و انکشاف زراعت و بهبود مناسبات سیاسی با همه کشورهای و جلب کمک‌های خارجی و امثال آن علی‌الدوام انجام پذیرفت همه اینها قدم‌های بنیادی و اساسی بود که کشور ناتوان مابدانها عاجلانه نیازمندی داشت زیرا سیاست‌های غلط اقتصادی و سیاسی و اجتماعی دوره‌های گذشته، مملکت را تدریجاً بسوی تباهی و سقوط می‌برد و این پلان‌ها و ریفرم‌ها و حرکت‌های انقلابی توانست جان تازه‌ای در پیکر لرزان مملکت بدمد و چشم‌انداز جدیدی را در پیشگاه دیدگان مردم ما باز نماید، چشم‌اندازی که در افق روشن آن نور امید و رفاه و ترقی میدرخشد.

اردوی جوان افغان که در طول تاریخ دیرینه ما همیشه نقش عمیق و فعال در راه دفاع از استقلال و مقدسات ملی داشته است و در مبارزات آزادیخواهانه مردم ما مقام برجسته تاریخی اش را دائماً حفظ نموده است در روپیکار آوردن جمهوریت نوین نیز مقام برجسته و فراموش‌ناشدنی را دارا میباشد و ازین رو بالتفات

و توجه خاص رهبر عالی‌قدر ما روز بروز مراحل انکشاف و پیشرفت را می‌پیماید اردوی افغان یک اردوی جوان جمهوریست و با قدرت و صلاحیت کامل از تمنیات رهبر ملی و آرزوهای مردم ما نمایندگی می‌کند و این افتخار بزرگ را بعهده دارد که مورد اعتماد قاطبه ملت افغان بوده و آن فاصله‌های نامطلوبی را که در ادوار گذشته بین ملت و اردو ایجاد می‌کردند، اکنون جز و افسانه‌ها قرار گرفته است.

ما با سرور و خوشحالی روز ۲۶ سرطان را تجلیل می‌کنیم و امیدواریم همان‌طور که پیشوای حیات نوین مادر خطابه‌های مختلف خویش یادآوری فرمودند دنیای مادی‌دانش و جهان ما جهان روشنفکری و زندگی‌ما زندگی‌مرقه و مسعود و تمنیات و آرزوهای ما بر محور وحدت ملی و اتحاد فکر و عمل باشد ما از بارگاه خدای پاک و توانا التجا می‌کنیم که در راه عظمت و ترقی افغانستان عزیز و سر بلندی پرچم پرافتخار ما و سعادت و رفاه ملت نجیب افغان بما توفیق خدمت و فداکاری عنایت فرماید تا در پرتو ارزش‌های بنیادی جمهوریت خویش بتوانیم عناصر خداپرست، فعال و وطن‌دوست و فداکار بار آمده و کشتی با عظمت افغانستان عزیز را با جانفشانی و نیروی اتحاد فکر و عمل تدریجاً بساحل مراد و سعادت برسانیم.

سومین سالگرد

انقلاب

جمهوریت

د جمهوریت په رڼا کې بنیادی هلې ځلې

دا کثرت په ګټه

د خپلې ټولني دنيکمرغې او ودانولو لپاره ايثار او سرشندنې ته تل چمتو او سوداډي دلته يو عيني واقعيت چه دا انقلاب دلارښود له خوا د افغان خلکو ته خطاب شوي دي « سطح زندگي، فرهنگ و صحت در وطن مامتاً سفانه در نازلترين سطح جهاني قرار دارد طی دهه اخير سطح زندگي مردم افغانستان مرتباً پايان آمد و مخارج زندگي بالارفت که بار سنگين و تحمل نا پذير آن هر سال کمر شکن تر ميشد قيمت ها بطور سرسام آوري بالارفت ولي معاش مامورين پائين رتبه و مستخدمين دولت اجرت کارگران از حد بخور و نمير تجاوز نکرد فقر و بيکاري در جامعه سياروزي و آوارگي مردم شدت يافت بيماري درسيان مردم بيش از پيش شيوع پيدا کرد، معارف و فرهنگ به انحطاط گراييد عدم مصؤونيت و عدم تطبيق قانون در جامعه حکم فرما گرديد مطلق العنانی ظلم و ستم مستبدين و متنفذين مامورين عاليرتبه بيرحم شدت يافت فساد در دستگاه دولت بالا گرفت و بر سواي کشيد دستبرد از بيت المال از ثروت ملی مملکت و از كيسه مردم رايج گرديد اختلاس ارتشاً احتکار قاچاقبري ثقل و سود خواري بطور روز افزون شيوع يافت و از اينرو عرصه زندگي که به اکثریت مردم ما محدود بود تنگتر گرديد . »

پدغه علمی تشخيص کي چه دافغانی پخوانی ټولنی مشخصو اوضاعونه شوي دجمهوری نوی نظام مکلیفتونه

د افغانستان جمهوري دولت د کړنلاري او گټور و پر يکړو او تصميمو څخه معلومه کيږي چه دغه نظام د خپل تاسيس نه تر اوسه پوري خپل مسؤوليتونه او مکلفيتونه د ژوندانه په مختلفو اړخو کي د محدودو شرايطو او امکاناتو په چوکات کي په بڼه توگه ترسره کړي او يا په بل عبارت زمونږ جمهوري نظام په بڼه توگه خپله تعهداتو او مسؤوليتو ته متوجه دي او تل دا هڅه کوي چه دهيواد اقتصادي اجتماعي او نوري چاري دخلکو دا کثريت په ګټه علمی ميناً او منشأ ولري لکه چه پدغه تيرو کلونو کي وليدل شول زمونږ د جمهوري نظام کړنلاره يواځي په خبرو کي پاتي نشوه بلکه مونږ عملا وليدل چه دا اقتصادي او اجتماعي ترقيو لپاره عملي - علمی او مثبت گامونه دخلکو دا کثريت په ګټه واخستل شول .

د افغانستان جمهوري نظام د مسؤوليت ومانه چه دهيواد د پرمختگ او تکامل لپاره په تيوري او عمل کي بنیادی هلې ځلې وکړي زمونږ د جمهوري نظام تيوري چه علمی او فلسفي اساس لري د دولت درئيس او د انقلاب دلارښود په بيانو کي د افغانستان خلکو ته نشر شوي او اوس ، اوس دغه ټول بيانونه چه د افغانستان د سبا ورځي تاريخ جوړوي په متانت سره عملي جنبه پيدا کوي او هم پدغه بيانو کي يو لړ حقايق د افغانستان خلکو ته اراښه شوي او مونږ دپته رابولي چه

اومسؤولیتونه بی درانده کړی اونوی نظام بی په خپلی مترقی کړنلاری سره مؤظف کړیدی چه د دغو ټولو اجتماعی اقتصادی، فرهنگی اونور نیمگړتیاوو د مینځه وړلو لپاره کتور تصمیمونه ونیسی اوداسی زمینه مساعده کړی چه دغه ستونزی اونیمگړتیاووی پراو په پراو یوپه بل پسې له مینځه لاړی شی اوزمونیر اکثریت پدی بریالی شی چه دخپل ژوندانه د سمون تیا لپاره د جمهوری دولت په لاری شود نه پخپله هلی، غلی اومبارزی وکړی ترخو اجتماعی ناخوالی اونا برابری له مینځه یوسی اود پرمختگ اوتکامل زمینه برابره شی لکه داداوسنی بشری ټولنی یوعام خاصیت دی ترخو چه په ټولنه کی اجتماعی اواقتصادی تضادونه په عینی شکل سره موجود دی دا اجتماعی پرمختگو زمینه نشی مینځ ته راتلای. اوهمدارنگه ترخو دټولنی غځه اختلاس، رشوت، احتکار تاچاق اوداسی نور له منځه لاړی نشی اجتماعی عدالت منځ ته نشی راتلای.

لکه مونیر ولیدل چه د پخوانی رژیم له پنبو غورغیدل علتونه چه د دولت درئیس اوصدراعظم په پورتنی ویناکی پوره روپانه شوی همدا اجتماعی اواقتصادی ناخوالی او نابرابری وی چه د پخوانی رژیم په بحالی نوی جمهوری نظام ټینگ شو اوجمهوری دولت هم ترسوسه پوری هڅی کړی چه دټولنی ټولی ستونزی او اجتماعی ناخوالی اونا برابری تشخیص کړی اویو په بل پسې بی په پوره متانت عزم و ثبات سره له مینځه یوسی اوهمدوجه ده چه د جمهوری نظام زعامت د تاریخ د حکم سره سم اجتماعی زاړه بنیادونه له مینځه یوسی اوخپله کړنلاری ته داسی بنیادورکړی چه دزمانی د منطق سره سم اوهم د عصر اوزمان غوښتنوته مثبت خواب وواپی په همدی دلیل زمونیر د جمهوری دولت کړنلاری هم په عمل اوهم په نظر کی مترقی بڼه اوشکل لری چه مونیر پوره ډاډینه لرو که د جمهوری دولت کړنلاری په علمی شکل سره عملی اود تطبیق وپوگرغی زمونیر د هیواد اساسی ستونزی به له مینځه لاړی شی اما یو حقیقت ته باید ټل پاملرنه وکړو چه دکارونوپه اجرا کی د عجلی نه کار اخستل عجولانه عمل دی لکه عجله د شاپسی ناوړه عواقب لری.

که مونیر ددی په لټه کی یوچه مونیر په هیواد کی دی بنیادی بدلونونه راشی ددی کار عملی کول وقت اوزمان غواړی لکه بنیادی بدلونونه پرته د علمی پلانونود طرحه کولو غځه منځ ته نشی راتلای اود علمی پلانونو وضع کول اوطرحه وقت اوزمان پکار لری ددی علمی کارو منځ ته راوسه تل ددی منځ ته راوړنه چه دی رکار اوعلمی هلی غلی وشی ترخو په راتلونکو کارو کی سم وواو اشتباه منځ ته رانشی اودادی هم وسنجول شی چه غرننگه مونیر کولایشو چه دخپلی ټولنی اساسی اړتیاووی ترسره

کولای شو اوهم خپلی اساسی ستونزی له مینځه وړلی شو. هوزمونیر دټولنی اساسی ستونزی اوا اساسی اړتیاووی دا انقلاب دلارینود په بیانو کی توضیح شوی اود پرمختگ اوتکامل لیاری هم پدغو بیانو کی ښودل شوی دی.

غرننگه چه ولیدل شول دافغانی ټولنی ټول کاریگر اومؤلدین چه د هیواد اکثریت تشکیلوی د جمهوری نظام خاص پام بی محانته راوړه اود دولت تصمیم ونیوه چه د دغو وسیعو او پراخو ډلو د ژوندانه د بڼه والی لپاره کتور تصمیمونه ونیسی او په ښه توگه ددوی لومړنی اړتیاووی ترسره شی په لومړی پراو کی دولت بریالی شو چه دکاریگرودورخنی دکار ساعتونه د مامورینو په شان وټاکی اوهم تراوسه پوری دا بتدایی کاریگر د معاش دوه غلی زیات شوی اودویته ما کولات هم دټاکلو مقرراتو سره سم منظور شول. د بلی خوانه دولت خپلی محکمې په هغو کسانو وویشلی چه لومړنی مستحقین وه. اوتر اوسه پوری په زرهارو کورنی د محکمې خاوندان گرغیدلی اوهمدارنگه نوی نظام د هیواد دکرهنی د چارو د پرمختگ اوددی لپاره په علمی شکل سره بعضی کتور تصمیمونه ونیول او په مساعده و شرایطو باندی بی کیمیاوی سره اواصلاح شوی بذری غنم په بزگرانو وویشل.

همدارنگه جمهوری نظام د هیواد دکرنی د چارو بنیادی بدلون په خاطر د ارضی اصلاحاتو قانون تصویب کړ. اومونیر پوره باور لرو چه د دغه قانون د عملی کیدونه وروسته به زمونیر کړنه اساسی انکشاف اوتکامل وکړی اوهم به د هیواد اکثریت خلک د محکمې خاوندان شی زمونیر جمهوری دولت دخپل تأسیس نه تراوسه پوری خپله جدی پاملرنه دکرهنی چاروته معطوف کړی او غرننگه چه اعلام وشو دولت په اوه کلن پلان کی دکرهنی د پرمختیا چاروته د لومړی ټوب حق ورکړی شوی د دولت مقصد ددی کار غځه دادی ترخو د هیواد اکثریت خلکو ته د تولیدو کارو زمینه مساعده شی لکه په اوسنیو شرایطو کی د هیواد اکثریت خلکو ته دکار زمینه مساعده ول په آسانو شرایطو سره دکرهنی د چارو وسعت اوپراخول دی غرننگه چه په اوه کلن اقتصادی پلان کی د دغه مأمول د سرته رسیدو لپاره جدی توجه شوی اوهغه تجویز شوی پروژی چه داوه کلن پلان د تطبیقولو نه به وروسته به تولید پیل وکړی دکرهنی محصولات او تولیدات به زیات اوهم به زمونیر د هیواد د پراخو ابادی شی او ډیر خلک په کار و اچول شی چه په هغه صورت کی به وزگاری تر یوه حده کمه شی.

اومونیر د هیواد پرته لدی چه دکرنی د تولیداتو محصولاتو له خوا به په خپل بحان متکی شی زمونیر ډیر محصولات به باندنیو بازاروته هم واستول شی اوهم به د صنعت د پراختیا دپاره د توجه وپراسعارا اومه مواد برابر

شي ځكه كه كرهنه په اساسي توگه انكشاف او تكامل وكړي
په څنگ يې د هيواد صنعتي چاري هم ښه پرمختگ كوي او
په آسانه توگه داخلي اومه مواد د هيواد په فابريكو او صنعتي
پروژو كې د استفادې وړ گرځي. د دولت په دغه ټولو طرحه
شويو پروگراموكې دا هغه شوي ترڅو په حقيقي توگه د
خلكو د اكثریت گټې تضمین شي پدې سلسلې سره د ارضي
اصلاحاتو قانون هم ددغه مقصد په خاطر د دولت لخوا
تصویب شو او د ارضي اصلاحاتو د مینځ ته راوستلو په خاطر
د انقلاب لارښود فرمائيلي: «د افغانستان جمهوري دولت
به د افغانستان د خلکو د اكثریت د گټو د پاره د محكمو اصلاحات
د خپلو بنيادي اصلاحاتو په پروگرام كې د يوه مهم اقدام
په توگه په نظر كې ونيسي»

د همدې وينا په اساس وه چه جمهوري دولت د ارضي
اصلاحاتو قانون وروسته د علمي څيړنو په اساس طرح او
تصویب كړ او مونږ هيله لرو چه په راتلونكو څو كلونوكې
به د هيواد په گوټ گوټ كې عملي جنبه پيدا كاندې او اوسني
تضادونه چه د محكمې له پلوه زمونږ په ټولني كې په عيني
شكل سره موجود دي د مينځه به لارشي او د هيواد ډير
خلك به د محكمې خاوندان شي د محكمو اصلاحات پرته لدې چه
د هيواد خلكو دنيمرغه كولو كې لوي رول لري په
عمومي توگه د ټولني عمومي اقتصاد هم پياوړي كيږي .
ځكه هغه وخت چه خلك د محكمې خاوندان شي په شور او
ځوك سره تل هغه كوي چه د خپلې محكمې نه ډير محصول
واخلي او دوي هدف د لاسته راوړو په خاطر ډير زيار باس
او زحمت گالي چه محكمه يې آباءه اوښه حاصل وركړي او
د لومړي لاس څخه خپل محصول واخلي اوس
خو څرنگه چه پخواني تعامل دي زمونږ بزگران
چه د محكمې په كړاو كې الومړي درجه كار ددوي په
غاړه وي مگر د حاصل دريمه او يا څلورمه برخه دده لاسته
ورځي او پدې توگه هغه څه چه گټې ډير لري او د ژوندانه
لومړني اړتياووي هم نه ترسره كيږي. حال دا چه د محكمو
د اصلاحاتو په صورت دغه بزگر د محكمې خاوند گرځي او د
محكمې ټول محصول دده په نصيب كيږي .

همدارنگه د انقلاب لارښود د بزگرانو د تقويې او د كرنې
د ښه انكشاف او ودې لپاره په خطا بيه وينا كې داسې
فرمايلي دي «كوپراتيف ها و شركت های تعاونی زراعتی

توليد و مصرف باشتراك اكثریت زارعین و به نفع آنان
بوسيله دولت جمهوري تأسيس خواهد شد.»

د كوپراتيفو او تعاوني شركتو جوړيدل د بزگرانو په
شمول د كرنې د انكشاف او تكامل لپاره او هم د مالونو
د جنسيت د ښه كيدو او ددغو مالونو خرڅول په باندني
ماركيتوكې او همداراز د كرهني په عصري كولو كې خورا
ارزښت لري او د كوپراتيفو او شركتو غړي كولاي شي چه
په لږ وپيسو سره د خپلې محكمو د آبادولو او ښې كرنې لپاره
عصري ماشينونه او نورو كرنې وړالات ترلاسه كړي او
هم څو كوچني محكمې لرونكي كولايشي چه په گډه سره په
شريكي توگه د عصري د كرنې او نورو ماشينو څخه كار
واخلي او پدې توگه خپل د كرنې توليدات زيات كړي
همدارنگه د دولت دنوي مالياتي قانون په اساس چه نوي
تصویب شوي دهغو محكمو لرونكو او بزگرانو لپاره چه
د كرنې په كوپراتيفو كې برخه واخلي نوي نوري آسانتيا
وي په نظر كې نيول شوي. ددې كار نه هدف دادې ترڅو
د كرنې كوپراتيفونه عموميت پيدا كړي او ډير غړي ولري
د اقتصاد له نظره په هر پيماني سره چه د كوپراتيفو غړي
ډيروي په همغې پيماني سره كوپراتيفونه گټه كوي او
پخپله د كوپراتيفو غړو ته زياتي گټې رسوي .

دورستيو احصايو څخه معلوميږي د جمهوريت د تأسيس نه
تر اوسه پوري د اتيانو نه زيات د كرنې كوپراتيفونه
د بزگرانو په غړيتوب د دولت له خوا جوړ شوي چه البته
د كوپراتيفو جوړيدل پدې پيماني سره زمونږ د هيواد والو
مخصوصاً بزگرانو شور او ځوك د كرهني د چارو د سمبالولو
په خاطر ښي او مونږ اميدواره يو چه د كوپراتيفو جوړيدل
او خپریدل د هيواد په گوټ گوټ كې ښي نتيجه وركړي او
زمونږ هيوادوال د هيواد د ټولنيزو گډ ژوند په اصولو
راهنمايي كړي او ددوي مسئوليتونه او مكلفيتونه او ټولنيز
دريځ د ټولني په پرمختگ او تكامل كې روښانه كړي.

زمونږ د جمهوري دولت بل گټور گام چه د هيواد د كم
محكمو د گټو په خاطر واخستل شو هغه د محكمو نوي مالياتي قانون
دي چه پدې نژدې وختوكې د دولت له خوا جوړ او تصویب
شو. دا غوره تصميم چه د محكمو د اصلاحاتو د قانون دروحي
سره سم جوړ او تصویب شوي مقصدي دادې ترڅو د بي وزلو
او بي محكمو خلكو سره قانوني مرسته شوي وي او هم د زمينه

مساعده شمی هغه خلک چه ډیری محکمې لری د خپلو سره سم دولت ته قانونی مالیات ورکړی او پدی هکله د جمهوري دولت په کړنلاره کی داسی ویل شوی: «د افغانستان جمهوري دولت به په غیر مستقیمو مالیاتو باندی مستقیمو مالیاتو ته د رجحان ورکولو په اساس د هیواد مالیاتی سیستم اصلاح کاندی.» ددی مفکوری په اساس جمهوري دولت هم هغه وکړه هغه غه چه یی وعده ورکړیوه په عملی توگه یی د تطبیق وړو گړخوی د محکو مترقی نوی مالیاتی قانون چه د اجتماعی عدالت او دخلکو د اکثریت د گټو د خوندی ساتلو په خاطر منځ ته راغلی د لومړی محل لپاره هغه خلک د مالیی غځه معاف کړل چه دوه جریبه اعلی محکمې یعنی معادل د شلو جریبو اوومی درجی محکمې لری په قطعی توگه د دولت د مالیی دور کولو غځه معاف شوی دی همدارنگه هغه کسان چه پنځه جریبه لومړی درجه او یا پنځوس جریبه او وده درجی محکمې لری د دغو جملو غځه د دوو لومړیو یا ویا د هغه برابر شلو جریبو اوومی درجی محکمې د مالیی غځه معاف شویدی.

همدارنگه پدغه قانون کی د هغو کړو وندو لپاره چه په کوپراتیفو کی غړیتوب لری خاص امتیازات په نظر کی نیول شویدی. څرننگه چه زموږ بودجه او د انکشافی پلانو تطبیق لپاره یوه زیاته برخه یی د هیواد د مالیاتی سیستم په اساس لاس ته راغی نو دا به ډیر پخای وی چه پدی هکله د مستقیمو مالیاتو غځه دغه ونډه پوره شی او هم هغه شوی چه د غیر مستقیمو مالیاتو چه داوسنی عصر دا یجا با توره سمون نلری او یو عنعنوی شکل لری او د بلی خوانه دعامه رفاهیت په گټه ندی او هم د تولیدی مناسباتو سره سمون تیا نلری او د ټولو نه مهمه دا چه د اجتماعی برابر تیا او د اکثریت د گټو دپاره ندی نوی تصمیم و نیول شو چه وروسته لدی به په مستقیمو مالیاتو باندی ډیر زور واچول شی .

د محکو مترقی مالیات چه د خلکو د اکثریت په گټه منځ ته راغلی د دولت د هغو اصلاحی پروگرامو په څنک کی یوی نوی گام دی چه مقصدی په هیواد کی د ټولو اجتماعی - اقتصادی او نورو نیمگړی تیا ووله مینځه وړل دی لځکه زموږ په ټولنه کی زاړه او داسی نور مناسبات چه مترقی شکل نلری او دیوی خاصی ډلی په گټه وی لادس هم شته چه البته د دغو زرو دودو موجودیت او دوام زموږ دخلکو په گټه ندی بلکه دیوی خاصی ډلی گټی خوندی ساتی چه البته د دغه کار دوام په اوسنی عصر کی ټولنزی برابر تیاوو ته سخت تاوان رسوی و دخوشی پخای دی چه زموږ جمهوري دولت پراو په پراو پوپه بل پسې اجتماعی ناخوالی او د نابرابری پدیدی له مینځه وړی او د هغو په پخای داسی قوا بن منځ ته راوړی چه هدف

او مقصدی د هیواد د اکثریت ته گټه رسول دی .

د نوو قوانینو منځ ته راوستل او د هغو تطبیق د ژوندانه په ټولو ساحو کی د ټولنی د تعلیم یافته ډلو مکلفیتونه او مسؤولیتونه لاپسی درانده کړی دی یو قانون چه نوی منځ ته راغی هغه وخت ډیر د اهمیت وړ گړخی چه په منطقی ډول عملی شی نو چه زموږ په هیواد کی د قوانینو تطبیق او اجرا د با تعلیمه او روشن فکر و ډلو پزغاره دی نو دلته یو محل بیا د هیواد د وطن پرستو او با تعلیمه او روشن فکر و ډلو بیا نو غځه هیله کبیری چه د تاریخ پدی حساسی مرحلی کی خپلو مکلفیتو او مسؤولیتو ته متوجی وی او د کارونو په اجرا کی هر راز سرشندنی او ایثار ته چمتو اوسی . لځکه نننی نړی د پرمختگ او تکامل نړی ده که موږ ټول د نظر او عمل دیووالی په رنایا کی سره یو موټی نشو خپل هدف ته نشور سیدای .

لځکه نړی ورځ په ورځ د علم او تکنیک په رنایا کی تکامل کوی او د ژوندانه په ټولو برخو کی ستر بریالیتوبونه د بشر په نصیب شوی دی که منځ په انکشافه هیوادونه خپلی بشری هلی محلی د پرمخ تللو هیوادو د پرمختگ او تکامل سره سم عیار نکړی بیا هماغه موضوع مطرح کبیری چه ورځ په ورځ بهای هیوادونه لاپسی پیاوړی کبیری او نیستن هیوادونه لاپسی د غربت کندی ته ولویږی نو ددی پاره چه موږ و کولای شو دخپلو خلکو اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی او نوری ستونزی له مینځه یوسو باید هر رنگه ایثار او سرشندنی ته چمتو او سواو زموږ د ټولنی بشری هلی محلی داسی مبنأ او منشأ ولری چه مقصد یی د اکثریت په گټه وی . لځکه ترڅو چه زموږ د ټولنی اکثریت خلک هوسمی ژوند حاصل نکړی زموږ ټولنیز ژوند به هم نیمگړی وی لځکه هوساینه او نیکمرغی هغه وخت تر لاسه کبیری چه ټول روشن فکره او وطن پرسته ډلی خپلی نیکمرغی د ټولنی د ټولو خلکو په نیکمرغی او هو ساینی کی ولټوی او تل دا حقیقت دخپل د ژوندانه نصب العین و گړخوی چه یواخننی لیار چه موږ کولای شو د پرمختگ او تکامل عالی پرا ووته ورسوی چه زموږ هدفونه او هلی محلی زموږ دخلکو داسی اړتیاوو غوښتنو - هیلو - اورو حیا توره مطابقت ولری او ددوی په گټه وی دغه عالی مامل ته رسیدل زموږ د ټولنی پدی حساسی مرحلی کی زموږ مسؤولیتونه و جایب او مکلفیتونه لاپسی درانده کوی او موږ به هغه وخت نیک مرغه یو چه د دغه ستر آزمون غځه بریالی و وځو او خپل تاریخی رسالت د ټولنی او خپلو خلکو په نزد په مثبتته توگه ایفا کړ او خپل هیوادونو او پرمخ تللو هیوادو په څنک کی ودر و او پرمخ تللی او پیاوړی اقتصاد خاوندان شو .

پس از حرب اکتوبر ۱۹۷۳ انعکاس آن بر اوضاع ستراتژیک اروپا

از مجله قوای مسلح فرانسه (اردوی امروز) اپریل ۱۹۷۶

در مورد خاص ساحه عملیات عرب و اسرائیل در شرق نزدیک تمام متخصصین عسکری و مسئولین سیاسی یقین داشتند که عرب ها به غافلگیر ساختن اردوی اسرائیل و اجرای حمله ناگهانی بر آن توفیق یافته نخواهند توانست دلایل و مناقشات مربوط به این موضوع فراوان و متنوع بود آنها او اتر از همه به خدمات کشف و استخبارات اسرائیل که با اطمینان کامل از جمله بهترین سیستم های استخباراتی جهان خوانده می شد اهمیت میدادند و به مؤثریت و ارزش آن اعتماد داشتند. علاوه بر آن این نکته هم درین مورد در نظر گرفته می شد که همکاری عامه و سرویس های مخصوص استخباراتی اتازونی نیز با خدمات کشف و استخباراتی اسرائیل ارتباط و تماس های وسیعی داشتند.

گذشته از آن مناطق خطرناک تصادم که بطور دائمی تحت نظارت واقع بودند ابعاد نسبتاً محدودی داشتند یعنی درجهه مصر به طول ۱۵۰ کیلومتر و عرض ۲۰ کیلومتر و درجهه سوریه به طول ۶۵ کیلومتر و عرض ۳۰ کیلومتر تلفی می شدند این مناطق علاوه بر آذاری چنان ساختمان های اراضی بودند که هم توسط ترصد مستقیم و هم ذریعه وسایل الکترونیک به سهولت کنترل شده می توانستند زیرا که اراضی آن هموار و برهنه بوده محلات مسکون در آن کمتر وجود داشت و در برخی مناطق هم اصلاً محلات مسکون موجود نبود و علاوه بر این اراضی تحت حاکمیت ارتفاعانی قرار داشت که در دست اسرائیل بود یعنی کوه های سینا و کوه حرمون. علاوه بر آن طیارات کشف و اعمار مصنوعی استخباراتی امریکائی تمام عمق مناطق عقبی عربی را فوتوگرافی

حرب ماه اکتوبر سال ۱۹۷۳ عرب و اسرائیل اولین تصادم کلاسیک با استعمال وسایل مدرن می باشد که پس از ختم حرب دوم جهان صورت گرفته و این حرب می تواند تأثیراتی بر اوضاع فعلی ستراتژیک در اروپا وارد سازد و لازم است که چنین تأثیر در اوضاع موجوده بحساب گرفته شود.

حقایق مشخصه و خصوصیات این حرب عبارت بودند از:
— تحقیق دادن حمله ناگهانی (غافلگیری) از طرف مصر

و سوریه.

— قابلیت عکس العمل اسرائیل.

— استعمال کتلوی تسلیحات مدرن

— مؤثریت تکنیکی راکت های دافع تانک و دافع هوا

— اهمیت تلفات و خسارات مادی.

هر کدام از این عوامل یک تأثیر قابل ملاحظه را در

تقابل و تصادمات کلاسیک که در اروپا بمیان آید وارد آورده می تواند.

حمله ناگهانی مصر - سوریه

قبل از ۶ اکتوبر ۱۹۷۳ مثال های تاریخی تعرضات

عسکری که طرف مقابل را غافلگیری می سازد به اندازه زیادی

وجود داشت مثلاً: فرانسه در ماه می ۱۹۴۰، اتحاد

شوروی در ژوئن ۱۹۴۱، اتازونی در دسامبر ۱۹۴۱ کوریا

در ژوئن ۱۹۵۰ و چکوسلواکی در اوت ۱۹۶۸. مگر تمایل

عمومی چنین بود که اینگونه غافلگیری ها مربوط به گذشته

پنداشته شده و عقیده برین بود که در عصر ما با موجودیت تخنیک

مغلق و پیچیده غافلگیری (باصقین) عسکری دیگر امکان

پذیر نیست.

کرده می توانسته و فعالیت های آنرا بمیدان کشیده می توانست .

نادرآ چنین شرایط بسیار مساعد برای نظارت جبهات متخاصم در یک وقت جمع شده است . هر نوع غافلگیری درین شرایط به همان اندازه ناممکن معلوم می شد که یک مانع مصنوعی یعنی کانال سویز که غیرقابل عبور تلقی می گردید ، بحیث یک مانع ستر کننده خط اول اسرائیل که درعین زمان به آن موقع میداد تا یک مقاومت آسان و موثر را بعمل آورد ، بحساب میرفت . و بالاخره حتی یک ملاحظه مذهبی احساس آرامش مکمل را تقویه میکرد: آیاجهان اسلام بهروزه ماه رمضان که یک ماه عبادت و فعالیت های محدود تر در تمام ساحه ها می باشد اشتغال نداشت ؟

با وجود تمام این چیزها، درحالیکه تمام جهان درین ارزیابی خود فریب خورده بود ضربه ناگهانی غافلگیر کننده از طرف قوای عرب بساعت دوی بعد از ظهر ۱۶ اکتوبر ۱۹۷۳ وارد شد . برخلاف اطمینان و اعتقاد تمام رجال سیاسی ماهرین عسکری ، ژورنالیست ها و متخصصین تمام کشورها آنچه که انتظار آن برده نمی شد تحقق پذیرفت .

اسرائیل با وضع پیش بینی نشده ای مواجه گشت ، هرج و مرج بزرگ و خوف روزهای نخستین درین کشور آنرا مورد آزمون قرارداد . غافلگیری و حمله ناگهانی که بنا بر اغماض ، اهمال و تردید اوضاع قوت گرفت به مشوش ساختن افکار پرداخت و برروحیه آنها این عقیده را تحمیل نمود که آنچه را که تمام جهان ناممکن تلقی میکرد تحقق پذیرفت یعنی اردوهای عرب از کانال سویز عبور کردند ، کوه حرمون را اشغال نمودند و مواضع تدافعی گولان را شق کردند . و این چیزهایی بود که قبل از حرب در ذهنیت جهان ناممکن تلقی می شد .

عکس العمل اسرائیل .

درینجاست که دومین واقعت مشخصه این حرب تبارز می کند: حکومت و قوماندانی عالی اسرائیل در چندروز محدود ولی با متحمل شدن خسارات و تلفات سنگین به کنترل اوضاع و حاصل داشتن مجدد انسیاتیف توفیق یا فتند عواملی که درین زمینه دارای مساعدت های استثنائی بشمار میروند سبب اصلی این ترمیم و اصلاح مجدد اوضاع که دارای اهمیت زیادی می باشد قرار گرفت . اولتر از همه کوچک بودن سطح این کشور در ذات خود به آن موقع داد که یک سفربری فوری و یک انتقال سریعانه جزو تام های زره دار و موتوریزه را از طریق شبکه های مواصلات داخلی اجرا نماید .

گذشته از آن میسر بودن یک کتله احتیاط های دارای تعلیم و تربیه قابلیت عالی به آنکشور مساعدت نمود زیرا که یک خدمت اجباری سه ساله عسکری که سالانه بادوره های

طولانی تجدید تعلیم و تربیه و حفظ قابلیت ها و تقویه مهارت های افراد دنبال می شد مؤثریت خود را نشان داد .

و بالاخره یک قوماندانی عالی واحد که دارای قدرت کامل بوده و باصلاحیت بزرگ درخصوص سفربری ملی که مورد حمایت و مطابق خواست تمام مردم آن کشور براساس ایده لوژی آنها می باشد بدون معطلی و اخذ استیذان های متنوع توانست در مدت کوتاهی قدرت مقابل آن کشور را تقویه نماید . به همین ترتیب آنچه درین زمینه به اسرائیل معاونت نمود عبارت ازین بود که کشور مذکور قوای مسلح خود را خوب تعلیم و تربیه کرده و آنرا با تخصیص منابع کافی باوسایل و تسلیحات کافی تجهیز و تسلیح نموده بود؛ آیا اسرائیل سی و سه فیصد بودجه سالانه خود و بیست و پنج فیصد ایدخالص ملی خود را وقف قوای مسلح خود ساخته است؟ مردم اردوی اسرائیل که غافلگیر شده بودند به این ترتیب باچنان شگفتی قدرت و اتحاد به اجرای عکس العمل دست زدند که مثل آنرا نادرآ در تاریخ می توان یافت ولی باید گفت که این موضوع صرف بیک نوع شرایط خاص و استثنائی تعلق دارد .

استعمال کتلوی تسلیحات مودرن .

از هر دو جانب شامل جنگ ، عملیات نظامی دارای خصوصیت استعمال کتلوی تسلیحات و وسایل محاروبی نهایت مودرن در میدان های محاربه بود که تا آنوقت صرف قابلیت ها و خصوصیات ظاهری و محدود آن معلوم و افشا شده بود اما درین محاربات قابلیت ها و اوصاف کلی آن ها در ساحه محاربه واضح و روشن گردید .

هرگاه هر دو جبهه عملیات محاروبی سینا و جولان را که هر کدام دارای عمق کوچکی بودند از حیث طول باهم جمع کنیم میتوان گفت که در طول یک جبهه ۲۲۵ کیلومتر از هر دو طرف در حدود ۳۰ فرقه که بیشتر فرقه های زره دار و موتوریزه بودند با بیشتر از (۵۰۰۰) عراده تانک محاروبی ، هزاران عراده زره پوش ، صدها واسطه توپچی و هاوان ، هزاران عدد مرمی دافع تانک و دافع هوا ، صدها راکت دافع هوا و ۱۵۰۰ طیاره محاروبی باهم مقابل شدند .

جهت اینکه یک مفکوره واضح درباره کمیت قابل ملاحظه تسلیحات مودرن که در دو ساحه فعالیت محاروبی نسبتاً محدود در امتداد کانال سویز و ارتفاعات جولان استعمال گردید داده شده بتواند لازم است خاطر نشان گردد که قوای مسلح فرانسه مجموعاً یک هزار عراده تانک مودرن یک هزار عراده تانک خفیف و پنجصد طیاره محاروبی در اختیار دارد و انگلستان دارای یک هزار عراده تانک مودرن و پنجصد طیاره محاروبی میباشد .

پس از سال ۱۹۴۵ هیچگاه به این تعداد جزو تاسمهای زره دار و قطعات هوایی باچنان شدت در محاربات وقفه ناپذیر کمی بیشتر از پانزده روز باهم تصادم نکرده اند .

موثریت راکت ها :

یکی از واقعیات غیر منتظره درین حرب عبارت ازین بود که از نخستین ساعات محاربه مرمیات خفیف دافع تانک و قوای مدافعه هوائی بحیث اسلحه دارای موثریت استثنائی جلوه نمودند و نقش مهمی در سرنوشت محاربات داشتند.

این اسلحه قبل از حرب اکتوبر ۱۹۷۳ شناخته شده بودند و در تشکیلات قوای عسکری شامل بودند. مگر تا اندازه ای مانند ماشیندار ها که از نخستین روز های حرب بزرگ ۱۹۱۴-۱۹۱۸ نقش خود را منحیث یک سلاح کلید در محاربات زمینی به ثبوت رسانید، مرمیات خفیف دافع تانک و راکت های دافع هوا قابلیت عالی تخریبی خود را به روشنی کامل از ۶ اکتوبر ۱۹۷۳ نشان دادند، چهل طیاره اسرائیلی و تقریباً دو صد عراده تانک اسرائیل در بیست و چهار ساعت اول تخریب گردید.

در یک مدت دو هفته اسرائیل نصف تمام قوای زره دار (اکثر آ توسط مرمیات دافع تانک) و ربع قوای هوائی خود را (اکثر آ توسط راکت های دافع هوا) از دست داد: این حقایق و ارقام اهمیت این اسلحه (مرمیات دافع تانک و راکت های دافع هوا) و همچنان غیر منتظره بودن استعمال کلتوی آنها را تبارز میدهد. این موضوع اوضاع خاص عسکری را بوجود می آورد که در آن نقش قطعات زره دار و هوائی که بطور عنعنوی پذیرفته شده است تقلیل می یابد و یک آزمون تازه را بر امکانات آنها در محاربات کلاسیک هوائی-زمینی مودرن وارد می سازد.

گذشته ازین غافلگیری (با صفتین) تخنیک و تکنیکی مرمیات و راکت های دارای قابلیت بزرگ، حرب اکتوبر سال ۱۹۷۳ قابلیت عالی اسلحه و وسایل دیگر شوروی را واضح ساخت که عبارتند از تانکهای T-62 با توپ ۱۱۵ ملیمتری، پل های سیار و وسایل سریع عبور، توپهای دومیله و چهار میله ۲۳ ملیمتری دافع هوا و همچنان تمام وسایل توپچی و هاوان و وسایل متنوع الکترونیک. سادگی نسبی استعمال این اسلحه و وسایل به اردوهای جوان مصر و سوریه موقع داد که آنها را بطور موثر بکار اندازند و انداخت موثری را توسط آنها بنا بر فرآگرفتن یک تعلیم و تربیه و تمرین خوب و بیشتر از همه یک مورال محاروبی اجرا نماید که در ذات خود یک غافلگیری دیگر برای تمام آنهائی بود که تا آنوقت ارزش آنرا کمتر تلقی میکردند و درین حرب معلوم شد که قابلیت استعمال اسلحه و وسایل توام با مورال محاروبی در اردو های عربی بلند تر از آنچه بود که در باره آن فکر می شد.

تلفات و خسارات مهم :

در چنین شرایط و فرت تسلیحات مودرن و شدت محاربات جای تعجب نیست که خسارات مادی حرب بسیار سنگین بود.

میکانیزه شدن عمومی جزو تمام ها دارای این برتری بود که اندازه تلفات انسانی را در حرب نسبتاً تقلیل داد. معذالک در چنین مدت کوتاه زمان تعداد مجموعی کشته و زخمی در هر دو طرف بیشتر از یکصد هزار نفر حساب شده است. مگر بیشتر از دو هزار عراده تانک تخریب گردید، تقریباً پنجصد طیاره سقوط داده شد و این نشان میدهد که با لتر تیب ۲ و ۱ و وسایل شامل حرب تخریب شد و ازین

بر می آید که محاربات مودرن تا چه اندازه ای تخریبات مادی را بار می آورد. بنابراین برای هر دو طرف ضرورت عاجل جهت اكمال مواد از طریق معاونت خارجی بعین آمد.

آن دوره پایان یافت که در آن فکر می شد که یک حرب مودرن کلاسیک برای مدت طولانی ادامه یافته می تواند و طی آن روی جلب و مواصلت تقویه های بشری و وسایل مادی بحساب ماه ها اتکا بعمل می آمد.

بنظر ما چنین است خصوصیات اساسی این حرب غیر منتظره اکتوبر سال ۱۹۷۳.

تاثیر این حرب در اروپا :

چه تاثیری ازین حرب بر اوضاع ستراتژیک اروپا وارد می آید؟ بر خلاف نظریه ای که بصورت عمومی درین مورد پذیرفته می شود، من فکر میکنم که تاثیرات این حرب بر اروپا خیلی ها مهم بوده می تواند و باید به آن اهمیت زیادی داده شود. این حرب اکتوبر ۱۹۷۳ دروس زیادی را در زمینه انعکاس و تجدید تشکیل قوتها برای دول و اردو های پیمان اتلانتیک شمالی که پس از سال ۱۹۴۵ کدام حرب را به این شکل اجرا نکرده اند به همراه دارد.

چنین فکر می شود که ستراتژیک دفاعی این پیمان در اروپا متکی بر قاعده کلی فرصت و زمان تضمین شده اخطار قبلی می باشد و در آن چنین تصویری گردد که قبل از آغاز یک تقابل مسلحانه و تصادم حقیقی اقلاً چندین روز و وقت در دست خواهد بود که اردوهای غربی ایقاظ گردند و طی آن برای فعالیت محاروبی حاضر و تقویه شوند یک تعداد زیاد دلایل تخنیکی از اعمار مصنوعی کشف و ترصد گرفته تا پوسته های سامعه الکترونیکی این عقیده اساسی را تقویت میدارد.

اما ششم اکتوبر ۱۹۷۳ به اثبات رسانید که چنین مفکوره تا چه حدودی اشتباه آمیز و فریب دهنده است. و حتی در اروپا که ساحه های قابل کشف و نظارت به چنان وسعت زیاد موجود اند و ساحه های مذکور توسط جنگلات پوشیده بوده حاوی تعداد زیاد محلات مسکون و دارای شرایط جوی نامساعد می باشند و همچنان شرایط سیاسی و پسیکولوژیک در آن بیشتر از شرق نزدیک پمچیده است، خطر غافلگیری نظیر حرب ۱۹۷۳ بیشتر تلقی شده می تواند.

حین اجرای یک تمرین و یا عمل تشدد آمیز یک طرف متخاصم گرایش به این مفکوره که جزو تام های مهم و بزرگی که در مسافات دور از جبهه واقع اند به سرعت به آنجا رسیده می تواند یک تصور فریب دهنده خواهد بود زیرا که در اروپا انتقال دادن قوتها از طریق شبکه راه های زمینی با موجودیت تراکم مایون ها واسطه نقلیه ملکی در امتداد راه ها نهایت بطنی و مشکل خواهد بود، برای نشان دادن مشکلات این کار کافی است باری تراکم بزرگ و ساطع نقلیه را در راه های زمینی اروپا حین بازگشت مردم از رخصتی های طولانی در نظر بگیریم که طی آن حجم ترافیک و تراکم و ساطع نقلیه تا چه اندازه انتقالات موثر دار را بطنی و مشکل می سازد.

به همین ترتیب هجوم های متقابل قوتها ذریعه قوای زره دار و به حمایه هوایی در برابر تاثیرات طرف مقابل که مجهز با تعداد زیاد مرمیات خفیف دافع تانک و راکت های دافع هوایی باشد و بدون تردید اوصاف و خصوصیات آنها نسبت به مرمیات و راکت هائیکه موجبات مغلوبیت اسرائیل را بار آورد هنوز انکشاف و تکامل بیشتر یافته اند، به خطرات بزرگ مواجه شده می تواند.

درین ضمن باید در نظر گرفته شود که عکس العمل دول غربی همان هم آهنگی و سرعت عکس العمل اسرائیل را که در حرب شرق نزدیک نشان داد نخواهد داشت. زیرا که در دول غربی مشوره های قبلی در اتخاذ تصمیم و اتخاذ قرار در کمیته های مختلف عسکری وقت و زمان را تقاضا خواهد کرد و این فعالیت ها به موافقه هائی منتهی خواهد شد که در دوران بحران کفایت لازم را ندارد یعنی برای اجرای یک عکس العمل در مقابل حرکتی که اجرا شده است مشوره ها و موافقه ها بین مقامات مختلف لازم خواهد بود. در جریان این عمل ممکن است مخالفت هائی هم بمیان آید و بنا برین تا وقتیکه در چنین فضای مباحثه و مناقشه توافق بیک قرار و تصمیم نهائی حاصل میگردد وقت و زمان زیادی ضایع شده خواهد بود و این موضوع سرعت عکس العمل را تقلیل میدهد و در نتیجه در مراحل ابتدائی مشکلاتی را بار می آورد. گذشته از آن جز و تام های محاربوی از مساعدت های یک دوره طولانی خدمت عسکری برخوردار نبوده و اسلحه و وسایل بسیار مودرن به علت محدودیت های بود جوی ناشی از بحران عمومی اقتصادی کمبود خواهد بود.

وسعت ساحه عملیات، انتقاعات فراوان در تمام راه های ارتباط و تیت بودن جز و تام ها در زمان صلح به تغییر موقعیت سرعانه احتیاط ها و انتقال آنها به مناطق مورد نظر و متوازن ساختن کتلوی قوتها در جبهات مختلف نظیر آنچه که اردوی اسرائیل فرصت و توان اجرای آنرا

بین جبهه سینا و جولان داشت چندان موقع نخواهد داد و با موجودیت این همه موافق و شرایط نامساعد چنین انتقال مساعی از یک نقطه به نقطه دیگر آسان نخواهد بود. اگر تعرض ناگهانی و غافلگیری اردوهای مصر و سوریه در حرب اخیر عرب و اسرائیل بصورت مکمل به نتیجه نهائی رسیده نتوانست علت آن مربوط به شرایط بخصوصی می باشد که بیشتر به جوان بودن اردوهای مذکور از حیث تشکیلات مودرن عسکری و مهارت استعمال اسلحه و وسایل انکشاف یافته تعلق می گیرد.

مدنظر گرفتن عین نقاط ضعیف در اردوهای پکت وارسا یک اشتباه خواهد بود زیرا که اردوهای مذکور دارای تجارب طولانی و تمرینات کافی در استعمال قوا و وسایط مودرن می باشند. درین قسمت باید یاد آوری گردد که حین تعرض قوای شوروی در حرب دوم جهان قوتهای آن در سالهای ۱۹۴۳ تا ۱۹۴۵ طی چند روز صد ها کیلو متر در جبهات مستحکم قوای العمان نفوذ میکردند.

قوتهای زره دار موثر ریزه و هوایی بلاک شرق معلوم اند: در شمال و مرکز اروپا پکت وارسا دارای ۷۰ فرقه، ۲۰۰۰۰ عراده تانک و ۳۵۰؛ طیاره محاربوی در مقابل ۲۵ فرقه، ۷۰۰۰ عراده تانک و ۲۰۴۰ طیاره محاربوی پیمان اتلانتیک می باشد علاوه بر آن قوتهای پکت وارسا دارای این برتری مهم اند که اسلحه و وسایل آن ستاندارد بوده و از یک مرکزیت لوژستیک و وحدت دکترین و قوماندانی واحد و مستقیم برخوردار است.

موجودیت فوری چنین اردوی بزرگ یک عامل قاطع در یک حرب اروپائی میباشد. حرب اکتوبر ۱۹۷۳ نشان داد که قوای مسلح بزرگ و معتنا به به چه سرعتی وارد عمل ساخته شده می تواند و شامل عملیات میگردد و قوای مذکور با چه شدتی شب و روز محاربه را اجرا کرده می تواند. این موضوع نمایانگر امکانات جدید و تازه یک حرب برق آسا می باشد.

با چنین انکشافات اساسی که در اثر آن امکانات تانک و طیاره افزایش یافته است نه تنها غافلگیر نمودن جبهات ایقاع نشده و نفوذ سرعانه به عمق های زیاد امکان پذیر می باشد بلکه علاوه بر آن برتری های خود را در مقابل کتله های تانک و طیاره طرف مقابل با استفاده از مرمیات خفیف دافع تانک و راکت های دافع هوا حفظ کرده می تواند.

بر خلاف عقاید برخی از ماهرین عسکری، حرب اکتوبر ۱۹۷۳ نشان داد که تعرض ناگهانی توسط وسایل قدیمی یعنی تانک و طیاره ممکن می باشد مگر باید قوتها را در مقابل تمام عکس العمل های طرف مقابل با استفاده از وسایل جدید یعنی مرمیات دافع تانک و راکت تامین نمود.

پس به مقصد جلو گیری از غافلگیر شدن لازم خواهد بود که سیستم مدافعه بطور عمیق سراز نو تشکیل و تجدید گردد و طی آن در خط اول یک ساحه مدافعه که بطور دائمی بیدار بوده و اساساً از مرمیات خفیف دافع تانک که تو سطر اکت های دافع هوا ستر شده باشد بوجود آورده شود. و احتیاط های زره دار جهت اجرای ضربات متقابل نزدیک در مقابل دخول قوت های دشمن در مدافعه باید تا اندازه ای نزدیک این ساحه اکتیف مدافعه محافظه شوند در حالیکه مناطق عقبی توسط جزو تام ها و قطعات دفاع منطقی که در بالای اراضی و مناطق مختلف بطور تیت جا بجاشده باشند محافظه شوند.

اهمیت تلفات مادی حرب اکتوبر سال ۱۹۷۳ توجه را به خطر تقلیل یافتن و کم شدن قوتها در مدت کوتاهی جلب می نماید (زیرا که استعمال کتلوی قوا و وسایط بسیار مخرب و شدت محاربات که بدون وقفه در شب و روز ادامه می یابند سبب می شود که بر قوت های شامل محاربه در مدت کوتاهی چنان تلفات و خسارات سنگین وارد آید که امکانات محاروبی آنرا از حیث کمیت و کیفیت تا اندازه زیادی تقلیل دهد. تحت چنین شرایط محافظه کردن امکان محاروبی قوتها و تضمین فعالیت دوامدار ایشان بطور موثر مر بوط به سرعت اکتال قوت های مذکور از حیث پرسونل، اسلحه و وسایل و ذخایر مواد مادی می باشد. به هر اندازه ای که درین زمینه برتری های اکتال و لوژیستیکي موجود باشد به همان پیمان در حصول نتیجه نهائی مساعدت ها بوجود می آید.) هر گاه این موضوع را در مورد قوت های بلاک شرق در نظر بگیریم معلوم می شود که قوت های مذکور بنا بر موجودیت شبکه وسیع راه های مو تر رو و خطوط آهن قاره ئی که نسبتاً کوتاه تر اند به سرعت اکتال شده می توانند و تلفات و خساراتی که بر آنها در محاربات وارد می آید در فاصله کوتاه زمان ذریعه احتیاط های اوپراتیفی تلافی شده می تواند. اما این موضوع در اردو های غرب مشکلات واضحی دارد زیرا که راه های اکتال بحری و هوائی اردو های مذکور از ایالات متحده امری - کادارای فاصله طولانی و مشکلات تخنیکي بوده و ازین رهگذر یک وضعیت نامساعد تر بوجود می آورد (این مسئله بیشتر بر خصوصیت موقعیت های جغرافی طرفین تعلق می گیرد. طوریکه کشور های بلاک شرق در اروپا تماماً توسط شبکه راه های زمینی که کاملاً در داخل حدود آنها می باشند بایکدیگر ارتباط دارند و در اثنای حرب امکان این موجود است که از نقاط مختلف مواد و وسایل مورد نظر به مناطق مطلوب از طریق شبکه راه های زمینی انتقال داده شود. راه های مذکور کاملاً تحت کنترل کشورهای شرقی می باشد.

این موضوع در مورد کشورهای غربی به همین سادگی نیست زیرا که نیرو مندترین عضو در بلاک غرب ایالات متحده امریکای می باشد که به پهنای اتلانیتیک از قاره اروپا دور واقع

شده است. گذشته از آن بین انگلستان و قاره اروپا نیز ارتباط مستقیم زمینی هنوز وجود ندارد. پس کشورهای مذکور غرض اکتال قوا و وسایل برای تلافی خسارات و تلفات ناشی از حرب باید بر نقلیات هوائی و بحری اتکا بعمل آورند و طوریکه واضح است چنین نقلیات از حیث طولانی بودن مسافه (از امریکا تا اروپا) و مشکلات تخنیکي بسیار مساعدت های همراه دارد مخصوصاً که راه های بحری و هوائی باید جهت تاسین نقلیات محافظه و مصون نگه داشته شوند.

بنا برین چنین جنبه لوژیستیکي یکی از عوامل دیگری است که حرب اکتوبر سال ۱۹۷۳ بالای آن روشنی انداخته است.

* * *

بنا بر تمام دلایلی که فوراً و بیک نگاه واضح می شوند، بنظر من چنین میرسد این چهارمین حرب عرب و اسرائیل باید انعکاسات مهمی بر اوضاع ستراتژیک اروپا در جناح پیمان اتلانیتیک داشته باشد.

هر گاه بخواهیم به دلیل اینکه شرق نزدیک اروپا نیست و شرایط یک مجادله مسلحانه در اروپا بسیار از شرایط آنجا فرق خواهد داشت، طرز تلقی فوق را در نهائیم در حقیقت اشتباه قوماندانی عالی فرانسه را بسال ۱۹۳۹ - ۱۹۴۰ پس از موفقیت برق آسای آلمان در پولیند تکرار کرده خواهیم بود. هر گاه عوامل مشخصه این عملیات اخیرالذکر را تحلیل نمائیم میتوان گفت که: قدرت نفوذ کننده قطعات زره دار با حمایت قوای هوائی، سرعت و الاستیکیت مانورهای بزرگ احاطوی که در حرب پولیند از طرف آلمان نشان داده شد این نتیجه را بار آورده بود که اگر چنین نوع فعالیت ها در پولیند بمقابل اردوی آنکشور امکان پذیر بود در فرانسه به مقابل فرانسویان تطبیق شده نمیتواند. مگر هشت ماه بعد تر تطبیق عین پرنسپ ها به آلمان موقع داد که در طول شش هفته قوتها و دوکتورین فرانسویان را به شکست مواجه سازد.

البته واضح است که بحران شدید اقتصادی موجوده یک ازدیاد تخصیصه های نظامی یا طولانی ساختن مدت خدمت عسکری را در کشورهای اتحادیه غربی تأیید نمیدارد و برای چنین انکشاف مساعدت های لازم را بعمل آورده نمیتواند اما دلایل زیادی برای تجدید نظر بر وضعیت ستراتژیک و دوکتورین های موجوده فعالیت عسکری به مقصد تشکیل و تنظیم مجدد یکی از آنها با در نظر داشت عوامل مشخصه و غیر منتظره ای که طی حرب اکتوبر ۱۹۷۳ واضح گردید موجود می باشد. آیا به قیمت یک عراده تانک نمی توان چندین ضد مرمی خفیف دافع تانک حاصل داشت؟

البته این موضوع عجیب بنظر خواهد رسید که در باره یک حرب با چنین کنجکاوی در یک عصریکه از تمایلات و سخنان

(بقیه در صفحه ۱۶)

چگونه میتوان در میدان مسابقه

موفقیت را بدست آورد

از جگتورن «محتشمی»

کودکی بالای اطفال طرف تجزیه و تحلیل قرارداد و واضح ساختیم که ورزش در سنین کودکی چه نقش را در آینده آنها به عهده خواهد داشت.

در این شماره باز هم به بحث خویش ادامه داده و می بینیم که در سنین بلوغ چه عواملی را ورزش بالای ورزشکار بار آورده و حاصله آن تا کدام اندازه در راه صحت و سلامت آنها مصدر خدمات نیک و ارزنده شده میتواند.

بلوغ بحرانی ترین مرحله زندگی دختران و پسران نوبالغ را تشکیل میدهد، که در این مرحله ازد و نگاه یعنی از رهگذر تکامل بیولوژیکی و تکامل بررسی کردن نوجوانان دارای اهمیت فراوان میباشد که باید غور و دقت فراوان صورت بگیرد تا زمینه انکشاف ذهنی و جسمی آنها را در آینده بقسم دلخواه فراهم و میسر گردانند.

بلوغ تحول ناگهانی در زندگی نوجوانان از نگاه تکامل بیولوژیکی بوده که توأم با آن در رفتار و حرکات گونه گون آنها تغییرات بزرگی رونما میگردد.

دوران بلوغ تقریباً ۸ تا ۱۰ سال ادامه پیدا میکند که در طی این مدت کودک به مردمکمل مبدل شده و از نظر رشد تغییرات بدنی که حاوی طرح کلی وجود در عموماً دختران و پسران میباشد دچار تحولات ناگهانی میگرددند.

همچنین سن بلوغ نسبت شرائط جغرافیائی، نژاد، وضع

از مدت ها قبل این فکر در مخیله ام جای گرفته بود که ورزش یکی از جمله ضرورت های اصلی و اساسی آموزش است. این فکر یا این اندیشه تا حدی مراد خود غرق کرده بود که به هیچ صورت ب ورزش بیرون از نظر آموزش نگاه نمی کردم، که البته در این امر نکردن مطالعه کافی و عدم انکشاف فکری هنوز هم بالایم چیره شده و این اندیشه را به او جش می رسانید. اما فعلاً آنکه از آن تاریخ مدت ها سپری شده و گذشت زمان از شدت آن کاسته است باز هم عین عقیده ب فکر م پابر جا است که ورزش در سرنوشت آموزش و پرورش انسان دخیل بوده و پایه های زندگی را استوارتر میسازد. یا بعبارۀ دیگر ورزش یکی از دو پایه اساسی بنای وجود آدمی است، که در این صورت اگر آموزش را ستونی قبول کنیم پس ورزش ستون دیگر را تشکیل میدهد، که بر فراز همین دو ستون است که وجود انسان دوام و بقا پیدا کرده و مسیر زندگی خویش را بوجه نیکوئی طی میکنند.

برای پی بردن و یا وارد شدن به عمق مطلب مذکور و همگانی شدن آن در اجتماع مطالعات دامنه داری توسط دانشمندان و متخصصین ورزش در سراسر جهان بایک سرعت ادامه دارد تا طر قهای بهتر را غرض انکشاف هر چه نیکوتر جستجو و میسر گردانند.

برای همین مقصد در شماره گذشته نقش ورزش را در سنین

تغذیه حالت عمومی و جود، وضع اجتماعی، و محیط پرورش در اکثر از کودکان و نوجوانان ق فرق میکنند و حتی طبق بررسی اکثراً از دانشمندان این رشته، بلوغ در شهر نشینان به مراتب بیشتر از آنها تیکه دور از شهر زندگی میکنند به ظهور میرسد و به همین شکل قسمیکه تذکار یافت نژاد، عدم تغذیه درست عمومی وجود وضع اجتماعی و محیط پرورش نیز دوره بلوغ را کوتاه و یادراز میسازد. از نظر تکوین روحی اطفالی که پادراین مرحله از حیات خویش میگذارند تا اندازه ای حساس و ناراحت بوده که این مسئله بخاطر آن میباشد که از لحاظ جسمی شباهتی با افراد بالغ پیدا کرده و باعث میشود که حس برای نوجوانان با بزرگسالان برانگیخته شود، و در این مرحله آنها میخواهند در زمره بزرگسالان شامل گردیده و در حقیقت شخصیتی مانند آنها پیدا کنند. اما چون در این آوان پختگی و تجربیات بزرگسالان را نمی داشته باشند از اینرو حالت پریشانی و عصیان اکثراً برایشان پیدا شده و عموماً در خود فرو میروند.

در این لحظه است که چنین نوجوانان آرزو دارند ادا و حرکات بزرگترها را تقلید کرده و اکثراً

دیده شده که سن خود را در این مرحله اضافه تر از آنچه عمر داشته اند بزرگتر نشان میدهند.

این وقت که بحرانی ترین مرحله چنین نوجوانان را تشکیل میدهد، همچنین بهترین فرصت برای یک مربی یا معلم ورزشی به شمار میرود که بصورت درست و منطقی روح نوجوانان را با روح سلحشوری و قهرمانی منطبق سازد زیرا اکثراً در چنین مواقع ناگهان نوجوانان راه پر نشیب و فراز قهرمانی را شروع میکنند که در حقیقت چنین لحظات برایشان فرصت میدهد تا روح سرکش و ناراحت کننده خویش را فروکش سازند.

در همین مرحله عمر بتدریج عقاید، افکار و اعتقادات اولیای نوجوانان و سپس از رفیق و آشنا یان شان درباره آنها تغییر پیدا کرده و بالاخره مرحله میرسد که یا پیش از پیش نوجوانان در خود فرو میروند و یا آنکه دفعتهاً به راههای

Гриумфальный прыжок.

یک آتن از قهرمانان پرش ارتفاع که در جریان مسابقه از نیروی نهفته خویش کمک میگیرد

انحرافی و مغایر اخلاق سوق داده میشوند که با آن موقعیت ناسالم اجتماعی خویش را هنوز هم متزلزلتر میسازند. در چنین مرحله است که باید اولیای این دسته از نوجوانان یا نوبالغان چه پسران و چه دختران، با دید جزئی ترین حرکات آنها را مدنظر گرفته و با اندازه مطالعه و تشویق در راه سپورت زمینه انکشاف ذهنی و جسمی اولادشان را فراهم نمایند. معلمین مخصوصاً معلمین سپورت باید مرحله ذکر شده فوق شاگردان خویش را مدنظر داشته و با تشویق کردن شان آنها را بایک صفا و صمیمیت به میدانهای سپورتی جلب کرده و حتی داستانها و حماسه های گذشته را در این مورد با تب و تاب آن برای حاصل کردن رضایت این دسته از نوبالغان بازگو کنند، تا باشد که آنها از محیط ناسالم بدور شده و علاوه از پرداختن بیک تفریح سالم به تقویة جسمی خویش نیز بپردازند. و قتیکه چنین دسته از نوجوانان به مفاد، ثمره و نتیجه

مشیت ورزش‌های مختلف آگاهی یافتند طبیعت خود بخود از محیط ناسالم و جار و جنجال دوری گزیده و این روحیه در آنها بتدریج بشکل یک ملکه و ممارسه در خواهد آمد که تاخیر آنها را همراهی خواهد نمود.

زمانیکه چنین نوجوانان بایک عقیده و پشتکار راسخ و قوی به مشق و تمرین پرداختند در نتیجه آنها در آینده مردان بزرگی در حلقه‌های ورزشی و اجتماع‌سی کشور خویش خواهند شد.

برای تأیید گفته فوق اگر مختصراً بتاریخ نظر بیندازیم برای ما واضح میگردد آنها نیکه در میدان‌های ورزشی و اجتماعی حماسه آفرینان کشورهای خویش بوده اند حتماً مراحل را پیموده اند که از آن در بالا ذکر کردیم تا بالاخره شاهد پیروزی و موفقیت را به آغوش کشیده اند.

زمانی شرائط جسمی و ذهنی چنین ورزشکاران انکشاف یافت و با اصطلاح پخته گردید بصورت قطعی این دسته از ورزشکاران چه در میدان‌های ورزشی باشد و چه در صحنه‌های مختلف زندگی شاهد پیروزی و موفقیت را باغوش کشیده و از آن محافظت و نگهبانی خواهند نمود.

در اینجا باید خاطر نشان ساخت که اگر بحث در اطراف نقش ورزش در راه سلامت وجود هر قدر دنبال شود باز هم صحبت به درازا میکشد، فلذا بچند سطر نوشته بالا اکتفا کرده و برخی از جنبه‌های روانسی را که در راه بدست آوردن موفقیت در پدیده‌های عاطفی و جسمی در اثنای مسابقه ورزش را دنبال کرده و عوامل مذکور را که محصول زحمات و مطالعات دوامدار دانشمندان مختلف ورزشی میباشد زیر مطالعه قرار میدهم، و می‌بینیم که عوامل مذکور تا کدام پیمانچه در موفقیت و پیروزی ورزشکار و تیم‌های ورزشی مؤثر ثابت شده میتواند.

حینیکه یک ورزشکار و یا یک تیم ورزشی غرض مسابقه یا نبرد بمیدان سپورت پامیگذارد اکثرآ هیجان و یک دلهره سراپای وجود او را فرامیگیرد، باگذشت یک زمان ورد و بدل شدن چند توپ این ترس و هیجان جای خود را بیک آرامش و راحت خیال مبدل میسازد، که چنین حالت برای ورزشکار قابل تحمل بوده و حتی بعضاً بسیار پر ثمر نیز واقع میگردد، به تجربه ثابت شده که اگر ورزشکاری و یا تیم ورزشی روحیه یاد شده فوق را در خود کنترل کند صد درصد موفقیت و پیروزی آن ورزشکار و یا آن تیم ورزشی حتمی به نظر میخورد. چنانچه بعمراتب دیده شده آن تیمی که از نگاه روحی آماده تر بوده است مثلاً در یک مسابقه فوتبال در همان دقایق اول بایک خون سردی آن تیم توانسته است که گول یادرازه حریف را فرو بریزد، در حالیکه تیم مقابل هنوز هم روحیه او ضعیف تر شده که این مساله سبب از هم پاشیدگی تیم مذکور

میشود تا اینکه بایک نتیجه بسیار مایوس کننده تیم مغلوب میدان مسابقه را ترک میکند.

در مورد گفته فوق روان شناسان معتقدند که موفقیت نصیب ورزشکاری و یا تیم‌های ورزشی نمی‌گردد که بتوانند بسرعت مسایل روحی و روانی خویش را در چنین موانع کنترل کرده و خون سردی خویش را بوجه نیکوئی حفظ نمایند. مفکوره غلبه کردن کمک قابل قدری است به اعتماد به نفس در ورزشکار که او را به پیروزی و موفقیت خواهد رسانید.

در جریان بازی کوشش برای موفقیت و قتی فرا میرسد که با اصطلاح ماندگی باوج خود رسیده و طرز تفکر منطقی سپورتمین از او سلب میگردد. در این لحظه باید یک دسپلین قوی ایجاد شود تا موانع از پراگندگی بخاطر ورزشکار شود.

برای ایجاد کردن شرائط مذکور باید ترتیب مشق و تمرین و مسابقه ورزشکار شدیداً تحت کنترل صحیح گرفته شده و حواس او صرف و صرف به میدان مسابقه متوجه ساخته شود تا هیچگونه تشویشی در وجود او باقی نماند. برای ورزشکار باید تفهیم شود که بروز خستگی در وجود او در اثنای مسابقه یک امر اجتناب ناپذیر بوده و قسمیکه او خسته و مانده میگردد بعین شکل رقیب او نیز از عین عمل رنج میبرد، اما موفقیت را آنکس و یا آن طرف بدست خواهد آورد که نسبت باین ماندگی جریان مسابقه بی‌اعتنا تر باشد. ورزشکار باید درک کند که چطور این خستگی را فراموش و با کمک احساس جسمی و ذهنی خویش به مسابقه ادامه بدهد، زیرا قسمیکه در بالا اشاره شد ایجاد خستگی در جریان مسابقه یک امر حتمی میباشد که در نتیجه ادامه فعالیت پیوند کاملی به شجاعت روانی و آموزش ورزشکار پیش از مسابقه دارد.

و قتی علایم ماندگی در بدن ورزشکار ظاهر گردید بشرطیکه سپورتمین برای این منظور آمادگی داشته باشد میتواند که بدن پیروز و به مسابقه خویش ادامه بدهد. در چنین مواقع یعنی بعد از ظاهر شدن علایم خستگی و ادامه مجدد به مسابقه بهترین پلیرهای ورزشی و بزرگترین ورزشکاران در همین لحظات حساس مشخص و تعیین شده میتوانند، که در این صورت شده میتواند در انتخاب تیم‌های جوانان و تیم‌های ملی در رشته‌های مختلف ورزشی از روش مذکور استفاده شایانی کرد. که بحق گفته میتوانیم که باین شیوه انتخاب هر گز اشتباه صورت نخواهد گرفت و نتایج هم در مسابقات بعدی صد درصد قناعت بخش و دلخواه بدست خواهد آمد.

بعین ترتیب علاوه بر آموزش بالا و تمرین‌های قبلی اکثرآ عوامل ناشناخته‌ای وجود دارد که در لحظات پایان مسابقه به معاونت و ورزشکار شناخته و او را به موفقیت قرین تر میسازد،

و یا خلاف عوامل باد شده بعین شکل لحظاتی در تاریخ ورزش پیادگار مانده که بصورت آبی و غیر مترقه ورزشکار را از اوج پیروزی به شکست مطلق رهنمون میگردد .

علت اینگونه پدیده های عاطفی با وجود انکشاف و پیشرفت علم هنوز هم قسمیکه لازم است برای روان شناسان هویدا و آشکار نگردیده که در مورد مذکور پژوهش و تحقیقات — کمالات سرعت جریان دارد

اما بعضاً در هنگام احساس شکست قدرت مافوق تصور و قدرتهای ناشناخته ای که در وجود برخی از اشخاص موجود میباشد بکار می افتد که طرف را بصورت قطعی از شکست مطلق نجات داده و او را به پیروزی و موفقیت قابل تمجید سوق میدهد .

بطور مثال در بعضی واقعات غیر مترقبه که بالای انسان واقع میگردد ، برای رهایی انسانیکه از خود عکس العمل نشان میدهد اصلاً با قدرت و توان او پیش از وقوع حادثه قابل مقایسه و سنجش نمی باشد .

برای قوی شدن گفته فوق زنی را مثال میاوریم که به هنگام ماندن تنها فرزندش در زیر ۲ تن سنگ ، بطور ناگهانی و با قدرت مافوق تصور ، فرزند خود را نجات میدهد .

زن مذکور در این حالت وزنه ای ۴۰ پوند را از وزن خویش بلند میکند تا یگانه طفل خود را که در زیر سنگ ۲ تنی مانده است نجات بدهد ، که البته قوه نهفته در وجود مذکور او را موفق میسازد تا فرزند را خود هم نجات بدهد و از زیر سنگ ۲ تنی بیرون بکشد .

بالعموم ورزشکاران مخصوصاً قهرمانان علاقه خاصی دارند تا از نیروی نهفته یاد شده در جریان بازی استفاده بزرگ و اعظمی را ببرند .

تماماً ورزشکاران سپورتهای ثقیله به همان پیمانهاییکه قدرت جسمی دارند باید به همان اندازه از قدرت روانی نیز برخوردار باشند ، زیرا بدون خواستن و ایمان به پیروزی موفقیت حاصل شده نمی تواند ، و حتی خوردترین شک و تردید در این مورد میتواند ورزشکار را به شکست مطلق مواجه سازد .

علت اینگونه عدم موفقیت ها بصورت عمومی از شک و تردید در جریان مسابقه یا قبل از مسابقه برای ورزشکار خلق میگردد پله های شکست او را در حقیقت یکی بعد از دیگری ریزی کرده و آنرا به ثمر میرساند .

اگر ما تاریخ ورزشی مخصوصاً شرح حال قهرمانان بزرگ را مرور کنیم برای ما واضح و آشکار میگردد آنها یکباره در گذشته حماسه آفرینان دوره خویش بوده اند بصورت

عمومی از روحیه بلند عالی برخوردار بوده و هرگز شک و تردید را چه در جریان مسابقه و چه پیش از مسابقه بخود راه نداده اند . در حقیقت خواستن و ایمان به پیروزی تهناب اساسی موفقیت و پیروزی آنها را تشکیل داده و پی ریزی نموده است ، تا افتخار آفرینان دوره خویش شده و حریفان خود را یکی بعد از دیگری از صحنه بدور کرده اند

برای تأیید گفته خود به سبیل نمونه در اینجا شرح مسابقه یک دوندۀ قهرمان را بصورت مختصر ذکر میکنیم تا دیده شود که نیروی نهفته ته چه اندازه او را از شکست رهایی بخشیده است :

در سال ۱۹۳۶ « رابرت » قهرمان سابقه دار دویدن ۴۰۰ متر در حالیکه « ۲۰ » متر به پایان خط مسابقه نمانده بود خود را نفر پنجم یافت

این مقام در این وقت در روحیه او تأثیر فوق العاده منفی را وارد ساخت تا جائیکه خودش پیش خود فکر کرد حتماً در پایان خط باز هم مقامش پنجم خواهد بود ، زیرا حریفان او نیز همه قهرمانان و ورزشکاران نخبه کشور شان بودند که در یک مسابقه جهانی حصه می گرفتند .

در همین لحظه نفر ششم از رابرت سبقت جست . این این مفکوره بنزد قهرمان مذکور قوت گرفت که حتماً او به پیروزی میرسد . نیروی نهفته بعدی در قهرمان جوان جان گرفت که او خود را بلندتر از همه در پایان مسابقه فکر میکرد ، اما چون یک کمی دیر شده بود مگر با نهم توانست که با استفاده از نیروی مذکور مقام دومی را بدست بیاورد ، در حالیکه با اثر یک فکر غلط و یا تشویش در جریان مسابقه به از دست دادن مقام قهرمانی اش که بحق مستحق آن بود تمام شد .

قدرت مقاومت در میدان ورزشی در حقیقت مانند میدان جنگ و یا جبهه جنگ میتواند توسط اعمال یکنفر تحریر شده و اهمیت بزرگی را بدست بیاورد . کوشش و زحمات یکنفر در چنین مواقع میتواند سبب تشریک مساعی و موفقیت تیم اشتراک کننده او گردد ، در حقیقت غذای روح ورزشکار و یا مسابقه دهنده را موفقیت و پیروزی تشکیل میدهد وقتی تیمی یا ورزشکاری با امید موفقیت و با یک روحیه قوی داخل میدان گردند ، ندرتاً واقع خواهد گردید که آن تیم و یا آن ورزشکار مغلوب شوند .

موفقیت و پیروزی روحیه قوی قدرت و نیروی سپورتمین را دو برابر ساخته و بخاطر رسیدن بدان یا برای بدست آوردن آن هیچگونه مانعی نمی تواند که جلو پیروزی آنرا بگیرد و یا سد راه آن شود .

پس از حرب اکتوبر ۱۹۷۳

(بقیه صفحه ۱۱)

(دینانت) انباشته است حرف زده شود. مگر آیا نقش ماهرین و متفکرین نظامی فکر کردن و در نظر گرفتن حقایق و همچنین آیده‌ها و اهمیت دادن مساوی به امکانات و به تصمیمات نیست؟ وضعیت ستراتژیک اروپای موجوده از حیث حقایق هما نظوریست که فعلا درین مضمون توضیح گردید و بنا بر همین حقایق است که تحلیل آن اهمیت می‌یابد.

نهایت خطرناک خواهد بود که از رو برداشتن و پذیرفتن حقیقت خودداری کنیم. حرب اکتوبر ۱۹۷۳ یکبار دیگر اهمیت تعیین کننده و قاطع را در زندگانی مردم و همچنان غافلگیری و فعالیت غیر منتظره را نشان داد. این حادثه در تاریخ جهان در نیمه دوم قرن بیستم یک واقعه و تاریخ بزرگ می‌باشد. این حادثه یک عصر جدید سیاسی، اقتصادی و مورال را باز نمود و حادثه مذکور باید یک تاثیر و انعکاس قابل ملاحظه را بر وضعیت ستراتژیک اروپا داشته باشد. این جمله در یک ساحت خصوصی دارای یک اهمیت دیگری نیز است و آن عبارت از توجه و علاقه است که رجال سیاسی، عسکرها و متفکرین تمام جهان را وامیدارد تا درباره این حرب اکتوبر ۱۹۷۳ غور و مطالعه نمایند.

نگاه روانی و جسمی بوده اند، در حقیقت موفقیت بیشتر و اضافه تری را نسبت بگروپ مقابل خویش بصورت عمومی بدست آورده اند. مخصوصاً آنها تیکه از رهگذر واقع بینی و حسن انتقاد از خود اضافه تر بهره ور بوده اند هنوز هم بقسم نیکوتری شاهد پیروزی را بدست آورده اند.

پس برای رشد صحیح و انکشاف جسمی و ذهنی ورزشکار و موفقیت او در آینده مسایل روانی نقش اساسی و سرنوشت ساز را بازی میکند، بمر بیان و معلمین ورزشی لازم است تا با درک مطالب فوق در انکشاف جسمی و روانی ورزشکاران خویش بپردازند، تا علاوه از کسب موفقیت در میدان های مختلف سمپورتی یک نسل سالم و مکمل را برای گردانیدن چرخهای زندگی آینده با اجتماع نیز تقدیم کرده باشند.

وقتی ورزشکار به مرحله ای که قبلاً تذکر یافت قرین شد و قضاوت آنرا پیدا کرده توانست که چگونه باید در میدان مسابقه مبارزه کند، در اینوقت او بتدریج به رشته انتخابی خود انکشاف و ترقی پیدا میکند. در آداب و رسوم زندگی و اجتماع بیشتر متکاملتر و انکشاف یافته تر میشود.

در چنین موقع سمپورتین میتواند با استدلال منطقی علل موفقیت و یا شکست خود را مطالعه، ارزیابی و طرف تحلیل قرار بدهد. چنین لحظات است که ورزشکار بسیاری از خواص نا مطلوب گذشته خود را فراموش کرده و باصطلاح آنرا بدور میاندازد.

چنین دسته اشخاص از ورزش بقسم یک تفریح سالم در جریان مشق و تمرین استفاده کرده، اما وقتی پای مسابقه با حریف بمیان بیاید. در آنوقت از تمام نیروی جسمی، قوای ذهنی و تخنیک خویش بصورت اعظمی استفاده کرده و خلاصه همه پدیده های عاطفی خویش را چنین ورزشکار در راه بدست آوردن نتیجه بهتر بکار میبرد تا نتیجه مطلوب و دلخواه را بدست بیاورند.

در چنین مواقع است که جدال در رقابت به تمام معنی بچشم خورده و بروز آن سبب میشود که بتدریج ورزشکار بسوی ورزشی که بتواند خواسته های روانی او را تلافی کرده و یا مرفوع ساخته بتواند میل و گرایش پیدا میکند که در این صورت با استفاده از تخنیک و تجربه قوه جسمانی او هنوز هم کمتر به تحلیل خواهد رسید.

اگر چه گذشت زمان قدرت و توانائی سنین جوانی را در ورزشکار کمتر میسازد، اما در عوض در مبارزه رقابت تجربه و تخنیک جاگزین آن میگردد که باز هم میتواند پله های موفقیت را برای این دسته از ورزشکاران فراهم نماید. در همین مرحله شکل احساساتی و بدون تعمق بازی سمپورتین جای خود را در تجربه و استیل خوب گذاشته و بکار بردن هر دوی آن باعث موفقیت ورزشکار و اقتناع شدن تماشاچی یا آنها تیکه عطش فراوان بدیدن مسابقات خوب دارند میگردد، که در حقیقت کلید موفقیت ورزشکار و تیم های سمپورتی را نیز تشکیل خواهد داد.

در انجام باید گفت، تجارب و تحقیقات در میدانهای ورزشی نشان داده آنها تیکه دارای شخصیت قوی تر از

دقت و سیله‌ی برای افزایش هوش

قضیه ازین قرار بود که پیلوت طیاره وقتی به ساحه میدان نزدیک شد وضع میدان ورنوی را از برج کنترول جو یا شد مامور کنترول برج مراقبت باندرنوی میدان را ۹۵۰۰ فت به او گزارش داد و این راه‌پور بیان کننده حقیقت هم بود، با این تفاوت که به سبب پروگرام تعمیراتی و ساختمانی فقط ۸۴۰۰ فت باندرنوی قابل استفاده بود، در نتیجه به خاطر اشتباه در محاسبه سرعت پرواز، ناشی از اطلاعات غلط آن حادثه به وجود آمد. در زندگی روزمره، هزاران شرکت هوانوردی ملکی مصرف دادن اطلاعاتی به پیلوت‌ها هستند که در اثر دقت خاص تدوین شده و اگر یکی ازین اطلاعات در اثر به دقتی غلطی در محاسبه داشته باشد نه تنها خود طیاره از بین می‌رود بلکه صدعانتن مسافر که زندگی خود را به چانس سپرده اند نیز جان خود را از دست خواهند داد. همینطور محاسبات مربوط به مسافرت‌های فضای خارجی و کارهای دیگر علمی از قبیل اعمار بندهای آب گردان، احداث فابریکه مؤلد و غیره اگر کمترین دقتی در ساختمان و یا جا بجا کردن و بسته کاری پرزه‌ها صورت بگیرد بدهیست که باعث ضیاع و خساره زیاد خواهد شد. پس اهمیت به چنین دقت هانه تنها بالای زندگی شخص دقت کننده مؤثر است بلکه حیات صد هانفر دیگر را نیز احتوا مینماید.

دقت در همه مناسبات انسانی میگذارد در صورتیکه، در همه زمینه‌ها دقت بکار گرفته شود مناسبات انسانی دلپذیری پیش می‌آید. سؤ تفاهات از بین می‌رود و فضای مطلوبی ایجاد میشود، برای اینکه ما از دقت کافی بر خور دار و بهر مند شده بتوانیم دانشمندان راههای گوناگونی را پیشنهاد کرده اند که از جمله این دو نظریه از نگاه علمی مفید تر دانسته شده است :

اول : مادر دنیای به سرمی‌بریم که روزگارا افکار تهیبت شده و اندیشه‌ها بیش از پیش ساخته شده است یعنی اکثر کارها پلان شده است با اینهمه حقایق همیشه به آسانی شناخته یا توجیه شده نمی‌تواند درینصورت ما باید کار خود را انجام دهیم و وظایف خود را ایفا نمائیم تا کم از کم بدانیم چه چیزهای تصور می‌گردد که حقیقت باشد گذشته ازین لازمست یک ارزیابی واقع بینانه نسبت به همه آنچه

میگویند بعضی از مشکلات مادر زندگی از اثر عدم توجه و دقت بوجود می‌آید، در زندگی روزمره خود بسیار موضوعاتی بر میخوریم که زود از یاد ما می‌رود و فراموش می‌گردد علت آن هم عدم دقت است چون دقت میتواند ذهن ما را وادار نماید که آن موضوع را در دماغ نگه داشته و هر وقت به ذخیره آن که حافظه می‌باشد مراجعه کنیم دوباره موضوع را از حافظه به ما بیاورد. پس اگر بگویم که افزایش و بالا بردن سطح هوش و تمرکز حواس میتواند یک هدف خوب مادر زندگی و بهتر ساختن آن باشد جای تعجب نیست. مسأله دقت و هوش مخصوصاً در آموزش‌ها و فراگیری‌ها ارزش زیادی دارد اگر روی چیزی که بماند تدریس می‌گردد یا آموخته شده می‌شود دقت ننمائیم طبیعی است که ازین درس و آموزش استفاده اعظمی نخواهیم کرد، همچنین کسیکه می‌آموزاند یا تدریس مینماید باید توسط محرک‌ها (انگیزه‌ها) حواس شاگردان را طوری جلب نماید که آنان باتداعی بتوانند همیشه و هر وقت که بخواهند آن موضوع را به خاطر بیاورند، اگر یک قوماندان قطعه یا جزو تام این حقیقت را درست تشخیص بدهد و قادر به آن گردد که همه افراد جز و تامش را از راه انگیزه‌ها و وسیله‌ها متوجه نکات اساسی تعلیمات خود بنماید نیمی از وظیفه اصلی او در مورد تعلیم و تربیت برآورده خواهد شد.

از طرف دیگر دقت و تقویة هوش میتواند از ضیاع بیشتر انرژی انسانی جلوگیری کند و این خود کمک بزرگی در جهت حفظ صحت و سلامتی وجود ماست و بدین ترتیب با مصرف انرژی کم و وقت لازم نیروی حاصل می‌گردد که در سازندگی و خلاقیت زندگانی و حیات اجتماعی و فردی ما خیلی مؤثر است. مسأله دقت از جهت جلوگیری از عواقب ناخواسته نیز ارزش دارد. امنیت خاطر و آسایش خیال در واقع زندگی ما به اندازه اعتمادی که به دقت خود داریم و مخصوصاً به دقت همکاران و اشخاصی که به آنان سروکار داریم بستگی زیاد دارد. به طور مثال در یکی از روزهای سال ۱۹۷۱ یک طیاره جمبوجت حین پرواز گرفتار چنان وضع ناگواری شد که اگر چانس با پیلوت یاری نمی‌کرد همه مسافران از بین می‌رفتند ولی خوشبختانه با وجود ضایعات شدید کسی به هلاکت نرسید.

انرا حقیقت می‌پنداریم به عمل آوریم البته ، آنچه را که موقعیت مارا ضعیف می‌سازد از آن چشم‌پوشی نکنیم و متوجه باشیم که چشم‌پوشی از عوامل ضعیف‌کننده اشتباهات مارا بیشتر وانمود می‌سازد .

دوم : دقت فقط توجه داشتن به واقعیت‌ها و حقایق نیست بلکه داشتن حساب معیارها و تیزبینی از علامت‌های آن می‌باشد بدیهی است که همیشه کشف آنچه که درست و واقعی است کار آسانی نیست و برای اینکه بتوانیم به کشف حقیقت‌ها توفیق یابیم ناگزیریم مدارک و شهودات متضاد را مورد ارزیابی قرار دهیم این کار مستلزم داشتن شک سالم (منظور از شک سالم در نظر گرفتن جهت مثبت موضوع است چه منفی بافی و منفی‌گرایی آدم را خود بخود متردد می‌سازد) و تجزیه و تحلیل منطقی است . یک آدم اهل دقت ، به جای گرویدن به حدس و گمان ، دنبال قضاوت واقع‌بینانه می‌رود این شخص بجای اینکه بگوید: من نمیدانم... بیشتر اظهار تمایل مینماید تا نتیجه کار را دریابد و به‌کنه واقعات برسد .

خلاصه دقت شامل داشتن توجه، صبر کردن ، زحمت کشیدن و شعور منطقی است دقت در عین حال قدرت‌سازندگی و خلاقیت هم دارد زیرا آدم دقیق نه فقط جستجوگر حقایق می‌شود، بلکه در درجه اول به کشف آنها کامیابی و پیروزی می‌یابد هر کس در صورتیکه بخواهد و بکوشد میتواند از هنر دقت برخوردار باشد و به این شعار علمای علم اخلاق نیز گوش بدهیم: خوب بنگرید بدقت گوش دهید و فروتن باشید . در بالا گفتیم که دقت وسیله افزایش هوش است و تذکر دادیم که تمرکز حواس میتواند یک هدف زندگی خوب باشد این را نیز باید علاوه کنیم که افزایش هوش نیز در اثر دقت حاصل میگردد . آن عده از مردمیکه با هوش متولد میگردند دارای ذهنی آگاه و دقیق استند و از هر چیزی که در اطراف خود به بینند پند می‌گیرند در حقیقت ذهن شان همیشه بیدار است البته تعداد این مردم باهوش که از بدو تولد استعداد فوق‌العاده داشته باشند کم است و بیشتر ما باید با کمک دقت سطح هوش خود را بالا ببریم راز داشتن هوش زیاد به محرک‌ها ارتباط می‌گیرد منظور از محرک‌ها یا انگیزه‌ها عبارت از همان وسایل است که ذهن مارا به دقت و توجه وامیدارد مثلاً وقتی به چیزی نگاه میکنیم اگر در آن شی انگیزه موجود باشد که دقت ما به آن جلب شود و همیشه به خاطر مییابد همان انگیزه بنام محرک یا تحریک کننده قوه دماغی (حافظه آخذه دماغ یاد می‌شود) . علمای سایکوژی تعداد این انگیزه‌ها (محرک‌ها) را چنین تقسیم بندی کرده اند:

اولین منبع محرک‌ها (انگیزه‌ها) دیدن است باید خود را چنان بار آوریم که مشاهده کننده خوبی باشیم چه بسیاری اوقات اشیا و اشخاص را می‌بینیم ولی زود آنها را از یاد می‌بریم در حقیقت به آنان نگاه میکنیم اما چشم‌های ما متوجه آنها نیست علت آنهم اینست که خوب دقیق نمی‌بینیم و ذهن خود را از محرک‌ها یا انگیزه‌های

زیادی محروم سازیم . معنی مشاهده خوب را از بخاطر آوردن اشیا و اشخاص به وضاحت میتوان دریافت ، شاعران و نویسندگانی که کارشان توصیف مناظر طبیعی و خصوصیت اخلاقی انسانهای معجز و جامعه شان است بیشتر موفقیت خود را مدیون قدرت درک و مشاهده خود میدانند .

دومین محرک‌ها (انگیزه‌ها) شنیدن است . محرک‌ها (انگیزه‌ها) از راه حواس مختلف به ما میرسد ولی حس سامعه درین نقش میان بزرگتری دارد . پس باید به آنچه می‌شنویم دقت کنیم ، به بحث‌ها و تبادل نظر‌ها باید گوش بدهیم ، به موسیقی اعم از سبک و سنگین گوش دهیم ، از رادیو درست و بجا استفاده نماییم ، به صداهای که در طبیعت هست گوش کنیم . به صدای مرغکان ، به آوای ریزش آب‌ها و آبشارها ، به خش‌خش برگ‌های درختان و غیره توجه نماییم موضوع دیدن و شنیدن از نگاه تعلیم و تربیت نقش مهمی در آموزش‌ها دارد از همین روست که سمعی و بصری و سهم آن در جوامع مختلف تثبیت شده است ، حقیقت اینست که هر قدر حس سامعه ماتیز تر باشد به همان اندازه نسبت به صداهای مختلف نیز حساس تر خواهد شد .

سومین منبع محرک‌ها (انگیزه‌ها) مطالعه است . موضوع سواد آموزی امروز جزء پلان‌های اساسی دولت‌ها به شمار میرود و طبعاً با افزایش تعداد باسوادان رغبت به مطالعه افزونی می‌یابد . داشتن قدرت مطالعه یک نعمت بی‌ظنیر است ، باید قدر کلماتی را که در کتاب‌ها و مطبوعات در کنار هم ردیف می‌گردد و مقاله‌ها و اطلاعات و اخبار و اشعار را تشکیل میدهد ، بدانیم و همچنین قدر این نعمت را که می‌توانیم بخوانیم و بنویسیم باید بدانیم ، نمیدانید چه ثروت بی‌پایانی از انگیزه‌ها درین نوشته‌ها نهفته است . وقتی می‌بینیم که توسط یک تعداد کلمات و جملات علامت سیاه (حروف) که روی کاغذ سفید نقش بسته میتوانیم با افکار و اندیشه‌های علما و محققین (باهوشترین اشخاص) جهان رابطه برقرار کنیم ، خود را در دنیای از حیرت خواهیم یافت . البته بسیاری ازین هوشمندان و نوابغ قرن‌هاست که فوت کرده اند و شرایط زندگی ما با شرایط زندگی آنان فرسخ‌ها فرق دارد اما هر چه بیشتر مطالعه نماییم و کتابها و آثار آنان را بخوانیم به همان اندازه خود را بیشتر با آن هوشمندان جهان نزدیکتر ساخته و در نتیجه این فرصت را بخود داده ایم که هوش خود را مانند هوش آنان بلند بربیم .

چنین نویسندگانی چشم‌های مارا باز میکنند و احساسات مارا به حرکت در می‌آورند ، میدان مهبرو محبت مارا نسبت به همدیگر توسعه می‌بخشند و بالاخره بر سرعت انتقال ما می‌افزایند .

چهارمین منبع محرک‌ها (انگیزه‌ها) کنجکاوی است . شما میتوانی با طرح سوالهای به همه جنبه‌های جالب حقایق زندگی پی ببرید ، اگر تاحال ذهن کنجکاوی نداشته اید بهتر است از همین اکنون خود را به کنجکاوی عادت دهید . البته وقتی از کسی سوال می‌کنید باید بسیار بدقت عمل نمائید ، وقتی که سوال دلچسپی کردید ، خواه ناخواه

راديو آيزوتوپ ها در ...

(بقيه صفحه ۹۹)

ذرات اصلى :

ناگفته نگذاريم كه ذرات اصلى اتوم عبارت از الكترون (داراى حموله يا چارج منفى) هروتون (داراى حموله مثبت و نيutron (خنثى) ميباشد. اين نوع اتوم ها بعضاً بـذرات و اشعه و يا محض باشعه تجزيه ميشوند. طور مثال راديو م. يورانوم، توريوم (يك عنصر سنگين داراى وزن اتمى ۹۰ بوده و در طبيعت ميتواند پيدا شود) و يا محصول آنها را ميتوانيم شمرد. اشعه متذكره در علم نزديك هستوى به سه نوع منقسم بوده و آنها را اشعه بيتا و اشعه گاما گويند. راديو اکتیویته مصنوعی طوری فراهم شده میتواند که هسته ها توسط ذرات بمبارد شوند، این عمل در دستگامی موم به سايكلوترون ميتواند انجام شد.

وجود انسان و مواد راديو اکتيف :

مولد راديو اکتيف توسط بعضى از اعضا و يا انساح جذب شده و در آنجا ذخيره ميشوند و اين ذخيره شدن مواد را ديو اکتيف باعث توليد مرض سرطان ميسرود. در حقيقت اشعه ايکه از راديو اکتيف يا از مواد راديو اکتيفى توليد ميشوند. عبارت از اشعه اى ميباشند که طول هاى امواج آنها از طول امواج نور مرئى کوتاه تر بوده و همه اسباب فزيکى مرض سرطان را تشکيل میدهند. عملیه نشر اشعه از مواد راديو اکتيف را « تشعشع » ميسرود. مسلم است که انفجارات آزمائشى اتمى باعث ذخيره مواد معين راديو اکتيف در نباتات و حيوانات (بشمول انسان) ميشود اين عمليه ذخيره از راه سبزيجات و غذای حوانى و يا حتى بواسطه امتصاص مسقيم صورت ميگيرد بدین تفصيل که هرگاه سبزيجات حاوى مواد راديو اکتيف طرف استفاده انسان قرار گيرند، مواد راديو اکتيف آن مستقيماً به انسان انتقال ميبابد و يا اگر حيوان علفى را که داراى مواد راديو اکتيف باشد، بخورد مواد راديو اکتيف را ميگيرد و سپس هرگاه انسان از گوشت و محصولات آن استفاه نمايد مواد راديو اکتيف وجود حيوان بايد دور) بقدر ۵۰الى ۱۰۰ سانتى متر فاصله داشته) باشد، چون شدت تشعشع با مربع مسافه معکوساً متناسب است پس بدینصورت شدت لازم تشعشع به ورم رسیده نمیتواند. بدین نتیجه بايد رسيد که واحد هاى راديو مخص در سعالجه انساجى که نزديك سطح بدن واقع اند مؤثر بوده و با وجود مسافه کوتاه معمولاً هر همله ۳۰ دقيقه وقت را در بر ميگيرت.

فراموش نمائيم تا خود انسان به خود اعتماد نکند و به خود کمک نماید هرگز هيچ کس و هيچ اثر و هيچ دانشمندی نخواهد توانست برای او کمک نماید.

گفت و شنيد دلچسبى هم بين شما و مخاطب پيش ميايد و گاهى همين مکالمات به تماس هاى مداوم اجتماعى مبدل ميشود. پنجمين منبع محرکه ها (انگيزه ها) اينست که هرچه بيشتر بر اندازه علايق خود بيافزائيم به همان اندازه محرک هاى بيشترى نصيب ذهن خود خواهيم ساخت. هر علاقه اى جديد در واقع مستلزم تغير فعاليت و محيط و کسب افکار جديد و ياد گرفتن اصطلاحات تازه و مطالعه کتاب هاى جديد و مجلات و مراجعه به منابع مطالعاتى مختلف است و اين هم از جمله منابع مهم محرک هاست.

آنچه از قول منابع نشر شده اقتباس کرده ايم ميرساند که راههاى زيادى برای تحريك و از ياد هوش و استعداد هاى وجود دارد. سالها قبل يکى از دانشمندان بزرگ آلمانى کتابى بنام تمرکز قواى دماغى نوشته است. نويسنده اين کتاب دانشمندی بنام دكتور گرلينگ است، دكتور هيلد گرلينگ در قرن نوزدهم و او ايل قرن بيستم زندگى ميکرد، او مشکل قرن خود را در يافت، مشکل که اينک بسيارى از ما به آن گرفتاريم. بيشتر پنج محرک و منبع تحريك هوش را بر شمرديم در اين اثر در طى فصل هاى که به جزوه تعبير شده مطالبى از نقطه نظر تجربى و عمل راههاى از ياد هوش، دقت و تمرکز حواس مختلف انساني نشان داده شده است، داکتر گرلينگ عقیده دارد که تکامل حالت به خصوصى نيست بلکه وقوع حوادثى پي در پي ميباشد و هر چيزى که حوادث جاريه را از خط خود منحرف و قطع سازد مانع آن تکامل ميسرود وى ادعا مينمايد که ميتواند راه رسيدن به استفاده بهتر از تمرکز حواس در راه حفظ بيشتر دقت و افزايش را نشان بدهد پس دقت و بلند بردن سطح هوش خود بخود يک وسيله تکامل و استفاده بيشتر از قواى آخذه دماغى به شمار ميرود. از طرف ديگر مسأله تلقين و خود را و ادار ساختن به مشاهدات نيز تاثير زيادى دارد تلقين عملى است که به واسطه آن فکرى وارد ذهن شده و در دماغ جا يگير ميشود و در آنجا است که فکرمذکور بايد انکشاف نموده و از دوره تکامل بصورت عمل در آيد. با در نظر گرفتن اصل کلى روانشناسى مبنى برينکه تمام افکار يکنوع قواى ميباشد که قابل تکامل است پس هر فکر و خيال که وارد ذهن ميشود قابل اينست که تکامل خود را حاصل نموده و بصورت عمل بخود بگيرد، اگر فکرى توسط قواى دماغى اخذ گرديد و بطور سطحى وارد آن نشد دوره تکامل خود را خواهد پيمود و نتيجه مطلوب از آن بدست خواهد آمد.

داکتر گرلينگ توصيه ميکند که نوشته هاى او را بايد بدقت خواند و جزء به جزء پيشنهادات او را عملى خواهد ساخت. در آينده قسمت هاى از گفتار داکتر گرلينگ را نقل خواهيم نمود تا آنچه که او برای بشر راه کمال رسيدن به اهداف و غايه هاى مطلوب زندگى دانسته است مورد تجزيه و تحليل و بررسى دقيق علمى قرار بگيرد. البته نبايد

د لبنان نظامی حالت خپلی حساسی مرحلی ته رسیدلی دی

د سوریې د حکومت شپږ زره تنه عسکر او ۱۰۰ ټانک د نیوزویک د خبر لوغی په قول لبنان ته ننوتی او همد ا خبر لوغی زیاتوی چه د سوریې حکومت دخپل دغه نظامی اجرا شوی عمل لپاره داسی وایی: «زمونږ د عسکرو ننوتل په لبنان کی ددی مقصد لپاره شوی ترڅو د لبنان په خاوری کی ۱۴ میاشتنی جگړی پایته ورسیری او متخصصی ډلی دپته چمتو شی چه خپلی کورنی ستونزی دمفاهمی له لیاری حل و فصل کاندی .» د نیوزویک خبریال د اټکی هم زیات کړی چه د سوریې د حکومت نظامیا نو په لبنان کی تر و سه و سه زیار ایست چه جگړه وسعت پیدا نکړی او ډیر خلک ونه وژل شی او هم د سوریې نظامیا نو عکس العمل د لبنان د عربی قواوو پمقابل کی فاتحانه نه وه بلکه په ډیره سره سینه سره یی خپل پرمختگ ته دوام ورکاوه .

د سوریې د حکومت نظامی قواوو ی هغه وخت لبنان ته ننوتی چه د لبنان د عربی قواو و قوماندان احمد معماری د لبنان په شمال کی خپل بریدونه په دوو کلیو یعنی د عطار ایالت په سیمو کی چه په هغو کی مسیحی خلکو ژوند کاوه سخت کړ

د سوریې نظامی مداخله په لبنان کی په ډیره چټگی سره صورت وموند او د لومړی محل لپاره عربی هیوادونه دیوه انجام شوی عمل سره مخامخ شو او په ټوله عربی نړی کی د تعجب او انتقاد آوازونه اوچت شول. پخوا د لبنان مسلمانانو او فلسطینی سرتیرو ویلی وه چه د سوریې دخاوری نه فلسطینی سرتیری د سوریې د حکومت په لارښودنه لبنان ته راغلی وه مگر دا محل پخپله د سوریې نظامی قواوی سوریې ته ننوتی او یو عجیب نظامی حالت په لبنان کی منځ ته راغی چه هیچایی انتظار ندرلود. د سوریې عسکر او نظامی قواوی چه د ټانکو له خوا حمایه کیدل د لبنان د شمالی سیمو څخه په ډیر آسانی سره ننوتی او د فلسطینانو او مسلمانانو قواوی چه ددوی په لیارو کی سنگرونه نیولی وه په چټگی او آسانی سره دخپلی مخی لیری کړی همدارنگه د سوریې نوری نظامی قواوی د لبنان د مرکز ی پلونو څخه ننوتی او د بیروت او دمشق د لویې لیاری ترڅنگ یی خپل حرکت ته دوام ورکړ ترڅو پدی توگه د لبنان د توجه د سیمی څخه تیر شی او د لبنان جنوبی سیمو ته ورسیری .

او ددی سبب وگرځید چه په بیروت کې یو محل بیاسلحانه جگړې دمتخاصمو ډلو ترمنځ شروع شی هغه وخت چه دغه سخت بحرائی نظامی حالت منځ په زیاتیدووه دسوری حکومت هم دشپې لهخوا خپل وسله والی قواووی لبنان ته واستولی او ټوله عربی نړی دسوری حکومت ددغه تصمیم څخه ډیره خواشیننه شوه اوهر یوه عربی هیواد خپل انتقادونه په سوری ولگول داسرائیلو حکومت هغه وخت چه لیدل چه عربی قواووی په خپلو منځو کې سره جگړه بوخت دی د خوشحالی په کمیس کې نه ځاییدل .

نو څرنگه چه داسرائیلونظامیانو اونوروستراتیژیستانو تشخیص کړیدی دلبنان خاوره او جیوپولیتیکي موقعیت د اسرائیل بانندی دتیری عمل آسانه کړی دی اودبلی خوانه څرنگه چه د فلسطینانو مرکز اواصلی طاقت دلبنان په هیواد کې تمرکز لری او وخت نا وخت فلسطینی سرتیری دلبنان دجنوبی پولونه داسرائیل دخاوری په بیلو بیلوسیمو بانندی بریدونه کوی دغو ټولو عواملو یو ځای داسرائیلو حکومت ډیر وارخطا فلسطینی کړی د ۱۹۶۷ کال نه راپدېخوا په سل ها و وځله سرتیرو خپل بریدونه د لبنان دخاوری څخه د اسرائیلو په نظامی او غیر نظامی ځایو کړی. نو د دغو دلیلو په رڼا کې دی نتیجی ته رسیدو چه دلبنان په کورنیو جگړو کې په پټه توگه داسرائیلو نظامی او غیر نظامی مقامات لاس لری په همدی مناسبت دعربی هیوادو مخصوصاً دلبنان مسغوولو مقاماتو تراوسه څو واری دااعلام کړی. هغه وخت چه په لبنان کې دمتخاصمی ډلی سولی ته نژدی شی او اوربند امضاً کړی او داسی یو طرحه شوی مسلحانه عمل دیوی ډلی له خوا په لبنان کې اجرا شی چه دسولی ټول پروگرامونه او پرمختگونونه شنووی اومتخاصمی ډلی دپته اړوی چه یو محل بیا په خپلو منځو کې سره مسلحانه بریدونه وکړی .

په څو تیرو شویو میاشتو کې چه دلبنان نظامی روانو حالانو ددغی ټولنی دژوندانه مختلف اړخونه متأثره کړی څو څو محلی اوربندونه دمتخاصمو ډلو ترمنځ منځ ته راغلل اما پرته دمحدودو گډیونه بیا جگړې په لبنان کې شروع کیدلی او اوربندونه یو په بل پسې له مینځه تلل. اوپدی هکله عربی نشراتو خپل انتقادونه داسرائیلو په حکومت لگول اوزیات ول یی چه داسرائیلو حکومت ددی لپاره چه په آسانی سره عربی نیول شوی سیمی په خپلو منگلو کې وساتی هڅه یی کړی چه دلبنان فلانژستان دپته تشویق کړی ترڅو د فلسطین سرتیرو د نهضت د مینځه وړلو له پاره په لبنان کې مسلحانه عمل وکړی . اومخکی لدی چه دجگړی لمن په لبنان کې زیاته شی

څو څو واری د فلسطینی سرتیرو اوفلانژستانو ترمنځ سختی جگړی ونیستی همدا رنگه ډیری عصری وسلی داسرائیلو د حکومت اود نړی دنورو صهیونستانو له خوا دلبنان فلانژستانو ته په پټه ولیول شوی .

له هغه ځایه چه د ۱۴ میاشتونه راپدېخوا په لبنان کې جگړه روانه ده دا به د فلانژستانو لپاره یو ډیر گران اوطاقت فرما کار وه چه د فلسطین سرتیرو چه انقلابی مسلحانه روزنه لری او هم دلبنان دمسلمانانو سره جگړی ته دوام ورکړی مگر څرنگه چه دبهر نه مخصوصاً داسرائیلو لخوا فلانژستانوته مدرنه اوعصری وسله سنبالیده دوی په ډیر سر سختی سره خپلو جگړو ته دوام ورکړ او دخپل غیر معقول موقف اودریځ څخه یی په کلکه سره دفاع وکړه اوحتی داسی آوازی خپری شوی وی چه داسرائیلو حکومت دلبنان په جنوبی پولوته نژدی خپل وسله وال فوځ دپته چمتو کړی یوه چه د ضرورت په وخت کې په لبنان کې د فلانژستانو دملا تری لپاره مسلحانه مداخله وکړی اما هغه وخت چه داسرائیلو حکومت ولیدل چه د سوریسی نظامی قوا وی دلبنان د فلسطینی سرتیرو اومسلمانانو سره په جگړه بوخت دی داسرائیلو صدراعظم په ډیر جرأت سره وویل! «چه زه به هیڅ کله دسوری او د فلسطینی سرتیرو اودلبنان دعربی عسکرو د جگړی له امله اوبیکې تویی نکړم .

دسوریسی د نظامی مداخلی په هکله په عربی نړی اونورو ځایو کې مختلف عکس العملونه تولید شول چه دلته یی په لنډه توگه توضیح کوو اول په خپله لبنان کې : دلبنان عربی ډله او فلسطین سرتیری وویل چه دسوریسی د عسکرو ننوتل په لبنان کې ددغه هیواد د طرحه شوی پروگرام په اثر عملی شو ځکه دسوریسی پلویان په بیروت کې جگړه پیل کړه اوییاوروسته دسوریسی له خوا دازمینه مساعده شوه چه دسوریسی عسکر لبنان ته ننوځی دلبنان عربی ډله اوفلسطینی سرتیری په سوریسی بانندی تور لگوی چه دسوریسی د حکومت نظامی مداخلی ددی دپاره کوی چه په پټه کې د سوریسی حکومت داسرائیل د حکومت سره موافقی ته رسیدلی چه دسوریسی حکومت به خپلی نیول شوی سیمی داسرائیلو له خوا بیرته لاسته راوړی همدارنگه دوی وایی که د سوریسی حکومت پرفلسطینانو اود لبنان په عربی ډلو کنترول او حکمر وایی ولری داسرائیلونه به ډیر امتیازات لاسته راوړی ځکه فلسطین سرتیری دعربی ډلو په ملاتړ په ښه توگه کولایشی چه دلبنان دجنوبی سیمو څخه خپل بریدونه داسرائیلو په سیمو عملی کړی که دسوریسی حکومت پرفلسطینی سرتیرو اودلبنان په عربی ډلو بانندی کنترول ولری دا کار به ناممکن وی .

(بقیه در صفحه ۶۶)

توپچی در مبارزه با تانک

تانک شناور خفیف امریکائی M551 «شیریدان» وزن محاربه‌ی آن ۱۵،۲ تن، توپ ۱۵۲ میلی‌متری، ماشین‌دار ۱۲،۷ و ۷،۶۲ میلی‌متری، ۲۰ کا مپلکت مرمی وده راکت‌های رهبری شونده ضدتانک، سرعت آن ۷۰ کیلومتر در ساعت، عمله آن ۴ نفر

ترجمه از:

دیپلوم انجنیر توریالی «عثمانی»

تانک در جریان حرب جهانی اول مانند یک واسطه ایکه بایست از موانع آتش ماشین‌دار عبور نماید بمیدان آمد. مبارزه بمقابل قوای زره‌دار در آنموقع عموماً توسط توپهای مختلف النوع از محلات مستور صورت می‌گرفت موثریت آن به تناسب مدرن شدن تانک‌ها آهسته، آهسته تقلیل یافت مثلاً هرگاه در آغاز جنگ تلفات تانک‌ها را نسبت داشتن زره تدافعی ضعیف، سرعت حرکت کم ۸۰-۵۰ فیصد تشکیل میداد، در اخیر جنگ تا ۲۵-۱۵ فیصد کاهش یافت.

تجربه جنگ جهانی اول و پس- منظر انکشاف قوای زره‌دار سوال ایجاد یک توپچی مخصوص دافع تانک را رویکار آورد تاموثر بوده

متداوم طرق مبارزه باتانک‌ها مدرن- تر شده میرفت. مدافعه ضد تانک به‌حیث یک مدافعه اساسی شمرده شده وشاهد آن جنگ‌های یل‌روسی (روسیه سپید) استالین‌گراد سمولتسکی، موسکو راستوف میباشد که در این هاردوی جرمنی متقبل ضایعات خیلی سنگینی گردیدند.

بعد از جنگ در اردوی تمام ممالک از نقطه نظر انکشاف تخنیک ضد تانک تغییرات نوعیتی و کیفیتی رویکار آمد تخنیک مذکور که قبلاً به‌حیث یک سلاح حمایه پیاده و یا اینکه جهت انکشاف موفقیت استعمال می‌گردید، در تمام اردو‌ها در هر نوع از اشکال محاربه‌ی جزء تشکیل آنها گردید.

تانک‌های مدرن تیمپ «لیوپارد»

وانداخت را با دید دیرکت اجرا دارد. در زمان بین حرب اول و حرب دوم جهانی در اردوی شوروی توپ‌های (۷۶ و ۷۵ میلی‌متری) و مهمات مخصوص بمیدان آمد.

مخصوصاً در جریان حرب دوم جهانی وسایط و طرق مبارزه باتانک‌ها انکشاف سریعی نمود. در اینوقت تفنگ‌های ضد تانک، توپ‌های بی‌پس‌لگد، توپ‌های ضد تانک ۱۰۰ و ۷۶، ۷۵ میلی‌متری، مرمیات کومولاتیفی، ماین‌های ضد تانک و علو انداز رویکار آمد برای از بین بردن تانک‌ها از تمام سلاح و وسایط استفاده بعمل می‌آمد، مگر ثقلت اساسی آن در بالای توپچی بوده و ۶۰ فیصد تلفات وسایط زره‌دار مربوط آن میباشد. در اثنای همین حرب بصورت

تانه AM x 30 فرانسوی حين عبور از دريا

(آلمانی) «M60AI» (امریکائی)
 «چیفتن» (انگلیسی) مجهز با اسلحه پر قدرتی
 از قبیل (توپ های ۱۰۵، و ۱۲۰ میلی
 متری و بعضی از آنها مجهز به مردت
 گردیدند) پیش بینی میگردد، این
 تانک ها با توپ های ریا کتیفی زره
 بهتر و وسایط ضد توپچی و مردت مجهز
 گردند.

سرعت این تانک ها به مقایسه
 زمان حرب دوم جهانی از ۴۰ تا ۷۰-۶۰
 کیلو متر فی ساعت بلند رفته است
 منزل انداخت مستقیم آن به ۲ الی
 ۲،۵ متر میرسد در بالای آنها آلات
 الکترونیکی احضار آتش، وسایط
 اتوماتیکی سوق و اداره و دفع
 پارازیت ستا بیلیزاتور سلاح در چندین
 سطح نصب شده و در کامپلکت حربی
 آن وسایط تولید کننده دود جهت
 سترواخفا و مهمات جدید موجود
 میباشد.

تانک های جدید آن دارای
 وسایط لایزری کشف و سیستم سوق
 و اداره آتش میباشد.

در اردو های تمام ممالک
 روز بروز به تعداد تانک ها، جز-
 و تامها و قطعات تانک افزوده میگردد.
 در حال حاضر هر کنگ تانک ممالک
 بلاک غرب دارای ۵۰ الی ۷۰ تانک
 میباشد. قطعات و جز و تامهای پیاده
 مجهز به وسایط زره پوش جدید شده
 (و در هر کنگ پیاده تا ۵۰ زره پوش
 موجود است.) در جون ۱۹۴۱ جرمن ها
 در جبهه شوروی ۲۸۰۰ تانک (که
 تانک خفیف آن حساب نشده است)
 استعمال نمودند. در شرایط کنونی
 همان تعداد تانک شاید در شرید ۸۰
 الی ۱۰۰ کیلومتر بکار انداخته شود.

در تکنیک جزو مهمای تانک نیز
 تغییرات عمده روی کار آمده است، مثلاً
 در تعرض، در ابتدا ضربه ذروی و آتش
 قوی به مدافع دشمن خصوصاً در مواضع
 وسایط ضد تانک وارد شده و بعداً
 تانک ها و زره پوش های پیاده در تحت

حمایه توپچی، مردت و هلیکوپترها به
 تعرض شروع میکنند. در اینصورت
 وسایط مدرن زره دار به قسم کتلوی
 با وسایط ترانسپورتی در عمق مدافعه
 دشمن پیاده شده و می توانند که به
 استقامت های مختلف مساعی را اجرا
 دارند. در اثنای تعرض زره پوش ها
 در خط حمله توقف نموده و توسط آتش
 جا بجا حمله تانک ها و پیاده را حمایه
 میدارند. در مدافعه تانک ها و زره پوش ها
 یک خط سرتاسر دافع تانک را ترتیب
 نموده و در حملات متقابل به استقامت های
 مختلفه اش تارک میوززند.

موازی با بهتر شدن تانک پیشرفت
 وسایط ضد تانک نیز صورت گرفت، سلاح
 پرنسیپی جدید از قبیل کامپلکت های
 متنوع مردت روی کار آمده. این
 کامپلکت ها هر نوع تانک را از مسافات
 چندین کیلومتری مورد اصابت قرار

داده می توانند. در سال های اخیر
 احتمال اصابت به هدف از ۷، ۹، تا ۹۰،
 ارتقا نموده است. از میتود سوق
 و اداره دستی «به سه نقطه» اکنون به
 سوق و اداره نیم اتومات «در دو نقطه»
 رسیده اند، و طوریکه مطبوعات خارجی
 خاطر نشان میکنند، بزودی سوق و اداره
 اتوماتیکی به پرنسیپ «فیر و اصابت»
 که مؤثریت مردت را دفعاً چندین
 مراتب بلند می برد روی کار خواهد آمد.
 این کامپلکس ها قابل انتقال بوده
 و در بالای ذات الحركه و هلیکوپتر
 نصب میشوند که در اینصورت میتوان
 یک ساحه آتشی دافع تانک عمیق و متحرك
 را ایجاد نمود.

بجای بمب های دستی ضد تانک
 و بوتل های دارای مایع محروق اکنون
 راکت اندازهای مختلف النوع که
 قابلیت از بین بردن زره تانک های

مدران را از مسافت چندصد متر تا یک کیلومتر دارا می باشد درار دوهامیدان آمد، که در اثر آن مقاومت دافع تانک تمام جزو نا مهبلند رفته است .

در سال های اخیر تغییرات عمده در طرق انداخت های عنعنوی توپچی یعنی توجیه مستقیم و از مواضع آتش مستور صورت گرفته، و استعمال وسایط جدید و در نوبه اول سلاح ذروی منجر به بلند رفتن تلفات تانک ها و زره پوش ها در تقر بگاه های دور گردیده است . هر گاه قبل از آتش بطریقه توپچی تنها چند تانک معدود از صف خارج می گردید، مگر حالا توسط یک مهمات ذروی در آن واحد میتوان یک کندک تانک را از بین برد .

در حال حاضر توپچی بصورت موفقانه جنگ آتشی را در مسافت دور با تانک پیش برده و از محلات مستور خویش بصورت مؤثر تانک ها را در مدافعه، در قطار رفتار، در محلات تجمع در خطوط اتساع، و در اثنای رفتار جهت تعرض (تعرض متقابل) از بین می برد .

در این اواخر به اساس نشریات مطبوعات نظامی مهمات توپچی تیپ کاست که در آن عناصر ضد تانک جایگزین گردیده و برای ماین گذاری محلات تخصیص داده شده روی کار آمده است که با بمیدان آمدن آن امکان از بین بردن تانک توسط توپچی در صورت انداخت از محلات مستور به مراتب بلند رفته است . در اردوی آلمان غرب به اساس فوق سیستم ری اکتیوی ۱۱۰ میلی متری ایجاد گردیده که در صورت فعالیت یک بطریقه آن (مرکب از ۸ دستگاه) در ظرف ۲۰ ثانیه یک شریک ۲،۵ کیلومتری که تلفات وسطی تانک ها از ۳۰-۲۰ فیصد باشد مین گذاری می نماید .

جهت مبارزه با تانک ها در رفتار توسط مهمات عادی در محلات تیکه به

خط السیر آنها قرار دار دو توسط دشمن ماین گذاری شده نمی تواند از قبیل (معبرها، گذرگاه ها، راه خروجی جنگل محلات مسکون و غیره) آتش تجمع آماده می گردد. در هر کدام از تاسیسات مذکور دو بطریقه توپچی مؤظف می گردد به مقصد وارد نمودن تلفات به قطار تانک، و توقف دادن حرکت آنها و آماده ساختن شرایط مساعد برای اجرا نمودن آتش تجمع ماین گذاری فاصلوی اراضی صورت می گیرد .

جهت دفع نمودن تعرض (تعرض متقابل) تانک، توپچی از آتش مانع متحرک و غیر متحرک و در عین زمان از مین گذاری فاصلوی اراضی استفاده بعمل می آورد . در صورت ترتیب نمودن صحیح و خوب آتش مانع، توپچی میتواند که تلفات زیادی بالای تانک و پیاده دشمن وارد نماید بدین ترتیب در جولائی سال ۱۹۴۳ در جبهه ورونژ توپچی فرقه ۹۰ در قسمت زاویدوفکا توسط آتش مانع خویش از ۵۰ تانک دشمن ۲ تانک آنرا از بین برد .

تانک های جدید از مهمات عادی کمتر متاثر شده، لذا در مبارزه با آنها بهتر است تا از توپ های قطر بزرگ استفاده شده و مخصوصاً کشف بدقت اجرا شده و جهت اجرای کشف بایست از استیشن های رادار، هلیو کوپترها و غیره تخنیک های مدرن استفاده بعمل آورد .

جهت مبارزه با تانک ها احساس شدید به سرعت و کثافت آتش توپچی می گردد، در صورت دانستن امکانات محاروبی بطریقه سرعت حرکت و عمق قطار تانک ها به آسانی می توان سرعت آتش را معلوم نمود .

باروی کار آمدن زره پوش ها برای توپچی یک وظیفه مهم دیگری بمیدان آمد که در صورت سبقت پیاده دشمن در خط حمه، قسمتی از توپچی بایست آتش خویش را برای از بین بردن موثر

های زره پوش پیاده تخصیص دهد، تا اینکه مفهوم حمایه تا تانک های متعرض را از بین برد .

در صورت مدافعه در مسافت نزدیک مبارزه را با تانک توپچی با توجیه مستقیم، و در مسافت دور وسایط مخصوص ضد تانک که در نوبه اول مردت قرار دارد، و در صورت نزدیک شدن تانک به موضع اول مدافعه، راکت اندازه پیش می برد با نزدیک شدن دشمن آتش دافع تانک به منتها درجه شدت خویش میرسد، و جهت مبارزه وسایط انفرادی بکار انداخته میشوند .

در شرایط کنونی جهت خنثی نمودن تعرض تانک ها و موثر های زره دار یک کندک پیاده، و از بین بردن آنها باید ۲۳ الی ۳۵ واسطه ضد تانک تیپ مردت را با ضریب مؤثریت ۲۰ بکار برد .

مگر با اینهمه جبهه وسیع مدافعه و مانور بلند تانک های جدید ایجاب آنرا مینماید که به تحت امر مستقیم قوماندان کندک بصورت احتیاط وسایط مؤثر ضد تانک دارای قدرت انداخت به مسافت دور و مانور عالی موجود باشد. و از این احتیاط میتوان برای مانور در هر کدام از جبهه جهت تقویه آتش در پیشروی خط اصلی از ۲ الی ۳ کیلومتر، از بین بردن تانک ها تیکه به عمق مدافعه نفوذ نموده باشند، تشکیل یک خرپه آتش با تشریک مساعی جزو تاسمهای همجوار، تقویه آتش جزو تاسمهای همجوار و همچنین مانند یک واسطه متحرک در مواضع موقتی و یا مانند یک مانع در استقامت های تثبیت شده تعرض تانک ها و یا استقامت های احتمالی ظهور تانک ها استفاده بعمل آورد .

موجودیت تعداد زیاد و انواع مختلفه وسایط ضد تانک سوالات تثبیت (بقیه در صفحه ۷۶)

تاکتیک تاثیر آتشی بالای دشمن

مشکل جوی از جانب طیارات *F-111A*، *A-6A* که دارای تجهیزات مدرن بوده و بمبارد کورانه را انجام داده می‌توانستند صورت، یگرفت. طیارات مذکور نظر به کرکتر اهداف، چگونگی اجرای وظیفه و غیره باهم های تخریبی، پارچه شونده، راکت های رهبری شده نوع « شرایک » مسلح می گردیدند. طیارات قوای هوایی امریکا در جریان محاربات ویتنام

در شرایط محاربات موجوده انواع مختلفه فعالیت های محاروبی صورت می گیرد. طیارات قوای هوایی بمقصد پیشبرد امور محاروبی از طریقه های مختلفه استفاده نموده و برای تأمین فعالیت گروپ طیارات ضربتی چندین گروپ طارات تأمیناتی از قبیل گروپ طیارات تولید کننده پارازیت، تحت فشار گرفتن و سایط اکتیف مدافعه هوایی، محاصره نمودن میدان های دشمن، کشف و حمايه مستقیم و غیره نیز استخدام میگردند.

هلیکوپتر اکتشافی *OH-4A* ایالات متحده امریکا، عمله آن دونفر، ارتفاع اعظمی ۴۴۰۰ متر، مسافه پرواز آن ۵۰۰ کیلومتر، سلاح آن ماشیندار ۷،۶۲ ملی متر

متخصصین نظامی عقیده دارند که تاثیر آتشی بالای وسایط مدافعه هوایی دشمن یک وسیله و تدبیر نهائی بشمار میرود. تدبیر مذکور به نظر آنها وقتی باید مورد استفاده قرار گیرد که از مانور های مختلفه (مانور ضد راکت، ضد توپچی دافع هوا و ضد شکاری) و تواید پارازیت ها نتیجه مثبت اخذ گردد.

قوای هوایی امریکا در جریان محاربات تعرضی خود در بالای خاک جمهوریت دیموکراتیک ویتنام از تاکتیک مذکور در تمام پرواز های خویش استفاده و سبب می نمود.

تأثیر آتشی بالای دشمن از طرف وسایط مختلفه وارد میگردید که مهمترین وسیله تأثیر آتشی را طیارات شکاری

از دو نوع فعالیت بمقصد وارد نمودن تأثیر آتشی استفاده مینمودند:

اول- وارد نمودن حملات همزمانی گروپ طیارات شکاری بمبارد بالای چندین هدف که در منطقه معین

بمبارد « فانوم *F-4*، *F-105* » تندر چیف، سکای-هاک « *A-4* » تشکیل میدادند. تاکتیک مذکور عموماً از طرف طیارات فوق در شرایط پرواز های عادی روز انجام داده میشود. پیشبرد تأثیر آتشی از طرف شب در شرایط

و محدود قرار دارند. حملات مذکور قاعدتاً بمقصد رخنه کردن مستقیم سیستم مدافعه هوایی حلقه‌وی در زمانیکه عکس‌العمل آتشی دشمن بسیار مؤثر می‌بود وارد میشد که در اینصورت مانورهای گروه طیارات ضربتی اجرا نمیشد زیرا که تجهیزات تحفظ انفرادی طیارات قادر به سترواخنای راداری اطمینان بخش آن‌ها نمی‌شدند. رخنه مستقیم سیستم مدافعه هوایی بطرف اهداف خصوصاً در ساحه فعالیت راکت‌های رهبری شده دفاع هوا از طرف طیارات بمباردمان ستراتژیکی تیپ ۵۲ - B که دارای آنقدر قدرت مانور نبوده و دورتر از ساحه آتش دفاع هوا در ارتفاعات بلند اجرا میگردد.

دوم- اجرای فعالیت‌های اشلونی (پی در پی یا تسلسلی) طیارات شکاری بمبارد در چندین مناطق در زمان‌های طولانی.

طیارات شکاری بمبارد در اینصورت وظایف خود را بداخل گروه‌های هشت طیاره‌ئی بطور مستقلانه پیش برده و تأسیسات مدافعه هوایی کشف شده دشمن را از بین می‌برند بمقصد کشف تأسیسات مدافعه هوایی دشمن از طیارات اکتشافی استفاده مینمودند. طیارات کشف بداخل گروه طیارات شکاری بمبارد شامل ساخته میشدند که وظیفه طیارات کشف عبارت از تعیین نمودن استقامت استیشن‌های رادار فعال دشمن و دادن معلومات آن به طیارات گروه ضربتی بود.

نوع اول فعالیت از نظر متخصصین نظامی مشکل‌تر میباشد زیرا گروه طیاراتی که بمقصد تحت فشار قرار دادن سیستم مدافعه هوایی استخدام میگردد با گروه طیارات ضربتی در منطقه محدود قرار گرفته و زمینه اجرای مانورهای همدیگر را تنگ میسازند و در بعضی اوقات در تماس نزدیک با همدیگر قرار میگیرند که در نتیجه مانع فعالیت همدیگر میگرددند. اگر برای فعالیت طیارات در این مواقع اهداف کوچک و نقطه‌وی تخصیص داده میشد در اینصورت اجرای حمله بانشاره‌گیری مستقلانه هر پیلوت طور جداگانه می‌بایست صورت میگرفت و این خود معضله را بوجود می‌آورد در حالیکه نشان‌گیری مستقلانه هر پیلوت نواقص زیادی را در اجرای بمبارد بوجود می‌آورد طیارات مجبور بودند در جمع نظام محاروبی (منج و مسافه بین طیارات کم باشد) مطابق قوماندانه قوماندان گروه بمباردمان را اجرا مینمودند و اهداف هم‌چنان زیاد میبودند. پس از روی تجارب حاصله و تحلیل متخصصین نظامی در حصبه رخنه کردن مستقیم سیستم مدافعه هوایی دشمن تلفات زیاد طیارات را باعث میگرددید قرار اظهار مطبوعات خارجی که طیارات نوع «سکای هاک» که دارای انجن‌های قوی بوده و قدرت مانور خوبی را دارا بودند در دوام اول عملیات خویش از اثر آتش قوی

و ساطت توپچی دفاع هوا چهل و یک خساره را برداشته بودند اما با وجود آن بمیدان‌های خویش عودت نمودند مگر در ماه سوم عملیات چندین طیاره آن سرنگون ساخته شد که این موضوع متخصصین را واداشت تا بعوض طیارات «سکای هاک» از طیارات تیپ A-7 «کارسار» تهاجمی استفاده نمایند زیرا طیارات A-7 مینوانستند با تجهیزات مدرن خویش اهداف را از طرف شب تحت بمباردمان قرار دهند. بعد از تعویض طیارات «سکای هاک» به A-7 «کارسار» معضله دیگر بازهم پیش آمد یعنی طیارات A-7 باید یک اندازه سبک‌تر ساخته شوند و یک قسمت تجهیزات نشانه‌گیری و نوگیری را از آن‌ها کشیدند تا قدرت مانور آن‌ها خوبتر شده و در شرایط مشکل جوی فعالیت نمود بتوانند و هم در مورد تجهیزات تحفظی و وقایوی کابین پیلوت تدابیر جدیدی اتخاذ نمودند.

تدابیر تحفظی منوط به طیاره A-7 نماند بلکه بالای طیارات F-105 نیز تأثیر وارد نمود یعنی اینکه در طیاره شکاری بمبارد F-105 سیستم مخصوص اتوماتیکی رانصب نمودند. زمانیکه طیاره F-105 کدام خساره را از تأثیر و ساطت دفاع هوا حاصل مینمود در این موقع سیستم مذکور بطور اتوماتیکی فعال شده و طیاره خساره مندر را به ارتفاع‌گیری وامیداشت تا پیلوت بتواند در ارتفاع بلندتر و بی‌خطر از سطح زمین از سیستم کته پالت طیاره (سیستم پرتاب مجبوری اتوماتیکی در طیارات جت) استفاده و حیات خود را از خطر و تمهله نجات بخشد. فکتور تقلیل دادن زمان حملات گروه طیارات تأثیر آتشی (تحت فشار گرفتن) تا شروع وارد نمودن ضربه از طرف گروه طیارات ضربتی اهمیت زیادی دارد زیرا بعقیده متخصصین نظامی اگر زمان تحت فشار گرفتن سیستم مدافعه هوایی از طرف گروه طیارات اول الذکر از یاد گردد در اینصورت دشمن قادر میگردد که از موجودیت زمان مذکور استفاده نموده و وساطت مدافعه هوایی خود را که خساره دیده دوباره تجدید نموده و بالوسيله قابلیت سیستم مدافعه هوایی خود را بالا برده و تلفات بیشتری به طیارات ضربتی وارد نمایند.

مطابقت فعالیت محاروبی گروه‌های طیارات با وظایف مختلفه یک اندازه مشکل جلوه مینمود از اینرو تصمیم گرفته شد تا هر دو گروه در نظام محاروبی عمومی داخل گردانیده شوند یعنی گروه طیارات تأثیر آتشی در پیشروی گروه ضربتی قرار گرفته و مواضع آتشی راکت‌های رهبری شده دفاع را تحت فشار قرار میداد. گروه ضربتی در قسمت عقبی (عمق) کوریدور پرواز بشکل قطار تولی‌ها قرار میگرفت و منج زمانی بین هر قطار تولی‌ها از ۱۰-۸ ثانیه تجاوز نمیگردد و اجرای مانورها نظربه کورس ممنوع قرار داده شده بود زیرا که خارج شدن از حدود کوریدور پرواز امنیت آن‌ها

نوعی از طیارات بمباردمان در حال پرواز

را تضمین نمی‌کرد.

به این اساس تکتیک رخنه‌کردن مستقیم سیستم مدافعه هوایی دشمن بطرف هدف مورد نظر نتیجه خوبی داده و با الوسیله امکانات تمرکز مساعی تعداد زیاد طیارات را در زمان کم فراهم ساخت و تعداد زیاد تر طیارات بطرف هدف فرستاده میشد. طیارات شکاری جمهوری دیموکراتیک ویتنام این موضوع را درک نموده بودند و طیارات بمبارد دشمن را توسط راکت های خویش هنوز قبل از سرحد تیت شدن از بین می‌بردند.

قوماندانی قوای هوایی امریکا با وجود دادن تلفات زیاد از این ناحیه از عملی کردن طریقه مذکور خود داری نکرده و به اجرای آن ادامه دادند و علت آن هم اینست که ساختمان جغرافیائی و محدودیت ابعاد منطقه و موقعیت اهداف مورد نظر ایجاب مینمود تا تعداد زیاد تر طیارات را که حامل بم های عادی بوده استخدام نمایند زیرا که نظر به خصوصیات فوق امکانات فعالیت با صقین نهایت کم بنظر میرسید و طیارات مجبور بودند که بمقصد رخنه کردن سیستم مدافعه هوایی شهر هانوی و هایفون بدون تغییر دادن استقامت و کورس خویش به پرواز مستقیم ادامه بدهند.

پس نظر به تأثیرات فکتور های فوق ایجاب مینمود تا گروه های طیارات مخصوص تأمیناتی استخدام گردند و

این طیارات مؤظف بودند تا مواضع راکت های رهبری شده دفاع هوای ویتنام را ذریعه بم های عادی تحت فشار و حمله قرار بدهند و در نتیجه شرایط فعالیت گروه های ضربتی را از تأثیرات و سایط مدافعه هوایی اکتیف دشمن تأمین نمایند اما در جریان فعالیت های تسلسلی وضع بدین منوال نبود یعنی تعداد گروه های طیارات مخصوص تأمیناتی به چندین برابر کمتر میگردد و در ضمن به پیلو تات طیارات ضربتی شرایط بهتر اجرای مانور و استفاده از وسایط تخریبی بهتر (سرمی های ریاکتیفی با سیستم توجیه رادیوئی و بم های اداره شونده با سیستم توجیه لایزری و تلویزیونی) مهیا میگردد مگر با وجود آن مؤثریت فعالیت های تسلسلی را در چوکات گروه های کوچک طیارات چندان مفید نمیدانستند مگر از نظر متخصصین نظامی جنبه مثبت دیگر فعالیت های تسلسلی طیارات اینست که طیارات بصورت دوامدار بالای دشمن پرواز نموده و از نظر سایکولوژی دشمن را ضعیف ساخته و مقاومت آن را کم میگردد. بهمین ترتیب گروه های کوچک طیارات شکاری بمبارد در مراحل نهائی محاربات جنوب شرق آسیا با انوبه وظیفه نوکریوالی را در فضای ویتنام شمالی بمقصد تحت فشار قرار دادن تأسیسات مدافعه هوایی دروقفه های بین پرواز های طیارات ستراتژیکی، عرشه وی تکتیکی قوای هوایی امریکا در فضای هانوی و

هایفون انجام میدادند .

فعالیت های تسلسلی طیارات قوای هوایی قاعدتاً از طرف صبح شروع و تا ساعات نیمه روز بصورت دوامدار ادامه مییافت. بعد از ختم پرواز گروپ های مذکور فعالیت شدید طیارات تاکتیکی و عرشه وی شروع میگردد و در این فعالیت در حدود 40-60 طیاره تیپ $F-105$ ، $F-4$ ، $A-6$ و $A-7$ اشتراک می ورزیدند و زمان فعالیتشان تقریباً یک ساعت دوام مینمود. عین پرواز در اوقات عصر نزدیکی های شام باردیگر اجرا میشد اما از طرف شب دو پرواز طیارات ستراتیژیکی تیپ $B-52$ با تشریک مساعی طیارات تاکتیکی صورت میگرفت و هدف از پرواز طیارات تاکتیکی در موقع شب بازهم تحت فشار قراردادن و رخنه کردن سیستم مدافعه هوایی شهرها نوی و هایفون بوده و طیارات $B-52$ اهداف مهمه حیاتی جمهوریت دیموکراتیک ویتنام را تحت ضربات شدید قرار میداد و کثافت پرواز طیارات $B-52$ ضمن اجرای این وظیفه در حدود 150-200 پرواز طیارات در ساعت بود. بمقصد جلوگیری از پرواز طیارات شکاری جمهوریت دیموکراتیک ویتنام میدان هایشان از هوا تحت محاصره قرار داده میشد و هدف از این فعالیت ها جلوگیری از پرواز طیارات شکاری بوده که برای دفع و طرد طیارات بمبارد $B-52$ پرواز مینمودند، در بعضی اوقات شریدهای پرواز میدان های شکاری را توسط وارد نمودن ضربات بمبارد تخریب مینمودند که بهمین ترتیب مقیاس تاکتیک تأثیر آتشی برای تحت فشار قرار دادن سیستم مدافعه هوایی انکشاف داده شد .

قراریکه در فوق ذکر شد دو نوع فعالیت محاروبی تاکتیک تأثیر آتشی موارد استعمال زیادی پیدا کرد و برای پیشبرد بهتر آن از طریق های جدیدتر حمله نیز استفاده نمودند . طریق های حمله ذیلاً تقدیم میشود :

- اجرای حمله از حالت پیکی،
- اجرای حمله از پیشرو بعد از وضعیت گورکه،
- حمله از حالت گردش محاروبی ،
- حمله از وضعیت دایره از استقامات مختلف،
- حمله از حالت پرواز افقی با استعمال مرمی های رهبری شده ریاکتیفی نوع « شرایک »
- اجرای بمبارد مان از ارتفاعات بلند بدون داخل شدن در منطقه آتش توپچی دافع هوا .
- هر طریقۀ فوق طور جداگانه تشریح میشود:

۱- اجرای حمله از حالت پیکی و یا میتود ظهور باصقین قاعدتاً در جریان فعالیت طیارات قوای هوایی امریکا در ارتفاعات پست استعمال میگردد .

ماهیت این میتود : گروپ طیارات ۸ - ۶ طیاره وی ($F-105$ یا $F-4$) در ابتدا به ارتفاعات بلند دورتر از منطقه

فعالیت محاروبی در زون انتظار پرواز نموده و بعداً به ارتفاع پست بمقصد مشکل ساختن کشف را دار پائین می آمدند . بعد از آن بطرف هدف مورد نظر تقرب نموده و مانورهای سریع را اجرا کرده و بهم هارا بالای هدف پرتاب و بازهم پائین می آمدند . درینصورت گروپ طیارات تأمیناتی همراه آن ها استخدام نمی گردیدند زیرا این فعالیت بطور باصقین انجام داده میشد . اجرای و وظیفه پرواز در اینصورت دارای بعضی خصوصیات بود یعنی گروپ طیارات مذکور حتی در خود منطقه انتظار به گروپ های کوچک تعبیه می شدند و جوهره جوهره طیارات بالانوبه از نظام گروپ خارج شده و به مسافت الی دود و دقیقه بین هر جوهره شروع به کم کردن ارتفاع می نمودند بعد از این در قسمت آخر مشروطه پرواز الی رسیدن به نقطه کنترولی که ۲۰ - ۱۵ کیلومتر نارسیده به هدف قراردادش به ارتفاع ۱۰۰ - ۵۰ نظر به سطح اراضی پائین می شدند پیلوتان پس از این عملیه شروع به کنترول جهت یابی نموده و بطول سرک ها و دریا ها پرواز را ادامه میدادند و وقتی که هدف توسط چشم و یا مطلق نقاط نیرنگی کنترولی کشف و تعیین میگردد سرعت طیاره را زیاد ساخته و مطابق زمان تعیین شده به ارتفاع گیری داخل و مانور نیم پتله را انجام میدادند در ارتفاع ۳۰۰۰ - ۲۵۰۰ متر گردش را از حالت شانه اجرا و طیاره را با زاویه ۴۵ درجه به پیکی داخل نموده و تمام بهم هارا طور یکجائی به هدف پرتاب و بعداً طیاره را از حالت پیکی خارج و در نزدیکی زمین به پرواز افقی داخل می نمودند . پیلوتان تمام این فعالیت هارا طوری محاسبه مینمودند که خطالسیر پرواز آن ها در وقت بمبارد و دیگر مانورها باید در خارج منطقه فعالیت (آتش) راکت های رهبری شده دافع هوا یا در منطقه مرده آن قرار بگیرند . نتیجه حاصله از این متود : جنبه مثبت آن که بشکل باصقین انجام داده میشد طیاره را از کشف سیستم رادار برکنار می ساخت مگر موثریت حمله در این زمان مستقیماً مربوط به قابلیت و تجربه پیلوت بوده که آیا وی به چه ترتیبی می توانست حمله را اجرا کند .

جوانب منفی آن - چون متود مذکور بشکل یک نواخت اجرا میشد نواقص ذیل در آن بمشاهده رسید :

الف - چون طیاره در ارتفاع پست پائین میشد و در این حالت استفاده از وسایط رادیوتخنیکی بمقصد اجرای نوپیکش مشکل و حتی غیر ممکن می نمود ،

ب - امکانات پیلوت در مورد پالیدن و کشف هدف بسیار مشکل بنظر میامد .

ج - ظهور هر جوهره طیارات متعاقب بعد از جوهره اول جنبه باصقین خود را برای دشمن از دست میداد زیرا که استقامت تقرب بطرف هدف تغییر نا پذیر بود و طرف مقابل چون با تاکتیکهای شان بلدیت حاصل نموده بود برای خنثی

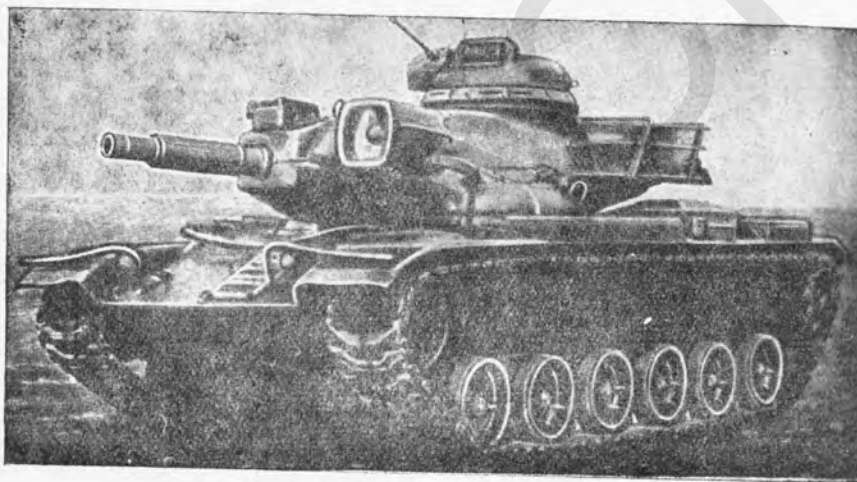
قوای زره‌دار

در آینده

اما بزودی متخصصین نظامی به نتیجه‌ای رسیدند که تنها تانک علیه تاثیرات عوامل تخریبی انفجارات هستوی زیاده‌ترین پایداری و ثبات را دارا بوده و تخریک عالی‌شان موقع می‌دهد تا از نتایج ضربات هستوی به نحو احسن استفاده بعمل آورد. مثلاً یکی از تیورین‌های نظامی فرانسه جنرال مارزلوف معتقد است که بدون استفاده از قوای زره‌دار استعمال سلاح هستوی تا کتیکی بکلی اهمیت خود را از دست می‌دهد.

در اخیر سالهای ۱۹۵۰ این حقیقت که سلاح هستوی به

از سقوط فاشیزم هیتلری بیش از سی سال سپری گردید. جنگ گرجهانی خاتمه پذیرفت و جنایتکاران جنگ، جا کمه‌شد. اما نمی‌توان در حال حاضر احتمالات وقوع جنگ را نفی کرد در سالیان اخیر در اثر مساعی نیروهای مترقی بعضی تغییرات مثبت در اوضاع بین‌المللی بعیان آمده است. اما باز هم خطر جنگ محو نگردیده است. دیده می‌شود که در برخی کشور های پیشرفته آمادگی برای جنگ احتمالی بشدت تام جریان دارد. یکی از مهمترین جهات آمادگی فوق‌الذکر را قوای زره‌دار منحیث وسیله اساسی تهاجمی در خشک، تشکیل می‌دهد.

تانک امریکائی M60A2

ایالات متحده به کمپانی «کرایسلر»

بیشتر از پنجمصد تانک M60A2

برای قوای زمینی فرمایش داده

است. وزن محار بوی تانک مذکور

۴۵ تن بوده و دارای چهارتن عمده

می‌باشد. قدرت انجن آن ۷۵۰ ←

هارس پاور است. سرعت اعظمی آن

به ۴۸ کیلومتر در ساعت می‌رسد.

تانک نامبرده با سلاح ۱۵۲ میلیمتری

مسلح است. دارای دستگاه آتش

«شیلبل» و ماشیندار ۷،۶۲ میلیمتری

می‌باشد.

تنهائی قادر به تأمین حل و فصل همه وظایف محار بوی در میدان جنگ نمی‌باشد مورد قبول عموم دانشمندان نظامی قرار گرفت. به اصلاحات و تکامل تانکها منحیث سلاح قوت‌های پیاده دوام داده شد. به این امر تا اندازه زیادی استعمال وسیع تانکها در محاربات منطقوی مساعدت و ورزید. تانکها در مناطق کوهستانی و شهرهای کوریا، در جنگلهای مرطوب و شالیزارهای هندچین و در بیابانهای شرق میانه مورد استفاده قرار گرفت. استفاده از تانکها در مناطق مختلف ضرورت

ایجاد سلاح جدید و تخنیک عصری موجب بروز مباحثات بیشماری در مورد رول و وظیفه تانک در میدان جنگ امروزی و آینده در حلقه‌های نظامی کشورهای غرب گردید. بطور مثال باید ذکر کرد که برای نخستین بار راجع به تقلیل مؤثریت محار بوی تانک منحیث سلاح قوای پیاده هنگام اختراع سلاح هستوی و خصوصاً پس از ایجاد امکانات استعمال وسیع سلاح هستوی مستقیماً در میدان جنگ، حرف زده شد و مباحثاتی در گرفت.

اصلاحات و تکامل شانرا ایجاد نمود .

در ابتدای جنگ ویتنام متخصصین نظامی اضلاع متحده امریکا فکری کردند که شرایط خاص صحنه عملیات محار بوی امکانات استفاده از قوای زره دار را از بین می برد . لیکن در جریان عملیات محار بوی روشن شد که چنین نظریه ای بی اساس است . در ماه می ۱۹۷۲ در هشتاد و سومین کنفرانس سالانه جمعیت زره دار ایالات متحده امریکا جنرال پالمر اظهار داشت : « ویتنام تأیید نمود که تانک در عمه جاه فعالیت نموده و از آن در هر منطقه علیه هر نوع دشمن می توان استفاده کرد و قادر به انجام هر نوع وظیفه محوله می باشد » .

باشباع وسیع اردوهای بسیاری کشورهای جهان توسط مرمی های را کتیوی رهبری شده ضد تانک در اواخر سالهای شصت و اوائل سالهای هفتاد رول تانک زیاده تر در مطبوعات نظامی جهان مورد غور و مباحثه قرار گرفت . این حقیقت که مرمی های مذکور قادر به تخریب هر نوع زره بوده برخی متخصصین را بر آن داشت که آفتاب نوای زره دار منجبت بخش مهم قوت های پیاده را در آستانه غروب فکر کنند . ایجاد هلیکوپتر هائی در تشکیل قوای پیاده که قادر به تخریب تانکها در خارج از منطقه تاثیر آتش آنها می باشد فکر مذکور را تقویت بخشید . نظریه ای بوجود آمد که در محار به معاصر تانکها توسط مدافعه قوی ضد تانک متوقف خواهد گردید طوریکه در جنگ جهانی اول قوای پیاده توسط آتش ماشیندار متوقف گردیده بود . اما نظریات مذکور تحت حملات شدید انتقادات قرار گرفت .

جنرال مارزلوف در مصاحبه ای با مدیر مسئول یکی از مجلات نظامی انگلستان در حالیکه پیشگوئی برخی متخصصین نظامی را مبنی به غروب « آفتاب » تانک رد نمود اظهار داشت که از نگاه تاکتیکی موثر های زره دار هر چه بیشتر مقام هدف درجه اول را کسب کرده و از همین جهت سلاح پیچیده و متنوع ضد تانک اهمیت روز افزونی را بدست می آورد . لیکن بنا به عقیده جنرال مذکور تحرك تانکهای عصری و همچنین امکانات استعمال کتلوی آن در میدان جنگ موفقیت و تفوق شان را با وجود کثرت تسلیحات ضد تانک تأمین خواهد نمود .

در اثر جنگهای ماه اکتوبر سال ۱۹۷۳ شرق میانه باردگر موضوع و امکانات استفاده از قوای زره دار در آینده در مطبوعات نظامی کشورهای جهان طرح و مورد مطالعه و مباحثه قرار گرفت . در جنگهای مذکور بطور وسیع تانکها و سلاح ضد تانک استعمال گردید . بنا به عقیده متخصصین نظامی میدان جنگ نامبرده ، میدان تجربی بزرگ سلاح عصری و تخنیک محار بوی را تمثیل میکرد . طبق معلومات دست داشته در عملیات محار بوی شرق میانه از هر دو جانب در حدود پنجمزار تانک اشتراک ورزیده

است . مجله امریکائی « یونا یوت ستیتس نیوزر اندورلدر پورت » تلفات عمومی تانکها را که به سی و پنج درصد تعداد اولی شان بالغ گردیده « تکان دهنده » خواند . بزودی پس از ختم عملیات محار بوی شرق میانه در مطبوعات مطالبی مبنی به اینکه « اگر قوای زره دار ناتوان از نگاه فیصدهی چنین تلفاتی را متحمل شود بعد از چهل و هشت ساعت قابلیت محار بوی خود را دست خواهد داد » ظاهر گردید .

به اساس قضاوت فوق الذکر رویه مرفه در حلقه های خبر نگاری ، برخی متخصصین به نتیجه ای رسیدند که « تانک دیگر در میدان جنگ حاکمیت خود را از دست داده است » اما تحلیلات بعدی نتایج جنگهای شرق میانه و دینامیک عملیات محار بوی ، متخصصین نظامی را بر آن داشت که به اشتباه شان در قضاوت مذکور پی برند .

اکنون متخصصین نظامی غرب می گویند : « سلاح ضد تانک و دافع هوای اتحاد شوروی چنین تاثیرات عمیقی را ایجاد نموده که نتیجه گیری های عاجلانه ای راجع به آینده تانکها و هوا بازی ظاهر گشت » . آمار محار به این مسئله را که هوا وزمین در حال حاضر برای استفاده از طیارات و تانکها مساعد نیست تأیید نمیکند اگر چه تلفات آن خصوصاً در آغاز محار به می تواند که زیاد باشد .

با تعمیم نتیجه گیری های متخصصین نظامی باید گفت که عملیات محار بوی شرق میانه نه تنها رول مثبت تانکها را در جنگ زنی نموده بلکه آنرا تأیید می کند . تورن جنرال (دین) در راپور نتایج تحقیقات جوانب تخنیکی و نظامی جنگهای ۱۹۷۳ شرق میانه به کانگرس ایالات متحده چنین اظهار میدارد : « به اساس حقائق دست داشته تنها می توانم بگویم که جنگ مذکور ضرورت داشتن تانکهای بسیار مجهز را که دارای تحرك عالی باشد تأیید مینماید » . در حال حاضر اداره نظامی اکثری کشورهای بلاک ناتواز نظریه نامبرده طرفداری می کنند .

فیصله اصولی پرا بلم آینده تانکها طبق عقیده تیور پسن های نظامی مربوط به پاسخ سه سوال اساسی ذیل است : آیا قوای زره دار قادر به استنادگی علیه مدافعه ضد تانک معاصر می باشد ؟ در محار به معاصر آیا توسط تانک در مقابل چگونه دشمن باید عمل نمود ؟ بالاخره آیا کدام سلاح دیگری وجود دارد که قادر به تعویض تانک بوده و وظایف قوای زره دار را در محار به انجام دهد ؟

در مطبوعات نظامی به سوال اول تا اندازه ای پاسخ گفته شده است . جنرالی درین زمینه بدینسان ابراز نظر میدارد : مدافعه ضد تانک معاصر قوا و وسائل فوق العاده زیادی را ایجاب مینماید و تدارک آن مشکل می باشد که این امر به متعرضین موقع میدهد تا نقاط ضعیف را در مدافعه کشف نموده و با استفاده از تحرك عالی قوای زره دار نیروی لازم را

تمرکز بخشیده و مدافعه دشمن را بشکنند و یا آنرا دورزند» .
مبصر نظامی ایالات متحده (کوردی) راجع به یک
تعداد صحنه های جنگ اوکتوبر شرق میانه سخن می راند
که مفکوره برخی متخصصین را راجع به باختن قابلیت انجام
وظائف تهاجمی تانک در اثر فعالیت قوای ضد تانک-
رد می کند .

بنا بر عقیده متخصصین نظامی چه نوع دشمنی علیه تانکها
در میدان جنگ عمل و ایستادگی خواهد کرد؟
پیش از همه باید از خود تانکها نام برد و بعد از آن
وسایل ضد تانک (بشمول سلاحی که در هلیکوپترها جا بجا
میشود) و قوای پیاده راکه بخش های مهم قوای زمینی را
تشکیل داده ذکر کرد . ازین لحاظ آینده نظام پیاده روشن
مینماید که تانک در برابر چگونه دشمن قرار خواهد گرفت
از آغاز سالهای شصت در کشور های غربی مساعی بخرچ
داده شد تا تکامل و اصلاحات قوای پیاده به اساس پیشرفت
تخنیکی سائر صنوف قوتها صورت پذیرد .

اردوی آلمان غرب از ابتداء عملیات زمینی قوتها اتریش
میداد . ازین جهت به موتر های زره دار توجه خاصی مبذول
داشتند .

در ایالات متحده امریکا به تحرك هوائی قوتها اهمیت
داده میشد که بدین اساس پیاده آئرو موبیلی (متحرك
هوائی) در هلیکوپتر های عادی جا بجا شده و در نظر بود که
در آینده طیارات مذکور از وسایل ترانسپورتی ، دیسانتی
به وسایل محاربوی مبدل گردد . اما در آغاز سالهای شصت
انحراف صریح ازین راه بمشاهده رسید .

بعد ازین که دوره انکشاف قوای پیاده در زمینه هوائی
پایان یافت و جریان مذکور شکل معتدلی را کسب نمود
نظریه تکامل قوای پیاده آلمان غرب و امریکا باهم نزدیک
شد و در اساس آن موتر های محاربوی قرار گرفت . این
نظریه در سائر کشورهای ناتو نیز تأیید گردید و شاید
حداقل در طی سالهای هفتاد و هشتاد از آن پیروی شود .

در پهلوی تانکها ، توپچی و پیاده زره دار که با سلاح
ضعیف اما قوای ضد تانک مجهز بوده دشمن خطر تانک را
هلیکوپتر های جنگی تشکیل میدهد . لیکن در صورت فعالیت
منظم و جدی مدافعه هوائی تأثیر آن چندان مطلوب نمیشد .

هنگام جنگهای ویتنام هلیکوپتر های اضلاع متحده امریکا
که در شرایط مساعد برایشان فعالیت مینمودند تلفات سنگینی
را متقبل گردیدند که تعداد شان به پنجم اربابلغ می گردد
درین مورد قوماندان هوائی تاکتیکی ایالات متحده جنرال
(مومایر) اظهار میدارد که بدون حمایه قوای زمینی با
تحرك عالی و تفوق هوائی حاکمیت هلیکوپترها در هوا
فوق العاده مشکل می باشد این اصل را درس های جنگهای
شرق میانه نیز تأیید می کند .

درین حصه که آیا کدام سیستم سلاح قابل تعویض با
تانکها وجود دارد متخصصین نظامی غور نموده اند .

بموجب اختراع و داخل شدن سلاح مؤثر ضد تانک در
قوتها ، بازهم نظریاتی عرض اندام نمود که تانک
منحیت وسیله مبارزه علیه تانک های دشمن اهمیت قبلی
خویشرا ازدست می دهد . اما در عوض بین متخصصین متعادل
به اهمیت خاص تانک در مبارزه علیه تانکها درین اواخر
مفکوره تانک منحیت اساس قوای زره دار استحکام یافت .
« ما باید تکرار کنیم و تکرار کنیم که قوای زره دار
نه تنها مبارزه علیه تانکهای دشمن را بعهده دارد بلکه وظیفه
درهم شکستین مدافعه دشمن ، گسترش موفقیت ، امحا
و یاعقیم نمودن عملیات دشمن را با بدست گرفتن ابتکار
نیز بدوش دارد » .

درین مورد جنرال امریکائی « هینیس » اظهار نظر میکند .
در یکی از بیانیه های خود رئیس جامعه زره دار اضلاع
متحده جنرال (پولک) چنین می گوید « در حال حاضر سیستم
سلاحی وجود ندارد که از نگاه امکانات و تأمین تحریک
عالی با تانک قابل مقایسه باشد و مانند تانک در هر گونه
شرایط جوی ، روز و شب در اشکال مختلف جنگ شرکت
جوید » .

بدینسان می توان گفت که در کشورهای ناتو که
تانک اساس قوای زره دار را تشکیل میدهد بطور سابق
مؤثرترین وسیله انجام عملیات محاربوی درخشکه در محاربات
معاصر و آینده می باشد .

تأیید رول برجسته و مهم قوای زره دار در میدان جنگ
بدان معنی نیست که تانکها سلاح مطلقه قوتهای زمینی را
تشکیل میدهد . تحلیل هر جانبه خاصیت عملیات محاربوی
در محاربه معاصر متخصصین نظامی را به نتیجه ای می رساند
که باید راجع به تحدید یک نوع سلاح توسط دیگر سلاح
سخن نزد بلکه انکشاف و تکامل موزون وسایل را که همدگر
را حمایه نموده در نظر داشت .

در دوره معاصر تانک مهمترین تخنیک زره دار را تشکیل
میدهد اما تبارز آن منحیت سلاح کاملاً مستقل از سائر
قوتهای زمینی مفهوم نیست . از همین لحاظ حلقه های رسمی
اضلاع متحده امریکا تانک را بصفت یکی از « سیستم های
عمده سلاح برای عملیات محاربوی آینده » شناخته و در پهلوی
آن به ماشین محاربوی پیاده ، راکت های دافع هوا و
هلیکوپتر های ترانسپورتی و ضربوی اهمیت خاص قایلند .
بنابراین کشورهای ناتو به تکامل و اصلاحات تانک در آینده
توجه شایانی مبذول میدارند .

در ساحه تسلیحات تقریباً در همه ممالک سیاست همانندی
بمشاهده میرسد : قیمت بلند و زمان طویل طرح نمونه های
جدید سلاح و تخنیک محاربوی ایجاب مینماید تا استعمال

دوامدار اعظمی آنها از طریق اصلاحات مختلف در نظر گرفته شود .

در سالهای نزدیک طراحی تخنیک زره‌دار در جهت مودر- نیزه شدن نمونه‌های موجوده و همچنین طرح نمونه‌های جدید مساعی خویش را متمرکز خواهند ساخت. به ملحوظ مشکلات اقتصادی اکثر آ به اصلاحات نمونه‌های موجوده نسبت به ایجاد نمونه‌های تازه ترجیح داده میشود. متخصصین نظامی غربی معتقدند که در سهای جنگهای شرق میانه ایجاد قوای زره‌دار مؤثر را برای انجام وظایف محاروبی در جنگهای احتمالی سالهای هفتاد و هشتاد از طریق تنها مودر نیزه شدن نمونه‌های موجوده تأیید می‌کند.

به اساس عقیده فوق‌الذکر همه کشورهای ناتو پروگرام مودر نیزه شدن تانکهای شانرا عملی مینمایند. آنها مائل به اصلاحات نه تنها تانکهای اند که در جریان تولید قرار دارند بلکه همه ماشین‌های محاروبی تسلیحات قوای زره‌دار را تکامل می‌بخشند. یعنی ماشین‌های محاروبی موجود در تسلیحات قوای زره‌دار مورد اصلاحات قرار میگیرند. مثلاً در ایالات متحده امریکا پروگرام چندین ساله مودر نیزه شدن تخنیک زره‌دار محصول سالهای ۱۹۵۹-۱۹۷۴ به تصویب رسیده است. مودر نیزه شدن همه تانکهای اساسی محاروبی سلسله M60 الی M60A3 که تولید شان در سال ۱۹۷۶ در پلان است در نظر گرفته شده است. تا بسال ۱۹۷۸ ایالات متحده مائل به تولید تانکهای اصلاح شده مودل M60A4 میباشد .

صنایع آلمان غرب در سال ۱۹۷۳ به تولید تانکهای مودل «لیوپارد - IA4» دست زد و تا بسال ۱۹۷۸ مودر نیزه شدن همه تانکهای سلسله «لیوپارد-۱» به سویه تانک مذکور در پلان گرفته شده است. استعمال تانکهای M48 و «لیوپارد-۱» بعد از مودر نیزه شدن شان منجیت نبود کننده تانکها نیز در نظر است. در کشورهای دیگر ناتو نیز بحقائق مشابهی بر میخوریم: در انگلستان مودر نیزه شدن تانک «چیفتن - Mk5» و در فرانسه 2 - AMX30 تحقق می‌پذیرد.

با تحقق پروگرام مودر نیزه شدن، مساعی بخرچ میدهند تا بهبودی اساسی کیفی همه انواع تانکهای حاصل شود . خصوصاً در مورد افزایش قابل ملاحظه قدرت آتش و قابلیت تخریب مؤثر اهداف در فواصل دور تلاش بعمل می‌آید . از طریق افزایش امکانات کشف ، استفاده از فاصله سنج لآزر و ماشین‌های محاسوبی بالستیکی الکترونی، اصلاحات مهمات و ازدیاد سرعت انداخت کوشش میشود تا به نخستین انداخت اهداف در فواصل ۲۰۰۰ الی ۳۰۰۰ متر تخریب گردد و بدینسان بطور اعظمی از زمان کشف و تخریب اهداف کاسته شود .

بنظور مبارزه با اهداف زره‌دار در فاصله ۳۰۰۰-۴۰۰۰ متر در ایالات متحده تانکهای M60A2 با تسلیحات مختلط راکت و توپچی ایجاد گردیده است. علاوه از آن در کشورهای ناتو امکانات جابجاشدن دستگاه انداخت مرمیهای رهبری شده در تانک مورد مطالعه قرار دارد .

تحرك ماشین‌ها توسط بلند بردن قدرت انجن الی 900-850 (Horse Power) افزایش می‌یابد . اصلاحات دفاعی تانکها در پلانست تا ذریعه نصب نمودن پرده‌های اضافی زره صورت گیرد . بعضاً در نمونه‌های اصلاح شده که در جریان تولید قرار داشته‌و یا در پلانست تا در جریان تولید داخل گردد تقویه زره اساسی بالخصوص بخش‌های جبهه‌وی تنه تانک در نظر گرفته میشود. بالاخره باید گفت که بمقصد افزایش پایداری تانکها در میدان جنگ يك سلسله تدابیر اصلاحاتی اتخاذ میگردد. از آنجمله میتوان از مجهز شدن تانکها توسط قطی‌های بزرگ مهمات که دارای امنیت انفجاری بوده و سیستم دفاعی ضد اتومی با ساختمان فلتر و تصفیه کننده هوا یاد آوری کرد .

بنا به عقیده متخصصین نظامی تانکهای اصلاح شده (مدر نیزه شده) الی سالهای وسطی ۱۹۸۰ از عهده وظایفی که از آنها مطالبه گردیده خواهند برآمد . بدینسان بیشتر احتمال میرود که در صورت نسبتاً انکشاف آرام اوضاع بین المللی تخنیک زره‌دار ناتو در ۱۰-۱۵ سال نزدیک از ماشین (موتور) های مدر نیزه شده سالهای شصت متشکل خواهد بود . یعنی در طی ۱۵ سال دیگر تانکهای اصلاح شده سالهای شصت اساس قوای زره‌دار کشورهای ناتو را تشکیل می‌دهد .

یکجا با مدر نیزه شدن نمونه‌های کهنه در همه کشورهای اساسی ناتو طرح تانکهای جدید نیز دوام داشته که باید دارای قدرت آتش بسیار زیاد ، پایداری و تحرك قابل ملاحظه‌ای برای عملیات پیگیر تهاجمی باشد . معاون آمر گروپ مخصوص طرح تانکهای جدید برای اردوی ایالات متحده ، دگروال «هیدن» چنین می‌گوید : «هدف آخری ما عبارت از ایجاد تانکی بوده که برای سالیان درازی در میدان جنگ منجیت عنصر مهمی تفوق را حفظ نماید» .

تانک آینده باید دارای چگونه سلاحی باشد ؟ تجارب مقایسوی انجام شده نشان میدهد که مرمی‌های راکتیوی رهبری شده تانکها تنها تا اندازه کمی نسبت به توپ برتری دارد . طبق ارزیابی متخصصین نظامی ۲-۳ آتش توپ تانک معادل یک پرتاب راکت می‌باشد . ناگفته نماند که منظور از توپیی بوده که دارای مکانیزم (پک نمودن) اتوماتیکی و سیستم اداره عصری آتش بشمول فاصله سنج لآزر باشد . امکانات اصلاحات و تکامل توپ‌های تانک هنوز هم موجود است .

بنا به عقیده اکثری متخصصین نظامی مؤثریت مجاروبی تانکهای آینده کمافی السابق مربوط به مساعدترین آمیزش همه سه کیفیت مجاروبی آن می باشد: قدرت آتش، تحرک و مدافعه.

در ساحه طرح نمونه های تانکهای آینده آلمان غرب مقام اول را حائز می باشد. درین کشور طرح تانک جدید «لیوپارد 2K» به پایان رسیده است. شمول تانکهای مذکور در اردوی آلمان غرب در سال ۱۹۷۸ در پلان گرفته شده است. در ساختمان «لیوپارد 2K» برخی فیصله های تکنیکی ای بکار برده شده که در جریان تحقیقات مشترک اضلاع متحده و آلمان غرب در مورد تانک *MBT 70* حاصل گردیده است. خصوصیات اساسی تانک «لیوپارد 2K» نسبت به مدل اصلاح شده «لیوپارد 1A4» به اساس نشریات مطبوعات عبارت از نصب سلاح به اصطلاح میل صاف الی چاپ ۱۲۰ میلی متری و توپ اتوماتیکی بیست میلی متری دافع هوا، تأمین تحرک عالی ذریعه انجن قوی (۱۵۰۰ هارس پاور)، تقویه مدافعه زره و افزایش پایداری از لحاظ جابجای نمودن مهمات در شعبات غیر مجاروبی می باشد.

علاوه از آن امور طرح تانک سالهای هشتاد *MBT 80 / KP 23* که شمول آن در اردو در سال ۱۹۸۵ انتظار می رود نیز از طرف انگلستان و آلمان غرب دوام دارد در آلمان غرب معتقدند که در صورت حفظ تانک «لیوپارد 2K» در تسلیحات، تانک *KP 23* جای تانک های اصلاح شده سلسله «لیوپارد 1» را اشغال می کند. در ساختمان تانک مذکور نتایج اصولی جدیدی بکار برده خواهد شد. گرچه اطلاعات موجود حاکیست که تانک *MBT 30 / KP 23* تسلیحات توپ خواهد داشت اما امکان نصب تسلیحات مختلط در تانک مذکور نیز موجود می باشد. افزایش بیشتر تحرک تانک نامبرده توسط بلند بردن قدرت انجن الی ۱۸۰۰ هارس-پاور در نظر می باشد. در مورد خصوصیات دفاعی تانک مذکور مطالبی بچاپ نرسیده است. گفته میشود که به اساس درس های جنگ اوکتوبر شرق میانه پروگرام مصوبه طرح تانک *MBT 80 / KP 23* در زمینه دفاع زرهی اصلاح خواهد شد.

تانک اساس جدید ایالات متحده که طرح آن به *XM1* علامه گذاری شده در تسلیحات به سال ۱۹۸۱ شامل خواهد شد. تانک مذکور مانند تانک جدید آلمان غرب - انگلستان دارای تسلیحات توپچی (توپ میل صاف) چاپ ۱۰۵-۱۲۰ میلی متری با سیستم (پک نمودن) دستی خواهد بود. به اساس مطالب مطبوعات امکان نصب تسلیحات مختلط در آن نیز موجود می باشد. علاوه از آن در تانک جدید اضلاع متحده توپ اتوماتیکی ۲۰-۳۵ میلی متری هم موجود خواهد بود. تقویه قابلیت دفاعی تانک نامبرده با بکار بردن «زره نوع جدید» صورت می پذیرد که پایداری تانک *XM1* تقریباً نسبت به

پایداری تانک *AI 90 M* در میدان جنگ دو مرتبه افزایش می یابد.

می توان تبصره کرد که به اساس همه شواهد دست داشته تانکهای آینده ناتو (سالهای هشتاد) نسبت به تانکهای اصلاح شده سالهای ۶۰-۷۰ برتری خواهد داشت. گرچه متخصصین تسلیحات توپچی را ترجیح میدهند.

باز هم امکانات استفاده از تسلیحات مختلط راکت و توپچی^{۲۱} در برخی تانکهای آینده موجود می باشد.

علاوه از تانکهای اساسی در تسلیحات اردوهای ممالک ناتو در سالهای هشتاد تانکهای خفیف نیز حفظ خواهد شد. در مورد استفاده از تانکهای خفیف بین متخصصین نظامی نظریه واحدی وجود ندارد. اگر تانک امریکائی *M 551* «شریدن» و تانک فرانسوی *AMX 13* با تسلیحات توپ را به صنف تانکهای که وظائف مختلفی بدوش داشته منسوب نماییم، تانک انگلیسی «سکر پیون» را اکتشافی و تانک *AMX 13* را نابود کننده تانکها باید خواند. پرابلم اصول انکشاف و وظائف مجاروبی تانکهای خفیف در دستور روز قرار داشته و مطالعات درین زمینه دوام دارد.

علاوه از تکامل و اصلاحات تانک منجیح سلاح اساسی قوای زره دار به تکامل و طرح همه تسلیحات و تخنیک نظامی ای که با تانک در میدان جنگ تشریک مساعی نموده و در انجام وظائف مساعدت می ورزد توجه شایانی مبذول میشود. در حال حاضر متخصصین نظامی به نظریه ای رسیده اند که ماشین مجاروبی پیاده به تانک در انجام وظائف کمک نموده و اهداف خطرناک برای تانک را در موضع های سر باز و هم در حال ستروا خفا محومی کند. چنین ماشینها در تسلیحات آلمان غرب بنام «ماردیر» و فرانسه بنام «*AMX 10 PP*» شامل می باشد. ماشین های مجاروبی در انگلستان نیز ساخته میشود. مساعی ایالات متحده مبنی به آماده نمودن وسیله نقلیه زره دار *M 113* برای ایفای وظائف ماشین مجاروبی به نتیجه مطلوب نرسید و ازین نگاه به طرح ماشین مجاروبی *XM 723* مبادرت ورزید که در سالهای هشتاد طبق پلان همه نظام پیاده سوتر دار به آن مجهز خواهد شد. گرچه برخی متخصصین ماشین مجاروبی را منجیح سلاح حمایتی و تقویه کننده پیاده می خوانند اما اکثریت خصوصاً در آلمان غرب آنرا «همکار تانک» می دانند.

ازین لحاظ معتقدند که هر سلسله تانکها باید ماشین مجاروبی پیاده خود را دارا باشد. مثلاً در آلمان غرب در پهلوی طرح تانک جدید *KP 23* ایجاد ماشین مجاروبی سالهای هشتاد برای تشریک مساعی با تانک مذکور در میدان جنگ نیز در پلان گرفته شده است. زیرا ماشین مجاروبی «ماردیر» عهده تشریک مساعی با تانکهای «لیوپارد 1» را به دوش دارد. (بقیه در صفحه ۷۵)

سنباد

مردانگی را به روشنی دید بنا بر آن
بر مردم داد زد و همه را تو بیخ
و سرزنش نمود .

یکی از آن میان بدو گفت :

— سنباد ، بین که دراز گوش او
دروازه را از جا کنده است .

سنباد گفت :

— خیر ، باکی ندارد .

آنگاه جمعیت متفرق شد ، سنباد
بانگه های پراز صمیمیت و احترام به
آن مرد نگاهی کرد و گفت :

— من از برخورد آنان از تو معذرت
میخواهم .

— خیر ، باکی ندارد ، آنها
حق بجانب بودند .

— آدم عجیبی به نظر میرسید ؟!

— بزرگواری دارید .

— حتماً بسیار خسته اید ، بامن

بیایید ...

— من کار مهمی در پیش دارم

باید ...

سنباد سخن او را قطع کرد گفت :

— خیر باشد ، آرزو دارم امشب

بامن باشید و رفع خستگی کنید .

مسافر که راستی خسته بود ، دعوت

سنباد را پذیرفت ... لحظه ای بعد

هر دو در خانه سنباد بودند آن مرد که

بست و خود در پی مهمی از آنجا دور شد
لحظه نگذشته بود که برگشت اما
ناگهان متوجه شد که عده از مردم
دراز گوشش را زیر باران سنگ و چوب
گرفته اند و چار پای بیزبان را دم
بریده اند .

مرد خود را دوان دوان به آنجا
رسانید و پرسید :

— چه خبر است ؟ چرا این حیوان
بیچاره را اذیت میکنید ؟

چند نفر از آن میان با خشونت
فریاد زدند :

— نمی بینی که دروازه طویله
را از جا کنده است و دم چهار پایت
را بریده اند ؟

دیگری فریاد برآورد :

— این دراز گوش مگر از تو نیست؟
مرد مسافر با وقار خاصی پاسخ

داد :

— آری از من است .

— پس باید در رانیکو سازی ،
یا اینکه غرامت آنرا بپردازم .

در خلال این گیر دارم در دیگری
که قامتی رسا و چشمانی سیاه و ابروانی

پر پشت داشت در بین جمعیت داخل شد ،
چون نگاهش بسوی آن مرد مسافر

افتاد ، دروجناتش آثار عظمت و

کوچه باغهای زیبای «هردانه»
در غرب هر یوا زمین در گرمای داغ
تابستان چنان می سوخت که فضای
آن از شدت تعوز رنگ خاکستری
بخود گرفته بود . در پیچ و خم
کوچه های گرد آلود آن یگان یگان
نفر دیده می شد و در زرد یوار های
کاه گلی و از هم پاشیده آن بچه های
قد و نیم قد سرگرم بازیهای بچه گانه
بودند . در آن طرف در سایه دیوار کوچه
باغها مردی سوار بر دراز گوش
خویش بدینسو راه میزد ، از سیما پیش
آثار خستگی مشاهده می شد و معلوم
بود که منزل دور و درازی را پیموده
است ؛ مردی بود میانه قد که عمامه
سیاه بر سر داشت و چشمان سیاه و نافذش
از شدت گرماه به سرخی گرایده
بود ، قطرات عرق در بالای پیشانی
گشاده اش خط میکشید و چهره
گندمگونش را شیار های آن
پوشیده بود و قطرات آن که از تارهای
ریش انبوه و پر پشتش پائین می چکید ،
جامه اش را خیس کرده بود .

مرد آهسته آهسته پیش آمد تا آنکه
بدروازه کاروانسرای رسید ، توقف
کرد و از بالای دراز گوش فرود
آمد و لجام آنرا بر حلقه در محکم

احساس خستگی میکرد بر متکای به یک
پهلوی لمید. در این وقت سنباد کسی را
خواست و گفت:

— به مهمان ما خوردنی بیاورید.
راستی میتوانم بپرسم که از کجا میآید
بسیار خوش میشوم از اینکه شما
آشناشوم.

— من راه دور و درازی را طی
کرده‌ام، نام من ابومسلم است...
میخواهم که...

— ابومسلم؟!
— آری ابومسلم.

— پس حدس من درست بود، من
از سیمایت خوانده بودم که مردی
با چنین غرور و مردانگی نمیتواند کسی
جز ابومسلم باشد. بخانه خودت خوش
آمدی! میدانم برای چه مقصد این
راه دراز را می‌پیمایی، اما میتوانی
بگویی تا حال چقدر پیروزی بدست
آورده‌ای؟!

ابومسلم اندکی مکث کرد و
با انگشتان دست با تارهای ریشش
ببازی مشغول شد، در این وقت سنباد
گفت:

مطمئن باش من در کتمان راز ما
هر چه داری بگو، من برادر هموطنت
استم بمن اعتماد داشته باش، اگر از
دست من کاری بیاید دریغ نخواهم
کرد و مطمئن هستم از اینکه تو عالم
را روزی بر هم میزنی و دشمنان را نیست
و نا بود می‌سازی، من در تو این
قدرت را می‌بینم.

ابومسلم راز دار که خودش را
در برابر مرد دلیر و مبارز و وطنش
میدید گفت:

— آری درست گفتم، من تا دشمنان
را از بیخ بر نیاندازم آرام نخواهم
نشست باید خواسته‌ها و آرزوی مردم
ما برآورده شود باید ریشه‌های این
سیادت را بسوزانیم،
مطمئن باش از ناصیه‌ات برق پیروزی

میدرخشد. من یقین دارم که در این راه
پیروزی از آن توست.. این دو مبارزان
دوسر باز دلیر که روح سلحشوری در
رگ، رگ و وجودشان جریان داشت
بخاطر آزادی وطن و رهایی برادران
شان از جنگال بیداد گریها سخن‌ها
گفتند تا اینکه سپیده صبح دمید اما
آن دو هنوز بیدار بودند..

سپیده دم ابومسلم خود را آماده
سفر ساخت، سنباد تادم در او را
همراهی کرد و بعد روی یکدیگر را
بوسیدند، در این هنگام ابومسلم گفت
— از همدردی و مهمان‌نوازی‌ات
سپاسگذارم برادر.

— نه... من کاری نکردم که
قابل یادآوری باشد، و از اینکه با تو
آشنا شده‌ام مایه فخر منست.

— حسن نظر داری برادر! در هر
صورت من این همه سهر بانی‌های ترا
فراموش نخواهم کرد.

ابومسلم بالای دراز گوش خود
سوار شد و حرکت کرد و بعد از مسافه
کمی به قفا نگر بست و صدازد:

— خدا حافظ برادر، باز هم
می‌بینمت ما باید همدیگر را ببینیم،
همیشه.

— به امید دار...
* * *

مدتها گذشت روزی در بزم دوستان
که ابومسلم نیز در آنجا بود یکی از
مهمانان نام سنباد را بزبان آورد،
ابومسلم با شنیدن آن بخاطر آورد که
دیر است او را ندیده است، بنا بران
از مهمان پرسید:

— او مرد بزرگی است، اما
مدتیست که از حالش خبر ندارم،
آیا تو او را دیده‌ای؟ میدانی او چه
حال دارد؟

آن مرد آهی کشید و گفت:
— آری، خبر دارم، بیچاره..
کمرش را شکستند.

— چه؟ کمرش را شکستند؟! یعنی
چه؟! هیچکس نمیتواند کمر سنباد
را بشکند

— پس معلوم است که از حالش
بیخبری؟!!

ابومسلم شتابزده به دوزانو نشست
و چشمان نافذش را بسوی آن مرد
دوخت و گفت:

— بگو، بسر دوست عزیزم چه
آمده است؟

— نمیدانم که آن واقعه را بکدام
زبان ادا کنم، جرأتش را ندارم.
— گو، زودتر بگو؟!!

— بسیار خوب، گوش کن:

— در ناحیه «بویاباد» آنجاییکه
سنباد زندگی میکند، عده بی شماری
از بیگانگان که تعدادشان در حدود
چهارصد نفر میرسد زندگی میکنند،
روزی در حین بازی اطفال سنگی از
دست پسر سنباد رها میشود و بر فرق
پسر عربی میخورد و سرش میشکند،
پسرک عرب با گریه دوان دوان
بخانه بسوی پدر می‌شاید، پدر بادیدن
سرو روی خون آلود پسرش بخشم
میآید و فریاد میزند:

— چرا پسرم؟ چه شده، چرا گریه
میکنی؟.. چه میبینم از سرت خون
میآید؟

طفاک در حالیکه با پشت دست چشمان
اشک آلود خود را می‌مالد میگوید:

— آن بچه مرا زد،
— کدام بچه چنین جرأتی داشته
است.

— آن بچه...
— آن بچه از کیست؟
— نام پدرش سنباد است.

— سنباد؟! آن مرد جمعی، پس کار
بجای کشیده که بر باداران خود
می‌تازند؟!!

آرام باش پسر من ، گریه مکن ، من کاری خواهم کرد که هرگز کسی مانند آن ندیده باشد. گوش کن پسر من چه میگویم: فقط کاری بکن که آن بچه را بخانه بکشانی ، فهمیدی چه گفتم؟ حال برو بازی کن، برو پسر من، برو.

مدتی گذشت تا آنکه یک روز هنگام ظهر پسر عرب ، پسرک سنباد را برای نان چاشت بخانه آورد ، چون مرد عرب او را دید، مردی را بسوی سنباد فرستاد، سنباد دعوتش را قبول کرد و بسوی خانه آن مرد عرب روان شد... هنگامیکه قدم بر آستانه در گذاشت مرد عرب از جا بلند شد و سنباد را خوش آمدید گفت . بعد از آنکه آن دو نشستند مرد عربی گفت:

— می بخشید از اینکه شمار از حمت دادم، فقط خواستم که از نزدیک باهم آشنا شویم، پسر شما با پسر من، در یک مدرسه درس میخوانند و خیلی باهم دوست اند و اکنون در خانه ما است، با پسر من بازی میکند.

سنباد که از این لطف و مهربانی او در اندیشه شده بود گفت:
— از لطف شما سپاسگذارم، آشنائی با شما مایه مسرت من است.

لحظه بعد سفره نان هموار شد و کباب های بریان بروی سفره چیده شد... پس از آنکه از خوردن غذا فارغ شدند، مرد عربی رو به سنباد کرد و گفت:

— چطور از کباب های بریان خوشتر آمد؟ شما از کباب ها کم خوردید.

— برای اینکه ما به خوردن کباب عادت نداریم.

در این اثنا مرد عرب خنده مذبوحانه کرد و با شیطنت و وقاحت فراوانی گفت:

— در هر حال گوشت پسران بود ، این کباب های لذیذ گوشت پسر خودتان بود، پسری که با سنگ به سر پسر من کوفته بود .

در این هنگام رنگ از چهره ابو مسلم پرید و با شتاب گفت:

— بعد چه شد؟

مرد گفت:

— بعد سنباد از خشم فریاد زد:

— ای نامرد ، و با شدت از جا برخاست، اما چشمانش به سیاهی رفت، در و دیوار بر سرش چرخید و از حال رفت... و قتیکه چشم گشود در خانه اش بود ...

ابو مسلم بی محابا از جا بلند شد و دست را بالای قبضه شمشیر برد و با صدای بلند نعره زد:

— سوگند میخورم تا «بوی آباد» را گند آباد نسازم لحظه آرام نخواهم نشست (شمشیر را از نیام بیرون کشید) من انتقام این بی رحمی ها را خواهم گرفت ، سوگند میخورم ...

ابو مسلم دو هزار مرد را تحت فرمان سنباد و برادرش سپرد و بسوی بوی آباد حمله بردید و چهارصد مرد عرب را از دم تیغ کشیدند و جسد های شانرا نگذاشتند که دفن شود تا آنکه گندید و بوی گرفت ...

ابو مسلم بخاطر دوستی با سنباد به سوگند خود وفا کرد و از دشمن انتقام گرفت که این حرکت اوریشه دوستی اش را با سنباد محکمتر ساخت. حتی زمانیکه ابو مسلم برای کشته شدن نزد منصور میرفت سنباد را به نیابت خود گماشت و اختیار عام و تامش داد .

حالا نوبت سنباد بود که انتقام دوست مبارز و وفادار خود را بگیرد، دوستیکه لحظه های زندگی خود را وقف خدمت به مردم و وطن خود کرده

بود ، مردیکه خاطرات بهرمانی های او در همه زمانه ها بر سر زبان ها بود .

سنباد بپاخاست تا شعله های خشم را با خون دشمنان خاموش کند ، خشمی که نه فقط بخاطر کشته شدن مظلومانه ابو مسلم بوجود او حکومت میکرد ، بلکه خشم انتقام همه وطن پرستانش بود .

هنگامیکه خبر کشته شدن ابو مسلم بگوشش رسید ، چشمانش از غضب گرد شد و دندانها را بهم فشرد و دست های قوی و زورمندش را گره کرد و با شدت هر چه تمامتر نعره کشید:
— یا ابو مسلم ، یا ابو مسلم ، روانت آسوده باشد که من انتقام ترا خواهم گرفت آسوده باش ، آسوده باش .

* * *

آنشب بنای مستحکم و بزرگی که دیوار های بس رفیع داشت در دلی قرینه «هردانه» مانند دیگر بنا های خورد و بزرگ در سیاهی فرو رفته بود ، آنطرف در بین بنای مذکور احاطه کوچکی قرار داشت که در مقابل دروازه آن شبجی در حال قدم زدن بود، اینطرف و آنطرف کشیک میداد. لحظه بعد در بیرون قلعه شبجی نمودار شد . دربان پیش آمد و آن شبج چیزی باو گفت ، دروازه را باز کرد آن شبج داخل شد ، بعد از فاصله چند قدم بمقابل دروازه دیگر رسید ، داخل آن مردانیکه عده شان به شمار نمی آمد به کنج و کنار کریاس نشسته بودند و روشنی لرزان مشعل ها داخل آنرا حالت خاصی داده بود ، در این هنگام در باز شد و همه بپا ایستادند ، مردی بلند بالا و تنومندی در آستانه در ظاهر شد ، همه شمشیرها را بیرون کشیدند و پائین آوردند و آئین احترام بجا کردند . « تا تمام »

د سپلین او اطاعت د عسکریت روح

او د بریا لیتوب مهم عامل دی

سپارښتنه کوی او د سر بوټو کسانو پاملرنه ورته راگرځوی. هی-رودوتس یاد فریشن وارنومی کتاب په مقدمه کی د سپلین دارځښتونو او اهمیت په باره کی داسی لیکلی «په اوسنی وخت کی په عسکریت لحاظ قوی او برلاسی اردو هماغه ده چه قوی د سپلین پکی موجود وی - د نظامی عملیاتو او محاروبی اشکالو ښی او بدی نتیجی دواړه داردو د سپلین د غرنګوالی پوری مستقیمه اړه لری، د سپلین دلفظی نسبت له مخی یوه لاتینی کلیمه ده چه د زده کولو او پوهیدلو معنی ورکوی او د عالم او پوه خوږونه او خاصیتونه منځ ته راوړی، یوه داسی ښوونه او روزنه چه یوی قطعی او جزو تام د سمون، اصلاح، ودی، غښتلتوب، نظم، ترتیب، ضبط، ربط، انضباط او اطاعت په تامين او منځ ته راوستلو کی مرسته وکړی او ددی سبب وگرځی چه بیله کوم نظارت او اغارنی په خپله د قطعی او جزو تام د سوق او اداری چاری په ښه او منظمه توګه سر ته ورسیري په حقیقت کی د سپلین یو بل دمعنی نه ډک تعبیر او یو جامع تعریف دی». غرنګه چه یو جزو تام او یوه قطعه د مختلفو افرادونه چه د هیواد دلری او نژدی دیلو، بیلو برخو او سیمونه راځی تشکیل مومی طبعی ده چه دغه افراد جلاخو یونه، بیل اخلاق، ځانګړی خاصیتونه او مشخص عادتونه لری هغه څه چه د دوی د زړونو او فکرونو د نژدی والی او توحید له پاره ښه امکانات او ښه شرایط برابرولی شی او په هر ډول عملیاتو او تعلیماتو ښی مشبه اغیزه کوی د مر بوټی قطعی او جزو تام د قوماندان او مشر له خوا دیو بشپړ د سپلین منځ ته راوستل دی، د قطعی قوماندان او مشر ښائی دیو ښه او ښه د سپلین له لاری داسی عوامل منځ ته راوړی چه افراد او ترلاس لاندی کسان ښی دیو پلار او مور داو لاد په څیر خپل ژوند پرمخ بوځی، په خپلو کښی یو پر بل خواخوږی پیرروینه او صمیمیت ولری او هم د ښوونی او روزنی نه دملی وظیفود سر ته رسولو له پاره پوره ګټه واخلی دغوانانو جسمی او ذهنی قوت نه ښی هیواد او هیوادوالو ته خیر او ګټه ورسیري

یوه قطعه او جزو تام بیدویوی کورنی او ټولنی ته ورته والی لری ښکاره خبره ده چه یوه ټولنه او کورنی هغه وخت په خپلو ورځنیو چارو، فامیلی او اجتماعی فعالیتونو کښی د ارزو او هلی سره سم پرمختګ کولای شی چه هلته نظم، ترتیب، مشرتوب او کشرتوب موجود وی او د کورنی او ټولنی د ټولو غړو او وګړو له خوا د سپلین او اطاعت اساساتو او غوښتنو ته اړ ځښت او اهمیت ورکول کیري او خپل کارونه او هڅی د اطاعت او د سپلین په نظر کی نیولو سره سر ته رسوی همدغسی یوه قطعه او جزو تام چه اصلاً دیلو، بیلو افرادو دیو ځای کیدو او ګډون نه منځ ته راځی او دیوی ټاکلی مودی له پاره په نویتی توګه د ډیرو مهمو او ملی وظیفو د سر ته رسولو په مقصد په یو ځای کی سره راټولیري او ګډ ژوند غوره کوی نو دخپل دغه را زګډ ژوند د اړیکو د پایښت او تنګښت له پاره تر هغه رومی دنظم، ترتیب، انضباط، اطاعت او د سپلین موجودیت ته زیات ضرورت او اړتیا لیدل کیري.

تجربو او وختونو ثابتنه کړی ده چه د سپلین او اطاعت په وسیله د قطعی او جزو تام ټول وګړی او افراد دمینی محبت په فضا کی خپلو ملی وجایبو ته ډیره ښه پاملرنه کولای شی او هم ښی هیڅوخت نظری او عملی فعالیتونه او هڅی د ځنډ او ستونځو سره نه مخامخ کیري نو ځکه خو نظامی تعلیمات او عسکریت اساسات د سپلین او اطاعت د تامين په برخه کښی تل

او کله چه د تا کلي مودی د بشپړ و لوله کبله د مری بوطی قطعی نه جلا کیری بڼائی له لمان سره پوری اونه هیریدونکی خاطر یوسی . رابرت اردری دخپل کتاب په یوه برخه کی د دسپلین او اطاعت اهمیت او ضرورت ته گوته نیولی او لیکلی ئی دی چه « که یوه قطعه او جزو تام یو وجود او بدن فرض کړو نو اطاعت او دسپلین به خامخاددغی وجود روح او ساهوی که یو قطعه او جزو تام په هر غومره عصری او مدرنه وسیله او نظامی تجهیزاتو سمبال وی خو که اطاعت او او دسپلین پکی کمزوری وی د غلیم سره د جگړی په ډگر کی خپلو محاربوی عملیاتو او نظامی فعالیتونو ته په بری سره دوام نشی ورکولی » همدغه ډول د حرب صنعت نومی کتاب چه ۵۰۰ کاله پخوا د *Sutzu* له خوا لیکل شوی د دسپلین د ماهیت په خوا و شا کی داسی تبصره کوی « د عسکر سره باید د بشری مینی له مخی رویه او سلوک وشی خو ولی پکار دی چه د کلک او قوی دسپلین په وسیله سوق او اداره هم شی او دا هغه لار ده چه د بری او ظفر په برخه کی فعاله او پراخه مرسته کوی » نو پوری د خپل کتاب په یو بل غای کښی په همدغه خصوص کی یادونه کړی « که چیری د قطعی او جزو تام د قوماندان له خوا د افرادو د ښوونی او روزنی چاری د وظیفوی پابندی او ا موخت له مخی په پاک او سپیڅلی نیت او دندی ته د اطاعت او احترام کولو په خاطر سر ته ورسیږی بیشکه د قوماندان او قطعی د مشر دغه راز اخلاقی پابندی او نیک سلوک په افرادو کی د دسپلین روحیه پیاوړی کوی چه دغه ډول مقدسی او گلهی هیله د قوماندان د عمل او نظر دیو والی او سپیڅلتیا په صورت کی په آسانی سره تامینند لای شی »

(*Archidamus, Xenophon*) د یولی محار بوی تجربویه استناد دسپلین په هکله خپله نظریه او عقیده داسی څرگتوی « هلته چه عسکریت وی دسپلین به هم ور سره ملگری وی ددسپلین په وسیله د عسکر سره همیشه آداری او امنیت احساس موجود وی که چیری دسپلین نه وی نوله یوی خوا په حضر کی د قطعی بڼه او حالت خراب وی اوله بلی خوا د محار بوی عملیاتو په وخت کی ډیر زیات لمانی تلفات وینی د قوماندان پروگرامونه او پلانونه دنا کامی سره مخامخ کیری . دی زیاتوی چه د غلیم سره د جگړی په وخت کی بری تر لاسه کول د افرادو د شیمراو ډیروالی پوری اړه نه لری بلکه د ښو او پوهو افرادو د فعالیت او جدیت پوری مربوط دی د جگړی د شروع نه مخکی په جگړه کی د ملی غرور له مخی په خوښی سره د گدون مینه په زړه کی لرل د بری له پاره د تکتیکی اصولونه استفاده کول او دوروستی حد پوری په نظامی فعالیتونو او محار بوی عملیاتو کی اطاعت او دسپلین مراعاتول د بریالیتوب او فحی چانس زیاتوی » کلاوزویتیز په خپلو محار بوی او عسکری یادداشتو نو کی په څرگند ډول ددی خبری سپارښتنه او یادونه کوی چه

« په محاربه کی د اطاعت او دسپلین نه بل هیڅ شی زیات اړخیت نه لری اونه د دسپلین او اطاعت غوندی مهم دی ، کوم شی چه محار بوی عملیات او نظامی فعالیتونه د بریالیتوب او گټور توب پراوته رسوی هغه اطاعت او دسپلین دی » همدا سبب دی چه په افرادو کی د اطاعت او دسپلین روحیه ژوندی او غښتلی ساتل د قوماندانو د ډیرو مهمو او اړخیتناکو وظیفو نه شمیرل کیری فیلدمارشال سر برنارد مونت گومری په محار بوی د گرونو کی دخپلو بریو او ظفرونو نتیجه دخپلو جزو تامونو د اطاعت او دسپلین پوری مربوط بولی او وائی « که مودرنی وسلی او عصری تجهیزاتو سره د افراد اطاعت او دسپلین ملگری او یو غای دی په جگړه کښی بری او فحی حتمی دی » همدغسی د انگلستان یو بل تجربه لرونکی نظامی شخصیت چه د نړی په دوهمه عمومی جگړه کی د برما په ځنګلونو کی ئی د غلیم په مقابل کی خپل محار بوی عملیات پر مخ بیول په خپل کتاب « دیفیت اینتو ویکتری » یعنی (ماتی په ظفر کښی) د یوی او ږدی مقدمی په ترڅ کښی د دسپلین او اطاعت په باره کی پدی ډول خپله عقیده او مفکوره ښکاره کوی ددسپلین فلسفی معنی ، لویه گټه او غوره ښیگنه داده چه د قوماندان د صلاحیت او اېسکار د فعالیت سره یو غای د سمو استقامتونو او گټورو هدایتونو په ټاکلو او په گوته کولو کی لویه ونډه اخلی او قوماندان پر خپل لمان و یساو متکی گر خوی قوماندان بڼائی د قوماندانیت د غوره خویو نوله مخی دخپل فعالیت او پروگرامونو اساسی استقامتونه او اړخونه ددسپلین په مرسته لمانته وټاکی هر قوماندان ته پکار دی چه د عمل په ډگر کی داسی گامونه او چت کړی چه د مادونانو اولاس لاندی کسانو د باور و وگرځی . په ټوله قطعه او جزو تام کی د دسپلین منځ ته راوستل یو ضروری او گټور کاردی خو ولی هغه افراد چه نوی قطعی ته راغلی او پاراخی ددسپلین په ماهیت ئی پوهول اوله هغوی نه ددسپلین مطابق حرکات او سکنات غوښتل د قوماندان پر له پسې پاملرنه غواړی ، که په یوی قطعی او جزو تام کی د صاحب منصبانو او افرادو تر منځ یو بل ته درتبی او ستر توب په حساب د احترام کولو روحیه پیاوړی او متقابل صمیمیت او محبت موجودی په حقیقت کی د قطعی دسپلین تامین او په قطعی باندی دسپلین خپله مثبتته او اصلی اغیزه کړی ده ، ددسپلین په وسیله ز پورتیا ، تشویق ، اعتماد ، قابلیت ، صمیمیت اخلاق ، متقابل احترام او داسی نور غوره خویونه منځ ته راخی چه دا ټول بیا د مرستیالو عناصرو په حیث د قطعی او جزو تامونو په تعلیمی ، تکتیکی ، تخنیکي ، محار بوی او داسی نور و عملیاتو کی صحت او سرعت را ولی . یوه قطعه او جزو تام په هغه صورت کی دخپل مادی او نظامی قوت نه د جگړی (په ۸۱ مخ کی)

طبق انکشاف صنوف و اسلحه مختلف تا نکه‌های محاربوی هموار طرف توجه قرار داشته، اما پیاده میکانیزه بعضاً از نظر افتاده و عقب مانده است. همچنان شواهد نشان میدهد که عدم انکشاف سریع پیاده میکانیزه نه تنها معلول عدم دریافت اعناء کافی بوده بلکه پای علت دیگر نیز در میان است و آن اینکه طی سالیان متعادی رول پیاده میکانیزه در محاربه بیشتر مورد جدال و ستیز بوده ولی از تانک کمتر.

یک علت اختلاف نظر در زمینه این است که پیاده میکانیزه نسبتاً تازه به میدان آمده آنچه باعث ایجاد پیاده میکانیزه شده انکشاف وسایط ترانسپورتی است که توسط آنها میتوان پیاده را بمیدان محاربه انتقال داد.

قدامت تاریخی تانک و وسایط ترانسپورتی اصلاً یکسان میباشد اما در مورد وسایط ترانسپورتی زرهپوش واقع طور نیست که مقارن اعمال اولین تانک چند عراده زرهپوش نیز ساخته شد ولی تولید آب به پیمانۀ بزرگ بعید تر آغاز گردید که با اینصورت پیاده میکانیزه در همین اواخر بوجود آمده و قابلیت آن هنوز مستلزم تکامل میباشد.

پیاده میکانیزه:

قابلیت و محدودیت های پیاده میکانیزه را باید با در نظر داشت مراحل انکشافی آن ارزیابی نمود که مبداء آن آغاز استعمال وسایط موتور دار از طرف پیاده میباشد صنفیکه طور عنعنوی پیاده میرفت و میجنگید.

در آغاز رویکار آمدن پیاده میکانیزه وسایط مورد استعمال همین لاری های (ترک) بوده است با این شرط که هر لاری یک جزو تام خورد را بی آنکه پارچه شود بردارد و نام پیاده موتور دار نیز از همین جا سرچشمه میگردد. پیاده موتور دار که باین منوال به میدان آمده نسبت به پیاده عنعنوی که آهسته و لنگیده پیش میرفت

از نگاه ستراتیژی سرعت زیاد داشت اما پیاده موتور دار در مورد قابلیت حرکت از نگاه تکنیکی متضمن برتری قابل ملاحظه نبود. زیرا در آنوقت پیاده با لاریهای تاجر دار مجهز شده بود. لاری ها نیکه قابلیت حرکت آنها در اراضی (خارج راه) خیلی محدود بوده در عین حال فاقد زره بودند که تحت شلیک دشمن استعمال شده نمیتوانستند.

با اینصورت پیاده موتور دار از پیاده عنعنوی تفاوت زیاد حاصل نکرد. اینکه پیاده موتور دار قابلیت حرکت بیشتر را در میدان محاربه کسب نکرد در موارد ذیل بی تفاوت بود: اشغال موضع مدافعه (غیر محرک) محاربه جنگل و محاربه

از منابع امریکایی

پیاده

میکانیزه

ترجمۀ دگر من غلام رضا شعار

در جاهایی که استعمال وسایط نقلیه خیلی مشکل یا ناممکن باشد. زیار در همچو موارد پیاده موتور دار نمیتواند از وسایط دست داشته استفاده نماید، جز برای انتقال بمیدان محاربه یا دور شدن از آنجا.

شبهه بآنچه ذکر شد حالات دیگر نیز وجود دارد. خاصتاً در جاهایی که اراضی برای استعمال عراده جات موتور دار مساعد نباشد و جاهایی که انداخت محاربوی با اسلحه خفیه و پورتاریف به مسافت کوتاه صورت گیرد. علاوه تاً در عملیات پولیسی و امنیت داخلی نیز موارد وسیع وجود دارد که مستلزم استعمال پیاده موتور دار نمیشد.

اینک با وجود استثناءات فوق به چنین پیاده ضرورت مستدام وجود دارد پیاده ایکه عراده جات موتور دار یا هلیکوپتر راتنها برای رسیدن سریع بمحل مطلوب استعمال نموده بعد مانند پیاده کلاسیک بر زمین می جنگند بعبارت دیگر بوجود پیاده موتور دار و فرود شونده ضرورت لاینقطع محسوس است در حالیکه پیاده موتور دار مورد ضرورت میباشد با یوسایط ترانسپورتی با کیفیت بهتر بدسترس آن گذاشته شود زیرا لاری های معمولی فاقد زره میباشد. برای این مامول مناسب ترین واسطه موتورهای زره دار است که وظیفه لاری را برای انتقال سریع از یک میدان محاربه به میدان دیگر انجام داده در عین حال علیه شلیک های هوایی و کعین زمینی خاصتاً بک اندازه تحفظ راتامین میکند.

بموجب این احتیاج اگر چه چند نوع عراده موتور دار دارنده زره در کشورهای مختلف انکشاف داد شده اما تازه ترین آنها *SAVIEM* و *VAB* فرانسوی و *Daimler Benz* جرمنی (فدرال) میباشد.

پیاده ز همدار

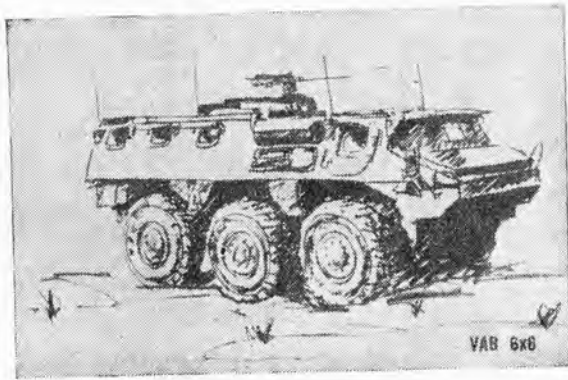
پیاده موتور دار گذشته از آنکه در محلات و شرایط مناسب حالش استخدام شده در موارد دیگر نیز گماشته از آنکه در محلات و شرایط مناسب حالش استخدام شده در موارد دیگر نیز گماشته شده است. موارد یکه با اوصاف و خصوصیات آن خیلی کم سازگار بوده.

همچنان پیاده موتور دار با تانک یکجا استعمال شده آنهم در اراضی مساعد برای حرکات آزادانه عراده جات موتور دار و جایی که محاربه با اسلحه دور منزل و اسلحه خیلی پر قدرت تر از اسلحه پیاده اجرا شد است زیرا در چنین ساحات پیاده عنصر اساسی نبوده محاربه را تانک پیش می برد. فی الواقع اراضی ایکه استخدام وسیع تانک را اجازه دهد در آنجا رول

پیاده غالب اوقات نسبتاً کوچک می باشد از همین سبب قابل تعجب نیست که در گذشته متفکرین محاربه تانک بکلی طرفدار استعمال پیاده نموده یگانه نقشیکه برای آن پیش بینی میکردند این بود که پیاده را سر نشین تانک میدانستند (مانند سرباز بحری روی کشتی جنگی)

تجارب نشان میدهد که این نظر افراطی است چه تانک نمیتواند بدون حمایه پیاده اجرای وظیفه نماید و روی همین تجارب است که یونتهای پیاده موتردار در نظامهای محاربوی تانک که در دهه های ۱۹۳۰ و ۱۰۴۰ تشکیل گردید شامل ساخته شدند . معمهذا آن درجه قابلیت حرکت راکه تانک در میدان محاربه داشت پیاده موتردار فاقد آن بود (از نگاه حرکت در خارج راه و تحفظ زره) بنا بر آن تشریک مساعی این دو نوع واسطه (تانک و لاری) نه نزدیک بوده میتواند و نه موثر بعداً پیاده مشمول در ترکیب نظام محاربوی تانک با وسایط بهتر ترانسپورتی . مجهر و باینصورت قبل از حرب عمومی دوم نوع جدیدی از ترک (لاری) مورد استفاده قرار گرفت که فاقد زره اما از نگاه قابلیت حرکت در اراضی در آنوقت ممتاز بود اردوی جرمنی این نوع ترک رادر دوران حرب عمومی دوم به شکل موتر زرهپوش انکشاف داد و یک قسمت پیاده رادر ترکیب فرقه های *Panzer* با آن مجهر ساخت انکشاف متذکره بعداً توسط ایالات متحده امریکا دنبال گردید و آن اولین کشوری بود که یونت های پیاده فرقه های تانک را با عراده جات زرهپوش مجهر ساخت . چون آن اقدام صورت گرفت دیگر پیاده مشمول در نظامهای تانک از پیاده موتردار به پیاده زره دار تعدیل گردید آنکه میتواند تشریک مساعی قریب تر انجام دهد و نظام محاربوی تانک رادر میدان مجابه روی هم رفته با عین سرعت تعقیب کند . ایالات متحده

زرهپوش
فرانسوی
برای پیاده
موتردار

که کریرها اصلاً به حیت عراده جات ترانسپورتی دیزاین شده و تفاوت آنها از وسایط پیاده موتردار تنها از نگاه بهبود تخنیک بود نه از نگاه پرنسیب و اینکه نسبت نقص درد یزاین سر نشین لاری زره دار (سرباز) نمیتوانست از پناه ذره به ترصد و آتش ببردازد ، این محدودیت حتی برای وسایط ترانسپورتی هم قابل قبول نبود .

با اینصورت عدم رضایت از زرهپوشهای *M113* خصوصاً بعد از استعمال در جنگهای ویتنام مسلم گردید . حتی در ویتنام واضح از بد بدتر شد باین معنی که وسایط مذکور به تنهایی استعمال شدند نه با تشریک مساعی تانک که منحصراً بهمین مقصد دیزاین شده بودند و از این رو بحیث عراده جنگی نارسایی آنها واضح تر گردید . بعد از آن برای رفع نارسایی های *M113* چندین بار اقدام شد و سعی بعمل آمد که بایک ماشیندار آلات رصدی بیشتر مجهر گردد . کریرهای زره داریکه درین اواخر تکامل یافته اند مانند *Pbv-302* سویدنی و *AMX10P* فرانسوی از ابتدا چنان شکل داشتند علاوه تا *M113* نیز بمرور زمان خیلی انکشاف نمود (ابتدا بنام *M113A* و الحال بنام عراده جنگی *AIFV*) . مودل اخیرالذکر اوصاف عمومی *M113* رادر بر دارد و میتواند (۱۰) سرباز پیاده را تحت تحفظ زره در اراضی (بی راهی) انتقال دهد .

بعد از حرب عمومی دوم همچنان ابتکار را در زمینه حفظ نمود و بانکشاف وسایط بهتر برای پیاده فرقه های ادامه داد . چنانچه وسایطیکه بعد از حرب ساخته شد هم دارای ترتیبات کمک (ترتیباتیکه انتقال حرکت را از انجن یکسان بتمام عراده ها ممکن میسازد) بود که قابلیت حرکت را در اراضی بهبود می بخشید و هم توسط زره تحفظ همه جانبه را تامین میکرد . مثالهایی که از آن قبیل وسایط میتوان ذکر کرد عبارت است از موتر های زره دار *M56* و *M113* امریکایی و شبیه آن واسطه *FV432* انگلیسی که از اواسط دهه ۱۹۵۰ به بعد تولید شده اند .

کریرها (زرهپوش های انتقال پرسونل)

کریر های نوع *M113* بیش از پیش هماهنگی پیاده را با تانک ممکن ساخت . زیرا وسایط مذکور بحیث عراده جات اراضی نسبت بانواع سابق بیگمان برتری داشتند . معمهذا بعضی نارسائیها در این وسایط باقی مانده بود بالخاصه اینکه چگونگی ساختمان آنها مساعده نمیداد راکبین تیراندازی و حتی ترصد نمایند مگر اینکه خود را بدشمن ظاهر سازند البته با استثنای قوماندان واسطه و در یور که ایشان با وسایط ترصد مجهر بودند .

نارسایی کریر نوع *M113* ناشی از این دکورین بود که میگوید : پیاده باید خیلی قریب بدشمن از لاری زره دار فرود آید . حقیقت این است

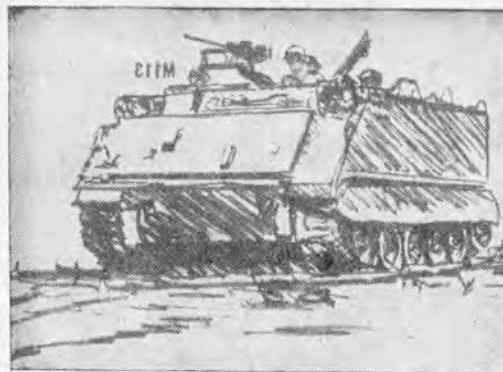
Bmp76 مناسب دیده میشود
پیشرفت آزادانه است در قبال مقاومت
ضعیف.

اگر قرار باشد که *Mtcv*
(کریر زره دار پیاده میکا نیزه) با تانک
دوش دوش بجنگد لازم خواهد بود
که نسبت به *Bmp76* و حتی
Marder بهتر مسلح باشد. عبارت
دیگر مقتضی خواهد بود که مانند

تانک مسلح شود. این اسرچندان
مشکل نمی نماید زیرا *Marder* همین
حالا بیشتر از بعضی تانکها وزن دارد
و گذشته از آن استعمال عین فریم هم
در کریرهای پیاده و هم در تانک
محرابوی از نگاه لوژستیک و اوپراتیفی
سودمند تمام میشود. اما این موضوع
مشکوک است که آیا واقعاً ضرور
و مطلوب است که *Mtcv* مانند
تانک در صنف اول استعمال شود
(جز در شرایط خاص) در اینجا یک
ملاحظه آنست که *Mtcv* قدرت
آتش تانک را به پیمانۀ قابل ذکر نمی
افزاید و ملاحظۀ دیگر آنکه با استعمال
Mtcv در جلو سر نشینانی که از
جملۀ سربازان پیاده معروض خطر
میشوند عدۀ شان از (۳-۴) نفر فی
واسطه به (۱۰-۱۲) نفر فی واسطه
بالا میرود.

استعمال *Mtcv* بدون تانک
نیزه همچو اعتراضات مواجه است
و مثال آن اینکه چون نظام محرابوی
عراده های جنگی *Mtcv* با جزو تام
تانک مقابل شود تعرض جزو تام تانک
موثرانه و با تلفات کم انکشافی یابد
از اینجا فهمیده میشود که قابلیت
Mtcv از حد زیاد تخمین شده است
طوری که از کریر زره دار خیلی کم
پیشی بینی شده بود.

زره پوش چیندار
امر یکا ئی
برای انتقال
پرسونل

اما بعد از حرب مقتضی دانسته شد که
باید عراده های زره دار قادر باشند
که هم با تشریک مساعی تانک اجرای
وظیفه نمایند و هم بدون آن.

در قدم دیگر نوع جدید عراده
جنگی پیاده عرض وجود نمود و منظور
این بود که واسطۀ جدید باید بتواند
نسبت به کریر زره دار حمله و رتر
استعمال شود. در ایالات متحده آمریکا
و انگلستان نیز درباره عراده جنگی
پیاده میکا نیزه (*Mtcv*) مفکوره های
مشابه ظهور کرد.

عراده های جدید ابتداء برای پیاده
قوای زره دار در نظر گرفته شده بود
اما بعداً مفکوره (*Mtcv*) به یونتهای
پیاده یعنی خارج نظام محرابوی
تانک گسترش یافت و وقتی این گسترش
تحقق یافت پیاده زره دار جزء پیاده
میکا نیزه گردید پیاده ای که با عراده
جات زره دار مجهز بوده بخش مهم
و وسیع صنف پیاده را تشکیل میدهد.

آنچه از کریر زره دار و *Mtcv*
خیلی متفاوت مینماید عراده جنگی
Bmp76 ساخت اتحاد شوروی
است که با توپ (۷۶) ملیمتری مسلح
میباشد. معبذاً *Bmp76* نسبت به
Marder جرمنی کمتر مسلح
است و از اینرو برای تشریک مساعی
با تانک کمتر مساعد میباشد. قریبا
یگانه شکل استعمال که برای

گذشته از آن *AIFV* سر نشینان
خود را قادر میسازد که هم درصد
نموده و هم توسط ماشیندار (۲۰)
ملیمتری که در قله نصب میباشد
تیر اندازی نمایند، همچنان توسط
اسلحه دست داشته با ینصورت
AIFV قطع نظر اینکه از نگاه
قیمت تمام شد گران بهاست از روی
پرنسیب جوا بگویی تمام نارسایی های
سلف خود واقع شد.

عراده های جنگی پیاده میکا نیزه:

نارسایی کریر های زره دار اولیه
و تجارب حرب عمومی دوم طرز تفکری
جدید را پدید آورد طرز تفکر یکه
مدعی است پیاده مشمول نظام محرابوی
تانک باید حتی الامکان دوش بدوش تانک
یا به تنهایی از بالای واسطه بجنگند
نه اینکه محض «ذریعۀ آن بمیدان بحاربه
انتقال یافته وظیفۀ محرابوی را پای
پیاده انجام دهد.

طرز تفکر جدید که از عملیات
متحرک حرب عمومی دوم جهان الهام
گرفته در دهه ۱۹۵۰ ابتداء در جرمنی
رسوخ یافت. این را هم باید متذکر
شد که زره پوشها در حرب عمومی دوم
هم با تشریک مساعی تانک استعمال
شده اند و هم بدون تانک اما استعمال
آنها بدون تانک ناشی از کمبود
تانک در اردوی جرمنی بوده است.

توپ هجوم :

نتیجه منطقی ای که میتوان از مطالب فوق بدست آورد این است که یونتهای مجهز با *Mtcv* یا *APC* هرگز نباید جدا از جزواتم تانک محاربه استخدام شوند یا اینکه چند تانک از خودشان اشتراک ورزد. اما آنچه در واقع پیشنهاد شد این بود که باید بالای فریم وسایط مذکور توپ خفیف یا توپ دفاع تانک نصب و بدینوسیله مسلح شوند.

چون عراده های جنگی فوق الذکر نسبت به تانک ارزانتر تمام میشود - لهذا استدلال طور عموم بتائید آنها صورت گرفته است (گرچه قدرت آنها کمتر از تانک میباشد).

حقیقت این است که عراده های جنگی مذکور نوع خیلی ادنی تر تانک میباشد و موضوع قابلیت آنها در قبال قیمت تمام شد جداً قابل مباحثه است. بنابراین تصمیم اخیر اردوی فرانس دایر بر توقف تولید و انکشاف *AMX10C* قابل تعجب نیست.

یک عراده جنگی دیگر که اخیراً در ایالات متحده مورد مباحثه قرار گرفته مینی تانک (تانک کوچک) است و آنهم باین منظور که پیاده بی جهت به نشان دادن هدف بزرگ چون *MICV* و *APC* مجبور نشود.

اگر چه نظریه در باره اعمال عراده جنگی کوچک جدید نیست و طی چهل و چند سال گذشته چندین بار در زمینه اقدام شده اما چون در مقابل

تانک ستندرد خیلی خورد و ناتوان مینماید لهذا تولید آن قناعت بخش دانسته نشده است.

کندکهای محاربه بوی میکا نیزه :-

نارسانی های توپ هجوم ، توپ دفاع تانک ، مینی تانک و دیگر عراده های جنگی زره دار این ادعا را تقویه مینماید که جزواتمهای مجهز با *MICV* باید حاوی تانک نیز باشند. این مطلب طوری بر آورده میگردد که کندکهای پیاده میکا نیزه بشکل کندکهای محاربه بوی میکا نیزه مختلط (تانک ، *MICV*) در آورده شوند.

در حقیقت ناممکن است پیاده دارنده *MICV* را بدون تانک به محاربه استخدام کرد، جز در شرایط خیلی خاص. چه استعمال *MICV* بدون تانک (طور علیحده) از نگاه مفهوم ناقص خواهد بود. دلیل دیگر این است در هر جایی که *MICV* فعالیت نماید فعالیت تانک نیز در آنجا بخوبی مقدور است و حتی بسیار وظایف را بهتر میتواند انجام دهد.

تانک قریباً همه وظایف را بهتر از *MICV* انجام میدهد، خاصیتاً وقتی عملیات متحرک بوده پیشبرد جنگ از داخل وسایط زره دار ممکن باشد. بنا بر ملاحظات فوق برای وجود پیاده میکا نیزه مورد منطقی وجود ندارد جز طور مختلط با تانک که آنرا

تکمیل کند اما جانشینش شده نمیتواند. باینصورت پیاده میکا نیزه میتواند تانک را علیه حملات نزدیک بهتر از خودش وقایه نماید - خاصیتاً که شرایط ترصد خراب یا منطقه مستور باشد. همچنان پیاده میکا نیزه میتواند راه خود را در موانع صنعتی و طبیعی باز نماید و هدف های اشغالی تانک را تحکیم بخشد.

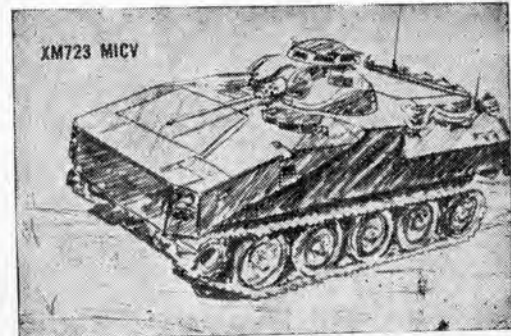
تمام این وظایف که در اجرای آنها پیاده نا قابل تعویض میباشد مستلزم عملیاتی اند که برای آن باید از وسایط فرود آمد. از این سبب عراده جات آنها باید طوری دیزاین شود که بدرجه اول سربازان را به میدان محاربه انتقال دهد و بدرجه دوم بچیت عراده جنگی برای پیشبرد محاربه (از بالای خود واسطه) مورد استفاده قرار گیرند.

عراده جات مذکور میتواند شکل انکشاف یافته کریر زره دار (*APC*) شناخته شوند یا شکل اصلاح شده *MICV* زیرا هر دو نوع عراده مشابه همدیگر اند و میتوان هر یک را نقطه آغاز برای انکشاف هر دو شناخت.

این مطلب را مراحل تکامل *MICV* هم اکنون تا حدی توضیح مینماید که برای اردوی امریکا از طرف کمپنی *FMC* انکشاف داده شده است و میتوان آنرا شکل خیلی انکشاف یافته *APC* یا *MICV* دانست.

تا اینجا دانستیم در اراضی ای که *MICV* و *APC* به محاربه به استخدام میشوند، تشریک مساعی آنها با تانک اجتناب ناپذیر است. اما اگر مساعدت فوق الذکر میسر نباشد طبعاً پیاده بر روی زمین جنگیده تانک و دیگر عراده جات زره دار متوقف میشوند و در اینصورت آنچه مقتضی مینماید واضحاً پیاده میکا نیزه نی، بلکه پیاده عنعنوی خواهد بود اما چنانچه در بالا ذکر شد مجهز با کریر زره دار و هیلکوپتر.

(پایان)

کریر
زره دار
برای پیاده
میکا نیزه

موترهای زرهدار کشف

نویسنده « و - ف - گریب »

مترجم: دگرمن محمدایوب «تولنمل»

نیم دلگی پیاده پرسونل را حمل و نقل میکنند. توسط موترهای کشف قوماندان ذریعه و سایر تخنیکي در ساحه محاربه کشف بعمل میاید. این یک واسطه جدید کشف است.

موترهای زرهدار کشف نظر به خصوصیت رفتار آن به قرار آتی منقسم میگردد:
عرايه دار - نیمه ترتلدار و ترتلدار (زنجیر دار)
خصوصیات موترهای زرهدار کشف مطابق جدول (۱) میباشد.
اعمال موترهای زرهدار کشف با ظهور تا نکها آغاز یافت مگر اجرای ساختمان آنها در ختم سال ۱۹۲۰ یکجا با موترهای بار بردار به پایة اکمال رسید.

مستند به کرکتر ایفای و ظایف محوله موترهای زرهدار کشف به قرار ذیل منقسم میگردد:

موترهای زرهدار کشف - تا نکهای خفیف - زرهدارهای کشف و موترهای زرهدار کشف و قوماندان .

موترهای زرهدار کشف و تا نکهای خفیف تنها وظایف کشف را اجراء میکنند. سلاح آنها در شرایط مساعد امکان میدهند که با واسط مشاهده دشمن مجادله نمایند از جمله تجهیزات آنها موافق به وظایف شان یکی هم بیسیم میباشد .

زرهدارهای کشف نظر به جسامت خود نسبت به زرهدارهای معمولی خوردتر بوده و قاعدتاً به اندازه

معلومات اساسی درباره موترهای زرهدار کشف: جدول نمبر ۱

EBR-۷۵	AML ۲۴۵ A	DAF ۱۰۴	فررت MK-2	سراسین	سالادین	موواگ	
فرانسوی	فرانسوی	نیدرلیند	انگلیسی	انگلیسی	انگلیسی	المان غرب	
۴	۲	۲	۲	۳	۳	۲	تعداد محور های انتقال حرکت
توپ ۲۲۷۵	هاوان ۶۰م و ماشیندار ۲۰ ماشیندار ۷۷۶۲م	ماشیندار	ماشیندار ۶۲ ر ۲۲۷	۲ ماشیندار ۷۷۶۲م	توپ و ماشیندار ۷۷۶۲م	توپ ۲۰م	سلاح
۱۵۷۲	۴۷۵	۵۷۴	۴۷۴	۱۰۷۲	۱۰۷۶	۸	وزن محار بوی به تن
۵۵۶۰	۳۶۸۰	۴۳۳۰	۳۸۴۰	۴۸۵۰	۴۹۰۰	۵۳۱۰	طول
۲۳۰۰	۱۹۳۰	۲۰۸۰	۱۹۱۰	۲۵۲۰	۲۵۲۰	۲۲۰۰	عرض
۲۵۸۰	۲۱۸۰	۲۰۳۰	۱۸۸۰	۳۴۴۰	۲۳۶۰	۱۸۸۰	ارتفاع م. م
۴۱۰	۴۵۰	۴۵۰	۴۰۰	۰	۰	۵۰۰	کلیرنس (ارتفاع سینه آن از زمین)
۱۰۰	۱۰۰	۹۸	۷۲	۷۲	۷۲	۸۴	سرعت فی ساعت کیلومتر
۶۰۰	۶۰۰	۵۰۰	۳۰۵	۴۰۰	۴۰۰	۳۰۰	ذخیره تانکی به کیلومتر مسافه
۲	۰٫۴۵	۰٫۴۵	۰٫۴	۱٫۵	۱٫۵	۰	عرض چقوری به متر
۱٫۲	۱٫۱	۰٫۹	۰٫۸	۱	۱	۱٫۱	قدرت عبور از موانع
۳۱	۲۶	۲۶	۲۶	۲۴	۲۴	۴۲	زاویه میل مانع
۰	۹۰	۱۳۱	۱۱۶	۱۶۰	۱۶۰	۱۶۱	قوت ماشین به قوه اسپ

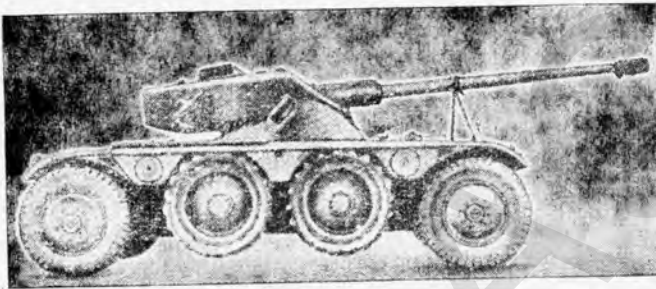
قابلیت عالی عبور را در هر نوع اراضی که در آن راه وجود ندارد حایز میباشند .

بعد از حرب عمومی دوم جهان اساس اعمال موتر های زرهپوش چهار محوره بنام $EBR - ۷۵$ در فرانسه بنیان گذاری شد مانند شکل (۲) مسیند به کرکتر آن ترتیبات بلند کننده عرابه محور وسطی مایع دار ساخته شده و قله آن دارای توپ اتومات میباشد . این موتر زرهپوش خاصاً دارای ساختمان مرکب و پیچیده است تنها گیر بکس آن دارای ۳۸ عدد چرخ دنداندار است .

موتر های زرهپوش کشف نیمه تدر تادار :

موتر های زرهپوش کشف نیمه تدر تادار در سال ۱۹۳۰ در المان و فرانسه مثل واسطه حربی قطعات بزرگ موتر دار و سواری ظهور کرد . بعد از حرب عمومی دوم جهان اختراع زرهپوش های نیمه تدر تادار صورت نگرفت زیرا آنها نسبت به زرهپوش های تدر تادار هیچ کدام امتیازی نداشتند .

شکل ۲

موتر زره دار کشف فرانسوی

موتر های زرهپوش کشف تدر تادار . ایجاد موتر های

زرهپوش کشف به نسبت داشتن ارتباط قریب با تانکهای خفیف مورد استعمال شان در تمام انواع محاربات موضوع بحث بوده که از آنجمله در کشف اپراتیفی در قطعات میکانیزه بزرگ و کشف محاربوی قطعات تانک مورد نیاز اردو هاست .

بعد از حرب عمومی دوم جهان نوع جدید موتر های زرهپوشی کشف ظهور کرد که او صاف آن در جدول دوم درج است .

در سال های بعد از حرب دوم جهان موتر های کشف دو محوره در صنف وسایط حربی ظاهر گردیده و خاصاً در جزو تاسمهای کشف کندک های گروپ های محاربوی بالخاصه در قطعات کشف لوا ها داخل گردیدند فعلاً در اردوی المان غرب این قسم وسایط بنام موتر های زرهپوش (موواگ) در جمله وسایط تحفظ سرحدی فدرال موجود است موتر های زرهپوش کشف سه محوره عبارت از موتر های زرهپوش انگلیسی است بنام (سالادین) که دارای محور های تقسیم کنند متناسب بوده سوق و اداره آن با دو محور پیشینه صورت میگیرد .

مانند شکل (۱)

لاری زرهپوش کشف انگلیسی « سالادین »

این موتر توسط یک میل توپ ۷۶ ملیمتری که در قله دور خورنده آن جا بجا شده تسلیح گردیده است در بالای عین شاسی موتر های زرهپوش کشف بنام (ساراسین) نیز اعمال شده است .

این موتر ها بروی اراضی که در آنجا راه ها موجود نیست دارای قابلیت عبور عالی میباشند . توپ ۷۶ ملیمتری این زرهپوش با داشتن مرمی های کومولاتیف خود میتواند هر گونه تانک را از صف محاربه خارج سازد با وجود نداشتن تله متره صحت انداخت آن فوق العاده خوب است .

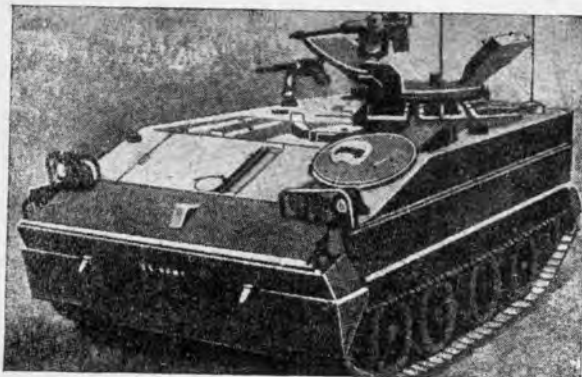
موتر های زرهپوش کشف چهار محوره به نسبت داشتن شاسی بغرنج که هر هشت عرابه آن متحرک ساخته شده و با داشتن ترتیبات مخصوص بعضی عرابه هارا در وقت ضرورت از زمین بلند کرده در شاسی آویزان مینمایند

معلومات اساسی در باره تانکهای خفیف کشف جدول نمبر ۳

۱۲-	شری دان	M-۴۱	M-۲۴	
فرانسوی	امریکا	امریکا	امریکا	
توپ ۷۵ مم و ۴ پتور	توپ ۱۵۲ مم باپتور شیلیلا	توپ ۷۵ مم	توپ ۷۵ مم	سلاح
۱۴۹۷	۱۴	۲۵۹۴	۱۸	وزن محاربوی ازجنس تن
۴۸۸۰	۶۱۰۰	۵۶۰۰	۴۹۶۰	ابعاد طول بدون میل
۲۵۱۰	۲۷۵۰	۳۲۶۰	۲۶۷۰	عرض عمومی
۲۲۳۰	۲۴۵۰	۲۸۵۰	۲۴۶۰	ارتفاع
۳۷۰	۴۸۰	۴۴۰	۳۲۰	کلیرنس (ارتفاع سینه آن از زمین به ملیتر)
۶۵	۶۴	۶۵	۵۵	سرعت رفتار فی ساعت کیلو متر
۳۳۵	۴۸۰	۱۷۵	۲۴۰	ذخیره نانکی به کیلو متر
پترولوی	دیزلی	پترولوی	پترولوی	تپ آن
۸	۶	۶	۸	تعداد سلنדרها
۲۵۰	۳۰۰	۵۰۰	۲۲۰	قدرت ماشین ازجنس قوه اسپ
۱۷۹	۰	۱۷۸۳	۲۷۴۵	عرض چقوری به متر
۰٫۶۵	۱٫۳	۰٫۷۱	۰٫۹	ارتفاع مانع به متر
۰٫۸	شناوری میکند	۱٫۲۲	۰٫۸	عمق گذر آب به متر
۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	زاویه میل ازجنس درجه

زرهپوش ها مجبور شدند که وظایف تانکهای خفیف را بدوش بگیرند درحالیکه قبلاً برای این گونه مقاصد قطعاً استخدام نشده بودند. امریکائی ها به همین قسم موترهای زرهپوش ترتلدار شناور خفیف M114 را که زره آن آن توسط المونیوم پوشانیده شده است طرح و اعمال نمودند مانند شکل (۳) جای موترهای ۱/۴ تنی که تا الحال در بلو کهای کشف گروپ های پیاده ایفای وظیفه مینمایند توسط این زرهپوش ها اشغال میشوند .

شکل (۳)

موتر شناور سرتلدار زرهپوش امریکائی ۱۱۴ متر

تانک های M۲۴ - M۴۱ امریکائی و تانک AMX-۱۳ فرانسوی و تانک های شیریدان امریکائی عبارت از نمونه آخرین این نوع تانک ها میباشند.

می باید به خاطر داشت که تانک های کشف به نسبت داشتن خصوصیات ذیل از قبیل قدرت عبور از موانع داشتن سلاح پر قدرت و مساعد بودن جهت مقابله با قوت های مشابه دشمن در محاربه نسبت به موتر های زرهپوش کشف دارای اوصاف عالی تر میباشند.

هر دو تپ موترهای زره دار کشف مستند به کرکتر خود یکدیگر خود را تکمیل میکنند در صورتیکه از آنها بصورت صحیح استفاده بعمل بیاید آنها میتوانند که تمامی خواسته های مارادر کشف محاربوی (کشف توسط محاربه) و در کشف های اوپراتیفی تامین و برآورده سازند.

زرهپوش های کشف برای مقاصد اجرای کشف بعد از حرب عمومی دوم جهان زرهپوش های ترتلدار اعمال گردیده است. به استناد موترهای زرهپوش کشف فرانسوی بنام کوچکیس TT6 برای اردوی المان غرب در ۱۹۵۶ زرهپوش های SP (کوتا) ساخته شدند که در تولی های پیاده کندک های کشف اجرای وظیفه مینمایند.

در ۱۹۵۶ بعد از تجدید نظر در تشکیلات اردوی المان غرب جزو تانکهای پیاده را از کندکهای کشف کشیدند

موترهای زرهپوش IM ۱۱۴ توسط توپ های بی پس لگد ۱۰۶ م تجهیز گردیده تادر وقت ضرورت با تانک های دشمن محاربه کرده بتواند .

باین شکل آلمان غرب و اضلاع متحده امریکا دارای زرهپوش های کشف ترتلدار میباشند که میتواند گروپ های خورد پیاده را حمل و نقل نمایند . بمقصد متحد الشکل کردن نمونه های مختلف و سابط حمل و نقل تصور نمیشود که موترهای مخصوص لازم باشد در غیر ازین لازم است که موترهای کشف زره دار خفیف اعمال گردد به موترهای زره دار کشف و موترهای زرهپوش که بمقصد انتقال دلکی پیاده ساخته شدند مربوط بوده در هر یکی آن نیم دلگی پیاده جابجا گردیده و قدرت ماشین آن نیز متناسب این حموله باشد . این ها می باید در قله خود برای دو نفر جای داشته باشد تا از انجا به هر طرف بوجه احسن کشف و ترصد اجراء شده بتواند اگر ترتل های مخصوص کریس خور و ترتیبات بلند کننده مودرن داشته باشد صدایش بی حد کم گردیده مانع افشا شدن آن میشود و شاسی آن هم برای ساختن موترهای مخصوص بسیار مساعد میباشد یعنی بالای شاسی آن هاوان های ذات الحر که - تانکهای شکاری که باتوپ و راکت مجهز شده باشد محلات سیار قومانده - موتر های قومانده - امبولانس و موترهای باربر دار اعمال شده میتواند .

موترهای قومانده ندان : در زمان تجمع قوای بزرگ حربی و قتیکه استعمال سلاح ذروی محتمل باشد موترهای قومانده ها اهمیت کشف رابی حد بالا میبرد کشف ساحه محاربه و همچنین وظایف علاوه گی کشف راکه از طرف قوای بزرگ مطالبه میشود انجام میدهند مانند تأمین نمودن امنیت جناح های غیر مستند و خالیگاه های قوای بزرگ تانک و زره دار برای اجراء اینگونه وظایف لازم است که بعضی موترهای مخصوص توسط اله های رادار تجهیز شده باشد . در زمان فعلی دو نمونه مجرب اینگونه زرهپوش ها برای این منظور فوق العاده مساعد و مطلوب است . یکی آن عبارت از موتر زرهپوش ترتلدار تجربه شده امریکائی است که توسط دستگاه رادار تجهیز گردیده و بروی شاسی زرهپوش - ترتلدار شناور M ۱۱۳ اعمال شده است و دوم آن موتر زرهپوش تجربه شده انگلیسی بنام (ساراسین) میباشد .

هیچ شک نیست که این موترها در زمان های آینده با وارد کردن بعضی تعدیلات در آن ها تکمیل گردیده و در جزو تاسمهای کشف پذیرفته خواهد شد و هم چنین گفته میتوانیم در مورد دستگاه های زره دار پرنده که ذریعه رادیو رهبری میشود عین عمل صورت خواهد گرفت . سوال اعمال این گونه موترهای متکامل قیمت دار که حتماً نسبت به سابق ساختمان بغرنج تر خواهد داشت مربوط

به داشتن اراده خاص است . مساعد بودن آن بمقصد اجراء وظایف کشف در تناقض خطرات آن نهفته است اگر آن ها قدرت بالا شدن را بالای تپه ها داشته باشد به آسانی از طرف رادار های دشمن کشف و تثبیت میگردد و اگر آنها در اراضی پست فعالیت نمایند در آن صورت ساحه ترصد و کشف آن کم میشود سوق و اداره آن در اراضی محتاج پرسونل زیاد ، ادوات و ابزار غامض و مغلق میباشد لیکن احتمال دارد موترهای بسیطی که توسط رادیو رهبری میشود عبارت از وسایط ارزان قیمت باشد و امکان دارد به آلات و ادوات کشف تجهیز شده باشد . و فعلاء اینگونه موترها تحت اعمال قرار دارد .

به اساس تجهیزات جزو تاسمهای کشف اینگونه موترها میتواند روز بروز امکانات کشف را تکامل و وسعت بخشد .
نتائج . موجودیت اطلاعات درباره کشف و موقعیت امروزه موترهای زرهپوش گواه بر اینست که در این ساحه برتری و تفوق حاصل شود .

در اروپای غربی به عنوان موترهای زرهپوش کشف اغلباً از موترهای خفیف سریع الحر که دو محوره که با سلاح ضعیف تجهیز شده باشد استفاده بعمل میاید . و ضعف سلاح و غیره آن توسط موتر های ثقیل چند محوره جبریه میشود . لاکن تبدیلی آنها به موترهای ترتلدار که خود را به جنس موترهای خفیف زره دار کشف مربوط میداند و حتی به تانک های حربی خفیف و وسط که وظایف فیصله کن کشف را انجام میدهند توقع همگانی است .

در ممالک اروپای غربی بحیث موتر های کشف از زرهپوش های خفیف ترتلدار استفاده میشود لیکن مقصد درین حصه این است که از یک نوع شاسی فامیل تانک های خفیف جهت اعمال تمام تیپ های انواع موترهای مخصوص استفاده شود .

موترهای زرهپوش قومانده در سلسله ابتدائی اختراعات قرار دارند و نقش آن روزه روز زیاد شده خواهد رفت . در سال های آینده در تشکیل قوا و جزو تاسمهای کشف (تولی کشف لو او کندک کشف فرقه) موترهای زرهپوش ذیل احتمالاً قرار می گیرند .

— موترهای زرهپوش دو محوره که باید سریع الحر که بی صدا دارای شبح کوچک بوده ، تسلیحات خفیف و مرتبات آن دوالی سه نفر و قابلیت عبور عالی را در موانع آبی توسط شنا و یادر زیر آب داشته باشند .

فامیل تانک های خفیف سریع الحر که کشف که دارای یک نوع شاسی بوده می باید از موانع آبی قابلیت عبور زیر آبر داشته و مرتبات آن ۳ الی ۴ نفر و سلاح ضد تانک آن در قله واقع بوده که منزل انداخت آن تا ۱۵۰۰ متر باشد .

— موترهای زرهپوش کشف بالای شاسی زرهپوش ها

اعمال میشوند که قابلیت حمل و نقل یک دلگی پیاده را داشته باشند.

— موتوهای قوماندان بالای یکنوع شاسی اعمال گردیده و توسط وسایط تکنیکی و کامره عکاسی تجهیز شده باشد.

توقعات که از زرهپوش های مودرن مطالبه میشوند:

درحقیقت هیچ کدام نوع موترحربی به اندازه زرهپوش وظایف متنوع ندارد. برای تجهیز کردن قطعات و جزوات ماهی بزرگ پیاده موتردار فعلاً به تعداد زیاد موترهایکه وظایف متنوعه را انجام میدهند و به اساس زرهپوش ها اعمال شده باشد احتیاج دیده میشود.

این موترها عبارت از موترهای سوق و اداره، مخا بزه زرهپوش برای حمل و نقل مواد اکمالاتی برای قطعات، امبولانس ها-هاوان ها و توپ های ذات الحركه و دستگا های توپچی دافع هوا میباشد لکن اساساً از زرهپوش ها برای حمل و نقل پرسونل قطعات استفاده میشود.

از نقطه نظر ساختمان موترهای زرهپوش به موترهای عرابه دار و نیمه ترتلدار منقسم میشوند.

درحال حاضر از موترهای زرهپوش نظر به ساختمان بادی زره دار آن اینگونه خواص مطالبه میشود که دارای قابلیت حرکت عالی (سرعت خوب و قابلیت عبور عالی) تسلیحات خوب و تولید آن اقتصادی باشند. پیشرفت امروزه تکنیک جواب گوی این نوع مطالبات میباشد.

بادی زره دار: برای محافظه مرتبات از تاثیر مرمیات ۲۰ م.م لازم است که ضخامت زره قسمت پیشینه بادی زرهپوش از ۳۰ م.م کم نبوده و زاویه انحراف آن تقریباً ۳۰ درجه باشد و ضخامت زره پهلوهای بادی موتر از ۸-۱۰ م.م کم نبوده و زاویه انحراف آن ۴۵ درجه باشد. بمقصد کم کردن تاثیر مرمیات دشمن شکل بادی می باید ما کو مانند ساخته شود و تنه آن لازم است بسیار پخش ساخته شده تا تاثیرات امواج ضربوی انفلاق سلاح اتومی را کم ساخته بتواند. قله و برآمدگی های متعدد بادی باید این طور ریخته شود که مانع موج ضربوی شود بمقصد تامین گرمیتیک بودن بادی موتر باید کوشش شود که تعداد کلکینچه هادر آن کمتر ساخته شود. آماده ساختن موتر جهت عبور از موانع آبی باید نسبتاً ساده باشد.

سیستم تهویه و اخراج گاز سوخته. برای داخل شدن هوای تازه و اخراج گازهای انجن حین حرکت در زیر آب در تانکهای (تیگر) المانی و تانکهای (چرچیل) انگلیسی در جریان حرب دوم جهان ازین سیستم استفاده بعمل آمده بود. سیستم های مشابه در بعضی موترهای امروزه نیز مورد استفاده قرار میگیرد. عبور وسایط حربی بشکل شنا از موانع آبی بدو طرز ممکن است یکی آن طوریکه واسطه حربی

شناور ساخته شده باشد دوم وقتیکه توسط وسایل مخصوص شناور عبور داده میشوند به صفت وسایل شناور متذکره میتوان به آن تجهیزات آماده کرد که امریکائی ها و انگلیس ها حین احضارات اخراجات در اروپا در زمان جنگ دوم جهانی اختراع کردند. این تجهیزات از ترپال ساخته میشوند که به کمک قالب مخصوص تنه موتر را در خود جا میدهند موتر حین عبور از موانع آبی مانند خلط شناور به نظر میرسد حرکت به روی آب به کمک چرخ موج زن صورت میگرد.

ترصد از داخل موتر حین حرکت بروی آب توسط پر سکوب اجرا میشود از این سیستم در زرهپوش انگلیسی (تروجن) استفاده شده است.

درحال حاضر زرهپوش های وجود دارد که برای عبور از موانع آبی بشکل شناور ایجاب تجهیزات مخصوص را نمی نمایند مثلاً زرهپوش امریکائی ۱۱۳ لیکن در اثنای اختراع کردن این نوع زرهپوش ها بسیار مشکل است که ایجابات شکل بادی موتر و ضخامت زره قسمت پیشینه و پهلوها متناسب باشد.

سرعت رفتار. حرکت قوای حربی را به سرعت زیاد فقط میتوان ذریعه زرهپوش های دار عرابه دار تامین کرد. لیکن زرهپوش های عرابه دار یک نقص دارند که حین عبور از بالای اراضی بی راه نسبت به موترهای ترتلدار ضعیف تر هستند اگر موتر زرهپوش شاسی چند محوره اعمال گردد گرچه قابلیت عبور آن مانند موتر های ترتلدار بسیار خوب میشود اما بالمقابل نقص که دارد ساختمان آن مشکل شده و قیمت تمام میشود.

موتر های ترتلدار معاصر دارای سرعت تقریباً ۶۰ کیلو متر فی ساعت میباشد.

برای بلند بردن سرعت موتر های ترتلدار استعمال ترتل های کریس خور و رابر فلزی اهمیت فوق العاده دارد مانند این ترتل ها در حرب دوم جهان در موترهای نیمه ترتلدار المانی استفاده شده بود و آنها در توپ های ذات الحركه امریکائی بنام (سکارپیون) نیز تطبیق شده است.

قابلیت عبور: استعمال شاسی چند محوره در موتر های عرابه دار قابلیت عبور را در حین حرکت در اراضی صعب العبور بلند می برد. اما بخاطر باید داشت که استعمال شاسی های عرابه دار از جسمات بادی موتر می کاهد زیرا برای جابجا کردن عرابه ها و ترتیبات سوق و اداره جای زیاد را اشغال میکنند برای بلند بردن قابلیت عبور موتر های حربی تا الحال از یک امکان دیگر استفاده نشده است مقصد اینست که از پرنسیپ (گوئر) در موتر های عسکری استفاده بعمل نیامده تنها در بعضی تیپ های وسایط بار بردار ملکی جهت انتقال بار های بزرگ استفاده شده است در حالات

استفاده از این پرنسیپ حین اختراع زرهپوش میتوانستیم که زرهپوش خواص موتور عرابه دار را کسب کرده (سرعت زیاد حین حرکت در سرکها و صدای کم) و قابلیت عبور خوب که حتی نسبت به موتورهای ترتلدار بهتر شده (قابلیت عبور از گل ولای دارای عمق زیاد و قابلیت شناوری) مییابد.

در اعمال موتورهای دو حصبه نئی بعضی مشکلات تیارز میکند اکثرآ گفته میشود تجربه ایطالوی ها در مورد اعمال موتورهای که دارای عرابه های کلان است نتیجه خوب نداد بناً از پرنسیپ «گوئر» بالخاصه در ساختمان های ملکی استفاده میشود.

موتورهای یکه به پرنسیپ (گوئر) ساخته شده عبارت از دو حصبه بوده قسمت پیشنه آن (یک محوره کش کننده) و عقبی آن (یک محور پلتفارم بار) است هر دو قسمت آن توسط چنگک وصل میشود این قسمت وصل شدن امکان میدهد که موتور قابلیت عبور عالی را در اراضی موج دار پیدا کند. اگر در موتورهای حربی به ساختن چنگک وصل شدن موفق میشویم در آنصورت امتیاز بزرگ نصیب مامیشود مخصوصاً اگر یک حصبه موتور به ترمیم ضرورت داشته باشد آنرا میتواند که از حصبه دیگر جدا کرده بصورت جداگانه ترمیم نماید و غیر از این آن قسمت موتور که در بالای ماشین نصب شده است در بعضی اوقات به مقصد نقل دادن مواد لوژستیک در عقب آن تریلر بسته شده و بحیث واسطه نقل از آن استفاده میشود. امکانات پارچه شدن موتورها در انتقالات هوائی نیز بسیار سهولت تولید میکند.

واضح شد که تمام مسائل مربوط به استفاده از پرنسیپ «گوئر» در باره اعمال موتورهای عسکری مطالعه دقیق را ایجاب مینماید. بهر حال استفاده از پرنسیپ «گوئر» در برطرف کردن نواقص موتورهای عرابه دار مخصوص امکان میدهد.

عوامل فیصله کن برای کرکترستیک قابلیت عبور موتورهای متنوع عبارت است از ظرفیت بارگیری آنها. موتور ۱۵ تنه می باید دارای قدرت ۵۰ قوه اسپ باشد تا که قابلیت انتقال آن کمتر از ۵۰ تن نشود این توقع در مورد تخنیک مودرن کاملاً برآورده شده است در زمان حال اردوها ماشینهای ساینز خورد که مواد سوخت بیشتر مصرف میکند در اختیار دارند فعلاء کوشش میکند که مودل های جدید اینگونه ماشین های موتور را اعمال نمایند بلند بردن قوت موتور از راه استفاده سیستم پاش دادن مواد سوخت در کار براتور احتراق ماشین و تطبیق سیستم دادن هوا عملی میشود.

سلاح: معمولاً اسلحه موتور زرهپوش که برای حمل و نقل دیسانت تخصیص داده شده است عبارت است از توپ ۲۰مم دومیل ماشیندار خفیف و تا چهار میل تفنگک های اوتومات و یا تفنگچه های ماشیندار ایجاب میکند که ارتفاع زرهپوش بدون قله از ۱۹۰ سانتی متر بلندتر نباشد نصب کردن قله که حجم بزرگ داشته باشد مجاز نیست ارتفاع تعیین شده موتور زرهپوش وقتی کافی شمرده میشود که بصورت نشسته جا بجا شدن دیسانت را تأمین کرده بتواند بناً تبدلات در شیب معمولی موتور زرهپوش معقول شمرده نمیشود. چیزها یکه مربوط به سلاح خود زرهپوش است قاعدتاً در قله جا بجا میشود اکثرآ ایجاب میکند که اعضای مرتبات باشمول قوماندان زرهپوش بیک سویه در موتور جا بجا شوند تا در حین اجرای انداخت توسط سلاح شخصی مانع یکدیگر نشوند.

سلاح اتوماتیکی در محل جا بجا شدن پرسونل نصب نگردیده بلکه در قسمت بیرونی زرهپوش جا بجا میشود و ذریعه پرسکوپ اوپتیکی به هدف نشان گرفته میشود. زرهپوش M۷۵ امریکائی را بحیث نمونه اینگونه وسایط نشان داده میتوانیم همچنان به استناد تانک تجربی ترا نسپورت هوائی ۹۲ میلی مترهائی امریکائی گفته میتوانیم که توپ ۹۰مم عملاً در خارج موتور بالای بادی دورخورنده آن نصب گردیده است توپ از زیردک میشود و به هدف توجیه میگردد در اینگونه طرح ریزی قله اهمیت خود را از دست میدهد.

شرایط درصد از داخل موتور با کمک موجودیت چند عدد پرسکوپ بشکل عالی تأمین میشود.

توپ مخصوص در وسط پیشروی موتور نصب گردیده و ماشیندارها در عقب توپ بطرف راست و چپ آن جا بجا میشوند تا که به پیشرو و به جناح ها انداخت کرده بتوانند. در عقب توپ اخپوریها با سلاح شخصی اوتوماتیک خود جا بجا میشوند. انداخت سلاح شخصی از تیرکش ها و سوراخ های ساده که در بادی موجود است اجراء میشود. بام زرهپوش باید به شکل ساخته شده باشد که بصورت مکمل و یایک قسمت پرسونل را از تاثیر مرمیات محافظه کرده بتواند.

اقتصادی بودن تولید آن. تولیدات موتورهای عرابه دار رانست به زنجیر دار بیشتر ساختن است با انکشاف تولیدات صنعتی به سویه عالی برای اعمال موتورهای عرابه دار حربی لازم است حتی الاسکان از تبدلات جزئی در بادی موتورهای تجارتی استفاده بعمل آید. چیزیکه مربوط به موتورهای زنجیر دار است تولیدات آن وقتی اقتصادی خواهد بود که بادی ستاندارد برای تمام فامیل موتورهای صنف ۱۵ تنه اعمال گردد.

مقایسه‌ی میان حماسه‌های گشتاسپنامه

و

برزو نامه

نوشته: بکتاش

(۳)

از اینگونه همگونی‌ها در میان این دو کتاب کم نیست و اگر بگوییم دقیقی فقط بخاطر متابعت هرچه بیشتر از متن‌های اصلی و روایات مورد نظر خود است که از تصویر سازی‌های ناب و توصیف‌های هنرمندانه، بیگانه‌می ماند و رنه ما در شعر تغزلی اندکی که از او داریم میتوانیم چیرگی و توانایی دقیقی را در شعر تغزلی و در تشبیه و استعاره و تصویر سازی بنگریم.

خصوصیات ادبی مشترک میان قرن چهارم و پنجم، بدین دو حماسه، خصلت‌های لفظی مشترک می‌بخشد و استعمال کلمات یا نحوه ساختن تعبیرات چنان است که خواننده گاهی وجوه اشتراکی لفظی میان آندو احساس می‌نماید. در برزو نامه هم شعار لغات سازی اندک است، اما بتناسب منظومه‌های قرن ششم و هفتم نه به تناسب گشتاسپنامه و این قلت لغات تازی از جمله دلایل دیگر است که برزو نامه را به پیش از جمله، مغول و حتی به اواخر سده پنجم متعلق می‌سازد با آنهم لغات تازی این منظومه از گشتاسپنامه بیشتر است و گذشته از لغات تازی معمول که دقیقی و سخنگویان همعهدش استعمال کرده‌اند، از لغاتی میتوان سراغ گرفت که هرگز در گشتاسپنامه و شاهنامه نمیتوان سراغ گرفت و میتوان گفت در بعضی آنها را شاعر بالاجبار و از لحاظ قافیه سنجی در شعر

که میخواستم کا یزد داد گر
ندادی مرا، این خرد، این هنر
مراگر نبودی خرد، شهریار
نکردی زمن بودنی خواستار
* * *

جها نجوی گفتا بنام خدای
بدین و بدین آور پاک رای
بجای زریر آن نبرده سوار

بجان گرانمایه اسفندیار، تابت (۳۲۹)
در مورد آمدن بمیدان جنگ، در یاد گار زریران
چنین میخواهیم:
«سپهبد زریر به کار زار آمد همچون یزد آذر»
و دقیقی چنین گفته:

بلشکر که دشمن اندر فناد
چواندر گیا آتش و تیز باد (۵۵۰)
یا موقعیکه دقیقی میگوید:

بسی بی پدر گشته بینی پسر
بسی بی پسر گشته بینی پدر
ما خود است از چنان جمله بی که در یاد گار هم
بدینگونه می بینیم:
«بس مام بی پسر، بس پور بی پدر [شدند].»

راه داده و نتوانسته با حفظ زیبایی شعر آنها را استعمال کند مانند (غذا) و (حمل) در این بیت (۱) :

همی برد تازان بزیر بغل که گرگ درنده ربا بدحمل
 نشاطم بچنگ دلیران بود غذای تنم خوی شیران بود
 ولی لغات سازی در منظومه ۷ دقیقی بسیار کم است نولدکه لغات عربی گشتا سپنامه را ۲۶ کلمه میداند در حالیکه کلمات تاج و بها و درهم که دو مرتبه داخل زبان دری شده اند، جزو آن حساب کنیم (۲)

با آنها در گشتا سپنامه ندرتاً به کلمات عربی بر میخوریم که نه در شاهنامه میتوان دید و نه هم در برزو نامه میتوان یافت مثلاً لغت (نکال) که گروهی (نگال) ضبط کرده اند (۳) ولی در عوض لغات پهلوی یا نزدیک به شکل پهلوی و لغات سره دری را میتوان در گشتا سپ نامه فراوان دید.

لغات پهلوی دخیل در گشتا سپنامه را میشود بدو دسته تقسیم کرد :

- ۱- اصطلاحات آیین اورمزدی .
 - ۲- کلماتی متفرقه ، پهلوی .
- از بخش نخست میتوان این کلمات را مثال آورد :
- ۱- آذر مهر برزین (۴) که همان آذر برزین مهر است که در پهلوی (اکدژ بورژین متر) گویند و یکی از آتشکده زردشتی بوده است .
 - (۲) فره ایزدی یا همان کلمه *Xvarreh* پهلوی که به معنای فروغ ایزدی است و در دل هر کسی که بتابد از همگان برتری یابد (۵) .
 - و گویا پس از گشتا سپ (گیرافر) بکسی تعلق نگرفت (۶)
 - (۳) باژ یا واج پهلوی که همان خاموشی و سکوت مذهبی زردشتان است و زمزمه یی باشد که مغان وقت شستن و چیزی خوردن بر زبان می آورند (۷)

(۱) صفا، دکتور ذبیح الله. حماسه سرایی در ایران ص ۳۰۸
 (۲) نولدکه . حماسه ، ملی ایران . حاشیه (۲) ص ۴۰ .
 (۳) نوشین ، عبدالحسین سخنی چند در باره شاهنامه ، اداره انتشارات دانش ، شعبه ، ادبیات خاور ، مسکو : ۱۹۷۰ ، ص ۱۱۳ .

نوشین در ذیل لغت نکال مینویسد (باز بر اول و کاف تازی) شکنجه دادن، کیفر دادن، آزار، رنج و آنگاه از ناصر خسرو، نظام الملک و مؤلف کلیله و دمنه مثال می آورد :

- (۴) نخست آذر مهر برزین نهاد
- بکشمر نگر تاجه آیین نهاد (۶۵)
- (۵) پدید آمد آن فره ایزدی
- برفت از آن بدسگالان بدی (۶۱)
- (۶) به بستیم کشتی و بگرفت باژ
- کنونت نشاید ز ما خواست باژ (۸۳۸)
- (۷) در بیت بالا مثال (باژ) هم دیده میشود .

(۴) کشتی یا کستی که از کستیک پهلوی (*Kostik*) مأخوذ است و کمر بندی است که از ۷۲ نخ از پشم سفید گوسفند تهیه میگردد و باید بدست زن مؤبدی بافته شود، به شش رشته تقسیم میگردد و هر رشته دارای ۱۲ نخ است و این کمر بندی است که مغان بر دور کمر خویش می بندند

۱- کلمات متفرقه پهلوی:

کلمات پهلوی یا نزدیک به شکل پهلوی در گشتا سپنامه زیاد است که بطور نمونه میتوان این چند بیت را مثال آورد :

۱- (پس) پهلوی بجای پسر که در چندین بیت گشتا سپنامه آمده است :

باید نخست آن سوار هژیر
 پس شهریار جهان اردشیر (۴۷۹)

۲- لغت گزیت که در واقع همان گزیت (*Gaz-yat*) پهلوی است که معرب آن جزیه است و در گشتا سپنامه بنا به ضرورت شعری (گزیت) آمده است : چو پیروزی شاه تان بشنود
 گزیتی باذر پرستان دهید (۸۱۴)

۳- هلیدن (۱) که از هلیتن پهلوی است و در گشتا سپ نامه به همین معنای فرو گذاشتن آمده است :

۴- گریغ بجای گریز مثلاً در این بیت :

گرفت از گرامی بزره گریغ
 که زور کیان دید و برنده تیغ

۵- گشن به معنای نرینه مثلاً در این بیت دقیقی :

در ایوان گشتا سپ بر سوی کاخ
 درختی گشن بود بسیار شاخ (۴۰)

آنچه را که میتوان به عنوان کلام آخرین در باره گشتا سپ نامه و برزونا نامه گفت ، اینست که اگر برزونا نامه بخاطر تقلید هنرمندانه از کتاب فردوسی و بخاطر داستان پر دازی سلیسش و مراعات موازین حماسه سرایی و ترتیب میدان های جنگ و تسلسل وقایع و وصف پهلوانان حماسه خوبی است گشتا سپ نامه بخاطر شیوه محکم حماسی آن و بخاطر کثرت ترکیب های بدیع زبان دری در آن و بخاطر رهگشایی آن در حماسه سرایی زبان دری کتاب ارجمندی است . حماسه ، والایی را که دقیقی با علاقمندی آغاز کرد و مرگ ناخواسته هرگز مجالش نداد تا بپایانش رساند ، نشانه یی از قدرتمندی و چیرگی شاعر جوانی است، در انتخاب بهترین مضمون و دشوارترین کار شاعری و علاوه تفاوت کار دقیقی و مؤلف برزونا نامه اینک که اولی می سازد و دومی تقلید میکند .

(۱) هلیدن - هشتین: فرو گذاشتن و گذاشتن است و از *Hili-tan* پهلوی آمده است . فرهنگ معین ، جلد چهارم ص ۵۱۶۵ ،

حسن انتخاب دقیقی را موقعی درمی یابیم که می بینیم او از فرمانروایی کیومرث تالهراسپ، سخنی نمیراند و کتابش را با آیین گذاری گشتاسپ می آغازد، چرا که بقول نولد که «مجموعه های خشک و بی پیرایه» نخستین شاهان پیش از تاریخ که بدون شک کتاب ماخذ با آن شروع میشده است کمتر می توانست احساسات شاعر را برانگیزد» (۱)

پس حالا قضاوت محققینی که میخواهند سهم یک گشایشگر بزرگ را فراموش سازند و کمتر بهادهند، سخنان قابل اعتقادی نیست چرا که در سینه دم ادبیات دری، از جوانی با تجربه های ادبی اندک و با دستیاری به حماسه طویل و حجیم یک ملت، بالاتر از این نمیتوان توقع داشت اگر بقول آن مستشرق (۲) شاعر. اختراع کاملاً جدیدی نکرده است، اما طرحی را ریخته است که ما تا امروز آنرا می ستایم و شیوه آنرا شیوه مستحکیم میدانیم از اینرو با جرات میتوانیم بگوئیم که او در ادبیات حماسی ما، طلایه داراست و خلفش فردوسی هم فقط حقانیت این مساله را درک می کند که در بخش خواب دیدن دقیقی از زبان وی میگوید. درین باره من پیش گفتم سخن

اگر باز یابی بخیلی مکن (۵)

اما باید اقرار کرد که فردوسی بزرگ برای اینک شهر یار را متوجه حماسه خویشین سازد.

این نظم راست و ابیات آنرا نادرست میدانند اما فردوسی که دقیقی را در شعر افسر تاجداران میدانند، بدلیل آنست که میخواهد موقف خود را بحیث یک داور بی طرف و فاقد ادبی بی حب و بغض تثبیت نماید و آنگاه سخنان دقیقی را نابکار بخواند:

من این، زان بگفتم که تاشهر یار

بداند سخن گفتن نا بکار

این هوشدار هنرمندان برای سلطان محمود، هوشدار شاعر است که میخواهد نقش پای سلفش را پاک سازد و راه را برای خویشین هموار، بی خبر از اینکه با او هم معامله، نیکی نمیکند و در اینصورت اگر دقیقی (طبعی چون آب روان ندارد) پس چرا در شاعری (افسر تاجداران) است، پس چرا همان فردوسی در باره اش میگوید:

گر فتم به گوینده بر آفرین

که پیوند را راه داد اندرین

پس قضاوت فردوسی در مورد دقیقی، قضاوت ناهمگون و متضادی است که خواننده را نمیتواند اقناع کند و برخی از محققین آنرا، داوری بجایی نمیدانند، چنانکه برادن میگوید:

(۱) حماسه ملی ایران. ص ۳۶.

(۲) برادن، ادوارد تاریخ ادبی ایران، ترجمه

و تحشیه علی پاشا صالح ص ۶۷۱.

«پروفیسور نولد که این قسمت شاهنامه را بدقت با اشعار فردوسی مقایسه کرده و انتقادات فردوسی را بی اساس میدانند و این نظر بسیار درست است»

محققین دیگری هم که گشتاسپنامه را از لحاظ وسعت فکر و میدان خیال و حکمت و وعظ و نتیجه گیری اخلاقی از بیان وقایع و احساسات و وطن عشق شاهنامه نمیدانند اما مستقیماً آنرا از دیگر منظومه های حماسی بحر تقارب برتر دانسته اند (۱) و (از بدایع آثار حماسی) (۲) بشمار آورده و جز از بعضی از موارد دقیقی را در شاعری، خوشی لهجه و شیرین سخن و فصیح و چابک دست گفته و در شمار استادان بزرگ شعر (دری) در آورده اند (۳)

حالا اگر معیار های استتیک را بحیث یگانه معیار و یگانه وسیله ارزیابی بپذیریم، در اینصورت گشتاسپنامه را دفتری می یابیم با محتوای ارزنده حماسی، نحوه بیان محکم و هر قدرت و جهان بینی روشنفکرانه که عدالت خواهی و مساوات طلبی دو خط عمده، آن قرار دارد

علاقتمندی دقیقی را از عدل و داد، در همان سطور نخستین گشتاسپ نامه می بینیم چاییکه از زبان گشتاسپ میگوید بدان داد ما را کلاه بزرگ

که بیرون کنیم از رمه میش گزرگ

دقیقی در اوایل قرون وسطی، تصویری را که از جامعه گشتاسپ می کشد تصویر (اتوپیا) است که روشنفکر در ره فیودالی چون آرزویش را در دل خویش می پرورد این چنین جامعه بی دارای این خصوصیات است:

۱- هیچیک از افراد جامعه، از دیگری بیم و ترسی در دل ندارند.

۲- تمام افراد جامعه، از نظرات اقتصادی توانایی کامل دارند.

۳- جامعه بی است آباد و دارای مظاهر تمدن.

۴- کشت و برزو دهقانی در چنین جامعه بی رواج کامل دارد این خصیلت ها را در این دوبیت بسادگی میتوانیم ببینیم کسی را به نیز از کسی بیم نه

بگیتی کسی بی زرو سیم نه

مرا زنده گیتی بسان بهشت

جهان گشت آباد و هر جای کشت

(۵۳- ۸۵۲)

اما از جاییکه گریزهای لیریک در گشتاسپنامه کمتر راه دارد از اینرو گرایش های اجتماعی شاعر همه نهفته می ماند و خواننده جهان بینی دقیقی را از گشتاسپنامه به سختی میتواند (بقیه در ص ۶۳)

(۱) سیاقی، محمد دبیر پیشا هگان شعر پارسی تهران:

۱۳۵۱ ص ۱۰۲.

(۲) صفا، دکتر ذبیح الله، تاریخ ادبیات ایران جلد

اول ص ۴۱۴.

(۳) صفا، حماسه سرایی در ایران، ص ۱۷۰

انکشاف

شده خصوصیت و مؤثریت طیارات بی پیلوت در اجرای محاربات اینست که سطح انعکاس امواج از آن کم بوده و کشف آن در مسافتات بعید و ارتفاعات بلند از طرف دستگاہ های رادار مشکل میباشد، خصوصیت عمدۀ دیگر آن اینست که این طیارات در ساحه آتش و سایط مدافعۀ هوائی دشمن میتوانند مانور اجرا نمایند.

تولید طیارات بی پیلوت از نگاه اقتصادی بودن آن نیز اردوهارا علاقمند ساخته اگر بطور نسبی بهای یک طیاره پیلوت دار حربی را که ۱۵-۱۰ میلیون دالر قیمت دارد بایک طیار بی پیلوت مقایسه نمائیم خیلی باهم تفاوت خواهد داشت زیرا قیمت یک طیاره متوسط بی پیلوت با وسایل و آلاتی که در آن جایجا میشود از ۳۰۰ هزار دالر تجاوز نمیکند و ساختمان یک طیاره بزرگ بی پیلوت که با وسایل الکترونی مغلط مجهز باشد از یک میلیون دالر زیاد تمام نمیشود.

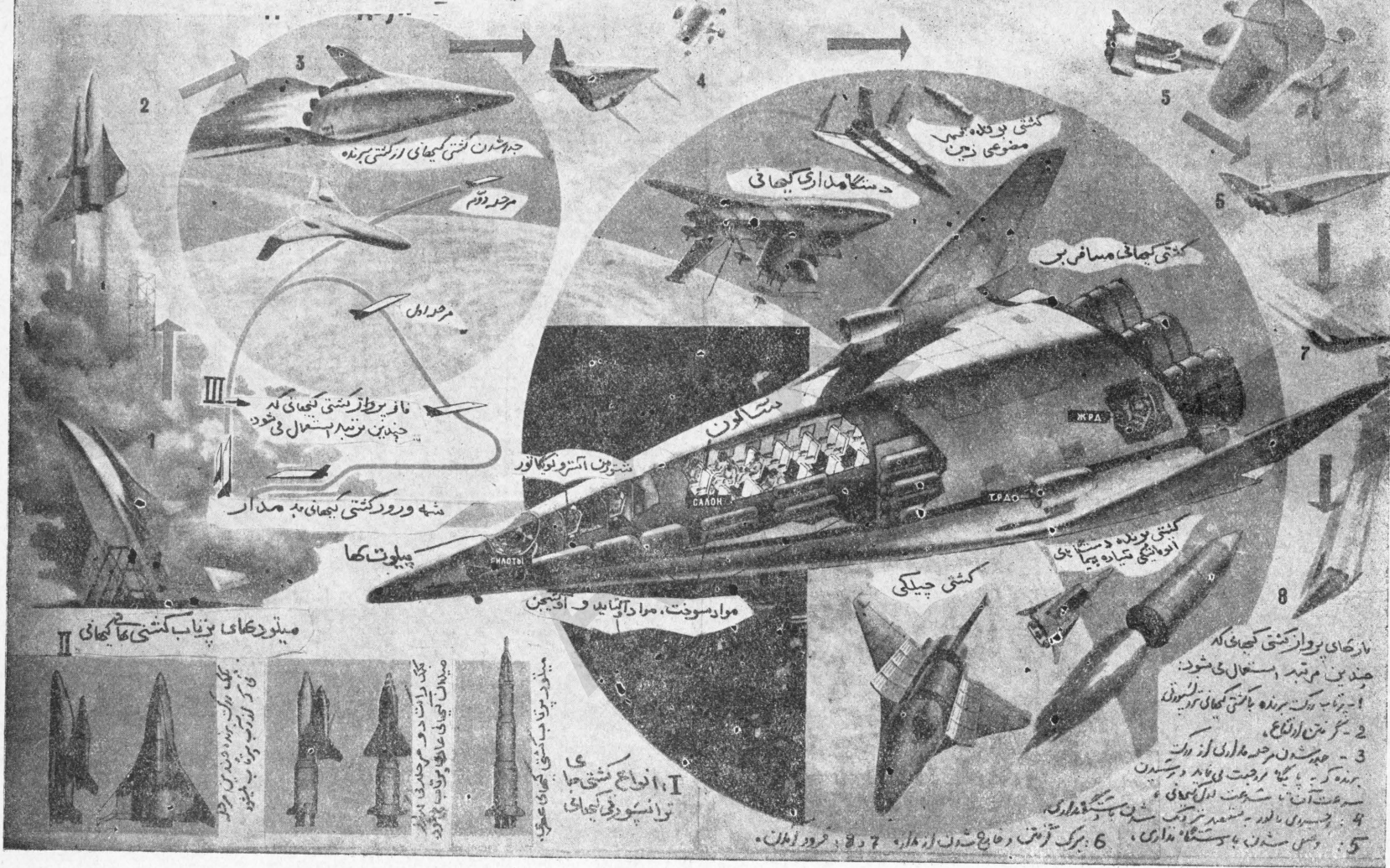
هچنان تلف شدن پرسونل هوائی و پیلوتان را درین زمینه نیز باید از نظر دور نداشت زیرا برای تربیۀ یک نفر پیلوت طیاره عصری حربی امروزی که تجربۀ کافی را بدست بیاورد سالهای زیاد و مصرف فوق العاده ضرورت است. استفاده وسیع و تکامل طیارات بی پیلوت زیادتر در قوت های هوائی اردوی ایالات متحده امریکا که بیست و پنج سال قبل ساختمان آن در آنجا بنیان گذاری شده بود دیده میشود.

در ابتدای پیدایش ساختمان چنین طیارات خیلی ساده و بسیط بوده و تنها سوق و اداره محلی داشت و بطور اساسی

و تکامل طیارات بی پیلوت

پیشرفت سریع و دوامدار طیارات حربی، راکت های رهبری شونده دافع هوا و همچنین تکامل وسایط سوق و اداره الکترونی و کامپیوتری در سیستم مدافعۀ هوائی در محاربات امروزی تلفات زیاد قوت های هوائی را بار آورده است جهت اینکه از تلفات و ضایعات طیارات قیمت بهای حربی و پیلوتان جلوگیری بعمل آید در اردو های معالک پیشرفته به انکشاف وسیع الساحه طیارات بی پیلوت که وظایف مختلفی در محاربات هوائی را تأمین نموده میتوانند توجه زیاد مبذول

طیاره کجائی و میدان کجائی در مدار

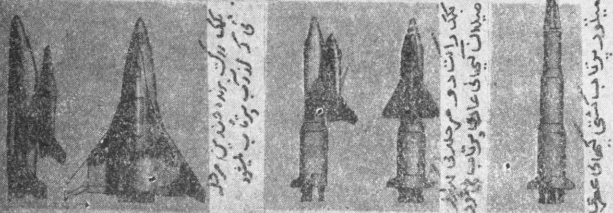
2 - جبهه شش کجائی از کجائی برنده
3 - مخروط
4 - مخروط زمین
5 - کجائی مسافری
6 - کجائی پرونده کبهر
7 - کجائی پرونده دستگامداری کجائی
8 - کجائی پرونده دستگامداری انوائی تیاره پیا

مخروط
نای پرواز کجائی که چندین مرتبه استعمال می شود
منه و ورود کجائی به مدار

مشاوران
مشاورین اکسپرت لونا اور
PHABTI
مواد سوخت، مواد آتشیاید و آتشیین

پیلوت کجا

II میلورکای پرتاب کجائی کجائی

I انواع کجائی حای تراکسپورتی کجائی

نارکای پرواز کجائی کجائی که چندین مرتبه استعمال می شود:
1 - تیاره کجائی برنده کجائی کجائی کجائی
2 - سگازن ارتقا
3 - جبهه شش کجائی از کجائی برنده کجائی با کجائی رویت لی فاید و کجائی سگازن آن کجائی مشورت کجائی کجائی
4 - کجائی کجائی کجائی کجائی کجائی کجائی کجائی
5 - کجائی کجائی کجائی کجائی کجائی کجائی کجائی
6 - برگ ترقم و جابج شدن از مدار، 7 - ورود لونا

چنین طیارات بحيث اهداف هوایی برای اجرای انبساط
تعلیمی توپچی دافع هوا و بعد ها جهت اجرای انداخت های
راکت های رهبری شده دافع هوا استعمال می گردید .

در سال ۱۹۵۰ قوای هوایی امریکا چندین طیاره بمبارد
ثقیل B-۱۷ و طیارات کشف RB-۵۰ خود را به طیارات
بی پیلوت تبدیل نمود که این طیارات توسط رادیو از زمین سوق
و اداره میشد کمی بعد از آن طیارات شکاری F-۸۶ به
طیارات بی پیلوت که ماهیت هدف و سوق و اداره تلویزیونی
داشت تبدیل گردید . با انکشاف این تخنیک یک تعداد
راکت های بالدار نیز به طیارات بی پیلوت جهت اجرای
وظایف حربی مبدل شد .

در ماه می ۱۹۷۰ سمپوزیم مخصوص طیارات بی پیلوت
در امریکا دایر گردیده بود که در آن انجینیران قوای هوایی
و کیهانی و صنایع رادیو الکترونی و نمایندگان محافل بزرگ
علمی اشتراک ورزیده بودند .

متخصصین پیشرفت و تکامل این صنعت جدید حربی را
ستوده و به این نتیجه رسیدند که در آینده قریب پیشرفت
طیارات بی پیلوت با سوق و اداره تلویزیونی انقلاب جدید
صنعت حربی هوایی را بار خواهد آورد .

طیارات بی پیلوت عصری دارای وسایل مجهز
سوق و اداره ، صلاح مختلف ، سیستم پرتاب و سیستم بازگشت
میباشد و فعلاً سی و هشت نوع این طیارات موجود است که
بوظایف مختلفی میتوانند استعمال شوند . یکی از انواع
طیارات بی پیلوت رهبری شونده هدف BQM-۳۴ A بنام
فایر بی است . ساختمان این طیاره بی پیلوت سریع السیر
طور است که بالهای آن بشکل متوسط از همدیگر جابجا
شده دارای انجن ریا کتیفی بوده که در قسمت پیشروی
بدنه جابجا گردیده است . بدنه طیاره مذکور شکل عادی
داشته و از المونیم ساخته شده اما قسمت پیشرو و عقبی طیاره
از مواد شفاف تکمیل شده بالهای آن نازک و دارای ایلرون-
ها میباشد در اثنای پائین آمدن به زمین جهت اینکه بالهای
آن با کدام موانعی برخورد خیلی آرام از بدنه آن
جدا میشود . در قسمت عقبی آن ستابلیزاتور جابجا شده که
دور خوردن و ارتفاع گیری آنرا تأمین مینماید . آنتن های
سوق و اداره در قسمت بالائی بدنه جادارد . انجن آن ریا کتیفی
مارک T-۲۹-J۶۹ و دارای قدرت ۷۷۰ کیلو گرام است
گنجایش تانکی اصلی مواد سوخت آن ۳۸۰ لیتر و با جابجا
نمودن تانکی علاوگی ظرفیت ۹۵ لیتر دی-گرد نیز خواهد
داشت .

منبع تغذیه برق آن جنراتور جریان دائمی که از دور
ریدکتورا انجن طیاره فعال میشود میباشد این جنراتور
۲۸ ولت را بوجود آورده که شدت جریان آن ۲۰۰ امپیر
میباشد .

در بدنه طیاره آخذة امواج کوتاه AN-DRW-۲۹
سیستم سوق و اداره رادیوئی افنو پیلوت و سیستم تیلی متری
جابجا شده است .

پرتاب طیاره بی پیلوت A-۳۴ BQM از طیاره حمل کننده آن و یا
از دستگاه های پرتاب زمینی و بحری صورت میگردد . برای پرتاب
آن از زمین از انجن را کتی تعجیل دهنده استفاده می نمایند پرتاب
برای بازگردا نیدن آن در صورت قطع شدن ارتباط مخبره و یا
پیدا شدن کدام عارضه در سیستم مختلف آن از ترتیبات پاراشوتی
اداره شونده استفاده مینمایند به ترتیبیکه فرمانده بازگشت
از زمین به آن داده شده و طیاره در محل معینه بازگردانیده میشود
در اثنای نزدیک شدن به زمین یا آب به منظور جلوگیری
از تصادم پاراشوت ، برك کننده آن بطور اتوماتیکی باز شده
و طیاره بسیار آرام به سطح زمین یا کشتی می نشیند .

این هدف هوایی اداره شونده بغیر از اجرای وظایف
فوق وارد نمودن ضربات هوایی ، کشف هوایی و محاربات
الکترونی را نیز اجرا نموده میتواند که برای این منظور
در طیاره مذکور بم ها ، آلات محاربه الکترونی و وسایط
کشف جابجای میشود .

طرح و ساختمان انواع طیارات بی پیلوت در شرفه تکامل بوده
و انواع جدید آن با کمره بی قوی عکاسی ، وسایل لایزر
و تلویزیونی ، کشف رادیویی و الکترونی ، آلات کمپیوتری
و غیره وسایل عصری مجهز میباشند .

هدف در تسریع تکامل این طیارات اینست تا بعد از این
وظایف مختلف را در محاربات هوایی چنین طیارات به پیش
ببرند . بطور مثال ساختمان و خصوصیات تخنیکی و تکنیکی یک
تعداد این طیارات را می بینیم .

طیاره کشف بی پیلوت نوع AQM-34R دارای مسافه
پرواز ۲۴۰۰ کیلومتر سقف پرواز عملی ۱۸ کیلومتر ،
سرعت اعظمی در ارتفاعات بلند ۷۸۰ کیلومتر فی ساعت بوده
و در آن کمره عکاسی A-۲۳۲ HR که قدرت فوکس
۶۱ سانتی متر را دارد جابجا شده اندازه فلم این کمره
اجازه ۹۰۰ قطعه عکس برداری را از زمین میدهند . طیاره
بی پیلوت AQN-34L نوع کشف دارای سرعت ۱۰۰۰ -
۷۸۰ کیلومتر فی ساعت بوده مسافه پرواز آن ۱۸۰۰ کیلومتر
و پست پرواز است در طیاره مذکور دستگاه رادار دوپلری
AFA-4 که دارای ترتیبات فوکس کننده میباشد
جادارد و میتواند ۲۰۰۰ قطعه عکس از زمین عکس برداری
نماید .

آلات فرستنده آن تلویزیونی بوده قدرت ارسال عکس هارا
در فاصله ۲۴۰ کیلومتر در ارتفاع موثر برای عکس برداری
این طیاره ۵۰۰ متر است . طیاره مذکور بعد از انجام وظایف
میتواند الی ۱۵ هزار متر ارتفاع گیری نموده و از همین

ارتفاع در منطقه معینه فرود آورده شود و یا توسط طیارات نجات به زمین پائین آورده میشود .

نوع دیگر این طیارات *AQN-91A* است که طیاره مذکور وظیفه عکس برداری و کشف رادیو تخنیک را از ارتفاعات بلند اجرا مینماید جهت اینکه طیاره مذکور در مسافت دور از طرف وسایط مدافعه هوایی دشمن کشف نگردد سطح خارجی آن از مواد مخصوص پوشانیده شده که امواج الکترو مقناطیسی را کمتر انعکاس میدهد همچنان انجن ریا کتیفی طیاره مذکور در قسمت بالائی بدنه طیاره جایجا شده تا امواج از آن انعکاس ننماید . اگر طیاره شکاری دشمن جهت تخریب این طیاره توسط راکت رهبری شونده توظیف و توجه گردد در آن صورت لازم است تا طیاره شکاری پیلوت دار در قسمت پیشرو و در عین ارتفاع آن قرار داشته باشد .

در طیاره بی پیلوت *AQM-91A* سیستم سوق و اداره پرواز ، دستگاه تیلی متری ، ترتیبات پاراشوتی برلشونده و دیگر آلات و همچنین وسایل کشف و عکاسی جایجا شده است که عکس برداری آن *AF A* بوده و قدرت فوکس ۶۱ سانتی متر را دارا بوده با آله شعاع ساورای سرخ مجهز است و وزن آن ۱۴۷ کیلوگرام و فلم عکاسی آن امکانات آنرا میدهد تا ۱۵۰۰ قطعه عکس از زمین فلم برداری شود . وزن این طیاره ۲۳۸۰ کیلوگرام ، قدرت انجن ۴۵۰۰ کیلوگرام و طول آن ۳۶ ر ۱۰ متر است .

در سالهای اخیر به ساختمان طیارات بی پیلوت جدید تکنیکی و بمبارد بنام *BGM-34* اقدام گردیده و در نظر است از طیاره مذکور جهت از بین بردن اهداف زمینی در عمق تکنیکی و اپراتیفی دشمن استفاده نمایند زیرا طیاره مذکور نظر به خواص تخنیکی و تکنیکی که دارد میتواند در قوی ترین سیستم مدافعه هوایی رخنه نموده و نقاط مورد نظر خود را تخریب نماید .

طیاره بی پیلوت *BGM-34* دارای ترتیبات اداره رادیوئی بوده و جهت دیدن در قسمت پیشروی طیاره آلات تلویزیونی جایجا گردیده که در هر نوع شرایط اقلیمی شب و روز تاریکی و روشنی فعالیت نموده میتواند این طیاره قدرت برداشت و حمل ۵۰۰ کیلوگرام بم ، راکت های رهبری شده و انواع دیگر سلاح را دارد برای آماده ساختن هدف و توجیه طیاره بی پیلوت بالای آن از ترتیبات لایزر که درین طیاره گذاشته میشود استفاده مینمایند . بهمین ترتیب انواع دیگر طیارات تکنیکی بمبارد بی پیلوت مانند *BGM-34B* و *BGM-34C* ساخته شده که تیپ آخر آن خیلی مدرن مجهز و دارای چندین کانال اجرای وظیفه میباشد .

همزمان با ساختمان طیارات بی پیلوت سیستم سوق و اداره آن نیز تکامل یافته و طیارات مخصوص جهت حمل و پرتاب

این طیارات بی پیلوت بوجود آمده چنانچه طیاره *DC-130M* پیلوت دار که با استفاده از وسایل الکترونی مجهز است میتواند الی هشت طیاره بی پیلوت نوع *BGM* را سوق و اداره نماید (هر طیاره *DC-130M* میتواند الی چهار طیاره بی پیلوت را حمل نماید) چهار طیاره دیگر ممکن است از طیاره دیگر *DC-130* و یا دستگاه های پرتاب زمینی پرتاب شد باشد .

با تجاربتیکه از ساختمان طیارات بی پیلوت بدست آمده درین اواخر ساختمان طیاره بی پیلوت ستراتیژیکی کشف روی دست گرفته شده که میتواند در مسافت دور و ارتفاعات خیلی بلند پرواز نموده و وظایف متعدد را اجرا نماید همچنان در نظر است تا در آینده از این نوع طیاره برای محاربات الکترونی استفاده نمایند طیاره *YQM-98A* نوع دیگر طیاره بی پیلوت است که بال های آن پائین بدنه قرار داشته و انجن آن در قسمت بالائی بدنه جایجا شده این طیاره طیارات بزرگ حمل شده و دارای ترتیبات پاراشوتی میباشد بی پیلوت توسط که در هر نوع اراضی و میدان و شرایط نامساعد بزمین فرود آورده شده میتواند .

YQM-98A دارای وزن اعظمی پرواز ۶۵۰ کیلو-گرام ، سرعت در ارتفاع ۲۱-۱۵ کیلومتر نیم سرعت صوت (۰،۵-۰،۶ = متر) مدت اعظمی پرواز ۳۰ ساعت و طول ۱۱،۷ متر و ارتفاع ۲۰،۴ متر میباشد اولین پرواز این طیاره در سال ۱۹۷۴ صورت گرفت .

در پهلوی طرح و ساختمان طیارات بی پیلوت ساختن اهداف هوایی اداره تونده نیز جریان دارد . چنانچه ساختمان اهداف هوایی *AQM-37A HAST* که دارای چهار چند سرعت صوت است و هدف *AQM-3T* در شرف تکمیل است که برای انداختن های راکت های رهبری شونده از آن استفاده خواهند نمود همچنان اهداف مذکور برای فعالیت طیارات شکاری و پیلوت دار آن استعمال راکت های رهبری شده هوا به هوا و توپچی دافع هوا مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

تکامل و پیشرفت طیارات و وسایط بی پیلوت وظیفه قوت های هوایی را تا اندازه زیاد سهل ساخته و فعلاً طیارات مذکور برای پیشبرد و اجرای وظایف محاربتی در درازدوهای ممالک عظیم جهان مورد استفاده و استعمال قرار گرفته است . در ساختمان طیارات بی پیلوت توجه زیاد به اصلاح و عصری ساختن امور سوق و اداره ، بهتر ساختن خواص تخنیکی و تکنیکی ، جایجا نمودن انواع مختلف سلاح ، دستگاه تعریف هدف که توسط لایزر فعالیت میکند و همچنان آلات خیلی قوی برای محاربات الکترونی ، و وسایل مختلف دیگر مبدول شده است . (بقیه در صفحه ۸۲)

رویدادهای جهان

از م - فرزانه

امریکا در نظر دارد تا در سال ۱۹۸۱ یا ۱۹۸۲ بزرگترین تلسکوپ جهانی را آماده خدمت و بهره برداری نمایند و بمدار زمین آنرا بفرستند.

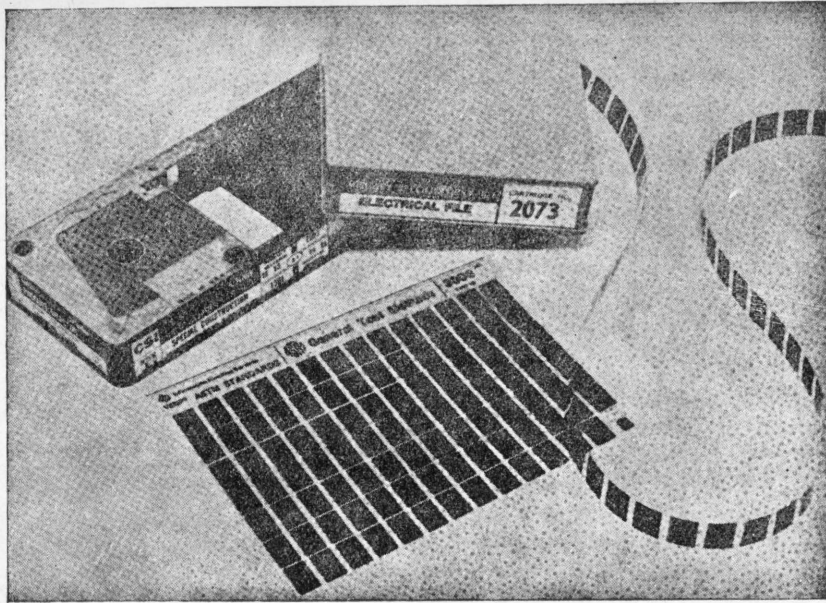
این تلسکوپ که بنام (تلسکوپ فضائی بزرگ) خوانده میشود قویترین و بزرگترین تلسکوپ در جهان نیز خواهد بود و حتی از تلسکوپهای بزرگی که در سطح زمین طرف استفاده قرار دارند مثل تلسکوپ بزرگ (۲۰۰) انچی امریکا که در کالیفرنیا بالای کوه پالو مارو یا تلسکوپ بزرگ اتحاد شوروی که در کوههای قفقاز آن کشور قرار دارد هم پر قدرت تر و نیرومندتر خواهد بود.

به سبب برتری بسیار مهم کار کردن در فضای بزرگ تلسکوپ بزرگ تحقیقاتی دارای ساختمان ساده تری نسبت بدیگر تلسکوپها میباشد. قرار داشتن در فضاء در حدود ۶۰۰ کیلومتر بالای سطح زمین باعث میشود که اکثر آژکرات آسمانی را بتوان با پرتوهای مخصوص که میفرستند کشف کرده در حالیکه بخاطر جذب این شعاعها توسط قشرهای جو زمین عین عملیات توسط تلسکوپهای بالای زمین بسیار مشکل و حتی غیر ممکن میباشد. بعین شکل امواج مرئی و نامرئی نور بدون هیچ نوع مانعی با تلسکوپ فضائی حاصل میگردد در حالیکه همین شعاعها برای رسیدن به تلسکوپهای زمین باید از جو زمین عبور کنند که بر علاوه وجود دمههای متفاوت

درین شماره بازم با کاروان جهان علم و دانش به پیش میرویم و می بینیم که با کمک سیانس و تکنولوژی چه موفقیت های برای انسانها دست داده و بکدام طریق از آنها استحصال نتیجه نموده اند؟ اولین مطلبی که بروی مفکوره بالا از نظر خواهد گذشت عبارت از پر قدرت ترین تلسکوپ جهان میباشد.

انسانها از بسیار زمانه های قدیم به مطالعات فضائی و نجومی علاقه میگرفتند تا اینکه با بعین آمدن تلسکوپ خوشی چنین دسته اشخاص دوچند گردید زیرا آنها با استفاده از تلسکوپها اجرام و سیاراتی را که قادر نبودند با چشم بقسم دلخواه ببینند، تلسکوپ در این راه آنها را بسیار کمک و راهنمایی می نمود. بعد از این تاریخ ممالک متعدد جهان کوشیدند تا با مطالعات و پژوهش های هر چه بیشتر تلسکوپ بهتر و بزرگتر را برای عین هدف عرضه کنند، مخصوصاً طی دوده اخیر که تحقیقات فضائی به اوج خرد رسیده در ساختن تلسکوپهای متعدد و متنوع نیز پیروزیهای بس بزرگی برای انسانها دست داده و هنوز هم دانشمندان و محققان فضائی در صد دادند تا تلسکوپهای هر چه بزرگتر و مکمل تری را برای تحقیقات فضائی آینده طرف استفاده قرار بدهند.

بناسی از گفته فوق مقامات مسوول تحقیقاتی فضائی

مکرو فلم های جدید که کار هزاران دوسیه را برای حفاظت اسناد به شکل بهتر انجام میدهد

گرفت که این برای خویر درک کردن تعیین وضع هوادر بالای کره زمین پر اهمیت میباشد.

استفاده دیگر از تلسکوب بزرگ فضائی مطالعه در اطراف جو زمین و جمع شدن اکسید کاربن در آن از سال ۱۹۰۰ به بعد و بررسی سرد شدن هوای زمین از سال ۱۹۵۰ به بعد میباشد.

تلسکوب بزرگ فضائی در یک رصدخانه بدون سر نشین که از زمین مراقبت میگردد با یک شاقل فضائی بمدار زمین فرستاده خواهد شد، اگر بالفرض ضرورت به تعمیر های جزئی در این رصدخانه باشد سر نشینان یک شاقل فضائی آنرا در فضا انجام خواهند داد، اما اگر ضرورت به تعمیر های بزرگتر باشد در آن صورت رصدخانه فضائی بزمین مراجعت خواهد کرد تا زیر ترمیم قرار گیرد.

برای همین منظور ترتیباتی اتخاذ گردیده که رصدخانه های مذکور بعد از هر دو سال یکمرتبه غرض ترمیمات اساسی بزمین مراجعت داده شوند تا بوجه نیکوئی بوظایف تحقیقاتی خویش این جسم های بزرگ بیجان ادامه داده بتوانند.

ارسال علایم نجات.

مطلب دیگر این شماره را ارسال علایم رادیوئی نجات کشتی و هواپیما توسط ماهواره تشکیل میدهد. کشتی اتومی آلمان غربی چندی قبل دو دستگاه شناور رادیوئی را برای انجام آزمایش های مخصوص باقیانوس اطلسی و نزدیک جزایر آزوربرد.

و متغیر در طبقات جو زمین باعث انکسار این پرتوها میشود، چنانچه این حالت به نظر ساکنان زمین تسمی جلوه گر میگردد که ستاره ها چشمک میزنند. با وجود خوردن تلسکوپ جدید نسبت به تلسکوپ ها زمین «تلسکوپ فضائی بزرگ» عظیم ترین تلسکوپ خواهد بود که به فضاء فرستاده میشود.

وزن رصدخانه فضائی حامل تلسکوپ جدید تقریباً ۱۰ تن خواهد بود و خود تلسکوپ دارای یک آینه اصلی است که بین ۱۸ تا ۳ متر قطر دارد.

قدرت تجزیه تلسکوپ جدید ده مرتبه بیشتر از عالی ترین تلسکوپ های مدرن امروزی میباشد. که این قدرت از جمله بهترین اوصاف

تلسکوپ فضائی بزرگ در آینده بشمار خواهد رفت. امتیازات تلسکوپ بزرگ فضائی نه تنها منحصر به دانش ستاره شناسی خواهد ماند، بلکه قدم موثری است در راه کشف زندگی در کرات دیگر و جهان های دور دست.

با بهره برداری از تلسکوپ بزرگ فضائی شده میتواند ستاره های را که در حدود ۵۰ مرتبه کم نورتر و ۷ بار از ستاره هائی را که میشود امروز دید خوردتر باشند طرف مطالعه قرار داد.

با استفاده از تسمیلات فوق ستاره شناسان قادر به تماشای کهکشان های خواهند شد که نور آنها بیلیونها سال قبل شروع بحرکت بسوی زمین کرده است، اکثرآ از دانشمندان فضائی عقیده دارند که کائنات در حدود ۱۵ بیلیون سال پیش در یک انفجار بزرگ بمیان آمده و در ابتدا برای یک مدت چند بیلیون سال فقط تاریکی وجود داشت و غبار های بزرگی از خاک در تمام فضا پر بود، بعد از مدتی بخاطر قوه جاذبه ای که بین هر دو جسم وزن دار وجود دارد ذره های خالک بیکدیگر پیوسته و ستاره ها بوجود آمدند هنگامیکه وزن این ستاره ها بیک اندازه معینی رسیده ترکیبات هسته ای در مرکز آنها شروع گردید و باعث نورانی شدن شان شد. تلسکوپ بزرگ فضائی ممکن است بتواند چنین یک ستاره های را که در مراحل ابتدائیه تحولات هستند به بشر نشان بدهد و باین ترتیب اطلاعات کاملاً جدیدی در اطراف آفرینش کاینات به ستاره شناسان دست بدهد. تلسکوپ بزرگ فضائی بعین شکل برای زیر نظر داشتن اوضاع جوی کرات مریخ و زهره طرف استفاده قرار خواهد

اندازه تأثیر ایستگاه های معمولی شناور رادیو ۴۰۰ میل است، در حالیکه ساحه عمل ایستگاه های شناور جدید صد میل میباشد.

دستگاه های رادیویی ایستگاه های معمولی با موج متوسط کار یا فعالیت میکنند اما قسمت های رادیویی ایستگاه های جدید در موسسه الکترونیک ماهواره که مربوط به موسسه تحقیقاتی فضائی آلمان غربی میباشد با فریکانس ها و طول موج های ماهواره ها مجهز گردیده اند. یک دستگاه زنگ مخصوص هم در دستگاه شناور رادیویی جایگزین شده که یک سلسله علامات رادیویی را برپا میکند.

علامت مذکور توسط ماهواره مخصوص گرفته شده و پس از تقویت دوباره بیک ایستگاه در بالای زمین مخابره میشود.

در مواقع اضطراری با کمک این وسایل میتوان طریق نجات کشتی یا هواپیما را ميسرو فراهم ساخته و از تلفات و خسارات زیاد جانی و مالی جلوگیری کرد.

ارتباط رادیویی که در این آزمایش و آزمایش های بعدی در نیورک صورت خواهد گرفت توسط قمر مصنوعی ATS-6 که در مسافت ۲۲/۵۰۰ میل خط استوا در حرکت است صورت میگیرد. سومین مطلب در اطراف اشعه لیزر میچرخد.

اشعه لیزر اگر چه در اکثر مواقع برای انسانها طرف استفاده و سودمند قرار میگیرد مگر با آنها این اشعه خطرات زیادی را نیز با خود همراه دارد که بمراتب بعضاً خطرات آن نسبت به مفاد و منفعتش برای انسانها چربی میکند.

یک تعداد از جراید و منابع نشراتی دول غربی راپور داده اند که محققین تسلیحاتی اتحاد شوروی و امریکا بر تریبی

به اسلحه خوفناک و مهیب دسترس پیدا کرده اند که بمراتب استعمال آن سلاح ها خطرناک تر از بمب های هیدروجنی میباشد که عامل اصلی و اساسی آنها اشعه لیزر تشکیل میدهد.

در شرائط فعلی از این اشعه در برخی موارد طبی و برای ذوب کردن فولاد استفاده میگردد.

در برخی از نمایش های کارتونی، سازندگان این نوع فلم هائی توانند قهرمانانی را بسازند و نمایش دهند که دارای قدرت غیر قابل تصور باشند. این قهرمانان میتوانند فولاد را آب کرده و تعمیرات را ویران سازند. مادری ماوراء نمایش های کارتونی برخی از محققین و دانشمندان نظامی توانسته اند، دسترس بیک نوع اسلحه جدید پیدا کنند که حقیقتاً قادر به انجام هرگونه پروگرام یا برنامه ای باشد.

مجله اخبار هوایی و تکنولوژی فضاً اخیراً راپورهائی را منتشر کرده اند که در آن نوشته شده دانشمندان امریکا و اتحاد شوروی، دست بتلاش و کوشش زده اند تا بیک اسلحه

خطرناک دسترس پیدا کنند که فعلاً بعنوان یک مساله خواب و خیال و تصویری بحساب آمده است.

بقرار راپور مذکور همه کوشش ها بالای استفاده از اشعه لیزر پی ریزی شده است.

اشعه که ممکن است چنان قوی نیرومند و وحشتناک باشد که همه چیز را از میان بردارد.

در باره طریق استفاده از تشعشعات لیزر، برای دومین مرتبه در سال ۱۹۶۰ مطالعاتی انجام پذیرفت و در خلال ۱۵ سال اخیر تحقیقات مقدماتی در اطراف آن صورت گرفته است.

یکی از خطر های اشعه لیزر آن است که می توان با استفاده از تجهیزات فنی، آنرا به مناطقی دور دست ارسال داشت و تنها این اشعه بصورت نور سفید قابل رویت میباشد.

در طی سنوات اخیر دانشمندان بیش از پیش بقدرت وحشتناک و تخریب کن اشعه لیزر پی برده اند و تاکنون هیچ قدرتی، در جهان حتی اتموم نیز بپای اشعه لیزر نرسیده است.

از اشعه لیزر که فعلاً در برخی مواقع از آن استفاده میکنند، جهان را به تشویش انداخته و دانشمندان مختلف گیتی در صدد آن اند با انواع و اقسام مختلف جلو انکشاف و توسعه آنرا بگیرند تا باشد که انسانها بدون خوف و هراس بحیات خویش بکمال آرامی و صفای خاطر ادامه بدهند.

چون در بالا صحبت از اشعه لیزر شد و خطرات آن که محیط زیست را آلوده میکند. در اینجا باز هم از خطرات دود و گرد و غبار که سبب آلوده شدن هوا و کوتاهی عمر میگردد بحث میشود.

چندی قبل با کمک ۳،۵ میلیون مارگی مرکز تحقیقاتی جمهوری اتعدادی آلمان یک گروه از دانشمندان زیر نظر پروفیسور والتین دا کتر ناحیه ارلانگن بالای ریه های ۱۳،۰۰۰ نفر از کارگران و اشخاص متقاعد آزمایش و معاینات مفصل صورت گرفت.

مقصد از این تحقیقات تعیین اثر گرد و غبار صنعتی، دود سگرت، آلودگی هوای شهرها در بروز مریضی برونشیت مزمن است که مریضی اولین این دسته از اشخاص یاد شده را تشکیل میدهد تحقیقات مذکور با این نتیجه رسید که دود سگرت خطرناکتر از دود گرد و غباری است که ضمن کار استنشاق میگردد.

برای عملی کردن فوق خود والتین مخصوصاً افرادی را انتخاب کرد که در جاهای پراز گرد و غبار مثل معادن، خانه و سرک سازی و بعضی از فابریکات تولیدی ایقای وظیفه می نمودند.

تعداد این قبیل اشخاص که به ۱۳ هزار نفر میرسد هر کدام آنها باغور و دقت طرف معاینه دقیق و اساسی قرار گرفتند و از هر کدام آنها از ناراحتی و تکلیف های شان سوالات متعدد گردید .

نتایج با ارزش و مفیدی که از حاصله این تحقیقات با ارزش پروفیسور والنثین و همرا هانش بدست آمده قرار ذیل میباشد :

کثافت و گرد و غبار که هنگام کار در محل های صنعتی ضمن تنفس بداخل ریه می رود مخصوصاً اگر ذرات آن خوردتر از ۰،۰۰۵ میلی متر باشد فوراً جذب میشود .

کشیدن سگرت حتی تاثیر بدتری از این دارد و ترکیب هردوی آن خطر مرگ را با خود همراه دارد .

اشخاصیکه که در حین انجام کار در کارگاههای پرگرد و غبار سگرت هم دود میکنند به برونشیت ریه بقسم مزمن و از کار افتادگی آن ها دچار میشوند .

پروفیسور والنثین بجواب این سوال که پیری، گرد و غبار و دود سگرت از لحاظ ابتدائی به مریض برونشیت چه درجاتی دارند گفته است :

دود سگرت در درجه اول و گرد و غبار و پیری در درجات بعدی خطر قرار دارند .

اما باید گفت در صورت مراقبت دوامدار هردو اثر مذکور بالای انسانها تاثیر بدی نخواهد کرد ؟ ...

تاثیر ناگوار اشعه لیزر و اثرات نامطلوب گرد و غبار و دود سگرت را بجایش گذاشته و می بینیم که برای حفظ و مراقبت اوراق مطبوع و پهر بها که با گذشت هر روز بسرا زیر شدن شان به پیمان نه ای وسیع فزونی بعمل میاید و هم حفظ و نگهبانی آن پر ارزش بوده و هر آن طرف استفاده قرار میگیرند کدام تدابیری اتخاذ گردیده ، و چه تسهیلاتی در زمینه بمیان آمده است آنرا از نظر میگذرانیم :

شرکت « ایندیان هد » در کلورا دو تسهیلاتی را برای جلوگیری از جمع شدن اسناد ، و اوراق مطبوع بالای هم تهیه کرده است که توسط آن مدارک و اوراق در بالای میکرو فیلم ضبط میگردد .

حاصله این عمل که « جستجوی عینی اوراق های میکرو فیلم » نامیده میشود تصرف در وقت ، تصرف در جای ، تصرف در پول و هزاران تسهیلات دیگر را برای استفاده کنندگان آن تشکیل میدهد .

درینجا بقسم نمونه یکی از موارد استعمال این آله جدید را که در مرکز نیروی دریائی امریکا طرف استفاده قرار گرفته است مثال میاوریم .

مرکز تدارکاتی بارستو بطور متوسط روزانه ۱ یا سالانه تقریباً ۱۰۶۶۰ فقره جستجو برای پیدا کردن اطلاعات صرف

میکنند که با در نظر گرفتن ۶،۹ دقیقه بطور متوسط برای هر جستجو « با مقایسه به ۶۳ دقیقه با سیستم کهنه » این مرکز حساب کرده است که در هر سال ۱۱۸۴۱۰ دالر را برای یک مدت بیش از ۳ سال صرفه جوئی خواهد نمود .

یک کمپنی سازنده قطعات هوا ییما سازی دیگر نیز در کالیفرنیا برای ۵۰۰۰ از محصولات خود که تقریباً ۳۰۰ فوت جای را در قفسه ها یا آلماری ها گرفته بود ازدونفر کاربگر بصورت دوا مدار استفاده میکرد . بصورت عمومی برای

پیدا کردن یک جنس و اوراق طرف ضرورت ۲ ساعت وقت سپری میگردید تا جنس طرف ضرورت بدست میاید و حاصله کار هم بصورت عمومی ۶۰ فیصد بود . اما در شرایط فعلی

با استفاده از سیستم « جستجوی عینی دوسیه های میکرو فیلم » یکنفر عادی اطلاعات مربوط به ۹۵۰۰ دوسیه را در فضائی که کلان تر از یک میز تحریر نیست حفاظت و نگهداری میکنند .

در چنین مواقع جستجو برای یک دوسیه بطور اوسط صرف ۱۵ دقیقه وقت را ایجاب میکند و حاصله کار نیز ۹۰ فیصد میباشد .

طبق اظهار نظر پیتر جدیدیک تن از مسوولین رشته مذکور در حال حاضر هزاران موسسات تجارתי و دولتی از سیستم « جستجوی عینی دوسیه های میکرو فیلم » استفاده میکنند . تقریباً

۴۰۰ نفر موظف در « دنور » شامل مهندسان ، سر دبیر ها و کارشناسان کمپیوتر و عکاسی و تهیه فیلم اسناد و اوراق را بالای میکرو فیلم چاپ میکنند . قرار اظهار نظر (جد) سرویس های اطلاعاتی در ردیف بزرگترین منتشر کننده میکرو فیلم اسناد و اوراق میباشد .

برای همین مقصد شرکت های بمیان آمده که اطلاعات و اسنادیک موسسه را بر روی میکرو کات یا میکرو فیلم چاپ و بقسم فیته با اختیار موسسه تقاضا کننده قرار میدهد .

طبق آخرین تحقیقات در شرائط موجود حجم تولید سالانه میکرو فیلم بین ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون دالر تخمین شده است .

روش جدید ذخیره ائناد کمک مؤثری را بحل مشکل تجار و صنایع که مجبور اند اوراق و دوسیه های قطوری را نگهداری نمایند نموده است .

استفاده از خدمات منسجم و جامع سرویس تهیه میکرو فیلم که اولین قدم آن در سال ۱۹۵۹ برداشته شده بسیاری از گرفتاریها و مشکلات نگهداری و محافظت دوسیه ها و اسناد را از بین خواهد برد . به قسمیکه « جد » میگوید با ضافه تر

از ۲۰۰۰۰ سازنده ، توزیع کننده گروپ های حرفه ای و موسسات دولتی آنها در تماس میباشد تا از آنها اطلاعات تازه مربوط به محصولات ؛ صورت قیمت ها ، و صورت های فروش را اشخاص موظف شان جمع آوری کنند . بالاخره

همین اشخاص تمام اطلاعات فنی را قهرست بندی کرده و بروی میکروفیلیم یا میکروفیش چاپ میکنند .

برای همین منظور در سال گذشته اضافه تر از ۱۰۰ میلیون فوت میکروفیلیم و متجاوز از ۲ میلیون میکروفیش تهیه شده که بصورت عمومی طول آن ۱۹۰۰۰ میل میرسد شامل تقریباً ۳۰۰۰ میلیون تصویر میگردد . برای جمع آوری و حفاظت تمام این اطلاعات اگر بالای کاغذ باشد هزاران قفسه، منزله و بیشتر از پنج هکتار مساحت را ضرورت دارد .

مراکز اطلاعاتی تماماً اسناد مذکور را بشکل میکروفیلیم چاپ میکنند . بقسم نمونه باید گفت که یک دستگاه مهندسی طراحی اضافه از ۵۰۰۰۰۰ صفحه اطلاعات تولیدی از تقریباً ۱۰۰۰۰ فابریکه را در اختیار دارد . مهندسان با کمک مشخصات اشیاء میتوانند فروشندگان هزاران قلم از این اشیاء را پیدا کنند .

وقتی که مهندسی وارد دیپوی ذخیره میشود طبق نقشه بطرف کاست معینی رهنمائی میشود . یا اگر او اسم سازنده را بداند باسانی میتواند مواد معین را پیدا کند . و هم این سیستم با گذشت هر ماه یک مرتبه تجدید نظر میگردد تا آخرین اطلاعات را در آن جایگزین کنند . سرویس اطلاعات جدید ۲۱ سرویس میکروفیلیم مخصوص دارد و سیستم های بیشتری نیز برای شرکت ها و سازمانهای تقاضا کننده طرح خواهد کرد آنها میکروفیلیم هارا بالای دستگاه مخصوص قرار داده و محتویات آنرا میخوانند . اهمیت این سیستم در صرفه جوئی است که در محلی ذخیره میشود ، زیرا یک مرکز ذخیره که بطور متوسط شامل قفسه های مخصوص میکروفیلیم و دستگاه های خواننده باشد فقط فضائی یا محیطی کمتر از یک میز عادی را در بر میگیرد .

بصورت خلاصه باید گفته شود اگر چه ساحه استعمال سرویس های « جستجوی عینی مکر و فیلم » بسیار وسیع و فراخ میباشد اما ارزش بزرگتر این سیستم جدید در آن است که اندازی حاصله کار سیستم های عادی را که ۵۰ تا ۶۰ فیصد است به ۸۰ تا ۹۵ فیصد ارتقا میبخشد .

همچنین با استفاده از این سیستم « جستجوی عینی مکر و فیلم » اضافه تر از ۹۰ فیصد در وقت صرفه جوئی بعمل میاید . از استخدام اشخاص زیاد بقدر کافی کاسته شده از وقت ، محل ذخیره و پول نیز بقدر کافی کم میگردد . باید افزود سیستم جدید اگر چه تا حال مراحل مقدماتی خویش

را می پیماید مگر با نهم علاقمندان زیادی را بطرف خود جلب کرده است که شاید با گذشت و تکامل آن هنوز هم استفاده های بیشتری غرض بهبود و تسهیلات لازمه در کار از آنها گرفته شود .

دستگاه تصفیه کننده که از مصرف اضافی تیل جلوگیری میکند پدیده ای جدیدی است در جهان سیانس و تکنالوژی که از مصارف بیجا و بی مورد تیل موثرها جلوگیری کرده و در تخفیف بحران انرژی تا یک پیمانهای مصدر خدمات ارزنده ای میگردد ، مطلب نهائی این شماره را تشکیل میدهد که آنرا در چند سطر مختصر طرف ارزیابی قرار میدهم .

تیل های ناپاک و کثیف موثرهای تیز رفتار ، لاری ها و ماشین آلات عموماً توسط مصرف کنندگان را بدور انداخته میشود . با در نظر گرفتن اینکه بدست آوردن مواد نفتی به قیمت ارزان منبع مطمئن نیست آلات جدیدی تولید گردیده تا تیل های کار گرفته شده دوباره طرف استفاده قرار بدهند ، این آله جدید که بنام دستگاه تصفیه کننده یاد میشود در موثرها ، سرکها ، کشتی ها و دیگر ماشین آلات به منظور تصفیه مجدد تیل و جریان تیل صاف به ماشین تعبیه شده میتواند ، و البته برتری و امتیاز مهم در آن است که تیل تصفیه شده توسط آن خوبتر از تیل جدید طرف استفاده قرار میگردد .

طی این عملیات جریان تیل از جدار فلتر عبور نموده و مواد اضافی آن از قبیل کاربن ، گرد و خاک ، اسید و پارچه های خورد فلزی آن جذب میگردد ، بعد از آنکه عملیه فلتر تکمیل شد تیل از بالای یک جسم گرم عبور داده میشود . این جسم گرم مایعات غیر قابل استفاده از قبیل آب و ترکیبات پترول را بطرف بالا فشار داده و آنرا متقبض میسازد که مواد مذکور بعد از آن از تصفیه کننده خارج میگردد و تهیه تیل صاف ادامه یافته خطر پوسیدگی را کم و به انجن قوت بیشتر میدهد . اما باید بعد از هر ده هزار میل فلتر غرض کار بهتر تعویض گردد .

ارزش دیگر این دستگاه جدید در آن است با وجودیکه نقش بزرگی در راه تخفیف بحران انرژی و صرفه جوئی در پول بازی میکند باز هم قیمت آن اقتصادی است .

قیمت یک دستگاه مکمل تصفیه کننده تیل از یک هزار افغانی تجاوز نکرده و قیمت یک فلتر آن کمتر از صد افغانی میباشد که در این صورت آینده درخشان را چنین فلترها برای مصرف کنندگان مواد نفتی در پیشرو خواهد داشت .

تحول وظایف مربوط به آموزش و پرورش

اعداد و آثار گرانقدر یک هنر زندگی را بدیگران آموخت

تغییرات و تحولاتیکه در جامعه عرض اندام مینماید نتیجه منطقی زندگی مادی همان جامعه است، چه همین زندگی اقتصادی انسان است که تعیین کننده ماهیت و خصوصیات مختلفه پدیده های رو بنائی جامعه است، بخصوص آثار هنری ایکه از هنرمندان و آثار ادبی والائیکه از نویسندگان توانا باقی مانده بخودی خود بشکلی از اشکال قسمتی از زندگی اجتماعی را انعکاس داده است، چه بعضی ها بدین عقیده اند که هنر نیمرخ از زندگی عینی اجتماعی است، در تجلی این قسمت از زندگی سهم عمده و حتی تعیین کننده بانویسنده و هنرمندانی است که آثار نویسندگان را بشکل عینی به معرض نمایش میگزارند، از این جمله نویسندگان یکی هم «کوستکا پوتوکی» است، نامبرده نه تنها نویسنده بلکه شخص عمده در امور اداره دولتی کشور خویش بوده و با فعالیت های خویش معروف عام و خاص قرار گرفت، در کنار سایر فعالیت های دولتی خویش، فعالیت های هنری و ادبی قابل وصفی انجام داد، وی همیشه نبض زندگی را در دست داشته و مطابق واقعیات عینی دور و پیش خویش اثر مینوشت و بانوشتن این آثار که تا حال باقی مانده بشکل قابل قدر ریالیسم را در آثار ذکر شده

تجلی داده و یگانه محرک اساسی نامبرده در فن نویسندگی همانا جامعه و واقعیات مربوط بدان بود. نامبرده در سال ۱۷۷۵ در دیار دور افتاده ای در شرق اروپا چشم به جهان گشود، زمانیکه بیش از شش سال نداشت شامل مکتب شده و در همان اولین روز های شمولیتش به مکتب آثار برا زندگی و فهم و اندیشه بلند مرتبه او به همگان آشکار گردیده، دوره دهساله آموزش مدرسه را در طول هفت سال سپری نموده شامل پوهنخی ادبیات گردید، دوره تحصیلی در پوهنتون را نیز با درخشش فوق العاده به پایان رسانیده و نظر به لیاقتی که داشت در پوهنتون ورسوی بحیث استاد پذیرفته شد، فعالیت های هنری و بخصوص نوشتن بزرگترین آثار ادبی نامبرده ازدوره آغاز میگردد که وی بحیث استاد و مدرس قابل قبول و دوست داشتنی در پوهنتون شهر زادگاه خویش طی طریق میکند. از مطالعه آثار اونوعی طراوت و شادابی می تراود، زیبائی کلام نویسنده را زمانسی میتوان دریافت که عملاً و عمیقاً آثار او را مطالعه کرد.

از نقطه نظر دید تاریخی میتوان گفت که آثار باقیمانده از این نویسنده توانا آثار بیست در خور ارزش و حتی

قابل احترام، چه در طول تکامل تاریخ و یا پروسه رشد یابنده تاریخ این چنین نویسندگان اندک ظاهر میگرددند، اینککه نقش این چنین شخصیت ها در روند تاریخ به کدام مقیاس و به چه معیاری است، جامعه شناسی (سوسیولوژی) تصور روشنی بدست خواهد داد.

در زمانیکه «کوستکا پوتوکی» زندگی میکرد مزاج زندگی آندوران سخت عبوس و خفقان آور بود، چه این نویسنده بنا بر نوشتن بعضی آثار مورد تعقیب جدی بوده و کوچکترین حرکت او تحت مراقبت شدید قرار می گرفت، با وجود همه ای این مسایل و موارد به جرأت میتوان گفت که نامبرده بهترین و شاید یگانه نویسنده توانای کشور خویش در نیمه اول قرن نوزدهم بوده و در این زمینه (فعالیت های هنری و ادبی به مفهوم وسیع کلمه) افتخارات بیشماری را نصیب گردیده و از جانب دیگر یعنی پهلوی دیگر مطلب اینککه افتخارات بیشماری را برای وطن خویش کمائی کرده و خدمت بزرگی در تکامل ادب و هنر نمود.

نامبرده با وجود همه مسایل و موانع بیشماریکه در مسیر و راهش ایجاد میکرد ندقاد بدان شد تا بدرجه پروفیسوری نایل گردیده و عناوین

افتخاری بعضی از پوهنتون‌های این منطقه را بدست آورد، وی همچنان با ادامه وظیفه خویش در پوهنتون آثار قابل قبول ادبی برشته تحریر در آورده و یکی پس از دیگر از موفقیت‌های بزرگ و ارجمند هنری برخوردار گردید و تنها به چهار چوکات پوهنتون و تدریس در آن اکتفا نکرده بلکه در اجتماع رفته و بگفته خودش که از اجتماع و بخصوص از گوناگونی پدیده‌های اجتماعی میتوان برداشت و عکس برداری واقعیت را عملی ساخت بعداً ادامه داده چنین می‌نویسد که: تنها عکسبرداری و کاپی واقعیات عینی اجتماعی کافی نبوده بلکه انسان باید عوامل و پدیده‌های نامساعد را مساعد گردانیده و عوامل و پدیده‌های مساعد را در خدمت و بهره‌برداری هم‌نوع خویش قرار دهد و خلاصه کلام اینکه بر واقعیات زندگی اجتماعی تاثیر بالفعل و بالقوه داشته باشد.

نباید از تذکر ماند که چون نویسنده نامبرده از دیدگاه محافل هنری و ادبی مورد تأیید قرار گرفت، بعد از غور و مطالعه عمیق آثار نامبرده، بدین امر کاملاً موافقت نمودند تا بارتباط آثار ادبی فوق‌العاده وی جایزه ادبی نوبل را بوی اهدا نمایند بعد از این نامبرده موفق بدان گردیده تاجوازی مختلفه و گوناگون ادبی را نیز از مجامع و محافل ادبی و هنری بر باید.

از مطالعه آثار ارزشمند این نویسنده بخوبی میتوان به جایای انسانی او و به شخصیت واقعی آن آنچنان که هست پی برد در مطالعه شخصیت نویسندگان جداً باید بخاطر داشت که نباید معیارهای ذهنی را در این مورد راه داد بلکه معیارهای واقعی و منطقی و در عین زمان قابل قبول باید اساس قرار گیرد، باید جداً به حساب آورد که فلان نویسنده و بهمان شخصیت ادبی در ارتباط با جامعه و روابط میان افراد اجتماع از چه

روشی پیروی مینماید، یقین است که نوع برخورد نویسنده و بخصوص طرز برداشت نویسنده از واقعیت‌های مختلف و گوناگون جامعه تمامی افکار و طرز اندیشه و عمدتاً جهان بینی او را تعیین مینماید و طبعاً نظر به طرز برداشت نویسنده از جامعه است که از جمله اشکال و انواع مختلف شکلی و ماهوی طرز دیدوی به طبیعت و جهان تعیین میگردد، بعضی از نویسندگان آنچنان به طبیعت چسبیده و شیفته و دلپاخته طبیعت گردیده که تعیین کننده سایر فعالیت‌های ادبی و هنری آنها مکتب ادبی ناتورالیسم است.

میتوان گفت آثار و نپشته‌های مختلفه ای که از نویسنده نامبرده باقی مانده بهترین و ارزشمندترین میراث فرهنگی در این منطقه اروپا بوده و مدت‌ها و حتی قرن‌ها بعد مجامع و محافل هنری و ادبی آنرا در جمله افتخارات ادبی خویش قرار داده و نویسندگان و ادبای بعدی در راه ادبی که در پیش گرفته اند یگانه مشعل و راهنمای عمل‌شان قرار خواهند گرفت.

نامبرده همیشه در پوهنتون بحیث مدرس انتخاب گردید، شکل جدید و قابل قبولی را برای تحقق اهدافش برگزید، چهار چوکات خشک و خسته کن تدریس را درهم شکسته و شکل علمی و قابل تطبیق را در پیشبرد درست دروسش برگزید، شخصاً با محصلین در تماس شده و سایر مشکلات شاگردان خویش را بطرق و وسایل دست‌داشته و امکان پذیر از میان بر میداشت و وی جدّاً عقیده داشت که از موفقیت استاد و مدرس فلان سازمان آموزشی و تعلیمی در اینست که نیازمندیهای شاگردانش را درک و در راه رفع آنها بذل مساعی نماید، آثار بسیار زیادی از این نویسنده بجا مانده و یک سلسله آثار او از قبیل « رمز موفق زیستن » « فلسفه زندگی » « سیری بر مسایل حقوقی » « اجتماع چیست؟ » بزبان

انگلیسی نیز ترجمه گردیده است، در کنار آثار قلمی ای که از این نویسنده باقی مانده نامبرده یکی از جمله مؤسین پوهنتون « ورسووی » است، از کتب و آثار ارزشمند علمی وی تا هنوز در پوهنتون نامبرده استفاده حداعظمی را مینمایند، و در پهلوی استفاده قابل قبول از این آثار مجامع و محافل ادبی در تکامل و فنی شدن آثار این نویسنده نهایت بذل مساعی را نمودند که دستاوت‌توکی با آثار و فعالیت‌های ادبی نهایت قابل قدر خویش در حقیقت کلید موفقیت موفق زیستن را بدیگران آموخت و میتوان گفت که نویسنده توانا و ویکتای عصر خویش بوده و با خدمات فراموش ناشدنی مانند مشعل فروزان در دل هزاران نفر باقی خواهد ماند.

این به همگان معلوم است که در فن نویسندگی مکتب گونا گونا گون نه و رنگارنگ ادبی را در کار است، طرز تفکر نویسنده و طرز برداشت و دید وی از جامعه نیز مربوط به شیوه ادبی است که وی برگزیده، این با نویسنده است که تا کدام اندازه و به چه شکلی واقعیات دور و پیش زندگی را درک نموده و بعداً، چه سبکی آنها را بدیگران معرفی میدارد، نویسنده نامبرده از جمله آن نویسندگان توانائی است که با موفقیت مراحل مختلفه شناخت خویش را از فاکت‌های اجتماعی و طبیعی پشت سر گذاشته و واقعاً با استفاده از روش‌های علمی در فن نویسندگی قادر گردید تا واقعیات را با تمام پیچیدگی‌های آن، آنچنان که هست درک و تفسیر نماید.

قابل ذکر است که نویسنده نامبرده در تمامی طول عمر خویش یعنی در عصری که زندگی می‌نمود در چندین مجامع ادبی علما و دانشمندان بحضور بهم رسانده و بشکل قابل قبول از موقعیت ادبی خویش بطور شایسته دفاع نمود.

نویسنده نامبرده همیشه درخصوص نویسندگان کشورهای مختلفه نظر بدی نداشته و بصورت مجموعی هنر نویسندگی را به منظور تکامل بیش از پیش ادبیات به مفهوم وسیع کلمه مورد تأیید و پشتیبانی همه جانبه قرار میداد وی جدّاً معتقد بود که نویسنده باید از مجموع واقعیات دور و پیشش الهام گیرد و بشکل اعظمی در صدد آن باشد تا واقعیات عینی موجود را چنانکه هست در آثار خویش تجلی دهد، تمامی آثار باقیمانده این نویسنده مشحون از واقع بینی و سرشار از سبک عالی نویسندگی میباشد. در چندین مجلس نویسندگان و ادبای عصر خویش شرکت نموده و چنانکه شاید و باید و بشکل قابل قبول از ایده و طرز دید خویش با توانائی ای که داشت دفاع

نموده و موقف اجتماعی خویش را برای دیگران تشریح داد، بنظری نویسنده در اجتماع و جامعه ای که در آن زیست مینماید به مفهوم وسیع کلمه دارای مقام ارجمند و شایسته است.

نویسنده نامبرده سلیقه بخصوصی در تدوین آثارش داشت، وی با ذوق و شوق و آفری که به تدریس و امور مربوط به آموزش و پرورش داشت با پشت کار فوق العاده به تربیه اطفال پرداخته و ادبیات را با آنهمه وسعت آن در پوهنتون تدریس میکرد. همین اکنون بسیاری از شاگردان این نویسنده تواناپست های مهم اداری و دولتی را اداره و رهنمائی مینمایند. این نویسنده با آثار گرانقدر هنری که از خود باقیمانده در غنا بخشیدن به ادبیات کشور خویش خدمات فراموش ناشدنی

انجام داده است بی جهت نیست که نویسنده را از لحاظ فعالیت های فکری اش در جامعه قابل قدر میدانند. نویسنده نامبرده که از لحاظ توانائی اش در فن نویسندگی آنهم بشکل قابل قبول و دوست داشتنی فوق العادگی منحصر بفردی داشت بشکل کاملاً غیر مترقبه چشم از جهان پوشید و خیلی جوان بود که مرگ به سراغش آمد نامبرده در اثر فعالیت های فکری ای که انجام میداد، شبی از شبهای زمستان در اطاق کارش در اثر سکت مغزی بمرد. بعد از مرگ نویسنده نامبرده، پوهنتون را که در آن در زمان حیات خویش تلاش مینمود به اسم وی مسمی ساختند.

مقایسه‌ی میان حماسه های گشتاسپنامه...

(بقیه صفحه ۵۱)

دریابد، اعتقاد به جبر و نوعی ناتالیسم را مثلاً در برزنامه با این اشاره صریح که (چنین آمده بودش از چرخ برخ) درمی یابیم، اما در گشتاسپنامه در زیر لایه های موضوع نهفته می بینیم و پیش بینی جاماسپ است که مارا از یک سر نوشت مختوم و نوعی جبر سر نوشت آگاه میسازد اما مسأله ای که در گشتاسپ نامه مشخص و نمودار است طرح فلسفی دقیقی است این طرح فلسفی که با تحرک گسترده تر در کتاب فردوسی پنجم می خورد مبارزه نیکی و بدی است، که در جنگ آریا بیان با تورا نیان آشکار می گردد جنگی که محصله اش پیروزی نیکی است و پاسداری از نیروی یزدانی و شکست بدی است و تقبیح نیروی اهریمنی این آرمان دقیقی، در رزمنامه، ملی مابدرستی نمودار است منتها این دقیقی است که با (اقتصاد حوادث) می خواهد کار عظیمش را دنبال کند

ورنه او سرد روشنگری است که هم پندواندروز شاعرانه از او ساخته است و هم گریز های لیریک و در چند قطعه در فشان لیریک و نظرات منابع مختلف ما را معتقد میسازد که نامبرده شاعر لیریک خوش قریحه و دارای قدرت و استعداد و استادی هنری زیاد و در میان معاصرین خود نیز تقریباً دارای مقام اول بوده است (۱)

در پایان کلام آنچه را که دیگران ضعف دقیقی می شمارند و ناتوانی او در تصویر سازی قلمداد میکنند، می خواهم بگویم از نظر من در فشرده گی ساخت « و در اقتصاد حادثه است » نه ناتوانی و ضعف هنری.

(۱) استاریکوف، ۱۰۱۶. فردوسی و شاهنامه. ترجمه رضا آذر خشی، ص، ۷۰

دهرات

د تاریخ په غیز کښی

کښی یوزیات شمیر سیلانیان گران هیواد افغانستان ته راځی .

کله چه دهیواد ایالتی برخی د جغرافیای ارزښت له مخی دخپلی مطالعی لاندی نیسونو پدغه وخت کښی دهرات د لرغونی ولایت ښکلی څیره زموږ ستر گوته دریوری اوزموږ پاملر نه خپل تاریخی عظمت ته را اړوی دغه سیمه برسیره پردی چه دگران هیواد افغانستان یوه ښکلی په موسمی لحاظ یوه سمسوره او ښکلی سیمه ده اودهر ډول فعالیتونو لپاره مساعد شرایط لری پخپلی غیر کښی ډیر داسی نامتو اویاد ښخصیتونه روزلی اورالوی کړی چه افغانی ټولنی ته بی دقدرور علمی خدمتونه سرته رسولی .

جمهوری دولت چه دخپلو نورو اجتماعی او بنیادی فعالیتونو په لړ کښی دپوهنی پراختیا اودعلمی شخصیتونو د رناوی ته هم خپله خاصه اوزیاته توجه را گرځوولی نوسر کال د همدغو جمهوری هدفونو په لړ کښی دخواجه عبدالله انصاری چه دهیواد یونامتو عارف اودهرات یوستر پیر یادیری د شخصیت دلما ښځنی په خاطر په کابل کښی یولوی عرفانی محفل جوړ شو چه دهیواد دپوهانو اونظر دځاوندانونه علاوه دبانديوهیواد ونویوشیمیر مشهورو پوهانو گډون کړی ؤ .

داچه هرات ددغه ستر شخصیت دزیږیدنی اوزونی اصلی ټاټوبی دی نو بی ځایه به نه وی چه گرانو لوستونکو ته د هرات په هکله ښځنی

موضوعات راټول او وړاندی کړم .
دهرات جغرافیایی موقعیت :-

دهرات ښار دبحرنه لوړوالی ۲۷۰۰ متره دی چه دموقعیت له نظره په ۳۴ درجو او ۳۰ دقیقو او ۳۱ ثانیوشمالی عرض البلد ۲۹ درجو ۲۱ دقیقو ختیځ طول البلد کښی پروت دی چه دهیواد له لویدیځ برخوله حملی نه دی چه دکابل نه دکندهار په امتداد ۱۰۴۲ کیلومتره اوږدوالی لری دغه سرک یوخاص تجارتي او ترانزیتی ارزښت لری چه زیات تجارتي مالونه د همدغی لاری نه دهیواد نه بهر او دننه هیوادته راوړل اووړل کیږی .

کله چه داورگاډی لویه لاره جوړه شی نو ددغه تاریخی ښار دزړه نه تیریږی چه په دی سره به ددغه ښار په گڼه گونه نور زیاتوالی هم راشی او جغرافیایی اوتاریخی ارزښت به ښی لاپسی زیات شی چه جمهوری دولت دغه هیلوته دتحقق ورکولو په خاطر زیات عمرانی او مواصلاتی پلانونه او پروگرامونه دلاس لاندی نیولی دی .

دهرات غلور خواوی د بادغیس په گهون چه اوس د وروستنیو ویش له مخی یی دیوځانگړی ولایت بڼه غوره کړی په دی ډول دی .

دختیځ نه تر لویدیځ پوری پداسی حال کښی چه دذوالفقار خولی وروستنی برخه ده (۳۴۰ کیلومتره) دشمال نه جنوب ته دنظرخان دکلاتی پوری ۲۰ کیلومتره محاط دی په تخمین

څرنگه چه داردو د مجلی ښاغلی لوستونکی پوهیری چه گران افغانستان د تاریخ په اوږدو کښی په مختلفو نومونو یادشوی دغه هیواد یوله اسلامی اولرغونو هیوادونوله جملی نه شمیرل کیږی دهغه تاریخی او جغرافیایوی موقعیت له مخی چه ورپه برخه شوی دآسیازره بلل شویدی دغه لرغونی هیو د دخپلو هسکو غرونو په لمنو کښی دطبیعی اوموسمی ښکلاونه ډکی سیمی او برخی لری چه نه یواځی د هیوادوالو دذوقونواوهوسونوروزنه اواپالنه کوی بلکهد بهرنیوهیوادونو د سیلانیانو پاملر نه ددغی لرغونی هیواد ښکلا اوزرهورونکو منظرو او نندار وهم خپلی خواته را اړولی ده همدا سبب دی چه دکال په اوږدو

شابی غلور دروازی
درلوری چه د هغوله
جملی نه د کشک
دروازه اوس هم
پخپل پخوانی نامه
دخلکوژبی په سرده .

همدغه راز د بلخ
لار د شمالی دروازی،
د نیشاپور لار د لویدیخی
دروازی د سیستان لار
د جنوبی دروازی په
نومونو یادیدلی چه د
دغو دروازو نه
یواغنی شمالی دروازه
داوسپنی نه جوړه شوی
وه او نوری دروازی
لرگی نه جوړی شوی
وی د امیر مانی یوه
کیلومتر لری د لویدیخ
خواته پرته وه چه
د خراسان آبا د په
نامه یا دیده د دغه
بیارباندنی برخی تولی
احاطه شوی وه .

په (۲۶۴ - ۲۶۵)
اصطخری او په
(۳۱۶ - ۳۱۷) د حوفل
زوی د هرات په هکله
خپله نظریه په دی ډول
غرگنده کړیده :

اداری لاندی راغی .

د لسمی پیری د جغرافیایی پوهان نظریه لری
چه د غورولایت یواغنی ولایت وو چه
د هری خواغچه داسلامی مالکوله خوا
احاطه شوی وو مگر دوی کافران وو
لکه چه په (۲۷۵) کبئی اصطخری دغه
مطلب ته د اشاری په ترخ کبئی ویلی دی
چه د غور خلک د سامانیا نو په وخت کبئی
یواغی په ظاهری توگه بخا نونه مسلمانان
بنودل .

(پاته په ۸۱ مخ کی)

ډول ۱۴۲۸۰۰ کیلومتر مربع پراخ
والی لری د وروستی احصای په قول
د دغه ولایت د نفوسو شمیر ۲۹۶۱۹۲
وگړو ته رسیږی .

د هرات د تاریخ لرغونتوب :

مخنی غیرونکی پدی عقیده او
مفکوره دی چه د هرات د بشار بنسټ
ایښودونکی مقدونی اسکندر دی لکه
چه دیونان مخینو تاریخ پوهانو
پخپلو روایاتی غرگندو نو کبئی
د (آریاموید) په ولایت کبئی
د اسکندریه د بشار بنسټ دایښودلو
خواته اشاره کړی . (بطلموس هم د
آریامتروپولیس *Ariametropolis*
د عنوان لاندی ددی د بشار لرغونتوب
او جغرافیایی ارزښت ته گوته نیولی .
او دغه بشاری د (آرتاکوان)
د پخوانی بومی د پایتخت په نامه یاد
کړی همدا سبب دی چه داراتاکوان
د بشار اصلی محای د غیرونکو د مطالعی
او غیر نسی وړ موضوع گرځیدلی
د (توماشک) په عقیده دار تاکوان
بشار د هرات په ارگ کبئی پروت دی
چه وروسته بیا (۱۳ - ۱۴ پیری) کبئی
د کرت کورنسی په وخت کبئی
د اختیارالدین په نامه ونومول شو .

په دغه لړ کبئی مخینی غیرونکی
او تاریخ پوهان پدی عقیده دی چه
هرات د (طهورت د هوشنگ د خوی)
د دوری پوری اړه پیدا کوی یوه ډله
نوری پدی نظریه دی چه د هرات نوم
ضحاک د لور د نامه نه اخستل شویدی .

سره له دی چه د سامانیا نو په وخت
کبئی دغه بشار د ترانزیتی او تجارتی
لارونه لری پروت نه وو خود هریرود
د سیند د موجودیت له امله بی زیاتی
مسور تیاوی په برخی وی او د خراسان
چه د افغانستان پخوانی نوم دی د مشهورو
او مسورو ولایتونو او برخونه شمیرل
کیده چه دغه جغرافیایی حیثیت او
اهمیت تر اوسه هم خوندی ساتلی دی .
هرات د راکړی وړ کړی په ډگر کبئی
په بخاند تاریخ لری د هرات پخوانی

جامع جومات د بشار په منځ ، بندی خانه
د بشار په لویدیخه برخه کبئی او هتپی
دروازو ته نږدی او د جامع جومات
خوا او شا کبئی پراته وو د هرات خلک
دین وروسته او اسلام پالونکی دی
اوله کومی ورغی راهیسی چه د هرات
خلک د اسلام په دین مشرف شوی تر اوسه
دهغی په کلکه پیروی کوی .

هرات د تاریخ په اوږدو کبئی
ډول ډول حالات لیدلی د جغرافیایی
موقعیت په لحاظ د خراسان د نورو
ولایاتونه مخکبئی د غور د مشرانو تر

دلبنان نظامی حالات ...

(بقیه صفحه ۲۰)

هغه وخت چه د فلسطین سرتیرو اونورو عربی ډلو له خوا دغه توروته په سوریه باندي ولگول شول داسرائیلو خارجه وزیر په یوی وینا کی وویل چه مونږ به هڅه وکړو چه د عربی نیول شوی سیمو څخه ډیر ارضی امتیازات عربی هیوادوته ورکړو پدی شرط چه حقیقی سوله په منځنی ختیځ کی منځ ته راشی او مونږ ددی هدف د سرته رسولو لپاره چمتو یو چه د عربی هیوادوسره خبری اتری وکړو داسرائیلو د حکومت دخارجه وزیردغه وینا پداسی حال کی وشوه چه په ټولو عربی هیوادو کی تشنج خپل لوړو مرحلوته رسیدلی او د عربی هیوادو خارجه وزیران چه د فلسطین دخپلواکی د موسسی د مشر دیا سرعرفات دغوښتنی په اساس دسوریه دنظامی مداخلی په هکله په قاهری کی یو فیصله لیک د لبنان دکورنیوشخړو او دسوریه دحکومت دعسکردوتلو په هکله دلبنان نه تصویب کړیوه داچل هم ولیدل شو چه د اسرائیلو دحکومت خارجه وزیر بیاهم یو نمایشی حرکت اجرا کړ چه ترڅو پدی توگه ډیر یوالوته وښی چه داسرائیلو حکومت په منځنی ختیځ کی سوله غواړی مگر څرنگه چه ډیر یوال او مخصوصاً عربی هیوادونه د اسرائیلو د حکومت په چال اوچلند ښه پوهیږی عربی هیوادو داسرائیلو ددغه رنگه پیشنهاد له امله بی تفاوته پاتی شول او هغه ته بی هیڅ اهمیت ورنکړ او ددی په لځای عربی هیوادونه دی ټکی ته متوجه شول چه سمدلایسه د سوریه دنظامی مداخلی څخه هغه ناوړه اثرات چه عربی ډیرې تهدیده وی له مینځه یوسی.

دوهم په مصر کی : دمصر مطبوعاتو دسوریو نظامی مداخله په لبنان کی سخته وغندله او دمصر د حکومت اعتراض دنورو عربی هیوادو څخه ډیر سخت وه اودمصر زرهارو ووتنو په پراخو لاس پوری کړ او په قاهره کی بی دسوریه د سفارت شاوخوا ووی محاصره کړی د مصر حکومت هم د سوریه سفارت په دغه لځای کی وتاړه او دسوریه دحکومت د ډیپلوماتان بی دخپلی خاورو څخه وایستل اوهم بی خپل مخصوص استلځی دسوریه نه را وغوښت همدارنگه دمصر حکومت د عربی هیوادو د خارجه وزیرانو د فیصله لیک په باب چه د مصر دحکومت څخه بی غوښته چه خپل وسله وال فوځ د نورو عربی هیوادو دسولی په قواووکی لبنان ته واستوی معذرت وغوښت اودی مطلب ته بی گوته و نیوله تراوسه پوری چه دمصر لځینی سیمی داسرائیلو تر تسلط لاندی دی دمصر حکومت دانشی منلی چه خپلی وسله والی قواوو لبنان ته واستوی. اوس، اوس داسی هلی، لځلی دسعودی عربستان او کویټه له خوا روانی دی چه مقصد بی دمصر او سوریه دحکومتو

داختلافو د مینځه وړل دی. دسوریه اومصر روابط دغو میاشتورا هیسی دسینا دموقتی موافقت لیک په اثر څر په شوی اوددواړو هیوادوپه منځ کی هغه وخت لاپسی اختلافات زیات شول چه دسوریه حکومت په لبنان کی نظامی مداخله وکړه څرنگه چه اټکل کبیری دسوریه اومصر دهیوادو مشران به دچنگا ش دمیاشتی په اولوورځو کی په سعودی عربستان کی به سره وگوری او که ددغو دوو مشرانو خبری اتری بریالی سرته ورسبیری او دمصر اوسوریه روابط بیاسره نژدی شی د فلسطین دخپلواکی اودلبنان دسوسیالستانو لپاره به بی یو لځل بیاستونزی زیاتی شی لځکه په اوسنیو شرایطو کی د فلسطین سرتیرو په نزدکی دسوریه دحکومت چال چلند غیر معقول پریښی اوحتی دلبنان سوسیالستان او فلسطینی سرتیری داشکایت کوی چه دسوریه حکومت غواړی چه په لبنان کی زسونږ نهضتونه خفه کاندی اودسوریه حکومت خپل نظامی قدرت دلبنان په زیاتری خاوری باندي دتل لپاره وساتی.

همدارنگه دسوریه دنظامی مداخلی په هکلی نور عربی هیوادونه مخصوصاً عراق، لبنان، الجزایر اوسودان سخت انتقادونه په جلا جلا توگه دسوریه پر حکومت وکړل حتی د عراق حکومت احتظار ورکړ که دسوریه مداخله وسعت پیدا کړی دعراق عسکر به دپته اړشی چه د فلسطینی سرتیرو دملاتړ لپاره لبنان ته واستول شی د عراق حکومت چه واروار بی په لبنان کی دسوریه نظامی مداخله غندلی پدی وروستیو وختو کی بی خپله یوه ډله وسله والی قواوو دسوریه دختیزی پولوته نژدی لیرالی دی په هغه خبر کی چه پدغه مناسبت دعراق درادیو له خوا خپور شو پکی ویل شوی چه د عراق حکومت پدغه بحرانی وخت کی د عربی ملت په وړاندی تاریخی مسئولیت لری. همدارنگه دسوریه حکومت هم خپل یوزیات شمیر عسکر د جولان دلورو څو کو څخه راغوښتی دی دا حقیقت تراوسه پوری معلوم شوی ندی چه دسوریه دحکومت هدف ددی کار څخه څه شی دی.

دسوریه دنظامی مداخلی څخه وروسته دلیبیا صدراعظم عبدالسلام جالود بیروت ته سفرو کړ اود بیروت په هوایی ډگر کی دسختو جگړو له امله یوشپه بی پدغه لځا کیښی دسختو ډزو په منځ کی تیره کړه لځکه دسختو جگړو له امله چه د بیروت د هوایی ډگر په شا اوخوا کی روانو دلیبیا صدراعظم ونشو کولای چه خپل لځان کوم مضمونون لځایته ورسوی. وروسته له یوشپه څخه دلیبیا صدراعظم پدی بریالی شو چه خپلی خبری اتری دلبنان دمتخاصمو ډلوسره شروع کړی او پدی هکله بی داسی وویل! «چه مونږ دلبنان دکورنیو جگړو

دپای ته رسوله لپاره راغلی یواو هیله لرم چه پدغه کار کی بریالی شو. دلپیا صدر اعظم دخپلو لومړیو خبرواترو په ترڅ کی دسوریې دحکومت داستاخمیو سره په تماس کی شو او دسوریې دحکومت له خوانه هم حسن نیت ونبودل او خپل غوغالیرتبه مامورین یی وټاکل ترڅو دلپیا دصدراعظم سره مقدماتی خبری اتری دلبنان دکورینو شخړو او جگړو دپای ته رسولو لپاره سرته ورسوی .

همدارنگه دلپیا صدر اعظم په لېنان کی دنورو ډلوسره هم خبری اتری وکړی او غرنګه چه معلومیری دلپیا صدر اعظم خبری اتری دسوریې دمقاماتو اولبنان دمقاماتو سره ښه پرمختګ وکړ اودازمینه مساعده شوه چه پدی هکله یو موافقت لیک امضاء شی دغه موافقت لیک چه دلپیا دصدراعظم اودسوریې دجمهوررئیس له خوا په دمشق کی امضاء شو دسوریې حکومت دیته چمتو شوی دی چه خپلی وسله والی قواووی دلبنان دستراتیژیکو سیمو څخه وباسی او په محای یی دعربی نړی دسولی فوځ پدغو محایو که به محای په محای شی پدی موافقت لیک دغو ټکو ته محای ورکړ شوی لومړی: دسوریې عسکر به دبیروت دلبنان تمر - سیدون طاهر او طرابلس څخه ووځی اولبنان په سرکزی سیمو کی به محای په محای شی. دلبنان زیاتره فوځ چه اوس په طرابلس کی دی دعربی فوځ په راتلو سره به دسوریې پولوته نژدی په شپږ کیلومتری کی راستانه شی. دسوریې عسکر به ترهغه وخته پوری پدغو سیمو کی پاتی شی چه دلبنان کورنیو جگړی پایته ورسیری به او ایاس سرکیس دلبنان منتخب جمهور رئیس پدغه هیواد کی دچارو واگی په لاس کی ونیسی .

هغه وخت چه دغه حالت په لېنان کی منځ ته راغی دسوریې ټولی وسله وال فوځ به دلبنان دخاوری څه بهرشی اوعربی فوځ چه په هغه کی دسوریې عسکر هم شامل دی دیوی مودی اپاره به په لېنان کی پاتی شی په عربی فوځ کی دلپیا، الجزائر، سعودی عربستان سوری، سودان او کویت عسکر شامل دی دعراق اومصر دعسکرو شاملیدل پدغه فوځ کی دسوریې دحکومت له خوا ردشول بیا هم تراوسه پوری عربی نړی پدی نده بریالی شوی چه خپل ټول وسله وال فوځ لېنان ته واستوی اوددغه کار دعملی کیدوله پاره یولی ستونزی شته چه دنظامی کتونکو په حواله شاید ژر دغه ستونزی له مینځه لاړی شی اودازمینه مساعده شی چه دعربی نړی دسولی فوځ خپل کار په لېنان کی شروع کړی. دعربی نړی دسولی فوځ لومړی وظیفه به په لېنان کی داوی چه دمتخاصمو ډلو ترمنځ بیا جگړه پښه نشی اوهم دمتخاصمو

ډلو دپاره دازمینه میسره کړی چه خپلی ستونزی په مسالمت آمیزه توګه حل وفصل کاندی غرنګه چه ویل شوی دعربی نړی فوځ په لېنان کی داوظیفه هم په غاړه لری چه دلبنان ارضی تمامیت وساتی او هغه عناصر پری نږدی چه غواړی لېنان په دوی بر خو وویسی .

دعربی نړی دسولی فوځ لیرل لېنان ته چه ددغو هیوادو دباندنیو وزیرانو دااضطراری غونډی نه وروسته تصویب شوه د فلسطین دخپلواکی دمو سوسی دمشر یاسر عرفات دغو ښتنی په اثر تحقق ومونداو دلبنان مسلمانانو هم ددغه کار څخه پوره ملاتړ کوی مگر دلبنان فلانژستان اولبنان جمهور رئیس سلیمان فرانجیه تراوسه پوری دعربی نړی دسولی فوځ موجودیت په لېنان کی ندی منلی دلبنان جمهور رئیس په یوی اعلامی کی خبرداری ورکړی دهغه لخواه چه دعربی هیوادو دخارجو وزیرانو په غونډو کی دلبنان استاخمی گډون نه وه کړی نو پدی توګه مونږ نشو کولای چه دعربی نړی دسولی فوځ دموجودیت سره په لېنان کی موافقه وکړو که دلبنان فلانژستان او جمهور رئیس سلیمان فرانجیه دعربی نړی دسولی فوځ سره مخالفت وکړی شاید دلبنان اوسنی کورنی جگړی لاپسی لمانته خطر ناک عواقب ولری. لڅکه په هغه صورت کی به داوړ بندنه تیری وشی اویو ځل بیا به جگړه په ټول شدت سره په لېنان کی شروع شی دبلې خوانه دلبنان صدر اعظم رشید کرامی خپل ملاتړ دعربی نړی دسولی فوځ دموجودیت نه په لېنان کی ملاتړ کړی اوزیاته کړی ده چه عربی ټولنی دلبنان حکومت ته خبرور کړی وه چه خپل استاخمی قاهری ته واستوی مگر دسختو جگړو او تخنیکو عوارضو له کبله مونږو نشو کړای چه دعربی ټولنی په بلنه لیک بانندی خبرشو .

په هغه وخت کی چه دعربی ټولنی خارجه وزیرانو په قاهره کی غونډی کړی وه په لېنان کی سختی جگړی روانی وی اودسوریې عسکر په وار وار خپل بریدونه د فلسطین سرتیرو اولبنان په سوسیالستانو سخت کړی وه اومسیحیانو دوه کلابند شوی کلی یی دمحاصری څخه خلاص کړل خو په لنډه توګه دلپیا صدر اعظم چه دمنځګړی یتوب لپاره بیروت ته راغی په خپل ماموریت کی تر یوه حده پوری بریالی شواو په لېنان کی یی د سوسیالستانو فلسطینی سرتیرو او دسوریې ترمنځ اور بند تیڼګ کړ همدارنگه دلپیا صدر اعظم پدی بریالی شو چه دمتخاصمو ډلو ترمنځ تشنج او کړکیچ کم کړی سره لدی چه دعربی نړی دسولی فوځ اولپیا صدر اعظم اود عربی ټولنی دمهم مشی هلی لخلی تراوسه پوری په لېنان کی بریالی ښکاری بیا هم دلبنان فلانژستان دیته چمتوندی چه

په اوسنیو شرایطو کی سولی ته غاړه کیږدی او د تعجب خبره داده هغه وخت چه دسوری د حکومت فوځ لبنان ته ننوت د لبنان فلانژیستانو هیڅ رنگه مخالفت ونکړ اما اوس چه ابتکار د عربی نړی دسولی فوځ په لاس کی نیولی د لبنان فلانژیستان خپل مخالفت د عربی نړی دسولی د فوځ سره ښکاره کړی دی .

دبلی خوانه هغه وخت چه په لبنان کی اور بند وروسته دسوری د مداخلی څخه تینگ شو او متخاصمو ډلو هم سره رانژدی شوی وه چه یو سوله ایز کنفرانس د لیبیا د صدر اعظم په منځگړی یتوب سره جوړ کړی په لبنان کی د افراطی ډلو له خوا د امریکی سفیر او اقتصادی مشاور و وژل شو دا پیشه هغه وخت منځ ته راغله چه د امریکی سفیر غوښته چه دخبرواترو له کبله دخپل استوگن ځی څخه د الیاس سرکیس د لبنان د منتخب جمهور رئیس د کتلو لپاره وتلی و دهغه کسان چه دغه تراژیدی یی منځ ته را وستله د فلسطینی سرتیرو او د لبنان دوسیالستانوله خوا نیول شوی او وروسته بیا د عربی نړی دسولی فوځ ته چه نوی لبنان ته راغلی وسپارل شول پدی برخه کی دیوی اعلامی په ترڅ د فلسطیتانو او د لبنان دوسیالستانوله خوا اعلام وشو که څه هم مونږ ددغی پېښی غوښته نیولی مگر داسی پر پېښی چه پدغه توطئه کی نور کسان هم لاس ولری .

وروسته ددغی پېښی نه د امریکی حکومت په یوی اعلامیه کی وویل چه د امریکی د سفیر د وژل کیدو سره سره به بیا هم مونږ هڅه وکړو چه د لبنان په هکله خپل مسؤولیتونه ایفاء کړو او ژر به د امریکی بل سفیر په لبنان کی وټاکل شی او دغه پېښه به هیڅ وخت مونږ دخپلو همدغو څخه د لبنان په هکله وانړوی . وروسته لدی چه د امریکی د ملی امنیت شوری خپله غونډه د امریکی د سفیر د وژل کیدو لپاره جوړه کړه دا پریکړه یی وکړه چه خپل ټول اتباع چه غواړی د لبنان نه ووځی خارج ته ستانه کړی او د امریکی د حکومت یوی منبع وویل که روان حالات ایجاب وکړی گوندی د امریکایی اتباعو د وتو دپاره به خپل وسله وال فوځ لبنان ته واستوی . مگر څرنگه چه وروسته ولیدل شول بی له کومی پېښی څخه غوښته د امریکی سفارت مامورین نور ټول امریکائیان د بیروت نه دمشق ته په واگونو کی نقل شول او دهغه ځایه امریکی ته ستانه شول همدارنگه د بریتانیی حکومت د غربی هیوادو اتباعو ته چه غوښتل یی د لبنان څخه ووځی لازم ترتیبات و نیول او دغه کاری سر ته ورساوه .

د غربی اتباعو وتل د لبنان څخه دا حقیقت ښکاره کوی چه د لبنان نظامی حالت ډیر بحرانی دی ځکه سیاسی قتلونه یو په بل پسې په لبنان کی شروع شوی او دبلی خوانه هره ورځ چه تیریری د لبنان فلانژیستان خپل دریځ د لبنان دکورنیو شخړو دحل په هکله کلکه وی او په اوسنیو شرایطو کی ډیر مشکله ده چه د لبنان د نظامی حالاتو په هکله څه وویل شی دروانو حالاتو څخه داسی پر پېښی چه په لبنان کی متخاصمی ډلی په خپلو منځو کی ډیر عمیق اختلافونه لری او ترڅو چه دغه اختلافونه په مسالمت آمیزه توگه حل و فصل نشی په لبنان کی به کورنی جگړی هم پای ته ونه رسیږی .

د فرانسوی حکومت د همدی اصل په نظر کی نیولو سره پېشنهاد کړیدی چه باید ژر تر ژره دی د لبنان د اوسنیو جگړو د پای ته رسولو لپاره په پاریس کی یو گردی میز جوړ شی چه په هغه کی دی د لبنان د ټولو مختلفو اړخو مشران کلهون ولری د فرانسوی جمهور رئیس والری ژسکار دستن خپل دغه پېشنهاد هغه وخت وکړ چه دسوری جمهور رئیس حافظ الاسد پاریس ته رسمی مسافرت کړیو دسوری جمهور رئیس هم ددغه پېشنهاد ملاتړ کړی اوزیاته کړیده چون پدغه کنفرانس کی د لبنان دراتلونکی سر نوشت په هکله خبری اتری کیږی . باید د فلسطینی دخپلواکی د موسسی استاخی پدغه کنفرانس کی کلهون ونکړی ځکه ددوی گهون پدغه گردی میز کی یوزیاتی کار دی .

ددی لیکنی په پای کی دوسره وپلای شو که د لبنان اوسنیو جگړو ته پای ورنکړشی شاید خطر ناکه عواقب منځ ته راشی ځکه د لبنان د جگړو د سختیدو په صورت کی اویره موجوده ده چه د اسرائیلو حکومت به هم په لبنان کی نظامی مداخله وکړی . ځکه د اسرائیلو صدراعظم اسحق رابین غوواړی ویلی وی چه مونږ په دقت سره د لبنان اوسنی روان نظامی حالت په هر اړخیزه توگه څېړو او مونږ ښه پدی حقیقت پوهیږو چه په لبنان کی نوی بدلونونه څرنگه عواقب زمونږ دپاره منځ ته راوړی را بین زیاته کړی چه اسرائیل نشی کولای چه د لبنان په پېښو بانندی سترگی پټی کړی . مونږ پدی حقیقت هم پوهیږو هغه وخت چه د لبنان حاکمیت له مینځه لاړشی څرنگه خطر ونه به مونږ ته پیش شی . خو په لنډه توگه د اسرائیلو حکومت په اوسنیو شرایطو کی د فلسطین خلک د لبنان په کورنیو جگړو کی مشغوله کړی ترڅو په خپله وکولایشی په آرامی سره ژوند وکړی او خپلو تیری ته دوام ورکړی .

تجلیل روز بین المللی محیط در کلوپ عسکری

فیصله نموده است که بعد ازین ۵ جون را بنام روز جهانی محیطی یاد نموده و از ممالک عضو خواهش بعمل آورده است که این روز را در سراسر کشور های خویش تجلیل نمایند. به پیروی ازین اقدام نظام مترقی جمهوریت افغانستان که یکی از اعضای باثبات موسسه ملل متحد بوده و از تمام مواد منشور موسسه ملل متحد پیروی میکند برای اولین بار برای تجلیل این روز اقدامات لازمه بعمل آورده است و خدمات صحیه اردو که از نگاه طبابت معالجوی ووقایوی و محیطی در بسا موارد دوش بدوش باوزارت جلیله صحیه دولت جمهوری مساعی مشترکه اجرا مینماید افتخار مینماید که این

بشر و انکشاف تکنالوژی مسایلی را بوجود آورده که از نگاه تغذی، روحی و جسمی بشر را ناراحت ساخته و بالای زندگی آنها تأثیر ناگواری وارد میسازد که البته این تأثیر محدود نمانده بلکه بالای جنراسیون های بعدی نیز تأثیرات تخریب کننده از خود باقی مینمایند.

آمر خدمات صحیه اردو متذکر گردید برای اینکه انسانها از تأثیر سوء این عوامل محیطی آگاهی داشته و بصورت دسته جمعی مجادله نموده تا خود و نسل های آینده را بصورت نسبی مصؤون نگهداشته سلامتی جسمی و روحی شان را پیش بینی کرده باشند سازمان صحی جهان

روز بین المللی محیط بتاریخ ۱۵ جوزا در کلوپ عسکری بعد از تلاوت چند آیه قرآن کریم از طرف آمریت خدمات صحیه اردو ضمن مراسم خاصی تجلیل گردید و در این مراسم عده از صاحب منصبان ارشد اردوی جمهوری و منسوبین خدمات صحیه اردو اشتراک ورزیده بودند.

بعد از آنکه سرود ملی نواخته شد دگروال دوکتور نور محمد آمر خدمات صحیه اردو ضمن بیانیه اظهار داشت « سازمان صحی جهان همیشه متوجه پراپلم های است که از نگاه اقتصادی اجتماعی و عوامل محیطی صحت و سلامت کتله های بشری را تحت تأثیر قرار میدهد. با ازدیاد روز افزون نفوس

چنینکه آمر خدمات صحی اردو بیانیه خویش را اهراد مینماید

روز محیطی بین‌المللی را به نمایندگی اردوی جمهوری افغان بر گزار و تجلیل مینماید بنا بر آن مابیه این اصل زیاد متوجه هستیم که انسانها چون بوجود آمده اند باید زندگی کنند و مهمتر از همه زندگی باصحت و سلامت داشته باشند چه صحت و سلامت انسان در تحقق بخشیدن اهداف بشری رول فعال و مثبت دارد .

دگروال نور محمد آمر خدمات صحیه اردو بعد از ارائه یک سلسله مطالب ارزنده در باره روز بین - المللی محیطی و ورزش آن در حیات اجتماعی به بیانیه خویش چنین ادامه داد : دولت جمهوری افغانستان به پیروی از اهداف مترقی و بشر دوستانه رهبر انقلاب برای اجرای خدمات صحی به مردم نیازمند وطن عزیز گامهای متین و متکاملی برداشته و تمام مؤسسات صحی کشور و جیه خود میداند که در ساحه های خدمات عمومی صحی تشریک مساعی جدی و صمیمانه نمایند. خدمات صحی اردو با درک این مسؤولیت سعی و کوشش می ورزد تا به همکاری پرسونل طبی برای ایفای خدمات بیشتر صحی به منسوبین اردوی جمهوری افغانستان و فامیل شان در

دو کتور در مل در حال ایراد بیانیه

عملی ساختن پلانهای اصلاحی و انکشاف خدمات صحی به موفقیت های نایل شود که در آینده نتایج آن عملاً به اثبات برسد .

آمر خدمات صحیه اردو بیانیه خویش را به صحت و سلامت مردم افغانستان و نجات آنها از تأثیر سوء این عوامل محیطی در پر تو پروگرام های صحی دولت جمهوری به شعار

پاینده باد جمهوریت و زنده باد افغانستان خاتمه دادند . همچنان درین مراسم یکعده دو کتوران اردوی جمهوری مقاله های تحت عنوان های گازات و تأثیر آن بالای محیط و وسایل تخنیک کی میاوی و تأثیر آن بالای آلوده شدن محیط و عوامل برجسته آلوده شدن محیط ایراد گردید که نهایت دلچسپ و آموزنده بود .

افتتاح داود و رگتون

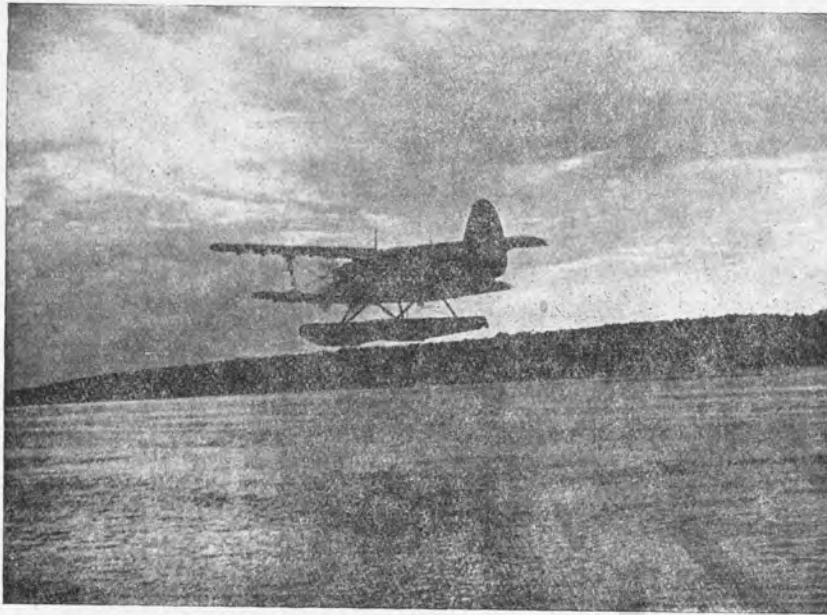
(بقیه صفحه ۱۱۰)

در این مراسم نمایشات جالب و انترکت های آموزنده توسط هنرمندان ورزیده و معروف استاد رفیق صادق و بناغلی داود فارانی ، محترمه حبیبه عسکر ، محترمه پروین هوسا ، بناغلی عزیزالله هدف ، بناغلی اکبر روشن و بناغلی سرور انوری و بناغلی امین . تمثیل گردید که زیاد مورد توجه قرار گرفت همچنان نمایشاتی که توسط مشمولین کودکستان صورت گرفت سرشار از ذوق و قریحه عالی بود که بی اندازه دلچسپ و مورد پسند حضار واقع گردید نمایشات با کف زدنهای ممتد مدعوین بدرقه

میگردید و پس از ختم این مراسم بناغلی لوی در ستیز و مدعوین به محل کودکستان تشریف برده و ضمن مراسم خاص نوار کودکستان را قطع نموده و بمشاهده اطاقهای تدریس و خواب و سالون غذا خوری و اطاقهای بازی و غیره پرداختند که با ذوق و سلیقه فراوانی ترتیب و تنظیم شده بود و نماینده زحمات و مساعی کامل شخص قوماندان قوای ؛ زرهدار و همکاران آن قوماندانی بشمار میرفت در ختم این مشاهدات بناغلی رسولی لوی در ستیز ضمن قدردانی از زحمات و کوشش های قوماندان قوای ؛ زرهدار و منسوبین آن قوماندانی تاسیس این کودکستان و غارندوی را با ایشان تبریک گفته

و با اعطای یکمقدار پول طور بخشش و تهیه وسایل کانتین کودکستان و تدارک یخچال و پول لازمه برای کانتین و همچنان و عده هر گونه همکاری و ابراز امتنان و خورسندی از شخص قوماندان قوای ؛ زرهدار بیاناتی ایراد و هدایات لازمه را اعطا فرمودند .

مدعوین از مکتبی که در قوماندانی قوای ؛ زرهدار اعمار و افتتاح گردیده بود نیز دیدن نموده و مجدداً به سالون جمهوریت در قوماندانی قوای ؛ زرهدار معاودت نموده و شیدن کسرت های دلنواز بناغلی ظاهر هویدا هنرمند محبوب و صرف عصریه پرداختند و محفل با مسرت و خاطرات پر شور پایان رسید .

یک فروند هوا پیمای تحقیقاتی در حالیکه غرض مطالعات جیولوژیکی ساحل را ترک میگوید

آنتونوف بزرگترین سازنده انواع طیارات حربی و غیر حربی

بر من تاثیر عمیق وارد کرد از آنشب تا امروز آنرا بیاد دارم پدرم بحیث یک انجینیر ساختمانی فکر میکرد که مردم اساساً باید شغل های بنیانی را اختیار نمایندوی در طول زندگی اش راه ها ، شفاخانه و غیره عمرانات را بوجود آورده بود در یکی از سفرها به پلی برخوردارم که پدرم آنرا در شروع قرن موجوده حین تهاجم ترک ها ساخته شده بود هنوز هم هزار سال دیگر پا برجا خواهد بود. از اینرو پدرم میخواست که بصورت عمومی چنین پیشه (اساس نهادی) را دوست داشته باشم .

فقط مادر کلانم مرا درک کرده و همه چیز را فهمید بمن مودل ایروپلن را با موتورهای مختلفه بخشیده و خیلی خوش داشتم که آنرا بهوارها کنم و بعداً از روی آن خودم مودل های دیگر را بسازم . و آرزو داشتم که پرواز کنم . چارده ساله بودم آرزوی شمول را در مکتب تابستانی داشتم مگر مرا نپذیرفتند و باین نتیجه رسیدم در صورتیکه پرواز دلت می شود پس در چه پرواز میکنی؟ لذا شروع به ساختن پلانیر نمودم بدین ترتیب من یک سازنده شدم .

* * *

سازمان جمعیت پرواز های هوایی در سال ۱۹۲۳ حادثه بزرگی برای جوانان هوا نورد بود یعنی کسانیکه میخواستند

آنتونوف در زمره دانشمندان و سازندگان طیارات ، مقام اول را اشغال نموده در قیادت علمی و انجنیری و ساختمان های هوایی و طیارات افتخارات بزرگ برای شوروی و مفاد زیاد در امور هوانوردی بوجود آورده است طیاراب متنوع از (ان-۱۴) تا بزرگترین طیاره ترانسپورتی آنتیه (ان-۲۲) شهرت جهانی دارد این طیاره از لحاظ مطمئن بودن و اقتصادی و خصوصیات عالی نشست و پرواز آن در اراضی عادی و گل و هوای مرطوب و خراب در امور حیاتی روزمره زیاد استعمال میگردد .

آنتونوف سهم بارزیکه در انواع ساختمان های هوایی و طیارات دارده تاثیر ارزنده که در تاریخ هوانوردی و مخصوصاً در هنگام حرب دوم در ساختن طیارات حربی وارد نموده است و فعلاً این دانشمند معروف ساختن طیاره جدید است که توجه مطبوعات شوروی را بخود جلب نموده بنا از وی خواهش نمودند تا طرز کار و زندگی خود را به همه معرفی سازد. بدین منظور آنتونوف مصاحبه خود را چنین آغاز می کند :

هنوز چار ساله بودم که پسر کا کایم از مسکو بیخانه ما آمد راجع به سرگذشت فانتزی پرواز از طریق لامانش ، را که لویی بلیریو اجرا نموده بود بمن قصه نمود، این قصه

دروازه دخول به آسمان را باز نمایند. در همان سال شعبه
جعبه های پلانیرست بوجود آمد مگر هیچ کسی نبود تا در
این مورد به پلانیرست ها مشوره بدهد ضمناً آثاری راجع
به هوا نوردی وجود نداشت، تمام چیزها باید از روی
حدس و تصور تشکیل می یافت، . . . پس از کجا برای شایعین
این فن الهام شد که باعث تحیر این عصر گردید.

* * *

در سال ۱۹۲۳ از سولوف در مسکو سازمان پرواز های
پیلوتان را بوجود آورد و خواست که برای پروژه کردن
طیارات خفیف امتحان کانکور اخذ نماید.

شرایط امتحان را یکی از دوستانم بمن فرستاد ومن
پروژه برای طیارات خفیف حاضر ساختم. این اولین پروژه
من بوده در آنوقت من حسابات و قوانین ایرو دینامیکی را
نمیدانستم کار من فقط رسم کردن بود، تا ساختن آن،
چیز متحیر کننده بوقوع پیوست، طیاره مرا پذیرفتند و
حتی در جراید آنرا چاپ نمودند بدین ترتیب اولین تفکر
متیقن کننده بوجود آمد و پسانتر بحیث عقیده میگفتم:

هنر و تخنیک با هم ارتباط متقابل دارند.

* * *

در سال ۱۹۲۴ پلانیر مسمی به (کبوتر) مرا برای تحصیل
به لیننگراد کشانیده در ایجا باید همه چیز را از آغاز شروع
می نمودم همه میکوشیدند و مصروف کار بودند و
حتی پلانیر تعلیمی را ساختم. همه با احساسات و عشق و
علاقه کار نموده هیچ یک راجع به مزد، استراحت، و اسباب
راحت فکر نمیکرد.

فقط به خاطر یک آرزو و هوس زندگی میکردیم - بسازیم
که پرواز کنیم.

* * *

امور کشتی سازی از قدیم شروع شده و کنون کشتی های
بسیار معروف و مکمل و حتی اتومی بوجود آمد و کشتی های
بادبان دار بیشتر انکشاف نیافته بجای خود باقی مانده
بدین ترتیب پلانیرها بیشتر توسعه نیافته فقط تا کنون ساخته
شدند و توسط آن پرواز نمودند چیزیکه آرزو است فقط تفوق
یابی در پرواز است.

* * *

بعداز ختم انستیتوت مرا بحیث اداره کننده کلوب پلانیر
سازی مسکو مقرر کردند بعداً از آنجا موظف شدم که در
هوانوردی بزرگ کار کنم.

* * *

در سال ۱۹۴۰ بمن هدایت داده شد که طیاره نوع
«آیست» را بسازم مگر موفق نشدیم که کار فابریکه را ختم
کنیم چون هنوز تجربه کار نداشتیم بدین ترتیب فابریکه
هوانوردی را به اساس پارک تراموی بوجود آوردیم.

* * *

در شروع سال ۱۹۴۱ بمن وظیفه جدید سپرده شد در فابریکه
کاونا بارفقای قدیم کار را سازمان داده و شروع به تولید
طیاره نمودیم حرب شروع شد - باید به محل دیگر نقل مکان
میکردیم - تحت فیر مرمی ها و گلوله باری های متنوع بعد
از سه روز خود را بطور تصادفی در نزدیک یک موتور سوخته
چپه شده رسانیدیم بعد ازین بمن وظیفه سپردند که پلانیر
برای دسانت ها بسازم در اواخر سال ۱۹۴۰ پروژه پلانیر من جایزه
اول را در مسابقه پلانیرهای قوای مسلح هوایی گرفته بود.
در شروع جنگ مستقیماً بمن امر داده شد که قبل از وقت
تعیین شده بطور عاجل تولید آن شروع گردد.

* * *

روزهای مشقت بار جنگ آغاز گردید همه برای دفاع
کشور از دشمنان موظف شدند میهن باید نجات می یافت.

در ماه اکتوبر تخلیه شهر های بزرگ آغاز گردید قسمت
اعظم فابریکه و صنایع به سایریریا انتقال داده شد. دقایق
سخت زندگی آغاز یافت. ماهم به سایریریا آمدیم به تولید
پلانیر A-7 پرداختیم - مردم بدون ماندگی و خستگی همه
مصروف کار بودند فابریکه مخصوص وجود نداشت فابریکه
تولید بیروحتی اطاق های مردم و بازارها و دیپوها و دیگر
ساختمان ها بحیث فابریکه استعمال می گردید در خانه های
مردم اهالی زندگی میکردیم، بالای زمین می خوابیدیم حتی
آنقدر جای ضیق می بود که نمیتوانستیم پاه دراز کنیم تقریباً
در تمام طول حرب A-7 در حرب اشتراک ورزیده به جبهه
و عقب جبهه دشمن پرواز میکرد.

بر علاوه با پارتیزانها تماس مستقیم داشتیم با آنها اسلحه
مواد غذایی میرسانیدیم و زخمیان را به معاینه و اطاق های طبی
نقل میدادیم برای اجرای این کارها پلانیرها از لحاظ که
از وسایل مدافعه ضد هوایی دشمن محفوظ بود خیلی زیاد
مورد استعمال واقع شد. صد ها پلانیر به جبهه فرستادیم و وظیفه
خود را با پارتیزان ها موقتانه اجرا کرد.

در عین حال پارتیزان ها بر علاوه ضرورت که به سلاح
خفیفه داشتند باید آنها را به سلاح قویتر مجهز می ساختیم و
برای اجرای وظایف شان بهترین سلاح تانکهای پنج و شش
تنه بود حسابات نشان داد که برای تانک میتوان بال و دم
ساخت.

بحیث پلانیر مخصوص طیاره و تانک از آن استفاده
نمود.

پیلوت ضمناً تانکیست بوده پرواز از داخل تانک سوق
و اداره می شد.

در سال ۱۹۴۳ در شعبه ساختمانی طیارات شکاری موظف
شدم و توصیه مرد بزرگ آمرخود را همیشه بیاد دارم که
میگفت «باید آنچه را اجرا کرد که لازم است.»

همه کار میکردیم متوجه نبودیم میکوشیدیم هر چه زودتر باید ساخت، اما یک چیز را متوجه شدیم که بدون پلان کار کردن مشکل است.

* * *

بعد از ختم جنگ برای سازمان دادن شعبه ساختمانی طیارات زراعتی مصروف کارشدم با اشتیاق به کار آغاز نمودم میخواستم بعد از دوره حرب ها که خونریزی های زیاد در طی آن صورت گرفت که برای صلح و آرامش و اعمار کارکنم و کار ناچیز خود را بخیر اجتماع وقف نمایم. شب و روز کار میکردیم بعد از چندی طیاره CX-1 و طیاره AH-2 را بوجود آوردیم.

این طیارات برای هر نوع شرایط جوی و اجرای وظایف مختلفه در زراعت، ماهیگیری و اطفائی و نقل مسافری قابلیت استعمال را داشت.

* * *

برای اولین بار بدنه طیارات AH-24 ذریعه ولدنگ و سرش مخصوص لوحه های آن با هم پیوست شد که قبلاً ذریعه پرچی لوحه های بدنه وصل می شدند، اما برای پرچی ملیونها سوراخ بالای بدنه طیاره بوجود آمده که مقاومت آنرا کم می ساخت.

کوچکترین طیاره AH-14 بوده ۷ نفر سرنشین را بهر ساحه کوچک نقل داده میتواندست برای نشست و پرواز آن بطول ۵۰-۶۰ متر زمین هموار بکار بود حتی میتوان از آن در محلات مسکون استفاده کرد.

پرواز بلند سریع، خوب است مگر پرواز باید مطمئن باشد. من معتقدم که در آینده نزدیک طیاره نوع اساسی ترانسپورت نه تنها بین شهرهای بزرگ بلکه بین مراکز منطقه ها، قریه ها، وده ها خواهد بود AH-14 دارای انجن پستوندار بوده کتون میتوان در آن انجن گازوتوربین دار نصب نمود فکر میکنم بزودی در خطوط محلی چنین طیارات بفعالیت افتد این آرزوی ماست که هوانوردی را تا قریه ها برسانیم.

روی ضرورت ما طیاره آنتیه را بوجود آوردیم ضرورت چنین طیاره بزرگ خیلی زیاد است.

حینیکه این طیاره را پروژه میکردم به مشکلات برخوردیم دروازه آن دارای عرض ۴،۴ متر و طول ۱۷ متر بود به چنین بزرگی استاد طیاره بالای زمین و دور خوردن آن به آسانی از نگاه ابرودینامیکی ناممکن بود. تمام شب فکر میکردم چطور این پرابلم را حل نمود. دفعتهاً حل موضوع را در یافتیم از بستر خواب بر خواستم قلم را گرفتم شمه کشف شده خود را رسم نمودم همان بود که مشکلات ابرودینامیکی حل گردید.

بعضی میگویند ساختن طیاره مطلق بی خطر ناممکن بوده و توجه زیاد تر برای برطرف ساختن خطرهای نا بهنگام میندول

گردد. در اینصورت، باید تیپ و تجهیزات و خصوصیات تخنیکی طیاره را تغییر داد و دقت جدی نه تنها سازنده طیاره را جلب نموده بحیث یک وظیفه دولتی در این موضوع دقت میگردد.

* * *

برای معلوم کردن خصوصیت گرمیکی (ضد نفوذ هوا) در بدنه طیاره آزمایش دقیق اجرا گردیده و طیاره در حوض مملو از آب داخل می شود در اینصورت فشار متر ا کمی آب و اوصاف ضد نفوذ هوا معلوم گردد. چنین آزمایش از اثر داخل ساختن هوا در طیاره ناممکن است زیرا هوا به فشار زیاد داخل طیاره شده در صورت تخریب بدنه نه تنها طیاره بلکه تمام لابراتوار شاید از بین برود. حتی وقتی بنام بر عدم بودن حوض آب در طیاره (ان - ۱۰) هوا را غرض آزمایش خصوصیت گرمیکی آن داخل ساختیم حادثه ناهنجار بوقوع پیوست طیاره انفلاق نموده و ۱۱۲ شیشه فابریکد شکست و لابراتوار تخریب شد از اینرو بهتر است که ذریعه آب خصوصیت گرمیکی تجربه شود.

همچنان در بدنه بال هم سرش شده و تمام سیستم قول های معلق وصل و طیاره تحت حمله تجربه میگردد هر دوره تجربه از برخاستن طیاره تا نشستن آن را در بر می گیرد تمام سیستم طیاره بکار افییده و تحت حمله واقع می شود طوری که طیاره AH-24 مورد تجربه واقع شد ۶۶۲ دفعه در حمله اندازی آزمایشی را تحمل توانست. و طیاره اف - ۲ صد هزار مرتبه این دور را قبول نموده مگر کتون تاسف است که بالای مرد کهن تجربه چندین ساله را دوباره آزمایش نمایم.

چیزی که در عصر ما قابل نگرانی است اینست که رول کار فزیکوی روز بروز کم میشود مگر رول دانش و علم روبه تزاید است پس تمام جبران خسنگی ما و تأمین صحت را فقط سپورت و کلتور فزیکوی بوجود آورده میتواند.

اگر مردمان هم عصر ما صبحانه ۱۵ دقیقه سپورت می کنند در اوقات دیگر روز به اطاق که مملو از دود سگرت است نشسته خودشان سگرت دود نموده و هم کار می کنند. در اطاق دود آلود شبانه خواب نموده باز هم همه جوانب او را دود آلوده ساخته تلویزیون می بینند. مگر این شرایط را کلتور فزیکوی گفته نمیتوانیم کلتور فزیکوی ارتباط با دانش و فهم و سازمان دهی دارد.

برای من شخصاً بازی تنس - و کار کردن انرجی زیاد می بخشد و وقتی که از کار دور میشوم مراتس سرگرم می سازد. زیرا از لحاظ تکنیکی، جوانی را بکار ندارد تنس نسبت به شطرنج، خلاقیت بیشتر دارد در شطرنج در روی تخته در چارخانه های آن تصمیم بیک لحظه صورت می گیرد اما در تنس فعالیت زیاد صورت گرفته دقت و سرعت کار خواسته میشود.

معیار جوانی سال نیست بلکه معیار جوانی نیروی روحی است. مردمان خوشبختی وجود دارند. چنین مردم روز بروز زیاد می شود در تمام زندگی جوان ماندن را فقط خصوصیات کار و حوصله تضمین می کند، کسانیکه بکار عادت میگیرند با آنها خلایق و رضایت بخشیده از همانجاست که وی خوشبختی خود را در ثمره و ارزش کار خود میداند بالاخره کار جز شخصیت و کرمی شود.

از من می پرسند چرا من سازنده طیاره هستم ضمناً طر فدار مسایل اقتصاد در پلان گزاری و سوق و اداره درست آن می باشم؟ مطلب اینست که من ثمره کار خود را از نگاه موثر بودن اقتصادی بودن برای امور عام المنفعه میدانم این مساله نه تنها ما بحیث یک سازنده بلکه بحیث فرد متبعه کشور خود و امیدارد که مفاد عامه را در کار خود با آرام.

راجع به مساله اقتصاد باید خیلی جدی بود نتایج کار را طوریکه ما آنرا علمی-تدقیقاتی- تجربوی و غیره میگوئیم در اخیر بالاخره اقتصادی می شود- اقتصاد بالاخره قیادت یک جمعیت را می سازد.

فقط من یک کتاب راجع به اقتصاد بنام (برای همه و برای خود) نوشته ام این کتاب را در طی ده سال جمع آوری نموده و در ظرف سه سال آنرا نوشتم مصروف نوشتن آن در هنگام استراحت و ایام رخصتی ها بودم ماصدها هزار نمونه وسایل مختلفه و ماشین های تجربوی می سازیم همینطور انواع طیارات حتی به سویه عالی که پیشرفت و انکشاف تخنیککی هوا نوردی را نشان میدهد تولید میکنیم ما بر علاوه طیاره را باید بسازیم که بر طیارات موجوده تفوق داشته باشد.

ما مثل مادر دارای اطفال زیاد هستیم - مادر حق ندارد که یکی از اطفال خود را فراموش نماید گر چه به ثمر رسانیدن اطفال خورد دقت و توجه زیاد بکار دارد باز هم راجع به اطفال بزرگ به ثمر رسیده هم بی پروا نباشیم همایش را تربیه باید نمود و آنها را در بین اجتماع مردم داخل ساخت.

بدین ترتیب ما موقفی در برابر سر نوشت طیارات خود هم داریم جدید را می سازیم (پیر سابقه) را به سر حد تکمیل میرسانیم چیزیکه برای اجرای کار نورمال لازم است آن عبارت از سازمان دهی معینه است که در تمام موارد زندگی باید آنرا تنظیم نمود.

حتی چندین سال گذشت میز را با متود کار خویش توافق دادم تمام چیز های ضروری بالای میز و یاروک های فوقانی الماری واقع شده دوسیه و کاغذ همیشه بطرف چپ میز بوده و مرکز مخابره هم بطرف چپ واقع شده مکتوب ها را توسط دیکتوفون دیکته میکنم میز با پلاستیک سفید پوشانیده شده بالای آن با پنسل میتوان رسم کرد.

تخته کلان برای نشان دادن رسم ها قرار داشته و حین ضرورت آن تخته بطرف بالا بلند می شود در سقف قندیل

نیونی آویخته شده است.

* * *

رسم کردن مناظر طبیعی - مصروفیت و شوق دوم من است یا بعباره دیگر استراحت یا منبع الهام، سرشاری روحی مرا تشکیل میدهد.

مناظر طبیعی و رسم ها قواعد و قانون زیاد برای ساختمان های هوائی من خلق نموده است پلانیر بهترین و محبوب ترین شکل سپورت من بوده حتی در وقت سفر آنها را با خود دارم.

* * *

باید من کرکتر داشته باشم تا تمام چیزها را پذیرفته بتوانم کار و فعالیت برایم استراحت بزرگ است مخصوصاً میکوشم فرصت پیدا شود تا برسی بدست گرفته برسم کردن مشغول شوم با چنین ذوق انسان در برابر دنیای بزرگ و وسیع قرار گرفته هیچ چیز باین اندازه برای شما قشنگ و زیبا معلوم نمیشود.

قسمت اعظم کسار ما را این تغیر تشکیل میدهد که زیبایی در تخنیک است که یک قسمت زندگی را بجز از کار می سازد.

من فکر میکنم که این زیبایی در هوا نوردی خیلی احساس می شود هوا نوردی پیوست کمنده تخنیک و زیبایی است از همینجاست از اثر حسابات پرا بلم های تخنیککی حل و فصل گردیده.

خلایق عبارت از کار است اگر میخواهی که جلو باشی آنوقت غیرمکمل بودن دیگر چاره موجود نیست.

از من می پرسند چه وقت به موققت رسیدی؟ و تو به آنچه موفق شدی اینست که سازنده بزرگ طیاره شدی پس در اطاق خود بنشینید و بسازید بخیاالم این کار خیلی مطبوع است تا اندازه لازم می افتد که در اطاق کار خود بنشینیم مگر چیزها اهمیت در کار، مساله مجادله است، مجادله برای ایجاد تخنیک جدید و خیلی ضروری بدون عارضه و جنبه ضعیف و قتیکه انسانها تخنیک جدید را خلق می کنند تخنیک که امروز وجود ندارد فردا وجود خواهد داشت مگر بطور کلی هیچکس گفته نمیتواند چه چهره خواهد داشت از همینجاست که بر خورد مفکوره و نظریات شروع میگردد این برخورد ها هم مفید است از لحاظی که بدون گفتگو های متضاد، هیچگاه پیشرفت بطرف جلو بوجود نخواهد آمد.

ده ها بار وضع طوری واقع شد که تمام چیزها را از سر شروع کردیم ده بار همه را جمع کردیم مجدداً حسابات و شمه ها را ترتیب نمودیم.

انکشاف تخنیک و علم فعلاً بحدی رسیده گاهی سلسله اش هم قطع میشود کسب معلومات ها خیلی حتمی بوده آنرا باید آموخت، حل کرد و برای استفاده آنرا تغیر شکل داد.

(بقیه در صفحه ۸۲)

قوای اسرائیل در ساسا:

شروع از سیزدهم اکتوبر اسرائیلی ها سه تعرض غیر موفق را به خط ساسا اجرا نمودند. بتاريخ ۱۶ و ۱۹ هم سوریائی ها و عراقی ها که توسط یک لوای تانک اردن الحاق گردید دو تعرض را اجرا نمودند که کمتر از یک موفقیت منطقی را دارا شدند. فشار عربها و تعرضات کوچک را بتاريخ ۲۲ اکتوبر که روز آتش بس اولین بوده، دوام نمود اسرائیلی ها به شکل یک سلسله از تپه ها را که بطرفه خط ساسا با شمول تل شامز، تل انثار، تل المال و تل مشارا بوده محافظه نمودند. در اینجا نقطه مهم و حاکم اراضی تل شامز بوده زیرا اسرائیلی ها درین نقطه ۲۰۰ عدد تانک را دارا بودند. سوریائی ها ادعا کردند که از زمره ۲۰۰ عدد تانک اسرائیلی اقلان ۵۰ عدد آنرا از بین برده اند ضمناً معاون قوماندان لوای تانک اسرائیلی را مقتول و انمود ساختند.

در باسداد روز ۲۲، لوای اسرائیلی شروع به بالاشدن در بالای کوه حرمون را نموده و به ساعت ۱۱۰۰ در یک اوپراسیون مشترک طیاره، تانک، توپچی و هلی کوپترها دوباره پوست ترصد از دست رفته را مجدداً اشغال نمودند. شام مذکور در خلال تاریکی تمامی سلسله کوه را که در آن سه موضع سوریائی ها بود بدست آوردند. حرکات زمینی بساعت ۱۸۵۲ یعنی آن آتش بس، متوقف ولی آتشها تا بساعت نیمه شب ادامه نمود. این فعالیتها توسط ۸۲ روز تصادم فعالانه دوام کرد تا اینکه پرسونل صلح ملل متحد بعضی موافقتنامه هارا به شمول پس کشیدن قوای اسرائیل به منطقه تطبیق گذاشت.

اسرائیلی ها که درین وقت شش لوای زره دار و سه لوای پیاده ۱۸ بطری توپ را که قسمت اعظم آن توپ های ۱۵۵ م م بوده در بالای سطح مرتفع جولان داشتند ادعا نمودند که در حدود (۳۵۰۰) سوریائی ها و دیگر عربها را کشته اند. در مقابل اسرائیلی ها ۷۵۰ نفر تلفات داده اند. همچنان ادعای اسرائیلی ها برین بوده که در حدود (۱۵۰۰) تانک سوریه را از بین برده اند که اگر این رقم دارای حقیقت باشد، شاید این تعداد شامل تانکهای زره پوشها و توپ های ذات الحر که خواهد بود. (انتها)

تاکتیک تاثیر آتشی بالای دشمن

ساختن فعالیت شان تدابیر جدی اتخاذ نمود بدین معنی که در تشکیل هر موضع پرتاب راکت یک یک بطریقه توپچی دافع هوای چاپ خورد را داخل نمودند. سرعت حرکت طیارات در حالت ارتفاع گیری، پیکی کردن و خصوصاً در لحظه گردش از حالت شانه نسبت به موقعیت مواضع

برای تامین عملیات محاروبی قوای زره دار طرح و آزمایشات شدید سلسله جدید توپچی خود رو زره دار نیز جریان دارد. ضمناً از سال ۱۹۷۳ به این طرف تمایلاتی مبنی به گذار به یک چاپ واحد بمشاهده میرسد. متخصصین نظامی فکر میکنند که چاپ اساسی توپچی سالهای هفتاد-هشتاد ۱۵۵ ملیمتر خواهد بود. روی این اصل در ایالات متحده امریکا ایجاد ابوس ۱۵۵ ملیمتری XM179 طرح گردیده است.

قابلیت قوای زره دار در دفع و طرد حملات دشمن هوائی به اندازه قابلیت مبارزه آن با تانکها و پیاده اهمیت داده میشود.

متخصصین نظامی معتقدند که تکامل تخنیک نظامی به گسترش رول قوای زره دار منجر میشود. هنگام ارزیابی مقام تانک در سیستم قوای زمینی آنها به اهمیت قاطع تانک مکرراً اشاره مینمایند. طور مثال میتوان به اظهارات قوماندان قوای زمینی ناتو در اروپا جنرال (پولک) امریکائی توجه نمود. او میگوید که تانک بدون تردید سلاح اساسی و مهمی بوده و برای مدت درازی این اهمیت خود را حفظ خواهد نمود. و سایر سلاح و خدمات روپهمرفته برای حمایه قوای زره دار وظیفه دار میباشند.

بدینسان متخصصین نظامی فکر میکنند که قوای زره دار که در اساس آن تانک قرار دارد میتواند که مؤقانه در همه انواع عملیات محاروبی مورد استفاده قرار گیرد. تانکها وسیله مؤثر انجام عملیات محاروبی در خشکه بوده و خواهد بود.

بدین ترتیب مسئله «مرگ» و غروب «آفتاب» تانک که مدتی در مطبوعات نظامی مورد بحث قرار گرفته بود از دستور روز کشیده شد. اردوی های کشور های پیشرفته به انکشاف قوای زره دار توجه خاص مبذول میدارند. در جنگ احتمالی آینده از قوای زره دار در همه صحنه های جنگ استفاده همه جانبه بعمل خواهد آمد.

پرتاب راکت و دافع هوا تغییر و یا کم می باشد پس در این صورت طیارات از طرف وسایط دافع هوا بخوبی کشف و از بین برده میشوند. روی این ملحوظ تلفات طیارات هر چه بیشتر شده می رفت و تجربه نشان داد که تعیین یک نوع متود در تمام حالات مفید نبوده و قوماندانی قوای هوائی امریکارا واداشت تا طریقه های دیگر فعالیت محاروبی را پی ریزی و مورد تطبیق قرار دهند.

طریقه های دیگر را در شماره آینده مطالعه فرمائید.

توپچی در مبارزه با تانک

(بقیه صفحه ۲۴)

کامپلکس مردت امکان سریع مانور را از عمق، و سوق دادن یک قسمت از توپخانه به جناح گروپمان تانکها و گذشتن به حمایه قطعا تیکه تعرض متقابل را اجرا میدارند و یا اجرای ما نور را بیه استقامت های دیگر مساعد میسازد .

بدین ترتیب در زمان حاضر توپچی نه تنها قادر به تقویه مدا فعه دافع تانک قطعات و جزو تاسمهای پیاده بوده، بلکه « تعرض دافع تانک » را اجرا کرده، تعرض تانکها را قبل از تقرب به مدا فعه مختل ساخته، و توسط انداخت ها و آتش های دقیق خویش در خط پیشروی مدافعه و در عمق مدافعه تانکها را از بین می برد .

تانک لیوپارد - IAI آلمانی غربی، وزن محاربوی ۴۰ تن، سرعت اعظمی حرکت ۶۴ کیلومتر فی ساعت، قدرت انجن ۸۳۰ قوه اسب، عمده ۴ نفر . سلاح یک توپ ۱۰۵ ملی متری، ۲ ماشیندار ۷،۶۲ ملی متری

احتیاط دافع تانک که مرکب از توپها، کامپلکس های مردت دارای منازل انداخت مختلف بود . مؤثرتر صورت میگیرد . و احتیاط فوق الذکر زمینه را برای اشکال مختلفه نظام محاربوی از قبیل (یکخط، دوخط، راست قدم دارو یا چپ قدم دار به شکل گاما یا مثلث) مساعد ساخته، اتساع سریع جزو تام و مؤثریت آتش آنرا تأمین میدارد . قابلیت حرکت عالی ذات الحركه های

هدف، سوق و اداره آتش، تشریک مساعی را مشکل میسازد . در وقت ترتیب و تنظیم محاربه قوماندان قطعه و یا جزو تام توپچی مسایل فوق الذکر را شخصاً باید بصورت خیلی دقیق فکرو حل نماید . چون در محاربات امروزی امکان شق نمودن سریع مدا فعه از طرف تانکهای دشمن موجود است، بناءً باید توپچی از هر موضع آماده مبارزه با آنها باشد . آتش توسط مرمیات کمولاتیفسی (ذیقدرت)، زره شکن و غیره اجرا میگردد . برای جدا ساختن پیاده از تانک و دفع نمودن تعرض آنها از مرمیات پارچه شونده فوگاس و سلاح پیاده استفاده می گردد .

تأمینات انجنیری عالی و اطمینان بخش اراضی پایداری و مقاومت توپچی را در مبارزه با تانک بلند می برد . برای اینکه پایداری آن بمقابل اسلحه ذروی و امکان انداخت چهارپیر تأمین شده بتواند لازم است تا چقوری برای توپها، میدا آنچه برای انداخت چهارپیر، محلات مستور برای مرتبات و برای وسایط جر و زیر زمینی به جبهه خانه تجهیز گردد .

مؤفقا نه ترین شکل مبارزه با تانک در عمق مدافعه عبارت از خریطه آتش است که مرکب از آتش های جبهوی و جناحی توپچی و وسایط مختلفه ضد تانک میباشد . در خریطه آتش وسایط مردت بمقابل گروپ اساسی تانکها در مسافات دور، توپها جت آتش های غیر منتظره جناحی و راکت اندازها برای از بین بردن موترهای زره دار پیاده و تانک های انفرادی استعمال میگردند .

مبارزه با تانکها در وقت تشکیل

دهيواد پالنې د لورې

روحی سره مینه درلودل

د افغان ولس لرغونې عنعنې ده

د تورن حلیم «ظریفی»

په قلم

د جغرافیوي حدوداتو رادننه په ملی سويه د وطن مینه او هیواد پالنې لور عشق ته د زړه د پاسه مخای ورکوي او د همدغې شانداره مینې د وطن خواهانې غوښتنو او سپارښتنو په رڼا کې نه یوازې داچه دخپل مخان بلکه په جهاني سويه د خپلو هیواد والو، خپل هیواد او خپل تاریخ د پاره د افتخاراتو د لاس ته راوړلو پسې د انساني زیار او عمل هلې ځلې روانې ساتي. د دغه ډول عظیمو انسانانو د ژوندانه خواږه وختونه تل دخپل ولس دنیکمرغې، بقا او سرلوړې په هیله تیریدونکي وي او خیالات او افکار ئې تل پراز، راجتماعي، اقتصادي، سیاسي اودا ډول نورو مشکلاتو باندې د بریالیتوبونو لاری چاری لټوي ترڅو چه وکولی شي د تاریخ د جوغې داوچت ساتلو او هسکیدلو سره د تاریخي برم څخه لیرې ونه اوسی اوله خپل وطن سره د مینې د ثبوت په آزموینه کې د سرلوړو په کتلو بریالی شي.

لکه څرنګه چه د هر ژوي په جسمي وده کې په هماغه محیط کې چه د ژوندانه وختونه تیروي داوبو او هوارول بی تاثیر نه دی په همدې ډول سره د بشر د افرادو د ذهني ودي او تکامل، سیاسي او ملی شعور په ر او پښتولو او انساني غوښتنو په رالمسولو، خوځولو او رالپزولو کې هم د یوه قوم او ملت تیر تاریخ، ژوندی روایات، صعودی او نزولی مرحلې بی تاثیر نه پاتی کیدلې نه شي اود انساني جوامعو ټول افراد د خپلو ملی تاریخونو د خوړو او ترڅو خاطر په رایاد ولو سره په طبیعي توګه د خوشالی او خواشیني د گردابونو په منځ کې راکیوزي چه د دغه حقیقت څخه نه یوازې داچه انکار کول په یومخیز ډول سره مخای نه لری بلکه ورسره د مستقبل د سمون په هکله هم احساس را پاروي او په تدریجي توګه سره د بشري نسل د وطن پرستی او هیواد پالنې د جذباتو په راتودولو کې خپل مؤثریت ثابتوي چه داوردو پر اوونو په وهلو سره د منزل په اوږدو کې د ملی هیلو

د انسان په طبیعت کې دهغه څه مینه چه د ژوندانه تر وروستیو کړيو او سلګیو پورې ورته قیمتي بریښي په فطري توګه اخشل شوی او د زماني هر رازلورې او ژورې، تاراګونه او توپانونه ئې ورڅخه بیلولي او هیرولي نه شي چه هغه د وطن مینه او هیواد پالنې مقدسه روحیه او سپیڅلې خاصه ده. همدغه عالی، غوره او پاکه سینه د تاریخ په اوږدو کې تل ددی سبب هم شوی او کړمخیدلی ده چه د سر په ورکولو سره ئې د نړې ډیرو انسانانو نما نځنه او پالنه کړې ده او د وطن او خپل ټاټوبي څخه د دفاع په خاطر د ډیرو تاریخي اونه هیریدونکو قربانیو، فدا کاریو او سربښندنو خاطرې لا اوس هم د نړې د تاریخ د پاڼو په کړښو کې دولسونو د ملی ویاړنو او معنوي ثروتونو په دود خوندي پاتی دی چه راتلونکي نسلونه ئې د هری خاطرې په رایادولو او هر باب په راسپړلو سره دخپلو زړونو ککلو نه غوړوي او دخپل ملی حیثیت، تاریخي موجودیت، هیوادنی غرور او هستی پورې ئې تړلی بولي.

لکه څرنګه چه یو په تی پورې شیدی خور ماشوم د هر څه نه په لمړې درجه د خپلې مورد غیږې سره مینه لری او د ورکتوب جهان ئې په همدغه مورني غیږه کې ورته د کلو نو کیدې وړاندې کوي همدغه شانی د کلیو، بانډو کوڅو او بازارونو ماشومان هم دخپلو ورڅرمه کلیوالي سیمو، کروندو، ورشو کتانو او ټاټوبو سره د مینې په جهان کې د نیادی او خوشالی سندری بولي، خو کله چه همدغه ماشومان دخپلو عمرونو د غوړ په پسې کلونو د تیریدلو سره د ځوانی مرحلې ته قدم ږدي او د وطن او ولس په وړاندې د تاریخي سوابقو او شواهدو په رڼا کې د مسئولیت د احساس سره زړه خواله کوي نو د مورد غیږې او یوی محدودې سیمې د مینې اندازه ئې پراختیا مومی او د یوه متحد ملت په وجود، یوه ملی تاریخ په رڼا او د یوه نوم درلودونکي هیواد

د ترسره کولو په لاره کې ملتونه د پرمختگونو، هوساینو او سرلوړیو په لوری بیایي .

افغان ولس دخپل شپږ زره کلن اوږده تاریخ په تیرو مودو او دورانونو کې دخپلې تاریخي هستې د موجودیت د ثبوت اوراتلونکو نسلونو د سعادت تا مینولو په هیله له هیواد، ولس او خپل روښانه تاریخ سره د نه پریکړونکې مینې په خاطر داسې درندې، د نمائندې وړ، نه هیریدونکې او افتخار آمیزه وطن پرستانه قربانۍ ورکړې دي چې دنړۍ تاریخ ئې په شاهدي ورکولو سره ګواډ او زموږه ملی تاریخ ئې دویانو جوغه په سر ګرځوي .

ددغې ارتې نړۍ پرمخ باندې د انساني نسل د ژوند او ژواک دا اختیارولوسره دغې مفکورې هم دیوې ورځې نه تر بلې پورې لاپسې زیاته وده کړې ده چې دخپلو مشروعو انساني حقوقو څخه دغاصبو په وړاندې دتن په وینوسره دفاع وکړي اود سالمو انساني غوښتنو په رڼا کې دخپل انساني غرور روزنه او پالنه ډیره مقدمه، مهمه او اغیزه ناکه وبولي چې دهمدغې غوره مفکورې اوعقیدې له برکته دنړۍ ډیر محکوم ملتونه هم خپلواکيو ته ورسیدل .

زموږه د سرلوړې ملی تاریخ تیر حوادث دغه حقایق یو پر بل پسې راپه ګوته کوي چې ددغه ژوندی او په وطن مین ولس ملی مقدرات هم ښکله هم دیوې داسې اودوسره مودی دپاره دپس دیو لاس ته ور پر یښودل شوی نه دی چې هغوی دی پخپله خوښه ور څخه ګټه تر لاسه کړي او ددغه لرغوني هیواد داصلي او اصیلو وارثانو دهمت او افغانۍ پت پالنې میراثی درسو نه ئې هم دخپلو تاریخونو پاتو ته ور سپارلی دی چې دا په حقیقت کې دهیواد پالنې دعالی احساس او غوره روحیې څخه نمایندګي کوي اودیوه نسل څخه بل نسل ته دیوه قیمتي میراث په توګه پریښودل شوی امانت دی چې دملی ادب حماسی اړخونه اورزمی بوللی ئې راته دتل دپاره داسې رایادوی چې ویل شی:

موتې خاوره د وطن به پری ورنکړم

که د محکمې په سر هر وطن ختن شی

دژوندانه د بهیر په اوږدو کې هغه دویارنې ورعلائق چې نسلونو ته یوله بله سره تسلسل ورکوي د ارثی ارتباط نه پرته پخپل وخت او وار سره دهر نسل ملی او ټولنیز خدمتونه هم دستایني ورمقام لری او ټولې هغه ګټورې او شمیره هلې ځلې چې دیوه نسل له خوانه دبل او راتلونکې نسل دنیکمرغې په هیله ترسره کیږي دنسلونو په روزنه، وطن پرستانه پالنه اومدنی دورته دنژدی کولو په برخه کې دنسلونو دپیوندولو، مینې ټینګولو اونه بیلیدلوسره مرسته کوي .

دتیرو پراعمالو باندې دتاریخ دقضاوت په نتیجه کې دمینې اوکرکې کولو داندازی ټاکنه دتاریخ پرقیصله

باندې دیوه نوی نسل له خوانه د تیرو اویاتیر نسل په باب په حتمی توګه یوه رامنځ ته کیدونکی پوښتنه ده اومحکمه هم هغه نسلونه نن ډیر سرلوړی دی چه دتیرو پر باب ئې دتاریخ حکم دملی مصالحو پر بنأ حرکت کړیوی چه په حقیقی توګه موجوده وارثان ورباندې وویارلی شی .

دزمانی دحوادثو، تاړاکونو او راوړنو سره دپنجی وړ کولو اومقابلې کولو دکرښې دپاسه تیروتنې اوخطاګانې په حتمی توګه څرګندیدونکې اویښیدونکې هم وی خو هغه څه چه دهمدغولغزشونو جبران کولی شی بیا هم هماغه دوطن پرستی اصیله او رښتینې مینه ده چه د مطلوب هدف په لوری دیوې ټولنی په رسولو کې مثبت او فعال نقش لوبولی شی او دهغوی په زړونو کې چه دنه ماتیدونکې ارادې په ملتیا همدغه مینه ډیره وی نودډیر وروړونو، مشکلاتو، قربانیو وړ کولو اوسربندونو سره، سره لایبیا هم دخپل هوډ اوتصمیم څخه اوریدونکې نه وی لکه چه دهمدغه ژوندی احساس اوسپیڅلی وصف په درلودلوسره سوونه کاله مخکې هم دیوه افغان دخولې څخه دیوې مقدسی ملی هیلې په ترجمانی کولو سره دغه آواز راوتلی دی چه ویلی ئې دی :

مرک دسازلمووی په شرنکار د سپینو تورو کی

ورکی شه سلګی دځنګدن په بسترونو کی

موږ ځکه دخپل تیر تاریخ په موجودیت سره ویارنه کوو چه له رایادولو سره ئې دخپلو هغو تیرو باتورو نیکونو یادراژوندی کوو، کوموچه وخت په وخت ددغې خاوری او باعظمته زانګو دپت ساتلو په لاره کې رږونه او زحمتونه زغملی، داستعماری لښکروسره ئې په ډیرو سنگرونو کښې دلورواو تندو سره، سره لاهم مردانه واره دغری وهلی دی اوددغه غرنی هیواد دطبیعی شته منیو، ملی حیثیت او شانداره تاریخي برم څخه ئې دفاع کړی ده او وار په وار ئې لاپسې دملی افتخاراتو دمعنوی پانګې په زیاتوالی کښې ډیرښت راوستلی دی .

په نړۍ کې د بشريت د هستوګنې غوره کولو سره تر کومه نحایه پورې چه تاریخي اسناد او شواهد معلومات راکوي هروخت دانسانی ټولنو ترمنځ دجګړو او شخړو میدانونه تاوده شوی اودمتعرض او مدافع ترمنځ ډیری کښالی هم دجګړې کولو له لاری نه حل شوی دی چه البته دنړۍ ډیرو مودو مخکې تاریخ کې په اکثریت ډول سره غیر عادلانه اواستعماری جنگونو زیات عمومیت درلوده اوهمدغه وجه وه چه دنړۍ پرمخ ملتونه یو پر بل پسې ورو، روو راویښیدل او داوږدو تجربو په ترڅ کې ئې دهیواد پالنې روحیه لاپسې پیاوړی کیده . په نړۍ کې حربی عملیا تو او دزوروروله زور نه دکیزورو دساتلو په خاطر په جهانی سویه ورو په ورو پسې دغه افکار راو پاریدل چه دخپلو هیوادونو څخه ددفاع دپاره وسله وال فوځونه وروزی او هم په هغو هیوادونو کې چه خپلواکې ئې دنورو ترقیضی لاندې وی دملی لښکرو او ولسی قیامونو دپه لاراچلوله

لاری نه ئی په ډیرو رېږونو، زجرونو او ناوړین کالوسره د وینوپه بدل کی دخپلواکی قیمت بهانعمت ترلاسه کړ او ورسره، ورسره دنړی والوپه وړاندی دخلور کونجه دنیا په ټولوگوتونوکی دغه حقیقت هم په ثبوت ورسیده چه په نننی عصرکی دهیوادونو دخاورو او تمامیت څخه ددفاع په خاطر یوازی وسله وال قوتونه « اردو » نه، بلکه دهیوادونو ټول اوسیدونکی افراد وظیفه لری چه دحربی فنونوسره بلدیت ولری ځکه چه په نننیو جگړوکی چه دحرب کل او توتال جنگونوپه نامه سره یادول شی گټه اوزیان ئی په ملی سویه دوطن هر فرد ته متوجه ده او هغه هیوادونه چه په لرومخکی کلو نوکی خپلواکیوته ورسیدل نړی والو ور څخه زده کړه وکړه چه حتی نجونو او میرمنوئ هم تاریخی خدمتونه ترسره کړل چه یوازی او یوازی دیوه مثال په راولوسره ئی اکتفا کوو او هغه داچه دالجزایر دخپلواکی گټلو دجگړی په لاره کی دفداکاری جمیلی نوم دهغه هیواد دوکړو اوتاریخ دپاره دومره قدرمن دی لکه چه دافغان نسل دهر بچی اوهری لور دپاره د توریالی او با توری « ملالی » نوم درنښت لری اوتاریخ ورباندی ویاړنه کوی.

دغه حقیقت چه په اوسنی عصرکی دمسلمانان نښتی په وخت کی یوملت پخپله ټوله هستی اود ټولو قواوو په موجودیت سره دحرب ډکرتنه داخلیری اوس هر څوک منی اوځکه هم دملتونو دافرادو سره دوطن مینه او هیواد پالنه په مترقی بڼه سره موجوده بنائی او اوس دافغانی جامعی د ټولو افرادو سره په رښتینی توگه سره وطن ته خدمت کولو روحیه د پخوانه زیاته را پاریدلی ده. افغان ولس چه په عنعنوی توگه دډیرو اوږدو مودو راهیسی تل دحق اوحقیقت په روښانه مثال پسې سمه روڼه لاره تعقیبوی اودخپلوقوقودساتنی سره، سره دنورو حقوقوته هم په درنده سترگه گوری تل ئی بی محایه اوبی مورده دچا په حقوقوتیری اوتجاوز کړی نه دی بلکه هر کله ئی که دبل استعماری طاقت سره دمقابلې پنجه ور کړی وی نودا په حقیقت کی دخپلوقوقو څخه ددفاع کولو عادلانه جنگ باله شی اوزموږه حماسی ادب هم دداهول دفاعی ډولو جگړو په هکله سپارښتنه کوی چه :

غو و انخلی له غلیمه انتقام

مردنه خوب کا، نه خواره کا، نه آرام

دجهانی اوضاع دلیدلو سره بیا هم دنړی اوسیدونکی پوهول کیږی چه کوندی دحان ساتنه یوه ضروری مسئله ده اوداستعمار په ظاهری شکل کی که څه هم چه بدلون راغلی دی ولی په یو مخیز ډول سره ئی کډه لاور په شاشوی نه ده اوځکه هم ددفاعی طاقتو نو دعصری تجهیزات مسئله دنړی دسترگورو د پیلو ماتانو دخاصی پاملرنی څخه لیری نه ده او ورسره په اړخ کی دیوه لوی ملت په وجود کی دیوی متحدی ملی

ایدیولوژی دموجودیت سوال هم یوه مهمه خبره ده او اوس دعقیدی اوایدیولوژی پرمسیر باندی دیوه واحد ملت یوه واحده کړنلاره ټاکل او تعقیبول یوملت او یوه ټولنه دژوندانه دناخوالو اوناودو څخه ژغورلی شی او د فکر اوعمل یووالی هغه وسیله ده چه دهیوادونو دهر اړخیزه پرمختگونو دپاره زسینه برابروی .

دیوی داسی سپیڅلی ملی ایدیولوژی څخه پیروی کول چه دعلمی اصولو اوتولنی دتکامل پراساس اتوبناوی یو واحد اویوموتی شوی ملت پخپلو ملی آرزوگانو او سترو هیلو باندی بریالی کوی نوځکه هم په گران افغانستان کی دنوی نظام دراتگ سره سم دایدیولوژی یک فقر څخه دافغانی ټولنی دژغورلو او خلاصون مهم سوال هم راپیداشو اودغوره ملی نظامونو خصوصیت اوبهتری هم په همدی کی ده چه د افرادو دیووالی، فکری او شعوری ودی په لاره کی زیار- ونه کالی اودوطن اوسیدونکی په یوه متحده ملی عقیده باندی راتولوی ترڅو کولی شی دنړی دهیوادونو په کتارکی لوړ نوم اوهسک مقام ترلاسه کړی اودخپلی ملی ایدیولوژی په رڼا کی دملی مصالحو اولرغونو افتخاراتو، فرهنگ اوخپل خواږه وطن ساتنه وکولی شی .

دکران افغانستان په غیره کی په عزت اوملی شرافت مین اوسیدونکی افغانان چه دهر سرابش اوناخود آگاه غلیم زامی ئی ورباندی بچلی دی تل ئی د باشرفه او برومندانه ژوندانه تیرولو دپاره دهری ژبی دپاسه اوهر سنگر اومورچل په غیره کی دغه آواز پورته کړی دی چه وائی :

مرگک زما په پوهه بڼه ترداژوندون دی

د عزت سره چه نه وی زیست روزگار

دملی نوامیسو اودخاوری دتمامیت څخه ددفاع په خاطر زموږه فدا کارو اوسربندونکونیکونو داستعماری لښکرو سره دمقابلې کولو په منظور تل دوسلی سره سینه ښودلی اودایمان اوعقیدی خاوندانو به تل همدغه ناری پورته کولی چه :

چسه مین په وسله نسه وی

مرد دی نه وائی و بخان تسه

لاس دی سره کړی سترگمی توری

بخان دی جوړ کړی و بل بخوان ته

دحربی فنونو د بلدیت سره ئی د جرئت اوسرقر بانولو سره هم مینه درلوده اودوطن میننی دی ته مجبورول چه دتاریخ په امر سره دبریا لیتوب گټلو دپاره په دغه واقعیت باندی ایمان ولری چه ویل کیږی :

که دجنگ په کار کسی ډیر دی حکمتونه

چه د سر صرفه و نکړی نو بری دی

د افغانستان د جمهوري انقلاب گران او محبوب رهبر

په غلبي محمد داؤد خپل قدر دان او حق پيژندونکی ملت ته د خپلو ارزښتمنو ارشاداتو په ترڅ کې خو ، غوږي د مختلفو عباراتو په راوړلو سره همدغه د وطن پرستي عشق او هيواد پالنې سپيڅلي احساس ستايلي دي او د واقعي او طنډوستو او وطنپرستو دپاره ئي سپارښتنه کړې ده چه همدغې مينې ته د خپل وجود په پوست ، هډوکو او وينه کې لځاي ورکړي ترڅو وکولى شي د وطن د عمران او بښيرازي په لاره کې د برياليتوبونو او سرلوړو يو سره مينه ماته کړي او هم ئي د وطن لخوا نسل ته سپارښتنه کړې ده چه په عملي توگه بايد ثابته کړي چه د خپل وطن سره مينه لري .

زموږ د ملي مشر پيا غلبي محمد داؤد «د افغانستان خلکو ته خطاب» په تاريخي بيانېه کې د افغانستان د ځمکې د تماميت او خپلواکي او د ملي حاکميت د دفاع په مقصد داسې و فرمايل چه :

«جمهوريت دولت به زموږ د وطن افغانستان د ځمکې د تماميت او خپلواکي او د ملي حاکميت د دفاع په مقصد چه دهغه له سپيڅلو وظيفو څخه ده د نړۍ په دغه سيمه کې د قواؤ د اتلول په نظر کې نيولو سره وسله وال پوځونه او دفاعي قدرت تقويه کړي د افغان لخوا اردونور د جمهوريت يوار دودى .»

په گران هيواد کې د خلکو اکثريت ته د خدمت کولو په هيله د جمهوري انقلاب د بري روڼ لمر و لځيږده او د همدغه غوره نظام ساتنه بيا هم د وطن د ټولو افرادو « لونی او زامنو» خو په تيره بيا د لخوا جمهوري اردو ملي او مسلکي وظيفه ده ترڅو چه د بنيادي ريفورمونو د تطبيق له لارې نه د وطن ودانولو او وطنوالو هوسا کولو په نيت د وطن سره خپله مينه هسې شاني په ثبوت رسولي وساتي لکه غرنکه چه ئي د جمهوري انقلاب په راوستلو کې خپل تاريخي رول ولوباوه .

په نړۍ کې د مخريو حربي وسلو د اختراع او منځ ته راتگ سره په حربي فنونو او د جگړو په تاکتيکي ميتودونو کې هم د ليدلو وړ بدلون راغلی چه د اردو د منسو بينو د پاره د عصري ښوونې او روزنې لاره ورپه گوته کوي ترڅو چه وکولى شي د همدغو وسلو د صحيح استعمال له لارې نه د ضرورت په وختونو کې د ملي مصالحو ساتنه وکړي او د نړۍ والو په وړاندې خپل هسک بيرغ لاپسي اوچت وساتي .

زموږ د حماسي ادب او پير د تاريخ چه د مبارزې په يوه واحد سنگر کې راته د متحد افغان ملت د وطن پرستانه شور او غوږ څخه حکايتونه کوي د وطن د خاورې او افغانې عزت شانداره نوم او خود اراديت دنه بدلون په خاطر راته دغه ياد رانوي کوي چه :

ماوی مر دلره خونوم بويه نادانه

نه د زرو ټو لول چه بد هنر دی

او همدغه راز افغان ولس د خپلواک ژوندانه خوښولو او اسارت څخه د خپل پلرني وطن او ولس د ژغورلو په مقصد په دغه اصل باندي تيننگار ښکاروي چه وائي :

فراغت دی مبارک شي د کيدرو

د زمري دغاړې برخه وي مخنځير

د همت او عزت سره غاړه غړې ژوند تيرول او په هسکو سترگو او لوړو سرونو دنړۍ والو په وړاندې خپل تاريخي موقف غرگندول زموږ د ولس د هر فرد فطري خاصه ده او دا ځکه چه موږ د ننگ پر لاره سرونه ږدو ، خپل ملي افتخارات پالو او پخپل لځان باندي د اتکاد لرلو د لوله لاري نه تل خپلو تاريخي مکلفيتونو ته متوجه يو .

واقعي وطن پرستان او په انساني غوره اوصافو باندي مستصف انسانان دانسانيت سره د مينې درلودلو او وفا په خاطر ددی په اړخ کې چه د نورو په حقوقو باندي نه بلوسپيري د خپلو حقه حقوقو څخه هم ساتنه کوي او د وطن مينه د خپل ملي ژوندانه د سمون په خاطر د خپلو ورځنيو اجتماعي دندو د اجرا کولو په لاره کې يو روښانه مثال گڼي چه د ملي هيلو سره سمه ورته د پرمختگ لاره ټا کې او د وطن د ټولو افرادو په قوت يوه اجتماع د بسيا اومدني ژوندانه په لوري بيانې او د همدغې عظيمې ، قدرمنې او پاکې مينې په حدودو کې د يوه هيواد ماضي - حال او مستقبل ته سره تړون ورکول د هر نسل ملي او حياتي وظيفه ده چه د بشري ژوندانه په بيلو ، بيلو مرحلو کې په لځانگړو شکلونو سره غرگنديري او په وطن او ملت باندي مين انسانان د هيواد پالنې په مينه باندي داسې وياړنه کوي چه وائي :

د وطن مينه مستي ده ، افتخار او سرلوړی ده

نوري مينې ورته چارشه داگينه د هر سړي ده

افغانې لځميان چه د دغې تاريخي خاورې دننيو وارانو په توگه د هيواد ساتنې او وطن پالنې ستره وظيفه ورپه غاړه ده او د راتلونکو نسلونو په وړاندې به د دوی دوخت د مکلفيتونو په سرته رسول شويو چارو باندي قضاوت کيږي بايد پوه وي چه د جمهوري نظام د ارزښتونو په اساس علماً او عملاً د دوخت د مترقي غوښتنو سره سم گامونه واخلي او د ژوندانه په هره ساحه کې د وطن مينه د خپلو فعاليتونو شاخص و بولي خو په تيره بيا د اردو منسوبين او لخوا نان چه د وطن دارضي او تماميت ساتلو درنده وظيفه ورته له غاړې ده بښائي چه د خپل تير تاريخ ، حماسي ادب او ملي هيلو سره سم دغې مهمې وظيفې ته متوجه وي او د واقعيونو سره جوخت مضبوط او گړندي گامونه اوچت کړي او د خپل نرغونې هيوادني عظمت درنښت او مقام لاپسي دروند وساتي .

دسپلین او اطاعت د عسکریت روح ...

(۳۸۵ مخ پاتی)

استعمال زړه پوری نتیجه نه شی ورکولی چه دغه حقایق دنړی د هیوادونو د جگړو په صحنو او منظرو کی له ورا په لیدل کیدای شی «ناپیلون وائی» کله چه په یوی قطعی او جزو تام کښی دسپلین د گډوډی سره مخامخ کیری په محاربه کسی به خامخایی وخته او بیخه په دما تی او مرگ دردونکی شپیری پر مخ خوری» جنرال میتیو، ب، ریچوی» هم ددسپلین او بشری قوت په باره کی خپله عقیده داسی څرگندوی یواز نی مسلمه او مجر به و سله چه په هروخت او هرځای کی د هر ډول شرایطو لاندی دژوند په ټولو حالاتو کی په رڼا، تیاره گرمی سړو، په غرونو، ځنگلونو په سمو او دښتو کی مختلف تکتیکی او محاربوی عملیات او فعالیتونه په چتکتیا او بشپړه توگه پر مخ بیائی هغه پخپله انسان او انسانی قدرت دی» دحرب دتاریخ په لوستلو او دوختونو تاریخی پېښوته په نظر اچولو سره ددسپلین اغیزی او ارنځیتنودلر غوندی روښانه ښکاری هر قوماندان ته پکار دی چه په قطعه او جزو تام کی دسپلین تامین او پیاوړی وگرځوی او ددغی مهم او عسکری هدف له پاره بنائی گتوری او معقولی لاری چاری ولتوی او هیڅکله په قطعه او جزو تام کی ددسپلین ارنځیت او اهمیت له نظره لری نه کاندی ځکه چه دسپلین د عسکریت روح او دکامیابو مهم عامل دی .

په وخت کی اعظمی او دځان په گټه کار اخستلی او استفاده کولی شی چه دسپلین او روحیات ئی پیاوړی او غښتلی وی» نوموړی نظامی شخصیت چه دمحاربی دیلو، بیلو اشکالونه ئی گتوری او زړه پوری نتیجی او تجربی تر لاسه کړی دی په پوبل ځای کی ددسپلین دمحاربوی او تکتیکی ارنځیت په په باره کی وائی «په نړی کی ورځ په ورځ نوی انکشافات او اکتشافات مخ پر زیاتیدودی ددغو متحولو او متکاملو بدلونونو په څنگ کی جگړه ایز عملیات هم خپله بڼه اړوی او عصری او مدرنی محاربی منځ ته راځی نو هغه څه چه دچمتو والی او تدابیرو په حیث ډیر ضروری دی تر ټولو مهم ئی دسپلین دی ویلیم سلیم کله چه ددریمی اردو قوماندان جنرال جارج سپین سره دځینو محاربوی موضوعاتو او نظامی عملیاتو په باره کی خبری او مشوری کولی په قطعه او جزو تام کی ئی ددسپلین (ضبط، ربط، نظم، نسق اطاعت او انضباط) موجودیت مهم وباله او وئی ویل چه «دافرادو حضری او سفری موفقیت دهغوی ددسپلین پوری اړه لری» همدغه شان «میجر برتن پ، هود» دخوکلن غورنه وروسته دیوی اخطار ئی په شکل ددسپلین په باره کی لیکلی دی «پدی کی شک نشته چه هیوادونه په نړی واله سویه دنو او مدرنو وسلو په جوړولو اومسابقو لگیادی او پدغه برخه کی ئی ستر بریالیو بونه تر لاسه کړی دی خو که دسپلین کمزوری شی دوسلی

هرات

(د ۶۵ مخ پاتی)

یو جغرافیه لیکونکی لیکلی چه دغور شاه په نامه یادیده چه دجوزجان د فریغون دپاچاهانو اطاعت بی ومانه او وروسته بیا یوزیات شمیر خلک یی په یوولسمه پیری کښی داسلام په مبارک دین مشرف شوول.

هرات دخراسان دنورو سیمو غوندی په ۱۲۲۱ د (تولوی) دچنگیز دخوی په لاس کښی ورغی داچه دښار دنیوولو په وخت کښی دچنگیز دخوی په مقابل کښی کوم مقاومت ونه ښوودل شونویواخی ددولس زره خلکو په وژلوی اکتفا وکړه دهرات ښار دمنغولو دوخت دجگړو ترخی خاطر ی پخپله حافظه کښی ساتل او ددغواړو

دوړوله امله یی زیاتی خساری زغملی دی. ددغوجگړو په وخت کښی دهرات دښار اوسیدونکی نورو ځایونو ته تللی وو خو داچه دهرات خلک ډیر ذکی او دصنایعو په چارو کښی خاص مهارت درلودل نو (اوغدی) چه دچنگیزی کورنی غړی وو دهرات صنعتگرانو ته یی اجازه ورکړه چه هرات ته راشی او دکارخانوپه جوړولو لاس پوری کړی دچنگیز یا نونه وروسته (۱۲۵۱-۱۲۵۹) کله چه شمس الدین محمد کرت دهرات شاره په لاس راوړ نو په هرات کښی (د اصطخری ۲۸۵ قول له مخی په هرات کښی بیرته دغوریا نو دور پیل شو. اوله همدغی نیتی وروسته دهرات دبیرته ودانولو لپاره هڅی پیل شوی د(فرید) دوینا په اساس (۳۱۵-۳۱۶) هرات دټولو آسیایی مهم مولارو

دیو ځای کیدو مهمه کړی وه سره له دی چه هرات دتاریخ په اوږدو کښی دزمانی ډیری سړی او تودی لیدلی خوبیا هم دجغرافیای موقعیت په اساس نن ورځ دگران هیواد افغانستان ډیری مشهورو او ښکلو ښارونو څخه شمیرل کیری کله چه سړی په دغه ښار کښی د امری محل له پاره گام اړیدی نو د طبیعت ډیری زړه وړونکو ښکلا و سره آشنا کیری هرات په عمرانی، فرهنگی، علمی، ادبی، صنعتی او داسی نورو برخو کښی د یادونی وړ پر مختگ کړیدی اوددی هیله شته چه د نوی جمهوریت نظام په رڼا کښی به دژوند په ټولو ډگرونو کښی نور هم دپراختیا او پرمختیا په لور گړندی اومشت گامونه اوچت کاندی که خدای کول . (پای)

انکشاف و تکامل طیارات بی‌پیلوت

فعلاً طیارات بی‌پیلوت خیلی قوی نیز وجود دارد که چندین وظایف از قبیل محاربات هوایی، بمبارد اهداف زمینی و نقاط حساس دشمن و وظایف کشف و عکس برداری، تعیین و کشف محلات جا بجا شدن راکت های اتمی قاره پیمای نقاط تجمع قوت ها، استقامت‌ها و نقاط استراتژیکی و ده‌ها وظایف دیگر را اجرا مینماید.

برای حمایه قوت‌های پیاده در ساحه محاربه نیز طیارات بی‌پیلوت تکنیکی خفیف ساخته شده که نتایج خیلی مطلوب از استعمال آنها بدست آمده. و به این ترتیب انکشاف و تکامل این تخنیک جدید حربی جریان داشته و شاید در آینده قریب انواع پیشرفته‌تر این طیارات بوجود خواهد آمد.

جدول تخنیکی و تکنیکی طیارات بی‌پیلوت

اسم و مارک طیاره	وزن اعظمی در زمان پرواز به کیلوگرام	انجن و تیپ آن قوه کشش به کیلوگرام	اندازه بین بالها طول و بدنه طیاره	وظایف که اجرا می‌دارد
AQM - 34 G	1671	ریا کیفیتی 770	$4,4 \times 7,9 \times 0,9$	تولید کننده پارازیت های فعال و غیر فعال
AQM - 34 H	1700	»	»	»
AQM - 34 J	1700	»	»	طیاره کشف در ارتفاعات پست
AQM - 34 K	1527	»	$4,4 \times 8,8 \times 0,9$	»
AQM - 34 N	1732	»	$3,9 \times 9,1 \times 0,9$	تولید کننده پارازیت‌های فعال و غیر فعال رادیویی
AQM - 34 P	1720	ریا کیفیتی 1225	»	طیاره کشف در ارتفاعات متوسط و بلند
AQM - 34 Q	1755	»	$9,7 \times 9,1 \times 0,1$	طیاره کشف در ارتفاعات بلند و متوسط

آفتاب نوری

(بقیه صفحه ۷۴)

خود موفقیت ما را در این مورد بار آورده باز هم سعی می‌ورزیم که حاصله کار ما خوشبختی بشریت را بوجود آورد.

* * *

طیارات که در شعبات ساختمانی ما ساخته میشود به اسم من نامیده شده متواضعانه میتوان گفت (انی) فقط حاصله کار من است - همیشه برای سازندگان لازم است که بطور دقیق پیشنهادات، انتقادهای کار دانان را گوش بدهند و تفکر آنها را تحقق بخشند.

باید راجع به مسئولیت های عظیم که از طرف جامعه بما سپرده میشود برای درک آن و اجرای مکلفیتهای خویش وفادار و صادق بمانیم.

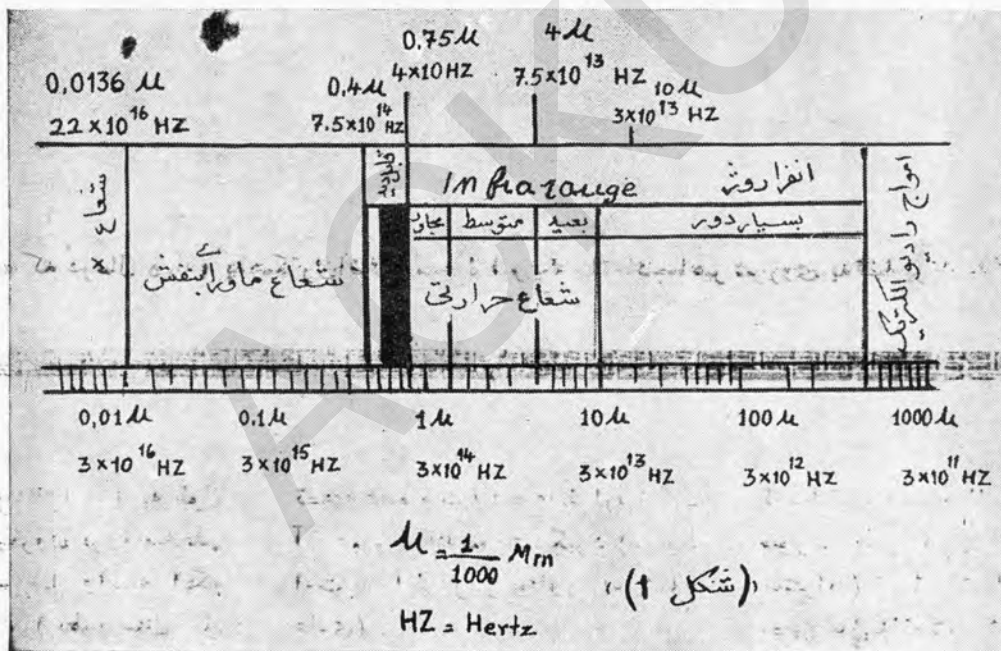
برای استفاده آماده ساخت. در شرایط موجوده دستگاره‌ها، لاپراتوارها، را بزودی میتوان بوجود آورد - برای تنظیم درست کار، اجرای کار بصورت دسته جمعی، و سازماندهی درست، ضروری است. اما باید فهمید که اتحاد جمعیت توسط امر کردن بوجود آورده نشده بلکه آنها باید تشکیل داد. - جمعیت نه تنها وظایف را یکجا میسازد بلکه همه فعالیت‌ها را برای بهبودی کار جلب میکنند. برای ایجاد سعادت، تأمین صلح و آرامش حتمی بوده گرچه تحقق این مسأله خیلی مشکل است باز هم عشق داشتن به وطن و مردم

تشعشعات انفراروژ

از زمانیکه انسانها پابعرضه وجود گذاشته اند به این اصطلاح علمی (تشعشعات نوری) و کیفیت آن بلدیت تام دارند . البته تا وقتیکه بشر علماً پیشرفت نکرده بود ، بحیث منابع تولیدی نور همانا منابع طبیعی را می شناختند و بس مگر نظریه پیشرفت علم و تخنیک انسانها توانستند منابع دیگری را جهت تولید و پخش امواج مختلفه نوری به معرض استفاده قرار دهند که همه ما شاهد آن استیم .

در شمه ذیل (نمبر ۱) میتوانیم ساحه انتشار نور (امواج مختلفه نوری) را ملاحظه نمائیم :

۱. شعاع انفراروژ چیست :

عبارت از شعاعی است که در بین شعاع عادی (شعاع قابل دید) و امواج رادیو الکتریک قرار داشته و به چهار باند مختلف تقسیم شده :

۱ - انفراروژ نزدیک و مجاور به شعاع عادی که از ۰.۷ الی ۱.۲ متر طول موج میباشد .

۲ - انفراروژ متوسط دارای طول موج ۱.۲ الی ۴ متر .

۳ - انفراروژ بعید (دور دست)

که از ۴ الی ۱۰ متر طول موج است .

۴ - انفراروژ بسیار بعید که طول موج آن از ۱۰ متر (میکرون) به بالا میباشد .

در وسایط مجار بوی از قبیل :

آلات دید (آلات ترصد) و دوربین های

شب و دوربین دریوری از انفراروژ

مجاور و نزدیک به شعاع عادی که از

۰.۷ الی ۱.۲ میکرون میباشد استفاده

بعمل می آید .

II - الف: منابع تولید انفراروژ:

- تماماً اجسامی که دارای یک

اندازه حرارت ذاتی و یا تولیدی

میباشند قدرت بروز دادن شعاع

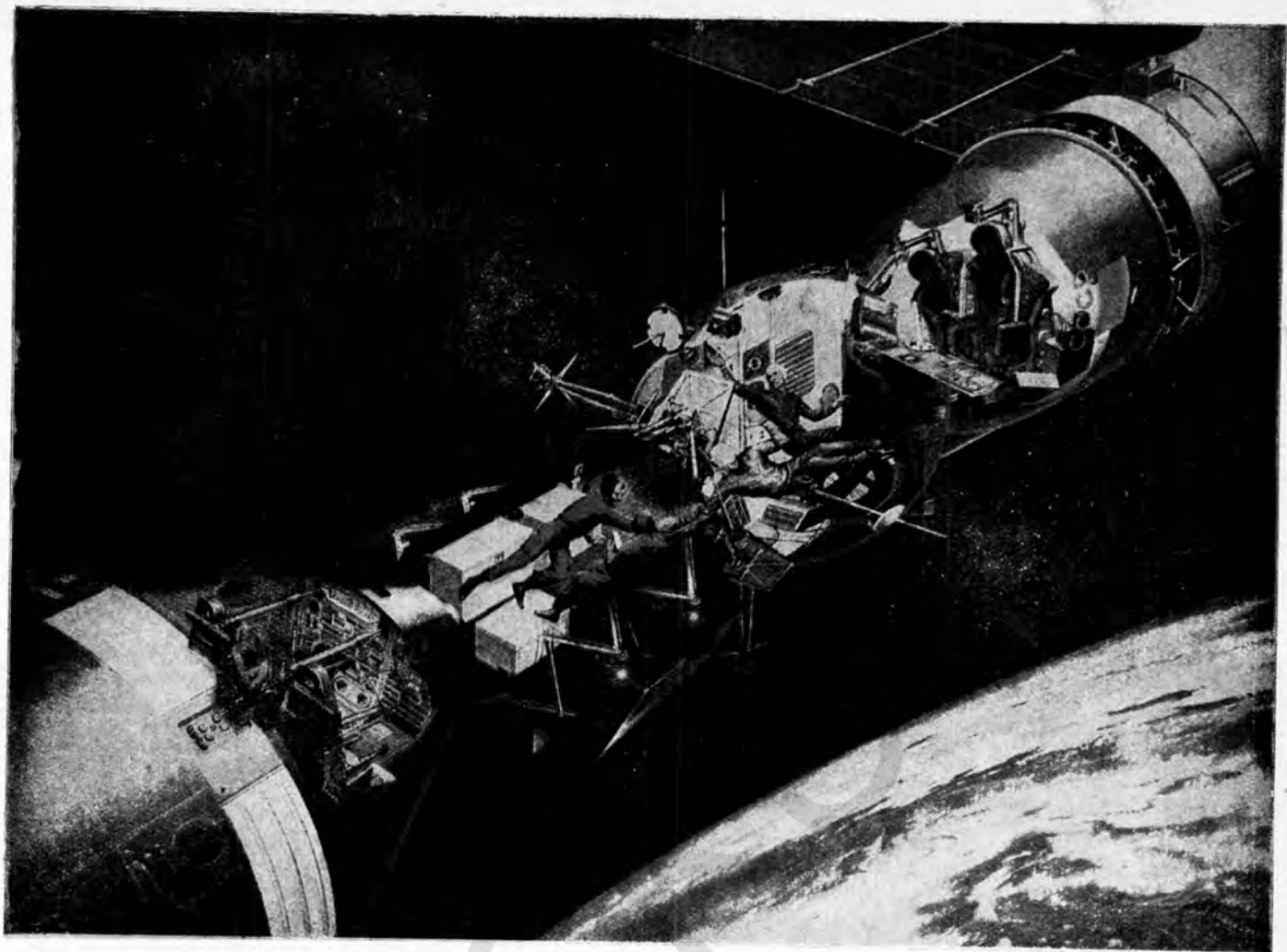
انفراروژ را دارا هستند که این شعاع

از نقطه نظر طول موج مربوط است

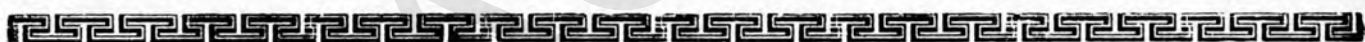
به خاصیت همان جسم و درجه حرارت

آن .

- یک چراغ تنویر (دارای

«اپولوسیز» که در سال ۱۹۶۵ به همکاری اضلاع متحده امریکا و اتحاد جماهیر شوروی به فضا پرتاب گردیده بود

توسط تمام اجسام (اهداف) بیک طرز صورت پذیر نبوده (صورت گرفته نمیتواند) زیرا ساختمان مختلفه اجسام درین عمل (انعکاس شعاع انفراروژ) دخیل و رول مهم را بازی میکنند.

III - آله آخذه :

الف : اخذکننده شکل و یا عکس هدف (آخذه تصویری).

قسمت پوشانیده شده (نشان دهنده حساسیت به مقابل اشعه انفراروژ) توسط مواد مخصوص (سیانور).

ب : آخذه فسفورو گرافیک .
قسمت های نشان دهنده حساسیت به مقابل انفراروژ (که قبلاً توسط شعاع ماورای بنفش تحریک شده)

تصفیه شده و تنها شعاع انفراروژ از آن عبور میکند صورت میگیرد (مربوط است به انفراروژ مجاور به شعاع عادی) .

ج . انتشار شعاع انفراروژ :

خواص انفراروژ مانند شعاع عادی (شعاع قابل دید) بوده و این شعاع توسط عدسیه ها منعکس و متمرکز شده توانسته و در یک خط مستقیم انتشار می نماید .

— منزل انتشار این موج مربوط است بطاقت پروژکتور مورد استعمال .
— دمه ، رطوبت و گردوغبار باعث کم شدن منزل انتشار این موج میگردد .
— منعکس ساختن اشعه انفراروژ

ریزستنس) شعاع انفراروژ به طول موج ۲،۵ متر میکرون بروز میدهد.

— یک جسمی یا واسطه ای که $500^{\circ}C$ حرارت (بطور مثال نل اگزاس بک واسطه نقلیه) را دارا باشد بطور اعظمی در حدود ۵ متر میکرون اشعه انفراروژ تولید میدارد .

— جسم انسان شعاع انفراروژ بطول موج ۱۰ متر بروز میدهد .

ب : طرز بکار بردن .

روشن (تنویر) نمودن یک جسم (هدف) یا یک ساحه بواسطه شعاع انفراروژ با استفاده از پروژکتور-هایی که شعاع عادی مولده آن بکمک یک فیلتر مخصوص (شیشه تاریک سیاه)

- ۲ - یک عدد بطری (جهت تغذیه).
- ۳ - دوربین با همه ترتیبات آن.
- ۴ - یک مسند .

ج : آله دید در یور (جهت دریوری شب از آن استفاده صورت می گیرد).
این آله از ترتیبات آتی عبارت است:
۱ - یک جفت دوربین (دارای دو اوکولر) الکترونیکی .

۲ - دو عدد پروژکتور (در صورتیکه چراغ های خود واسطه با فلتر مخصوص مجهز شده باشد از آن نیز استفاده صورت گرفته می تواند) .

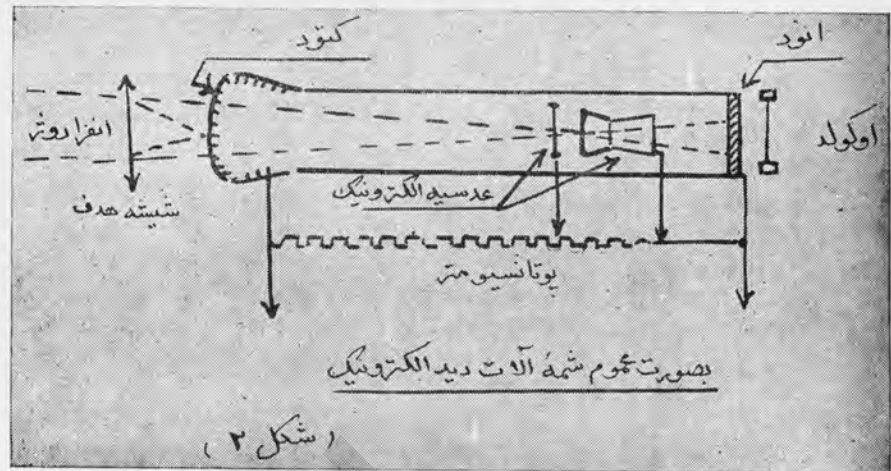
د - آلات گیرنده (اخذ کننده) امواج انفراروژ یا مپتسکوپ (که تنها وظیفه دارد تا اشعه انفراروژ را اخذ بدارد) :

با استفاده از این آلات می توانند محل و موقعیت وسائط و منابع دیگری که اشعه انفراروژ پخش می کند کشف و تثبیت نمایند (برای کشف و به میدان کشیدن منابع تولیدی اشعه انفراروژ دشمن بکار میرود که در نتیجه آن وسائط محاربوی و اهداف دشمن تثبیت می گردد .

۷ - رول و اهمیت آلات الکترونیکی (آلتی که قبلاً از آن تذکار بعمل آمد) .
آلتی که با استفاده از اشعه (امواج) انفراروژ مورد استعمال قرار گرفته می تواند یکی از عمده ترین وسیله و واسطه پیشبرد محاربات شب است و فعالیت های آتی را تامین نموده می تواند :

- ۱ - انتقالات (در شب) .
- ۲ - انداخت (در شب)
- ۳ - به میدان کشیدن و تثبیت نمودن منابع تولیدی امواج انفراروژ دشمن (موقعیت دشمن) .
- این نکته را باید مدنظر داشت که از آلات مذکور و پروژکتورهای مخصوص آن در شرائط محدود (زمان محدود) باید استفاده کرد زیرا در نقض کردن شرط سبب افشای آن می گردد . (تمام)

که برای اخذ شعاع انفراروژ استعمال شده وظیفه می بیند .
ج : Cellule (سلول) صادر کننده (انتشار دهنده) :
- دوربین الکترونیکی انفراروژ و یا تغییر دهنده تصویر جهت بدست آوردن (مساعد ساختن زمینه) تصویر مذکور توسط امواج انفراروژ .

وجود آمده بزرگتر نشان می دهد .
ناگفته نباید گذاشت که شعاع عادی سبب تخریب آلات دیدی که با شعاع انفراروژ فعالیت می کنند می گردد بدین ملحوظ استفاده از این آلات در اثنای روز قطعاً ممنوع است (زیرا علاوه بر اینکه در اثنای روز قابل استفاده نمیباشد سبب عارضه دار (شدن و حتی تخریب آن نیز می گردد) .

IV - آلات که با استفاده از اشعه انفراروژ مورد استفاده قرار می گیرند:
الف : آلات دید (ترصد) .

ب : آلتی که جهت اجرای انداخت شب مستعمل است (دوربین شب) :
عبارت است از یک دوربین الکترونیکی که کولیماتور دارد که با سلاح یکجا می باشد (در بالای سلاح بشکل موازی نصب گردیده) نشان زن (استعمال کننده سلاح) می تواند با استفاده از این دوربین سلاح دست داشته خود را بالای هدفی که قبلاً توسط چراغ مخصوص (پروژکتور) که دارای فلتر مخصوص می باشد روشن شده توجیه نماید . (دوربین مخصوص انداخت شب می باشد) .
این تیمپ (نوع) آلات از قسمت های ذیل ساخته شده :

- ۱ - یک چراغ (پروژکتور) .

یک دوربین الکترونیکی قسمت های آتی را در بردارد :

- ۱ - روبژکتیف (شیشه هدف که عبارت از یک عدسیه می باشد) که تصویر هدف را در روی فوتو کتود منعکس می سازد .
- ۲ - تیوب (استوانه) تغییر دهنده تصویر متشکل است از :
- قشریکه به مقابل نور حساسیت داشته و کتود را بوجود آورده است (سیزیوم) .

زمانیکه این قشر با شعاع انفراروژ مقابل می گردد (وقتیکه شعاع انفراروژ به این سطح سیزیوم میرسد) در نتیجه این عملیه، قشر مذکور از خود یک تعداد الکترون آزاد می نماید که تعداد الکترون های مذکور مربوط است به شدت روشنی (شعاع انفراروژ) .
- لوحه الکترونیکی یا آله ای که شدت جریان الکترونها را شدت می بخشد .

- انود : تا زمانیکه الکترون های آزاد شده به انود نرسد کدام تصویری نمایان نمیشود مگر به مجردیکه الکترون ها به پرده انود اصابت می کند درینوقت شکل هدف ظاهر میشود .

- اوکولر (شیشه چشم) اوپتیکی که هدف مطلوبه را که در روی انود

مطالعه سلسله تپه های جولان در منطقه

سوریه از نقطه نظر عسکری

تپه های جولان و طرفیکه متعلق به سوریه است

ترجمه و نگارش : تورنجنرال عبدالقدیر خلیق

نگذاشته اند که موازنه فائزیت حربی برهم خورده موجب مؤفقیت یک طرف و یا خود طرف دیگر گردد . در نتیجه باز دیدی که درین اواخر از هر دو طرف تپه های جولان به عمل آمده و در پرتو ملاقات باجنرال (تلاس) وزیر دفاع سوریه، تبصره هائیکه از نگاه عسکری باارزش می باشد، عرض اندام مینماید. اینکه جهت روشن ساختن و بخاطر آوردن جریانات ابتدائی بایست متذکر شد که کشورهای سوریه و مصر هر دو متحداً در ساعت ۱۴۰۰ روز شنبه ۱۶ اکتوبر ۱۹۷۳، در پرتو یک حرکت باصقین و ناگهانی بر اسرائیل حمله ور گردیده و در هر دو جبهه آنرا بعقب راندند. درین مقاله مختصر، صرف جبهه سوریه، به خوانندگان محترم توضیح می گردد.

سلاح مرتفع جولان :

منطقه سوریه که در سال ۱۹۶۷ از طرف اسرائیل اشغال گردیده بود عبارت از یک سطح مرتفع مطول است که ساختمان آتش فشانی و دارای سنگهای «باسالت» (Basalt) می باشد. ارتفاع این سطح مرتفع متحول بوده از (۲۰۰۰-۶۰۰) فت میرسد، عرض این ساحه از شرق به غرب ۱۷ میل، طول آن از شمال به جنوب ۳۵ میل میباشد. این منطقه از نقطه نظر ستراتیژیکی خیلی ها پر ارزش بوده کنار غربی آن را لاش های کوه های شیخ تشکیل داده به طرف قسمت بالائی وادی اردن نشیبی داشته و در بالای آن یک سرك اسفالت و سه راه موتررو

از زمانیکه نثره حرب از شرق میانه زبانه میزند و از وقتیکه آتش های جنگ در ممالک سوریه، اسرائیل، مصر، لبنان و اردن مشتعل گردیده شعله های آن هزاران جوان را سوزانیده و رهسپار دیار نیستی و عالم معدومیت ساخته است. خوانندگان محترم در اطراف تپه جولان، طی برنامه های رادیویی و نشرات روزنامه ها، بسا خبرهای را استماع نموده که خبرهای مذکور از نگاه عسکری و هم از رهگذر سیاسی برای آنانیکه واقعات طرف انترست روز را بیصبرانه تعقیب مینمایند خیلی هاد لچسپ می باشد. بشرامروز در عصر کیهانی، برق آسا و تکنالوجی عالی زندگی نموده و واقعاتیکه در اطراف و جوانب او، در هر کنج و کنار گیتی پخش گردیده بحیات روزمره اش طور مستقیم مؤثر واقع می شود، او را علاقمند ساخته و متاداً آنها را ضبط خاطرات خویش میسازد. حرکات عسکری تپه های جولان از مدتها است که حوزه های عسکری ممالک حوزه و کشورهای معظم و کوچک دنیا را علاقمند ساخته و وقتاً فوقتاً منابع نشراتی گیتی را فرا- گرفته و امواج آن در پرده های سامعه مردمان جهان طنین انداز میبشد. تپه های جولان در خلال این زدو خورد ها بارها از دستی بدستی افتیده ولی مرکز این پنجه نرمی ها ابدآ جای خود را تغییر نداده عسا کرسوریه و قشون اسرائیل همواره در اطراف این اراضی یکدیگر خود را ملاقات نموده و اسلحه و وسائط حربی خودهارا مورد استعمال قرار داده

امتداد یافته است. به سمت جنوب غربی این ساحه دره دریای
یرموک امتداد دارد که بالاخره بطرف شرق بیک اراضی
موجدار سنگی و ریگدار وصل و قسمت شرق این سطح مرتفع
را اراضی موج دار نسبتاً بازتر تشکیل مینماید. به طرف شمال
این منطقه سلسله کوههای قدیمه دارحرمون یا طوریکه عربها
میگویند جبل الشیخ، موقعیت دارد.

سلسله جبال حرمون (۹۰۰۰) فمت از سطح بحر ارتفاع داشته
و قتل آن در تمام سال از برف پوشیده می باشد گویا کلاه
برفی آن اصلاً از سر آن پس نمی شود این سلسله کوه سدی
را تشکیل داده و جز راههای مرکب و کدام خطوط مواصلاتی
دیگر در بین آن امتداد نیافته است دوسرک عرضانی این
سطح مرتفع را از شمال به جنوب قطع و از زمره یکی آن به
امتداد خط ۴۰ ملی آتش بس سال ۱۹۶۷ که بواسطه سیم
خار دار ارائه شده امتداد یافته و عبارت از همان جاده
تنگ غیر نظامی که توسط پوسته های عساکر ملل متحد در ۹
پوسته های ترصد محافظه و بهره داری میگردیده و دیگر
آن همان جاده آیل است که به امتداد « پایپ لاین » زیر
زمینی عربی که از عربستان سعودی امتداد یافته سطح
مرتفع جولان را عرضاً قطع و به لبنان منتهی می شود.

ترتیبات دفاعی اسرائیل و ماهیت آن :

ترتیبات دفاعی موضعی اسرائیل در بالای ۱۴ تپه آتش-
فشان (یا مخروطی الشكل) کوچک که هر یک آن توسط یک
بلوک مرکب از سه عدد تانک اشغال و تقویه گردیده
استناد مینماید مواضع «بتکر» مانند که از چار طرف با آتش
سیم خاردار و مین ها تقویه شده شروع از خط آتش
به عقب امتداد یافته است ۲۰ در عقب این خط ۴ یونت تانک
و ۱۱ بطری توپچی بحال تیت جا بجا شده و یک خندق کلان
دفاع تانک به عمق ۵ متر حفر گردیده است در پیشروی
این خندق بطرف سوریه از خاک های حفر شده یک سپر ۴
متره اعمار شده است این خندق تقریباً به امتداد خط آتش-
بس ولی نه کاملاً موافق به طول آن قرار دارد.

انواع دیگر موانع تانک نیز اعمار شده است نیز ماین
هاطوری فرش گردیده تا تانکها را مجبور به حرکت در
راه های که به استقامت زون های تعیین شده کشنده میرود
بسازد این سطح مرتفع از نگاه حرکات تانکها چندان مساعد
نبوده بعضی از قسمت های آن برای وسایط غیر قابل عبور
می باشد زیرا در آن قسمت ها صخره های کلان با سالت و دیگر
سنگهای از زمین برآمده وجود دارند مواضع اسرائیلی
بنوک طرف غربی قلّه حرمون که یگانه قسمت این سلسله
دست داشته اسرائیلی محسوب می شود یک ساحه دید خوب
را در بالای سطح مرتفع جولان و بطرف شرق میدهد.

گار نیزون اسرائیل :

قوای گار نیزون اسرائیل در بالای این سطح مرتفع در
حدود ۲۵۰۰ نفر که مرکب از دو غند زره دار و یک غند

پیاده است، می باشد. غند پیاده در خط دفاعی دائمی استخدام
گردیده است در شمال سرک دمشق که از پل بنیات یا کوه
(Benot Yacoa) بالای دریای اردن عبور نموده
و سطح مرتفع جولان را فی مابین « نافیک » و « الکوئیترا » که
یک جاده یک قرنه بین « هیفا » و دمشق می باشد غند هفتم
زرهدار که قوماندان آن دگروال او یگدور و دارای ۱۰۰
عدد تانک می باشد تعبیه گردیده است (اسرائیلی ها مساعی
بهترین خود را جهت اخفا نمودن مشخصات این غند خود از
نگاه تدابیر امنیتی بخرچ داده و اقلاً دو غند هفتم دیگر در
جبهه مصر نیز ظاهر گردیده حینیکه یکی ازین غندها تلفات
سنگینی را در محاربات دیده و تقریباً بکلی محو و نابود شده
از صف محاربه خارج می گردد مشخصات آن به قطعاً
جدیدالتشکیل داده می شود) این منطقه کوهستانی ترین این
سطح مرتفع محسوب و نسبت سنگلاخی بودن آن راهای
محدودی در بالای آن وجود دارد اسرائیلی ها از ساختمان
طبیعی این اراضی بوجه احسن استفاده کرده و قابلیت این
را دارا بودند که تانکها و توپهای خود را بداخل جزو تاسهای
بسته در مواضع کمین تعبیه نمایند بطرف جنوب سرک دمشق
غند « باراک » که قوماندان آن بن شون *Benshoan*
و صاحب ۷۰ عدد تانک می باشد داخل موضع شده و از
آنجا نیکه اراضی آن هموار است تا نکهادریک ساحه نسبتاً
وسیع تر، تیت ساخته شده اند درین ساحه در حدود ۱۶ عدد
جرهای خشک وجود دارد قسمت اعظم عساکر کارگر
باشندگان حدودی در منطقه الکوئیترا بوده ولی از نگاه
ترتیبات تدافعی کدام چیزی را دارا نبوده و بمجرد آغاز
جنگ این ساحه را ترک گفتند.

تعرض سوریه : در ساعت ۱۴۰۰ روز ششم اکتوبر

۱۹۷۲ قوای سوریه به معاونت ۱۰۰ عدد طیاره اهداف
خود را در بالای این سطح مرتفع تحت آتش قرارداد و بایک
باراژ آتش توپچی که ۵۰ دقیقه دوام نمود، بالای قوای
اسرائیل تعرض کرد. یک گروهی از کوماندهوهای سوریه
که ذریعه هلی کوپترها در منطقه قلّه حرمون نزدیک پوسته
رصدیه پیاده ساخته شده بودند، به تحت تستر دود تولید شده
به هجوم برخاسته. این موضع از طرف ۵۵ نفر اسرائیلی اشغال
گردیده بود که بعضی از آنها تخنیکران و درظهر همان روز
سقوط نموده صرف ۱۱ نفر آنها جنگ کتان به قوای اصلی خود
الحاق کردند و مابقی آن یا کشته و یا خود اسیر شدند.
اسرائیلی ها چندین وسائط مخابراتی ساخت جاپان را
که شوروی ها از عرصه دوسال راجع به دریافت آن جدوجهد
می نمودند، درین پوست دارا بودند. بعدها سوریائی ها
این سیت های مخابره ساخت جاپان را طور هدیه به شورویها
دادند. گویا در ساعت نخستین جنگ اسرائیلی ها سیت های
مخابراتی بهترین خود را از دست دادند.

پلان گذاری تعرض قوای سوریه طوری بود که جبهه دشمن را در سه نقطه شق نموده و خندق‌های موانع تانک را بدست آوردند تا بعداً توسط سه فرقه موتوردار و زره‌دار که از زمره دوی آن زره‌دار بوده، از بین این خندق‌ها عبور و از ساحه پیش‌روی آن بهره برداری نمایند. در شمال این ساحه، فرقه هفتم میکانیزه، خط آتش بس‌را به استقامت الکوئیترا در بالای جاده دمشق عبور و در مرکز فرقه پنجم میکانیزه این راه را در حصه «کوشنیا» تیر شده و در قسمت جنوبی فرقه نهم میکانیزه از بین خالیگاه «رفید» به سرعت و شدت عبور و در یک جبهه وسیع و فراخ که موج اولین آن را بلدوزرها تشکیل می‌داد، به پیشرفت خود ادامه داد، الکوئیترا (القطره) و موضعهای دائمی اسرائیل از طرف دوجزواتام منطقه شمالی بای پاس (دور خوردن از طرف) گردیده ولی در جنوب فرقه نهم میکانیزه به دو حصه تقسیم شده یکی از آن به امتداد جاده نفت به استقامت شمال غرب و بسوی «بارک» و «ناقیک» و قسمت دیگر آن به طرف جنوب غربی به امتداد راهیکه به استقامت فک (Fig) و انتهای جنوبی بحیره «گالیلی» تمدید شده بود بحرکت گذشته. هر کدام این فرقه‌ها از دو غنند پیاده بحال اרכاب شده در بالای زره‌پوشهای ساخت شوروی و یک یونت تانک (که در تشکیل آن موجود بوده) و یک غنند زره‌دار مرکب از دو یونت تانک بودند. سوریائی‌ها در حدود ۵۴۰

دو فرقه زره‌دار از بین معبرها تیر شده و در شمال قسمت کلی فرقه سوم زره‌دار به امتداد راهیکه بسوی «بانیاز» رفته بود در حال حرکت بوده، درین وقت فرقه اول زره‌دار از بین خالیگاه «رفید» بسوی «کوشنیا» بعداً به امتداد جاده نفت در حرکت شدند در ساعات بعد از ظهر سوریائی‌ها طور بطی به پیشرفت خود ادامه دادند در حوالی ساعت ۱۸۰۰ عـنا صـر پیشترین شان ۶ الی ۷ میل در بالای این سطح مرتفع شق را اجراً و در خلال شب بنزین خود را اكمال نموده و تا بعدگروهمان و تنظیم مجدد پیاده‌ها بالای موضعهای دائمی و تانکهای اسرائیل ذریعه «ساگرا» و KPG7 تعرض نمودند. گرچه اسرائیلی‌ها به یک حمله ناگهانی و باصقینی مواجهه گردیده بودند ولی با آنهم خوب محاربه کردند. در نتیجه محض سه موضع اسرائیلی اشغال و باقی مانده آن تازمانیکه موج جنگ تغییر کرد، مقاومت نمودند.

روز دوم: در دقائق دمیدن شفق روز هفتم اکتوبر که تصادف بروز دوم محاربه می‌نمود، سوریائی‌ها بار دیگر در حالیکه درین وقت تعداد تانکها به ۹۰۰ و از توپها ایشان به ۸۴۰ میل (۱۴۰ بطری ۱۳۰ م و ۱۵۲ م) در بالای سطح مرتفع رسیده بود، به پیشرو در حرکت افتیدند. با استثنای جزواتام زره‌دار شمالی، دیگران بطی اما متینانه پیشرفت

نموده ولی به تلفات شدیدی مواجهه گردیدند. این پیشرفت بساعت ۱۷۰۰ شام در پرتو یک امریکه داده شد متوقف گردید درین وقت محلات نافک، باراک، کوشنیا، رفید و رامارگشیم اشغال و یک یونت ۳۰ تا تانک در گمرک بالای جاده دمشق به ۴ میلی پل «بنیات یا کوه» عرض دریای اردن رسیده بود. ضربه اصلی سوریائی از بین خالیگاه رفید و به امتداد جاده نفت بوده حینیکه امرتوقف داده شد یونت‌های سوریه به خط نشیبی دریای اردن رسیده بودند. هنوز یک ساعت از روشنی روز باقی مانده بود. ولی از آنجا نیکه درین وقت بعضی از یونت‌های سوریائی در خط کنار بالائی وادی اردن رسیده بود اتخاذ همهجه تصمیم توقف یکی از قرارهای غیر قابل بیان و چال‌های فریبنده حرب میباشد. فرقه سوم زره‌دار که به امتداد این راه در اراضی پست بین قله سلسله جبال حرمون و جاده دمشق در حال حرکت بود، با چندین آتش موضعهای کمین تصادف نموده و آخر الامر در حالیکه میخواست از بالای خط بالای سرخ به طرف جنوب «مسادا» که از طرف غنند هفتم زره‌دار اسرائیل اشغال شده بود عبور نمایند، بکلی امحا ساخته شد.

پیشرفت اسرائیل:

قوای سوریه در همانجا نیکه امر توقف داده شده بود تازمانیکه در باامداد روز نهم که در حقیقت روز چهارم جنگ است مجدداً امر حرکت رسید، باقی ماند. مگر توقف مجدد بعد از وقت بوده و لحظه قیمتدار از دست داده شده بود اسرائیلی‌ها نیکه از رسیدن ضربه بزودی بهبودی حاصل نمودند، مجدداً بحرکت شدند. نظریه اهمیتی که به جبهه گولان داده شد، قوای تقویه ذریعه هلیکوپترها به پیشرو نقل گردیده و مجروحین را بعقب تخلیه نمودند: تریلرهای تانک که با واسط زره‌دار بار شده بودند بحال بسیار نزدیک در بالای پل «بنیات یا کوه» در حال حرکت بودند. در خلال دو روز دیگر سوریائی‌ها با وجود یک دو غنند مستقل زره‌دار و گارد جمهوری خود را استخدا نمودند آهسته آهسته به عقب زده شدند. گارد جمهوری به تحت امر دگروال رفعت الاسد، برادر رئیس جمهور سوریه بود. بروز دهم اکتوبر فرقه زره‌دار عراق با ۲۵۰ تانک در میدان محاربه ظاهر و در مواضع نزدیک «نا تسبیح» و جناح جنوبی استخدا شد. فردای آن سوریائی‌ها به مقصد اشغال القنطره که در پیشرفت نخستین از اطراف آن دور خورده شده بود، بتعرض آغاز کرد مگر این تعرض بنا کاسی منجر گردیده و در نتیجه بتعرض مقابل اسرائیل در سکتور مرکزی تقریباً در ۴ میلی ماورای خط آتش بس قوای سوریه را به عقب زد. در شب آنروز قوای سوریه به خط «ساسا» در حدود ۶ میل به شرق، عقب نشینی نموده و یکمقدار تانک و توپ را در میدان محاربه ترك دادند موشی دایان وزیر دفاع اسرائیل شکست سوریه را ادعا نموده و توجه خود را سوی جبهه مصر معطوف ساخت. (درص ۷۵)

تجارب حربی را چگونه فراگیریم؟

ترجمه :-

تورن میر جمال الدین فخری

حرب - مکتب عالی احضارات محاروبی قوتها و تحقق بخشیدن تیوری عسکری است که در زمان حضر طرح و پیریزی شده است. در جریان حرب تکتیک و طرز فعالیت وسایط مبارزات دشمن شناخته میشود و مؤثریت و طرق فعالیت قوتهای دوست ارزیابی شده بمقام مقایسه کشانیده میشود که به اساس این عوامل تجاربی بدست می آید و بلاوقته تکمیل شده انکشاف می نماید. کافی است اگر مثال بیاوریم و مطلب فوق را توضیح کنیم: در جنگ جهانی دوم ترکیب و تشکیل قطعات اردوی شوروی نظر به امکانات محاروبی آنها بیشتر تغییر یافت و تحول پذیرفت. مطابق به آن نورماتیف ها و طرق استعمال محاروبی آنها که بالای تشکیل اثر مستقیمی داشتند هم سه مراتبه در سالهای جنگ بین المللی تصحیح شده و تغییراتی در آن رونما گردید.

البته محاسبه نمودن شرایط ابیکتیفی و هدایات و دساتیری که در مورد ترتیب و تنظیم و تشکیل ساختن قوتها در استعمال محاروبی آنها اگر به سرعت و درست صورت میگیرد واضح است که این امر مربوط به درست طرح کردن فعالیتها ذریعۀ ارگان سوق و اداره قوتها بوده و مطالعه تجارب حربی را سهولت بخشیده است در حرب های گذشته این فعالیتها ذریعۀ ارگان های سوق و اداره با مهارت زیادی انجام شده و به یک نتیجه قابل ملاحظه ای هم رسیده است بسی از پرنسیب های عمده آن فعلاً هم در محاربات مدرن قابل تطبیق است.

ولی اکنون طرز شرایط و فعالیت و کثرهای فعالیت محاروبی شکل دیگری دارد. اسلحه ذروی انقلاب بزرگی را در زمینه فعالیت های محاروبی اردوها رونما ساخت. ولی باید خاطر نشان نمود که در زمینه استعمال اسلحه ذروی

چندان تجربه وسیعی در دست نیست ازین لحاظ از همان آوان فعالیت های محاروبی لازم می افتد تا تبدلات و انکشافات دساتیر تیوری عسکری صورت گرفته و مورد تدقیق قرار داده شود. از جانب دیگر باید بخاطر داشت که انواع و اقسام اسلحه جدید و همچنان آراء و عقاید دشمن در مورد اجرای فعالیت های محاروبی صرف در آن زمان فاش و برملا می گردد که مبارزات تسلیحاتی جریان پیدا نماید. برای آنکه تجارب حربی بدرستی مطالعه گردد و به موقع آن به دیگران تبلیغ شده و همه کس از آن آگاهی یابند لازم می افتد تا ارگان سوق و اداره قبلاً در زمان حضر برای مقصود فوق آماده و از هر ناحیه ای رسیده باشند حجم و محتویات وظیفه ارگان سوق و اداره در امور مطالعه تجارب حربی ثابت نبوده و مربوط به شکل محاربه، وظیفه محاروبی اخذ شده و شرایط معین اجرای آن می باشد در همه حالات و وظایف بین ارگان های سوق و اداره و در بین خود این ارگان میان اشخاص مؤظف به شکلی تقسیم می شود که باید در وقت و زمان آن، مکمل و دقیق وظایف اساسی آموزش تجارب حربی حاصل شده بتواند.

ارگان های سوق و اداره بیشتر قوای خود را بخاطر توضیح نمودن مطالب آتی بخرچ می رسانید:

- موجودیت وسایط و اسلحه تاثیر دسته جمعی در نزد دشمن بشکل و نوعیت آنها، خواص محاروبی و پرنسیب های استعمال محاروبی هر یک از آنها.

- طرق جدید اجرای فعالیت های محاروبی توسط دشمن و اشکال تاسیسات فعالیت های مذکور جوانب قوی و ضعیف آنها.

سیستم و وسایط سوق و اداره دشمن

وسایط ، امکانات و طرق فعالیت دشمن در امور قطع نمودن سوق و اداره قوت‌های ما .
وضع روحی و احضارات محاربه‌ی قوت‌های طرف مقابل .

تاثیر اسلحه راکتی ، ذروی بالای طرق اجرای فعالیت‌های محاربه‌ی قطعات مادون ، بالای تشکیل آنها و تأمینات فعالیت‌های محاربه‌ی شان در محاربه .
ایفای وظایف مذکور و دیگر مسایلی که حل نمودن آن ایجاب می‌نماید باید جوابگوی حملات باسقفین دشمن باشد و قطعات دوست بتوانند از عمده آن بدر شود علاوه بر آن احضارات قوت‌ها و ارگان سوق و اداره برای مضمحل نمودن دشمن و محافظه شدن خود قطعات از تاثیر اسلحه ذروی ثابت نگه داشته شود .

در امور مطالعه و نشر و تبلیغ تجارب حربی قوماندانان و قرارگاه‌های تحت امر اشترک می‌ورزند ، امرین خدمات و صنوف مختلفه فعالیت‌های معین و هماهنگی را یک‌بادیگر اجرا می‌کنند . البته درین حالت تمام اساساتیکه ارسال میشود از جانب قوماندان و بنام قوماندان صادر می‌گردد قوماندان و معاونش در جریان اجرای فعالیت‌های محاربه‌ی تجارب حاصله را مورد بررسی قرار داده جوانب مثبت و منفی آنرا یادداشت می‌نماید . هر چیز تازه و نوی که از دشمن به ملاحظه میرسد مورد تدقیق قرار گرفته تدابیری برای مطالعه عمیقانه آن اتخاذ میگردد . فعالیت‌های مثبت و نواقصی که در قوت‌های دوست مشاهده میشود توسط قوماندان یادداشت می‌گردد . علل نواقص جستجو شده طرق و زمان بر طرف کردن آن مدنظر گرفته شده و به شکل دروس عبرت به مادونان ابلاغ گردیده سعی میشود تا مهارت و کاردانی آنها بیشتر تقویت شده و از ارتکاب اشتباهات در امان مانند قوماندان به رئیس ارکان امر میدهد تا پلان مطالعه ، تدقیق و انتشار تجارب حربی را آماده ساخته و اجرای پلان مذکور را تصدیق کرده بعد از آنکه وظایف پلان مذکور را گوشزد نمود خودش شخصاً در تطبیق نکات عمده آن سهم میگیرد .

قسمت عمده و اساسی وظایف مطالعه و انتشار تجارب حربی بر دوش قرارگاه‌های بزرگ می‌افتد . به اساس هدايات قرارگاه‌های مافوق و شخص قوماندان قرارگاه وظایف آتی را اجرا می‌نماید :

۱ - پلان مطالعه تجارب حربی را آماده ساخته نکات عمده آنرا به مادونان تبلیغ می‌نماید .

۲ اساساتیکه در مورد تجارب حربی حاصل شده به زمان معینه به قوماندان راجع به آن راپور داده شده ، راپور مذکور به قرارگاه مافوق عرض و به اطلاع قرارگاه ،

و جزو تاسمهای مادون رسانیده و قوت‌های که باهم تشریک مساعی اجرا می‌نمایند و همچنان همجوارها را از موضوع مطلع می‌سازند .

۳ - وقتی قوماندان امور تجارب حربی را ارزیابی می‌کند و راجع به آن نظر خویش را ابراز می‌کند یادداشت‌های از روی آن بر میدارند .

۴ - به اساس امر قوماندان و نظر به مواد دست‌داشته .
ایکه از اوامر (هدايات) حاصل شده نقشه‌ها و پلان‌هایی طرح می‌گردد .

۵ - ژورنال فعالیت‌های محاربه‌ی و سایر اسناد محاربه‌ی را خانه پری می‌نمایند .

۶ - مواد پرا که در مورد مطالعه و تحلیل تجارب حربی به مادونان گوشزد شده طرز استفاده و اجرای بعدی فعالیت‌های محاربه‌ی را کنترل می‌کند .

تمام این مسایل ذریعه رئیس ارکان در بین صاحب‌منصبان (ارگان) قرارگاه تقسیم می‌شود درین ضمن رئیس ارکان کار خود را طوری پیش میبرد که اولاً فعالیت ضابطان قرارگاه نظر به متود و میعاد اجرای آنها باهم مرتبط باشد و ثانیاً باید طوری انجام شود که ضابطان قرارگاه تا ضرورت مبرمی حاصل نگردد قوماندانان مادون را که جهت ایفای وظایف محاربه‌ی مصروف‌اند مزاحم نشده و کار آنها را مختل ننمایند . ثالثاً طوری باید وظایف ایفا گردد که ضابطان مجبور گردند تا تمام نتایجی که از تجارب حرب حاصل شده به سرعت و در زمان معین آن محاسبه شده و مطالعه گردد . وقتی که رئیس ارکان توانست این کار را تنظیم بخشد بعد از آن خودش شخصاً برای اجرای بعضی از فعالیت‌های عمده همت می‌گمارد و از نتیجه گیری خویش برای قوماندان راپور میدهد و در مورد مطالعه تجارب حربی که باید به شکل شفاهی به مادونان ابلاغ گردد پیشنهاداتی تقدیم می‌نماید .

مطالعه تجارب حربی :

جریان مطالعه تجارب حربی طی چهار مرحله بررسی می‌گردد :

- طرح و توضیح پلان مطالعه تجارب حربی .

- جمع آوری مواد و اساسات تجارب حربی .

- تحلیل و تجزیه و نتیجه گیری از مواد و اساسات حاصله در مورد تجارب حربی .

- خانه پری اسناد اطلاعاتی - محاسباتی تجارب حربی .

پلان مطالعه تجارب حربی به اساس شکل و نوعیت معین محاربه و باینکه در یک مدت دوامدار و پادرمحارباتی که بعضی از مسایل مورد علاقه مورد مطالعه قرار میگیرد طرح و پیریزی میشود . اساس این پلان را اوامر قوماندانان مافوق و یا وظیفه اخذ شده محاربه‌ی و شرایط حقیقی ایفا

نمودن آن تشکیل میدهد. درین حالت مهم آنست که انکشاف و وضعیت پیش بینی شده بتواند وامکانات آن فراهم باشد که مهم ترین وظیفه به کسی محول شود و به متود های موثر مطالعه آن اشاره گردد:

پلان مذکور به شکل یک جدول ترتیب می شود. در جدول مذکور مواد آتی درج می گردد:

۱- مسایل تجارب حربی که مطالعه نمودن آن مدنظر است؛

۲- کدام اشخاص درین زمینه اشترک می ورزند؛

۳- میعاد و متودهای حل مسایل داده شده؛

۴- چه وقت و کدام اسناد باید آماده گردد و به کی تقدیم شود؛

۵- مذاکره های شفاهی به چه شکلی، توسط کی، چه وقت

در کجا و با کدام اشخاص در مورد فعالیت های محاربوی و غیره انجام شود.

در طرح پلان آمربین صنوف مختلفه و خدمات اشترک می نمایند. مسایل مسلکی و خصوصی با آنها هماهنگ ساخته شده و به یک موافقه واحدی نایل می شوند و نظر به وظایف شان باید مواد آتی مدنظر گرفته شود:

۱- این مسایل در کجا، چه وقت چگونه و توسط کی باید مطالعه گردد.

۲- ترتیب مطلع ساختن دو جانبه (معاوضه اطلاعات)؛ و رسانیدن پلان های مشترک مطالعه تجارب حربی به قدمه های مادون.

محتویات پلان فعالیت در امور مطالعه تجارب حربی برای قدمه های مادون به شکل مکاتیب رسمی و یا مذاکراتی که شفاهاً بعمل می آید رسانده میشود. طی آن به مادونان یاد دهانی می گردد. وظایف خصوصی در مورد مطالعه تجارب حربی، چه وقت و به چه طریقه ای این کار باید انجام پذیرد چه وقت و چگونه در مورد کار های انجام شده باید راپور تقدیم شود.

اساسات در مورد تجارب حربی از طرق مختلفی حاصل و مطالعه میگردد.

۱- رفتن صاحب منصبان و یا یک هیئت منظم بداخل قطعه تا اساسات تجارب حربی را با الذات بروی اراضی مطالعه نمایند.

۲- اطلاعات شفاهی، نقل اسناد اطلاعاتی، اوامر (هدایات و دستاویز) قرارگاه مافوق.

۳- اطلاعات شفاهی و نقل اسناد اطلاعاتی و سایر اسناد محاربوی قرارگاه هائی که با هم تشریک مساعی دارند و همچنان همجوارها.

۴- مطالعه اسناد و نمونه های تخنیک که از دشمن به دست آمده است.

۵- ایراد کنفرانس ها و بیانیه ها برای تحلیل و بررسی مسایل تجارب حربی.

۶- مشاهدات جریان فعالیت های محاربوی از محلات سوق و اداره و محلات ترصد.

۷- راپورهای شفاهی و اسناد اطلاعاتی و سایر اسناد محاربوی قوت های مادون.

۸- مکاتیب و اوامر شفاهی قوماندانان و آمربین بزرگ در هنگام توضیح و انتقادات فعالیت های محاربوی

۹- تحقیقات و استنطاق از اسرای حربی و ساکنین محلات

۱۰- موادیکه در قرارگاه ها متحد المال شده و نگهداری گردیده است و روی حربهای ماضیه تبصره گردیده است.

تمام اطلاعات فوق الذکر از طریقه های مختلف به قوماندانان، رئیس ارکان و آمربین صنوف و خدمات (دستگاه سوق و اداره) باید برسد.

رفتن صاحب منصبان به قطعات به منظور مطالعه تجارب حربی، یکی از طرق اساسی محسوب می گردد. این پرسیب چه در ابتدائی محاربه و چه در جریان فعالیت های محاربوی و چه در ختم محاربه قابل تطبیق است. استفاده ازین طریقه زمانی تاثیر مثبت از خود بجای می گذارد که صاحب منصبان از هر نگار رسیده باشند و بتوانند موضوعات را بصورت علمی بررسی نموده جوانب مختلف آنرا ارزیابی نمایند. به این صاحب منصبان اوامر آتی داده میشود: کدام مسایل در بالای اراضی مطالعه گردد. از کدام منابع (مواد) به چه صورتی استفاده گردد، به کدام وقت اطلاعات حاصله جمع آوری و تهیه شده و چه وقت به کی راپور داده شود مطالعه تجارب حربی اکثرآ با حل مسایل دیگر از قبیل تأمینات سوق و اداره قوت هاییکه محاربه می نمایندضمیم می شود درین حالت صاحب منصبانیکه جهت مطالعه تجارب محاربوی اعزام می شوند مهم آنست که بدانند به کدام ترتیب و به کدام متود این وظایف را بدون آنکه کیفیت چیزی لطمه ببینند و یا اینکه مادونان را از کار کشیده و مزاحم شوند اجرا نمایند.

هرگاه دشمن از تخنیک محاربوی جدید و یا اصول اجرای فعالیت های محاربوی تازه ای را مورد استفاده قرار میدهد اولین کسی که با تاثیرات آن مواجه میشود همان قطعات و جزواتا مهائست که مستقیماً در برابر دشمن قرار دارند و با او مبارزه می نمایند و همانهاست که از فعالیت های خویش تجاربوی می اندوزند و وقتی صاحب منصبان نزد ایشان میروند به اطلاع آنها می رسانند.

در جریان مطالعه تجارب محاربوی آنها با اشترک کنندگان محاربه تماس حاصل نموده مذاکره می نماید.

د نړۍ په زیاتو پرمخ تلو هیوادونو کېښی ترانکشاف لاندی دی او په تیرو لسو کلونو کېښی تحقیقات زیات پراخ شوی دی دغه وسایل تر هر څه دسخه د الکترومقناطیس څپې خپروی چه دراد یوئی او نور له څپو سره مشابته لری دغه څپې یو مشخص او دوالی لری چه په زیاتو مسافتاتو کېښی فعالیت کولای شی. ددی څپو دوه بارز خصوصیات دادی چه لومړی داسی څپې خپروی چه سره هم آهنگ دی او په طبیعت کېښی استثنائی حالت لری او دوهم داچه دغه څپې درادار تر څپو په زیاد تره ښه ډول رهبری کیدای شی.

یو فرانسوی لیزری وسیله چه د اهدافو د تنویر او د گولیو د رهبری د پاره تری کار اخیستل کیږی

د امریکا متحده ایالات :

هغه څپې نې او تحقیقات چه له ډیرو کلونو راهیسی دوسلو دښته نیولو او د اهدافو د پلټنی د پاره د امریکا په متحده ایالاتو کېښی شوی دی څرگندوی چه پدی برخه کېښی دساینس او تخنیک په مرسته له ډیرو هغو پرمختگونو څخه کار اخیستل کیدای شی چه په تخنیکي ژوند کېښی د بشريت په برخه شوی دی . تر دوهمی جهانی جگړی پوری دوسلو او عسکری وسایطو د ترصد او نښه نیولو وسایل زیاتره او بیټکی وڅوپه تدریج سره د تخنیک په مرسته را دارونه او د انفرادی (Infrared) دورانگو وسایل او همدارنگه له محیطی رڼا څخه د اهدافو د لیدلو د پاره استفاده کول عمومیت وموند او پدی توگه دوسلو په سیستمونو کېښی زیات بدلون سخ ته راغی او هغه اهداف چه پخوا له تخمینو څو کیو څخه په ښه توگه نه لیدل کیدل او په تیره بیا په شپه او درویت په محدودو شرایطو کېښی ئی لیدل او تعقیبول گران و د نويو وسایطو په مرسته آسانه شو. ددی پرمختگونو په نتیجه کېښی تخمین را دارونه او همدا راز د انفرادی دورانگو وسایل په سپکو او درنو وسلو او محاربوی وسایطو (تانکونو، زرهپوشونه او موټر لرونکی وسایط) باندی نصب شول پدی ترڅ کېښی دوسلو دښته نیولو دسیستم په برخه کېښی هم زیات پرمختگونه وشول او په تیره بیا د لار ښودل شوو سپکو گولیو د پاره ډیر متکامل وسایل منځ ته راغلل دغه ډول انکشافات اوس دنړی په زیاتو اردوگانو کېښی لیدل کیږی .

خوله څو کلونو راهیسی د امریکا متحده ایالات پدی لټه کېښی شوی دی چه د لیزر Laser له وړا کو څخه په استفادی سره د ترصد او نښه نیولو او گولیو د لار ښودنی نوی او متکامل وسایل منځ ته راوولی. د لیزر دورانگو وسایل اوس

دلیر له وړانگو څخه په عسکری ساحه کېنې په پیلو بیلو مواردو کېنې کار اخستل کیدای شی چه تر ټولو مهمه ئی د ترصد نښې نیولو او مسافې د ټاکلو دپاره د نویو وسایلو جوړول دی . پدی برخه کی څلور ډوله وسایل دپا ملرنی وړدی .

د پیلو قطعاتو دپاره یوه امریکائی لیزری وسیله چه د وسلو درهبرې دپاره استعمالیږی

۱- د مسافاتو د ټاکلو وسایل: لدی ډول وسایلو څخه دهغو اهدافو واټن (مسافه) په دقیق ډول اندازه کیدای شی چه ثابت او متحرک وی او سرعت ئی نسبتاً ثابت وی دغه وسایل هدف په لوری وړانگی خپروی او دهغو په نتیجه کېنې ئی مسافه ټاکي ددی وسایلو خصوصیت تر رادارونو گټور گڼل کیږی او دا ځکه چه لومړی تر رادار دقیق دی او دوهم دا چه دهغه موقعیت په آسانه نه افشا کیږی پداسی حال کېنې چه رادار موقعیت په آسانه کشف کیدای شی دغه ډول وسایل په فرانسه کېنې هم جوړ شویدی او په ټانکونو او محاربوی الوتکو کېنې پکار اچول شویدی .

۲- د گولیو دلار بنودنی وسایل: هغه نور وسایل چه د لیزر له وړانگو څخه په استفاده سره جوړیږی د گولیو دلار بنودنی وسایل دی . دغه وسایل دلیر د وړانگو په خپرولو او عکس العمل په اخیستلو سره دراز راز گولیو او راکتو نولار شونه کوی او په صحیح ډول ئی هدف ته رهبری کوی ددی میتود د فعالیت خصوصیت دادی چه دلیر وړانگی پر هدف باندي لگیری او پدی وخت کېنې گولی او راکتونه چه دلیر له وړانگی سره حساسیت لری او هغی خواته کش کیږی په اتمات ډول د هدف خواته ځی او پر هغه لگیری . پدی ډول د وسلو سیستم او د وړانگو سیستم سره جلاوی . هدف ممکنه ده د پلې قواو او یا الوتکو په وسیله د مخصوصو وسایلو په مرسته دلیر په وړانگو تنویر شی او وروسته له هغه د وسلو سیستمونه (اوبوس، راکت، توپ) پر تنویر شوی هدف باندي اور کوی او گولی ئی پخپله هغی خواته رهبری کیږی . د امریکا په متحده ایالاتو کېنې د اهدافو تنویر دلیر د وړانگو په وسیله د مخصوصو الوتکو له خوا اجرا کیدای شی . او کله کله هم دغه ډول الوتکی دواړه وظیفی پخپله اجرا کوی یعنی هم هدف ته وړانگه ور کوی او هم راکت یا بم پری غورځوی . لدی تکنیک څخه دوی تمام په وروستیو جگړو او ۱۹۷۳ کال د منځنی ختیز په جگړو کېنې کار اخستل شویدی . او ددی وسایلو یوه بله گټه داده چه که چیرته یو ځمکنی هدف د هوا په مقابل ډیر ښه مدافعه شوی وی او د الوتکو بمبار دمان پری مشکل وی نو الوتکی کولای شی له ډیر و اوږدو مسافو څخه لومړی هغه هدف دلیر په وړانگو تنویر کړی او بیا

راکت له لیری څخه پری خوشی کړی . پدی ډول راکت پخپله دهغه هدف خواته ځی چه دلیر وړانگه پری لویدلی وی . دغه کار امریکائی الوتکو په ویتنام کېنې هم اجرا کړی دی .

۳- دلیر اورادار گڼه وسیله: دغه وسیله چه درادار اولیر د وړانگو گڼه خصوصیات پکښې موجود دی دهغو اهداف د تشخیص او واټن د معلومولو دپاره پکار لویږی چه درادار له خواتی ټاکنه گرانه وی لکه هغه راکتونه چه په ټیټه ارتفاع باندي پرواز کوی . دغه سیستم ډیر نسبیپ او استعمال له مخی رادار ته ورته دی . مگر خصوصیت ئی دادی چه تر رادار زیاتره دقیق کار کوی . دغه سیستم دراداری معلوماتو په اساس چه درادار په وسیله برابرېږی یوه معین استقامت ته توجه کیږی او پدی وخت کېنې دلیر د وړانگو له خاصیت څخه په استفادی سره هغه اهداف چه ډیر دقیق وی ددی سیستم په ذریعه تشخیص کیږی او مسافه ئی معلومیږی . دا سیستم دهغو اهدافو په مقابل کېنې چه درادار په وسیله نشی څارل کیدای استعمالیږی .

۴- دلیر د وړانگو وسله: هغه وسایل چه تراوسه پوری ذکر شول داسی وسایل دی چه دلیر د کمزورو وړانگو په وسیله کار کوی او یوازی د ترصد، نشه ویشتلو او څارنی دپاره کار تری اخستل کیږی . دغه تکنیک دلیر له وړانگو څخه یوه بسیطه استفاده دی

فرانسیه :

د کشف پرسپکو زرهپوشونو باندی تانک و یشتونکی راکتونه :

پدی وروستیو وختو کبئی دفرانسی یوی تسلیحاتی کمپنی داسی یو سیستم منخ ته راوستی دی چه کشف له سپکوزرهپوشونو او (هوت) ډوله تانک و یشتونکی لار شول شو یورا کتونو څخه جوړیږی . پدی سیستم کبئی د کشف پرسپکو زرهپوشونو باندی چه دفرانسی ساخت دی (هوت) ډوله راکتونه نصب کیږی . پدی توگه دغه زرهپوش دغه عالی ما نور په وجه چه پر سر کونو او اراضی کبئی ئی لری د کشف او پلوی جزو تاسونو د پاره د دفاع تانک یوی اغیزه ناکمی واسطی په حیث کار ورکوی . داسی ویل کیږی چه په آینده کبئی دا هم په نظر کبئی دی چه نوموړی راکتونه پرنوور و زرهپوشونو باندی هم نصب شی .

د کشف پر زرهپوشونو باندی د (هوت) دراکتونو نصب کیدل نوموړی واسطی ته ستر تانسکک ویشتونکی قابلیت ورکوی . پرنوموړی زرهپوش باندی شپارس راکتونه محای پخای کیږی . دغه راکتونه تر څلوروزرو مترو پوری داغیزی مسافه لری او اصغری مسافه ئی پنځه او یا متره ده . دغه وسله پر زرهپوش باندی ۲۶۰ درجی تاویږی او داوړ عمودی زاویه ئی له (۲۰+) څخه تر (۶-) درجو پوری ده . تراوسه پوری څو خارجی هیوادونو لدی سیستم سره علاقه څرگنده کړی اوله فرانسوی مقاماتو سره ئی پدی برخه کبئی تماسونه نیولی دی . دغه سیستم په ۱۹۷۹-۱۹۸۰ کال کبئی بشپړیږی او خدمت ته شاملیږی .

د کشف یو فرانسوی زرهپوش چه (هوت) ډوله تانک ویشتونکی راکتونه پری نصب شویدی

پداسی حال کبئی چه ددی وسایلو تر څنگ دا امکان هم موجود دی چه دلیزر له وړانگو څخه دی-وی ډیر قوی او خطرناکی وسلی به حیث کار واخستل شی . هغه وسایل چه مخکبئی ذکر شول دلیزر ډیره کمزوری انرژي خپروی . مگر پدی وروستیو وختو کبئی داسی وسایل چه دلیزر قوی انرژي خپرو لای شی ترانکشاف لاندی دی . دغه لیزری انرژي پراهدافو باندی متمرکز کیدای شی او د هغه په وسیله نوموړی اهداف دیوه ستر حرارتی اغیزی په اثر تخریب کیږی .

په تیرو کلونو کبئی د دغه ډول انرژي د متمرکز کولو په برخه کبئی یو څه مشکلات موجود ؤ مگر اوس دغه مشکلات تر ډیری اندازی له منځه تللی دی .

هغه وسلی چه دلیزر له وړانگو څخه په استفادی سره جوړیږی ډیر عالی قابلیتونه لری او دا ځکه چه دغه وسلی ډیر ژر هدف له منځه وړای شی او بر سیره پردی د گولیو؛ راکتونو او بمونو په مقابل کبئی مخکبئی لدی چه پهدف ولگیږی استعمالیدای شی او هغوی په هوا کبئی له منځه وړای شی . هغه مهم ټکی چه دلیزر د وسلو په برخه کبئی دیادونی وړده هغه دنوموړو وسلو د عمل چټکتیا ده او دا ځکه چه دغه وسلی دلیزر د وړانگو پراساس فعالیت کوی او دنوموړو وړانگو سرعت دنور سرعت پشان په بوه ثانیه کبئی (۳۰۰۰۰۰) کیلومتره ده پداسی حال کبئی چه دنورو ډیرو چټکو وسلو سرعت صرف څو سوه متره یا څو کیلومتره په ثانیه کبئی گنل کیږی .

دهمدی تحقیقاتو او څیړنو په ترڅ کبئی د امریکا متحده ایالات پدی وروستیو وختو نو کبئی حتی د پلویو قطعاتو دلیزر له وړانگو څخه په استفادی سره د تنویر او نښه ویشلو یوه وسیله جوړه کړی ده . دغه وسیله چه دهیوگک دهوائی کمپنی له خوا جوړیږی د پلویو قطعاتو د پاره د داسی یوی وسیلی حیثیت لری چه دهغی په واسطه پراهدافو باندی دلیزر وړانگی اچولی کیږی او وروسته بیا گولی اورا کتونه پری ویشل کیږی اولکه چه مخکبئی څرگنده شوی داسی گولی اورا کتونه پخپله د هغه هدف خواته کش کیږی اور هبری کیږی چه دلیزر د وړانگو په وسیله روپانه شوی وی . ددی وسیلی دروندوالی صرف پنځه کیلوگرامه دی او اوس د امریکا د متحده ایالاتو په ځمکنیو قواوو کبئی تراز ما یینت لاندی نیوله شوی ده .

وظایف جوانان در اعتلای کشور

دوهم بریدمن عبدالرحمن

روز بزرگ و تاریخی ۲۶ سرطان سال ۱۳۵۲ که امروز سومین سالگرد آن در سراسر کشور تجلیل میگردد رویداد های آن سرآغاز تاریخ معاصر این ملت بوده و کشور ما را وارد مرحله تازه ای گردانیده است و همان انقلاب شکوهمندی بوده که امید مردم را به یک زندگی بهتر و آینده سعادت مند تر زنده ساخت بدین جهت این روز فرخنده برای ملت افغان یک روز پرافتخار و فراموش ناشنیدنی است درین موقعیکه یک مدت کمی ازین نظام شکوهمند سپری گردیده اگر بدیده ژرف نگاه کنیم فعالیت های ثمر بخشی در ساعات مختلف کشور عزیز ما صورت گرفته است بر ما جوانان لازم است که از نیروی جوانی خویش برای پیشبرد و تأمین نمودن وضع اجتماعی و اقتصادی ملت خود استفاده و برای اعتلای وطن از هیچگونه مجاهدت دریغ نکنیم البته تأمین عدالت اجتماعی و اقتصادی به سعی و کوشش اتحاد فکر و عمل عموم افراد ملت خصوصاً جوانان آن ارتباط دارد. اگر سعی و زحمت کشتی تمامی افراد ملت و روحیه وطن پرستی موجود نباشد هیچگاه امکان پیشرفت موجود نیست پس مساعی دوامدار و روحیه ملی، داشتن یک عزم متین و اداره

آهین برای پیشبرد و اعتلای یک کشور رول مهم داشته و دارد. انقلاب جمهوری ما هر گونه امکانات را فراهم ساخته تا ملت افغان به هدف های انقلاب مردمی شان که جز خدمت به اکثریت مردم چیزی دیگر نیست برسند و به تحولات و پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی نایل گردند که این تحولات به مساعی و زحمات عموم افراد ملت مخصوصاً جوانان آن رابطه محکم دارد چنانچه بناغلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم در بیانیه خویش خطاب بمردم میفرمایند: (من از تمام منسوبین دولت جمهوری توقع دارم تا تمام نیروی خود را به منظور تأمین حقوق و منافع مردم برای عمران و سرسبزی وطن برای تطبیق اهداف انقلاب و انجام موفقانه اولین پلان هفت ساله انکشاف جمهوری که سر از همین سال به لطف خدا شروع میگردد وقف نمائید و از صمیم قلب و با احساس کامل وطن پرستی جدآدر اجرای وظایف خویش بکوشند) ازین بیانیه پر معنی رهبر ملی ما چنین استنباط میگردد که تمام افراد این خاک اعم از زن و مرد، پیر و جوان برای ترقی و پیشرفت افغانستان عزیز مطابق اهداف جمهوری از هیچگونه فداکاری دریغ نه نمایند و سعی و زحمت را که تمام نیروی خویش را برای منافع تمامی

ملت و برای عمران و تعالی مملکت صرف نمایند البته انکشاف و تکامل یک مملکت به زحمات و مساعی افراد همان ملت که توأم با اتحاد و همبستگی صمیمی و برادرانه باشد امکان پذیر است خصوصاً درین موقع که پلان هفت ساله انکشافی، اقتصادی دولت جمهوری ما تازه شروع شده امید است به لطف خدای متعال و زحمت کشتی جوانان تحت قیادت رهبر ملی ما به موفقیت عملی شود که این اقدام نیک و موثر دولت جمهوری هر گونه مشکلات و ناگواری های ملت را مرفوع خواهند نمود پس بر جوانان ما لازم است که برای تطبیق پلان مذکور از هیچ نوع زحمات شبا روزی و عرق ریزی متداوم و از خود گذری دریغ نکرده تمام نیروی جسمی و روحی خویش را به کار اندازیم تا باشد که کشور عزیز خود را به اسرع وقت در ردیف ممالک پیشرفته قرار دهیم و جهت پیشرفت و اعتلای نظام فرخنده جمهوری و مترقی ساختن افغانستان عزیز با عزم متین و اداره راسخ و پشت کار سعی و زحمت چشم امید این خاک از جوانان ما این است که در راه انکشاف و تعالی رژیم جمهوری و اهداف انقلاب مردمی خویش از هیچگونه خود گذری و فداکاری دریغ ننورند.

راديو آيزو توپ ها در معالجه سرطان

سرطان چگونه مرضی است ؟
آیا واقعاً انسان معاصر بیشتر به سرطان مبتلا میشود ؟

و ندریجاً منبع و یا عضوی را که در آن به وجود آمده است تخریب میکند. و رفته رفته با نسج (انساج) و یا اعضای همجواری نفوذ میکند. در نتیجه منجر به هلاکت مریض میگردد. این یگانه مرض است که هرگاه در مرحله اول اساساً معالجه و یا از لحاظ جراحی برداشته نشود شخص مریض را هلاک میسازد. سرطان یک مرض جدید نبوده بلکه از دیر زمان وجود داشته است، حیوانات نیز بدین مرض مصاب میشوند ولی بصورت عمومی مخصوصاً شکل یک مصیبت انسانی را دارد.

در انسان معاصر :

اگر میزان وقایع خیلی زیاد، تزاید تدریجی و فیصدی در گذشت های مجموعی مریضان مبتلا به سرطان رجحان تسلط سرطان را در اعضای معین خصوصاً در معده، شش ها و بسا عوامل دیگر مربوط به سرطان را که تا کنون کشف شده اند در نظر بگیریم استنباط میشود که سرطان تنها مرض مشخص به انسان بوده و حتی میتوان چنین نتیجه گرفت که در انسان معاصر بیشتر پیدا میشوند شد.

جميع انواع انساج و تمام اعضای بدن بدون کدام قابلیت استثناً ابتلا به سرطان را دارند بر علاوه نمودی خاص محلی نسبت به قوانین مشخص استیلا غیر مقید هم قابلیت اینرا دارند که با اعضای متعدد بعید بدن انتشار کنند. در حالیکه این انتشار توسط مجرای خون و یا راه های دیگر شنعاف بدن صورت میگیرد بالاخره تمایل عجیبی به « بازگشت به حال نخستین » در سرطان به مشاهده میرسد مشروط بر اینکه آن بیک نوع از

مطالعه سرطان از نگاهی ساینس !

یکی از معروف ترین موارد استعمال راديو آيزو توپ ها در طبابت خصوصاً در تشخیص و تداوی مرض مهلك سرطان میباشد. که در این جا مرض سرطان را محض از نگاه ساینس مفصلاً مطالعه نموده و سپس جدید ترین طرق استفاده از راديو آيزو توپ ها را در معالجه آن که به جهان مترقی متداول است مورد بحث قرار میدهیم.

سرطان چیست ؟

سرطان در ذات خود یک ساختمان عضوی بوده که بارها مانند یک عده حجرات با منظم و مشخص توصیف شده است. سرطان بایک شورش داخلی ساختمان زنده میتواند مقایسه شد، چنان که در داخل ساختمان عضوی آرام و آسوده حجرات و بیشتر گروه حجرات پیچیده میخواهند که یک نسج را به وجود بیاورند. بدین صورت گفته میتوانیم که اجسام متذکره میخواهند، «خود سرانه» حرکت میکنند. سرطان این معنی را دارد. که ترتیب منظم حجرات به حالت هرج و مرج در آورده شده است در مرحله اول این هرج و مرج در یک نقطه متمرکز بوده ولی به زودی به جمیع مناطق طوری بخش میگردد که یک هرج و مرج را میسازد.

از نگاه دانشمند علوم طبیعی :

سرطان از نگاه یک دانشمند علوم طبیعی عبارت از نمودی نسجی است که به سرعت تکثیر کرده و به صورت عموم از حجرات مصلوم به وجود میآید. این «نمو» در یک حجم مطابق قانون منحصر به خودش و اکثراً در یک نسبت عجیب افزایش یافته

معالجه تخریب نشود سرطان با یک پرده مرموز محاط است.

سرطان و حادثات حیاتی :

بنظر میرسد که سرطان با گردونه ای که حیات یک حجره انفرادی را که انتظام میبخشد و مخصوصاً با نظم نموی حجره انفرادی تا اندازه ای سروکار دارد. ممکن است یک تعجیل خاص و یا بطاقت در نموی حجرات سرطان را بار میآورد ولی ما از این موضوع یقین قطعی نداریم اما به این متیقن هستیم که در دوران مراحل مقدماتی نموی سرطان یعنی وقتی که پیکر صحتمند یک حجره مبدل به یک حجره سرطانی میشود یک خطای جبران ناپذیر و لایتغیر در جلوگیری نموی حجروی به وقوع می پیوندد حقیقت مسلم درباره سرطان اینست که عاملی مریض مبتلا به سرطان را هلاک میسازد با یکی از حادثات اساسی حیات توأم است به عقیده علمائیکه در این رشته تخصص دارند و نظر به تجارب تجسسی و مشاهدات و البته به بستر مریض ما یه تسلی ما در باره نمو و انکشاف سرطان اینست که مرض سرطان را به عوامل داخلی نمو میتوان کمتر نسبت داد؛ عوامل داخلی نمو یعنی عوامل که در خود ساختمان پدید میآیند و عوامل خارجی نمو عبارت از عوامل خارجی اند که نموی سرطان را مساعدت و حتی مستقیماً سبب آن میشود.

ساینس سرطان :

با آنچه گفته شد دانستیم که علل و عوامل ظهور مرض سرطان در وجود انسان چگونه است. و اکنون لازم است در باره علم امراض سرطان (پتولوجی سرطان) بحث کنیم مأخذ معلومات ما را در باره سرطان پتولوجی سرطان تشکیل میدهد مرض سرطان اصطلاح جامعی است که صدها اشکال مختلف سرطان را بنا بر نوع عضو و یا نسجی که مورد تعرض واقع میشود و یا درجه رشد و یا عدم رشد نسج و یا سلوک و وظیفه ای آنها دربر میگیرد. مورفولوجی سرطان (علم شکل شناسی سرطان) راجع به شروع سرطان در نسج در باره ساختمان و انتشار آن و راجع به اشکال ورم (تومور) میتواند حرف زد. این علم زمینه را برای تصنیف و اصطلاحات جمیع انواع ورم هاتمی می کند و علم «شکل شناسی سرطان» جهت امتحان انساج از تنوع زیاد راه های مختلف و وسایل از میکروسکوپ اپتیکی تا میکروسکوپ الکترونیکی استفاده میکند روش های تجربی این علم عبارت از تولید ورم ها ذریعه تزریق حجرات ورم در نسج و یا عضو سالم است یا پرورش نسج یعنی تولید حجرات سرطان در تیوب تجربی میباشد.

نقطه آغاز حیات :

علم شکل شناسی یا مورفولوجی سرطان نتایج اثبات شده ماهیت حجروی جمیع تومورها را مورد بحث قرار

میدهد طوریکه حجره اولی نقطه شروع حیات میباشد حجره اولی سرطان نقطه آغاز نمو بوده و آن واحد و پیشرو تشخیص دهنده مرض سرطان میشود هر حجره سرطان در ذات خود از یک حجره بدن نشأت میکند تغییر یک حجره بدن بیک حجره سرطان مسأله اساسی ای میباشد که ساینس روز را به خود مشغول ساخته است. علم امراض سرطان ما را نشان میدهد که در بسا موارد یک مرحله انتقالی وجود دارد. یعنی حالات زیادی موجود است که با یک احتمال قوی به سرطان تغییر شکل میکنند مثلاً سرطان وجهی (سرطان متعلق بروی) محض در انسان از یکنوع التهاب جلدی موسوم به درما سیتیس التنیکا (التهاب جلدی ای) است که مولد آن شعاع نوری بوده که یک اثر کیمیای را، بالای اجسام دارند (ظاهر میشود که آنرا «جلد ملاح» مینامند. تشخیص ورم بدون علم انساج سرطان ناممکن است زیرا ما میتوانیم با مساعدت گرانبهای این ورم های تجربی را تعیین و تشخیص کنیم.

نقش مورفولوجی سرطان :

تیولوجی سرطان ستون فقرات معلومات مادر توسعه سرطان بوده و پیوسته بر آن استوار خواهد ماند بر علاوه با ابداع کیمیای انساج علم حجره و مایکروسکوپی الکترون امکانات تشخیص دهنده بطور قابل ملاحظه افزایش پیدا کرده است. یک شفاخانه عصری مرض سرطان بدون داشتن انیستیتوت مربوط علم شکل شناسی ورم غیر قابل تصور است. مطالعه ظرفیت رادیوم در افغانستان :

هنگامی که هیئات نمایندگان مؤسسه بین المللی نیروی ذروی با ثر دعوت کمیسیون نیروی ذروی اتومی افغانستان چند سال قبل به کابل آمده بودند ضمن سایر معاینات خویش از شعب رادیولوژی مؤسسات صحتی نیز دیدن کردند و با کمیسیون نیروی ذروی افغانستان در مورد استفاده از منابع اتومی در طبابت افغانستان تبادل افکار نمود.

اکنون ما لایحه توارهای رادیولوژی طبابت افغانستان را مورد مطالعه قرار میدهیم و سپس سازمان بین المللی نیروی ذروی را از ظرفیت رادیوم خود باخبر میسازیم، و موسسه مذکور ظرفیت رادیوم افغانستان را به دقت مطالعه میکند. تا به افغانستان در مورد تشخیص و معالجه مرض سرطان کمک قابل ملاحظه ای کرده بتواند.

حجره سالم و حجره سرطانی :

وظیفه کیمیای حیات تعیین تغییراتی است که در داخل یک حجره طبیعی در آثانی که بیک حجره سرطان تبدیل میشود؛ رونما میگردد و نیز کیمیای حیات یا (بیوشمی) خاصیت کیمیای حجره سرطان را بعد از اكمال عمیله تبدیل مطالعه میکند. این نوع آزمایش ها نه تنها اهمیت را در توصیف و تشخیص حجره سرطانی دارند؛ بلکه به راه ها روشنی

افکننده و وسایل ممکنه را میتوانند برای مسدود ساختن عملیه تبدیل از یک حجره طبیعی به حجره سرطان فراهم نماید، یعنی در جلوگیری از مرض سرطان سهم میگیرند و در عین زمان این آزمایشها یک شرط حتمی لازم الاجرای قبلی ای میباشد که در کشف راههای معقول مجادله علیه سرطان و معالجه آن توسط مواد کیمیاوی مؤثر هستند.

تجسسات دانشمندان:

چنانکه اکنون تجسسات دانشمندان منحصر به دریافت مواد ممکنه ای است که عملیه های حیاتی را که در داخل حجره سرطان جریان دارد؛ رسیدگی کرده بتوانند. تجسس در کیمیاوی حیاتی و تجسس در مواد عضوی ای که توسط مواد حیه افزا شده و تعامل کیمیاوی را سرعت میبخشند برای پیشرفت در این استقامت تهداب لازمه ای را میگذارد. تجسس سالیان متعددی در مواد کیمیاوی حیاتی ورمها (تومورها) کشف تغییرات فوق العاده مهم را در تحول حجره سرطان راهنمایی کرده است در این باره تجسسی خارق العاده «اوتو واربورگ» را میتوان نام برد چه این دانشمند بزرگ بی نظمی های تنفسی حجرات سرطان را کشف کرده است آخرین تتبعات خصوصاً کمک گلوکوز (ماده قندی میوه) که ائ کاربن رادیو اکتیف را دارا میباشد نشان داده است که تحول های فعلی در ذات خود از تحول های یکه توسط طریقه های واربورگ میتوان کشف شد. به مراتب مغلق تر اند علم کیمیاوی مواد عضوی ای که توسط موجودات حیه افزا شده و تعامل کیمیاوی را سرعت میبخشند. هنوز هم مسایل خیلی مهمی را در ساحه تحقیق تحول حجره سرطان باید حل بکند.

اهمیت مواد کیمیاوی:

نظر به معلوما تیکه تا حال در باره طبیعت سرطان به شدت آورده شده قضاوت باید کرد که سایر مواد کیمیاوی حیاتی میتوانند اهمیت قابل ملاحظه ای را دارا باشند: ویتامین ها، هورمون ها (مواد مؤثر حیات) ستیراین ها (ستیراین ها الکل های ثانوی هستند که یک هسته کیمیاوی مغلق را دارا اند)، لیپوئیدها (عبارت از موادی هستند که خواص فیزیکی شان به مواد شحمی شباهت دارد) پروتین ها و کاربن هیدریت ها که در عملیه های حیات طبیعی اهمیت اساسی ای را دارا اند باید از سرتاپا مورد آزمایش قرار گیرند تا اسرار خود را از دست بدهند. علم قادر شده است که با استعمال طریقه های آیزوتوپ در تجسس کیمیاوی حیاتی ورمها (تومورها) تحول پروتین حجره سرطان را کشف کند ممکن است که این تجسس اساس مبادرت های موفقیت آمیز نموی حجرات سرطان را رسیدگی کرده بتواند اسید های هستوی:

در ظرف ده سال اخیر تحول اسیدهای هستوی (اسیدهای

هستوی عبارت از اسیدهای اند که در هسته يك حجره جای دارند) موضوع بحث دقیق قرار گرفته است در این جا نکته قابل تذکر اینست که يك حجره به سه حصه منقسم است:

- ۱- هسته حجره.
- ۲- سیتوپلازما (موادی هستند که اطراف هسته را احاطه کرده است.
- ۳- غشای حجره.

از اسیدهای هستوی فوق الذکر حجره اسید ریونوکلئیک در ترکیب پروتین هامهم بوده و مقدار فعالیت این اسید در حجرات با تبع در حجرات سرطان در مرحله نمو اند، به حالت ازدیاد است. دومین اسید از اسیدهای موصوف «دی زوکسی ریونوکلئیک اسید یا «DNA» است که در کروموزومها (کروموزومها ماده عضوی حیات است که عامل انتقال صفات وراثت میباشد) پیدا شده و گمان میرود که به مشخصات تکوینی یک حجره ارتباط خاصی داشته باشد.

معالجه حجره در عضویت:

آشکار است که تحولات در اسیدهای هستوی تحولات در حجره سرطان را فراهم میسازد یعنی هرگاه در اسیدهای هستوی یک نوع تحول رخ دهد. این تحول سبب تحولات در حجره سرطان میشوند. شاید این حادثه اثبات شده کلید طبیعت خطرناک حجره سرطان باشد. واضح است که دانستن خاصیت کیمیاوی حجره طبیعی جهت مقایسه یک حجره سرطان باید حجره طبیعی اهمیت خاصی دارد. بدین صورت ما میتوانیم وسایل معالجه توسط مواد کیمیاوی را برای امحای حجرات سرطان استعمال کنیم. حقیقت این است که بالای حجرات سرطان کوشش های موفقیت آمیزی در لابراتوارها به عمل آمده اند امید است که روزی نتایج متع در داخل عضویت نیز بدست آیند. یعنی بدون انتقال حجره سرطان به لابراتوار مربوط حجره در داخل عضویت توسط مواد کیمیاوی تحت معالجه قرار گرفته و حجره سرطان به حجره طبیعی تبدیل شود. در خصوص علل مرض سرطان تنها و تنها سه امکان حدس زده شد: مرض سرطان یا مقید به وراثت است یعنی مرض سرطان از والدین به اولاد انتقال میآید و یا توسط عناصر مضر خارج از مواد و عوامل که مرض سرطان را به وجود میآورند نشئت کرده و یا مرض سرطان محصول استعداد طبیعی و عوامل محیطی است.

سرطان و وراثت:

یکی از استعداد های که مخصوصاً مرض سرطان را بار میآورند نه در انسان و نه در حیوانات موروثی است ولی حقیقت مسلم است که نسج مصدوم که در بعضی موارد به نسج سرطان مبدل میشود بقسم وراثت، احتمالاً انتقال کرده و میتواند توسط وراثت به نسج سرطان تحول نکند بر علاوه در تحول فوق الذکر عوامل خارجی رول مشخصی را دارا اند.

احتمال انتقال استعداد بنیوی انسان برای اخذ سرطان مانند احتمال انتقال مرض سرطان توسط وراثت است در جایکه تأثیر وراثت را در حیوانات آن در اثر تجارب مشاهده کرد. همین طور اجمال اکنون در اثر مساعی های خستگی نا پذیر نظریه انتقال مرض سرطان و وراثت در انسان کاملاً باطل شده این نظریه از آغاز در فوق ذکر شد که مرض سرطان بندرت موروثی بوده و در اندک موارد درون رو (داخل عضویت) اند. پس سوالی پیدا میشود که مرض سرطان چگونه وجود میآید؟ اکنون میخواهیم باین سوال پاسخ بگوئیم: اولاً میخواهیم «سرطان های شغلی» را که از عوامل و مواد خارجی به وجود میآیند. مورد بحث قرار دهیم:

سرطان های شغلی:

سرطان های شغلی، سرطان های هستند که علل آنها فزیکمی و کیمیای میباشند دانشمندی بنام پوت در سال ۱۷۷۵ یکنوع سرطان را کشف کرد که از دوده بخاری نشئت میکند. در اصطلاح طبابت این نوع سرطان را «سرطان بخاری پاک کن ها» نام مینهند. فولک من عالم دیگری در ۱۸۸۵ سرطان را کشف کرد که موسوم به «سرطان قیر» بوده و سبب بروز آن قیر و محصولات مختلف قیر مانند ذغال، قیراسفالت، روغنیت معدنی پارافین استراسین و دوده میباشد. در سال ۱۸۹۵ - ال راهن «سرطان مثنانه» را کشف کرد که بین کارگران انلین (یک مایع کیمیای زهرآگین روغنی است که در رنگ آمیزی مورد استعمال دارد) موجود است و سبب وجود آن انلین و مشتات بنزین اند. امروز بسا سرطان های شغلی معلوم اند خصوصاً «سرطان آرسینک» که در جلد و یا شاخچه گکک های شش ظاهر شده و بین شراب سازها دیده میشود و سبب وجود آن استعمال مواد حشره کشی است که حاوی آرسینک میباشد. آرسینک یک ماده خیلی زهرآگین و دارای رنگ زرد و معدنی جلا دار بوده و در نزد مردم معروف به زرنیخ است و به حیث «مرگ موش» استعمال میشود.

دود تنباکو و سرطان شش:

سرطان کرومات مربوط ششها بین کارگران ظاهر میشود که در فابریکه های مواد کرومات شغل دارند. نا گفته نماند که کرومات نمک عنصر کیمیای کرومیوم است. به خاطر باید داشت که از پوتاسیم و یاسودیم دی کرومات در رنگ ریزی استفاده میشود. مانند انلین از جمله مشتقات بنزول که سرطان را بار میآورند نه تنها در دودهای فابریکه ها نمایان است بلکه در ذغال و ذرات دوده که در شهرهای صنعتی پخش میشوند، در دود تنباکو و در سایر گازها تیکه در فضای شهرها

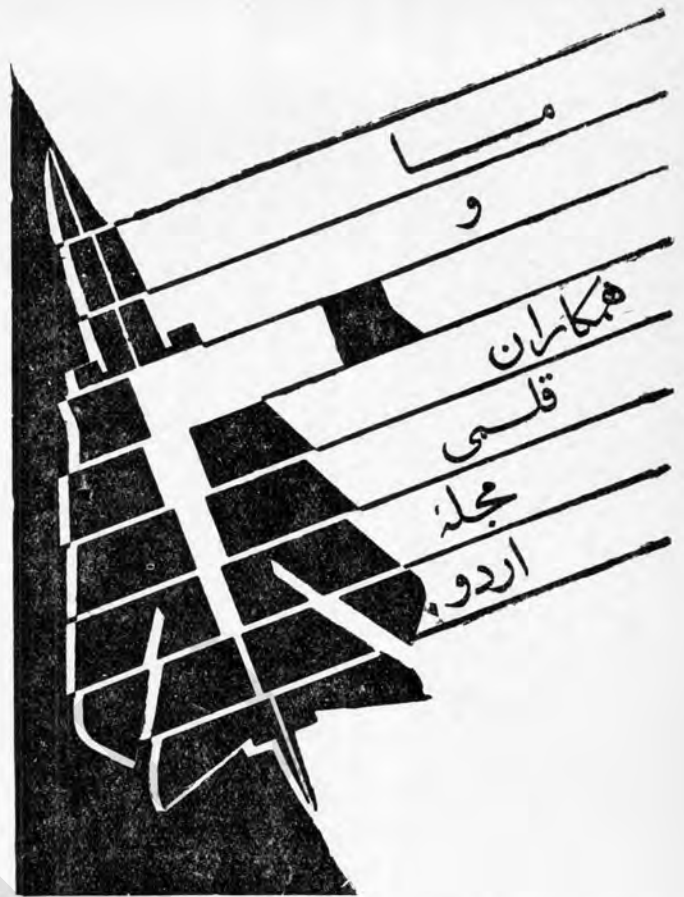
و یا مناطق صنعتی پراکنده میشوند نیز موجود میباشد. باید متذکر شد که بنزول مایع مضر است که از تصفیه قیر ذغال بدست میآید، بنزین و مرکبات مشابه بنزول را دارا است. و بنزول در رنگ آمیزی به کسرت استعمال میشود. شکی نیست که امروز این گازها فاصله موادی را احتوا میکنند که درازد یاد محسوس سرطان شش مسئول اند. یکی از اجزای قیر که در واقع سرطان را تولید میکند بنز پائین است این بذات خود یکنوع هایدروکاربن بوده که در عین زمان یکی از اجزای ذغال، دوده و دیگر محصولات صنعتی اند. این در فضای شهرهای بزرگ وجود داشته و در عین حال یکی از اجزای بسیار بزرگ دود تنباکو است، طوریکه این جزء مهلک توسط مجراهای غذایی و تنفسی داخل شش میشود. چنانچه اخیراً انجمن شاهی اطبای انگلستان اعلان کرد که بر اثر احصائیه ها اثبات شده که ارتباطی بین سگرت کشیدن و سرطان موجود است. ولی نا گفته نماند که بر علاوه مواد قابل استنشاق نیز موجود اند که در تولید مرض سرطان شش قسماً سهیم اند.

علل فزیکمی سرطان:

حالا میخواهیم که علل فزیکمی ای را که در تولید مرض سرطان رول مهمی دارند مورد بحث قرار دهیم:

این هم یکعده سرطان های شغلی را به وجود میآورند مثلاً سرطان نور که بین کاریگران فارم های زراعتی و کشتی رانان دیده شده و هم چنین سرطان اشعه (ایکس) و سرطان ریدیوم نیز موجود اند.

یکنوع سرطان شش که ذریعه دانشمندی موسوم به «شتمیرگ» کشف شده است توسط ریدیومی که در معادن یورانیم نشئت میکند تولید میشوند. در این مورد میتوانیم انواع دیگر سرطان های شغلی را که دارای علل فزیکمی اند نیز بشماریم، ورم (تومور) خبیث لحمی مربوط استخوان بین زنانی که مینا های شب نما را رنگ آمیزی میکنند دیده میشود. زیر در رنگ شب نما تور یوم (Tr) رادیواکتیف وجود دارد و زنان را که به رنگ آمیزی مینا های شب نما اشتغال دارند به مرض ورم خبیث لحمی مصاب میسازد. اکنون راجع به مواد رادیواکتیف و اثرات آنها بر مرض سرطان بحث مینمائیم. یکی از موضوعات مهم روز صحبت در باره مواد رادیواکتیف است. مواد رادیواکتیف عبارت از موادی اند که دارای اتوم های میباشد که خود به خود با اجزاء تجزیه میشوند یعنی ذرات خود را انتشار کرده و با تومهای مختلف تبدیل میشوند که این چنین تجزیه اتوم ها را «رادیواکتیویتی» (Radio activity) گویند. (بقیه در صفحه ۱۹)

بناغلی سلطان الدین دوهم بریدمن !
 ستاسی شعر د (مور مقام) تر عنوان لاندی اداری ته
 راورسید اوپه درناوی ئی دلته نشروو :

څنگه به اوښکی ستا فراق کی موری نه تو یوم
 څنگه به مخان دستا له مخانه موری نه جاروم
 څنگه به ستا په امر مخان له تیغه نه تیروم
 څنگه دخاوری په خدمت کی به مخان نه مپروم
 د مینی غیر کی به دی ویل چه منصبدار شی زویه
 خاوری خدمت کی ښه سرتیره خدمتگاری شی زویه
 څنگه زه هیری هغه شپې کړم چه دی خوب نه درلود
 ما به چه و توخل په خوب کی تا وجود نه درلود
 تا به ویل څه درپینس شوی زویه ما له گوده
 مورجانی روغ یم ځکه ما کوم ناروغتوب نه درلود
 تا به ویل روغ جوړدی غواړم شمشیر دارشی زویه
 خاوری خدمت کی ښه سرتیره خدمتگاری شی زویه
 تا به شیدو کی راته درس د قربانی را کپری
 هم دزانگو کی راته درس د آزادی را کپری
 لاوم وړو کی چه دی درس د عسکری را کپری
 هم دی ، دی درس کی راته زیری افسری را کپری
 تا به ویل د جنگ میدان علم بر دارشی زویه
 خاوری خدمت کی ښه سرتیره خدمتگاری شی زویه
 زه به چه خوښوم ته به وی ډیره ښادمنه موری
 چه به غمجن وم ته به وی ډیره غمجنه موری
 چه لیر پریشان شانته به راغلم د صحرا له خوا نه
 بیا به دی کپری هغه دم له ما پوښتنه موری
 وصیت می دادی چه له بدو پرهیز گارشی زویه
 خاوری خدمت کی ښه سرتیره خدمتگاری شی زویه
 اوس که « حساسه » ته رښتیا مخانته افسروائی
 اوهم دی مخانته د اردو تکړه عسکر وائی
 فداکاری مردانگی کړه مخانته غوره وروره
 که ته رښتیا مخانته دلوی خدمت مصدر وائی
 دمور وصیت به دی پر مخای کپری که نه وینس شی زویه
 خاوری خدمت کی ښه سرتیره خدمتگاری شی زویه
 * * *

محترمه نور جهان !

مضمون ارسالی شما که بمنظور تجلیل و بزرگداشت
 از روز مادر ترتیب شده بود از ملاحظه ما گذشت ، اینک بغرض
 تشویق از احساسات تان بطبع آن اقدام می نمائیم :

مادر مادر .

مادر مهربان من ، مقدس ترین نام و زیباترین کلمه
 هیچگاه خاطره های خویش را که از تو بیاد دارم فراموش
 نخواهم کردم . مادر . ای کانون عشق و محبت ای فرشته
 زیبا و مهربان من .

**بناغلی عبدالوحید (فقیرزاده) عسکر اولی
 هاوان قطعه کشف فرقه ۸**

پارچه شعر ارسالی شما بنام (مرام جمهوری) توسط پوسته
 بدفتر مجله اردو رسید و شعری جالب ، خوب بود اینک
 اثر مذکور را درینجا بطبع رسانده و از همکاری شما
 تشکر می کنیم :

می عشرت بجام جمهوری
 رشک عنقا مقام جمهوری
 پاره های دل تمدن را
 دوخت برهم خیام جمهوری
 نازم آن راد مرد افغان را
 شفق آورد شام جمهوری
 اردوی با شهامت افغان
 میخرا مدبکام جمهوری
 عدل و انصاف و صدق و همدردی
 باشد اندر مرام جمهوری
 بهر افهام این نظام به خلق
 ساده گفتم مرام جمهوری
 خوش بود خاک باستانی ما
 جاودان با نظام جمهوری
 بر لبش برده این شعار (وحید)
 جاودان باد نام جمهوری

من گاه گاهی و قتیکه بفکر زیبا ترین و باارزش ترین چیزها در دنیایم اندیشم ، فوراً نام زیبای تودر ذهنم خطور میکند .

ای مادر شیرین من !

کلمه مادر مقدس ترین و زیبا ترین کلمه در جهان است روزیکه همه فرزندان این سرزمین بپاس مقام شامخ مادر این روز را با گرم جوشی تجلیل میکنند .

همه پسران و دختران به پیشگاه مادران خود زانو میزنند و بردستهای تو بوسه های فراوان نثار میکنند هدیه های که ارزش معنوی آن بر مراتب بالاتر از ارزش مادی آن میباشد بمادران خود تقدیم میکنند .

مادر ، من که ترا ندارم تاهدیه برای تقدیم کنم و به پیشگاهت زانو بزنم و دست هایت را غرق بوسه کنم مادر ، اینک چند قطره اشک فرزند بیگس و تنهات را بعنوان هدیه قبول کنی . مادر ترا میگویم صدایم را می شنوی نه ... نه ... نه ...

میدانم ... تو سالهاست که مرا ترک کردی . آن دستهای نوازش گرت که همیشه سر و رویم را نوازش میکرد حالا در زیر خاکها مدفون است .

آه مادر : مادر نازیم من و قتیکه ترا داشتم همه چیز داشتم اما . اما تورفنی و مراد دنیا تنها باغم هایش گذاشتی حال برابر تو هیچ چیزی ندارم . مادر تو بزرگترین اتکای من بودی . مادر مادر ایگاش میدیدی که بی تو چقدر زبون چقدر ناتوانم . بازهم خاطره های توست که تا اندازه مرا بخود مشغول میدارد .

آه خداوندا : من نباید انتظار دست پر مهر مادر باشم مادر تو کجائی . تو کجائی . فقط می خواهم که بگوئی کجائی مادر ! تو نمیدانی که چقدر من رنج می برم .

اوه . مادر راست است من بعد از این هرگز ترا نخواهم دید . تو بگو مادر ! آیا این راست است . بگو مادر این راست است .

آه مادر میدانی امروز روز مادر است و همه فرزندان امروز هدیه برای مادران شان تقدیم میکنند .

آه مادر ! من هم برای تو هدیه آورده ام . مادر خواهش میکنم . یکبار صرف برای یکمرا تبه این هدیه مرا ببین . دختران و پسران جهان . شما که مادر دارید شما که از نعمت نوازش های مادرانه برخوردار هستید .

بر خود ببالید و فخر کنید زیرا وقتی شما بقدر و منزلت مادر خوبتر پی برده میتوانید که مادران تا ترا از دست داده باشید . درود بر تمام مادران جهان .
پایان

* * *

بناغلی هنیب !

ستاسی مضمون چه پیروخته اداری ته را رسیدلی و

پس له مطالعی او یوغه تصرف نه ، دادی نشر ته ئی سپارو اوله لوی خدای غیخه ستاسو موفقیت هیله کوو :

ز هو نوره غیختین = ز هو نوره هیمه = ز هو نوره و ظیفه

۱- زمو نوره غیختین :

چه خالق د کل اشیا وو او هر فن دی

چه رازق د هر ذیروح په هر مسکن دی

چه سلطان د ټول جهان خولا مکان دی

هسی شانی اعلی رب زمونر غیختین دی !

هوکی ! هغه غوک زمونر غیختین دی چه د ټولو شیانو

خالق او پیدا کوونکی دی . دعا لیمانو پالونکی اوسا تندوی

دی . اوسا تنه پی ، دی نه ستومانه کوی . د هر ذیروح

اوسا کین روزی رسان دی د ټولو کائنا تو پر حال بانندی دده

علم محیط او هیخ شی دده د علم غیخه نه دی وتلی . د هر چا

په اسرار و خبر او تر حبل الوری دنه هر چاته نزدی دی . د غیب

دخزانو د اسرارو کلی ټولی دده په لاس کی دی . بی دده

دارادی غیخه حتی دونی یوه پانه هم نشی لویدلای . غه

تعاملات که په ذره کی دی او یا په ټول جهان کی دی

دده په اراده منخ ته رایی . او دا محیر العقول نظام چه

نن بشریت دهغی په ږیره کوچنی برخه خبر شوی دی ،

دده په اراده او تدبیری دا حیرانوونکی ټپه بخانته غوره

کړی او تر ټاکلی وخت پوری ترخو چه پی دوام او بقا

غواپی پر همدی عظمت سره پی ساتی . ددی جهان د پیدایښت

او دخلقت پروخت بانندی چه دا جهان غه وخت منخ ته

راغلی دی ؛ یوازی دا عالم الغیب احدیت ذات آگاه دی .

او دا چه ددی جهان عمر غه وخت سرته رسیوری ؟ پردی

راز بانندی او پردی حقیقت بانندی هم داپر هر شی بانندی

قادر مطلق خدای خبر او واقف دی .

هو ! هغه بی مثله ، بی مانند ذات زمونر غیختین دی ،

چه دجهان دماضی تاریخ ټول حقایق ، ټول حوادث او پېښی

دده په علم کی شته او هیخ شی ددغه پاک او مقدس ذات

غه پت نه دی پاتی ، اودراتلونکی وخت ټول حقایق ، ټول

حوادث او پېښی چه منخ ته رایی دده په ازلی او قدیمی

علم کی شته او وربانندی خبر دی . دجهان په روانو حالاتو

بانندی په ټولو اسرارو خبر او دهیچا هیخ ټولنی ، هیخ ملت

او مملکت هر راز اسرار دده د علم او پوهی غیخه پت نشی

پاتی کیدلای .

بلی ! زمونر غیختین هغه مقدس او متعال پروردگاردی

چه دهر چا دزړه نه خبر ، دهر چا دمرگ او لحای ورته معلوم

او دا چه په راتلونکی وخت کی هر چاته غه پېښیوری پردی

ټولو اسرارو او هغو اسرارو چه بشریت بی له ادراکه عاجز

دی خبر او عالم دی .

هغه ذوالقوت المین خدای زمونر غیختین دی که

چاته دهغه معرفت په برخه شی له حیرت سره مخامخ کیوری .

او که دچایي رښتیني مینه په برخه شی د لذت او حلاوت ساری یی نشی موندلای او په عبادت او پرستش یی تروروستی سلگی نه مریږی او که څوک د هغه څخه په واقعی توگه وویږی هسی څوک بیا دهیچا او هیڅ شی څخه نه وویږی او که څوک ددغه کبریایي احدیت ذات څخه نه وویږی هسی څوک بیا دهر چا او دهر شی څخه پاریری ، نه یی روح آرام لری او نه یی زړه قرار .

۴- زموږ مینه

د نژاد چه د آریڼ اصلی سیمه ده چه زانگو د قهرمانانو دیرینه ده داشیا په عین زړه کی چه لری بحای له ویارنو ډکه دا زمونږ مینه ده په رښتیا زمونږ گران افغانستان دتاریخ په شهادت سره دآریڼ د نژاد اصلی مینه اومنشأ ده اوداهيوادد آریانانو رښتیني ټاټوبی دی .

دجغرافیایي موقعیت له مخی هم زمونږ گران افغانستان داشیا په عین زړه کی پروت او بحای لری یا پرل عبارت د اشیادزړه حیثیت لری داځکه چه دهغو ډیروطبیعی خصوصیاتو له پلوه چه ددغه هیواد په برخه شوی دی داسی ارزښتناک اړخونه په بیلوبیلو ساحو کی لری چه اهمیت اوارزښت یی داشیا په لویه وچه کی په هماغه اندازه اودرجه دی لکه زړه چه په وجود اوبدن کی ارزښت لری همداروجه ده چه دتاریخ په پاڼو کی ډیر ځله داشیا دزړه پرنامه باندی دا ویارلی هیواد یادشوی دی .

یودهغو طبیعی خصوصیاتو څخه چه زمونږ دگران هیواد په برخه دی، هغه دادی چه زمونږ گران هیواد داشیا دلوی وچی دټولو غرونو ډلږیومنشاده اوپامیر دنړی د تخت په نامه شهرت لری .

همدارنگ داهيواد ډیر دویاره ډک لرغونی تاریخ لری چه په یوه وخت کی دبلخ ښار دام البلاد (دبیارو نومور) په نامه یادیدا او دغزنی ښار هم دبیارونو دناوی (عروس شهرها) په نامه شهرت درلود اودهرات لرغونی آثار چه په ادب او کلتور او هنر په نړی کی لویه برخه لری اوداسی نور لرغونی تاریخی آثار ددی هیواد په غیږ کی پراته دی ، چه دټولو نړیوالو دخاصی علاقی اوپاملرنی وړ اومخاندته یی رابللی دی اوپه هروخت کی دهيواد دهر نسل لپاره دویارنی لویه تومننه ده .

لکه څنگه چه ددی هیواد هسکو غرونو د آسمان په لوری جگی غاری نیولی دی ، او دزمانی دهر ډول سرو اوتودو اونورو عواملو په مقابل کی تل په همدغه شان او شوکت پاتی دی ، نوددغه هیواد داسیلو زمانو په فطری خلقت کی هم دغه شان دثبات استقامت اومتانت، ټینگعزم اوارادی غوره نبی او آثار لکه دهيواد دغرونو په غیر لیدل کیږی .

تاریخ شاهد دی چه ددی هیواد اصیلو زمانو دهر ډول پښو په مقابل کی تل خپل لوړ همت ، شهامت ، شجاعت ټینگ نه ماتیدونکی عزم او ثبات له لاسه نه دی ورکړی . اونه یوازی دتاریخ په اوږدو کی دډیرو زور وروقاتحانو اواستعمارچیانو په مقابل کی یی سرو نه دی ټیت کړی بلکه هغوی یی دداسی سختوماتو سره مخامخ کړی دی ، چه دتل لپاره ورته دتاریخ لکه توره گرزیدلی ده، اودی غیرتمن او ننگیالی افغان اولس غوځله دتاریخ په اوږدو کی دجگړو په وخت کی دقهرمانی لقب بخاندته گټلی دی دویارنو ډک دغه قهرمان ملت په خپله غیر کی دویاره ډکی ډیری غیر یی هم روزلی دی ، چه دهر یوه شخصیت نه یوازی په ملی سویه پیژندل شوی دی ، بلکه په جهانی او بین المللی سویه د هغوی درنښت او درناوی کیږی او بشریت ورباندی ویارنه کوی ، لکه البیرونی، ابوعلی سینا ، بهزاد اوداسی نور دویاره ډک شخصیتونه چه دگران هیواد په تاریخ او دنړیوالو په تاریخ کی د هغوی دخدمتونو آثار په طلائی تورو په پاڼو کی ثبت او درج شوی دی .

همدارنگه دی نجیب او اصیل ملت سیاسی غیر یی هم په خپله غیر کی روزلی دی ، چه هر نسل ورباندی ویارنه کوی اودملت یی دضرورت په وخت کی د فلاکت بار حالت څخه ایستلی دی ، او د روښانه او ډیر نیکمرغه ژوند په درشل کی یی درولی دی . او خپل افغانی اصالت ، شهامت ، شجاعت او درایت یی په خپل وخت کی دلمر په شان نړیوالوته مخلولی اوغرگند کړی دی اوتړی یوالوته یی دا درس ورکړی دی چه دا غیور او زړور ملت دقهرمانانو پخوانی زانگو ده ، که یو قهرمان اواصیل زوی چه ددی ملت د زعامت واگی په لاس کی لری له منځه ولاړ شی ورپسی بل قهرمان اواصیل زوی راتلونکی دی، اوددی ملت اصلی میراث چه شهامت ، شجاعت ، غیرت اوملی تقوی او هراړخیزه خپلواکی ده ، خو جهان وی په همدغه باشهامت ملت کی به دوام وکړی او هر نسل به دخپل گران وطن مقدرات ، سرنوشت او هراړخیزه واک هغه چاته سپاری چه د همدغه خاوری د هوا او اوبوڅخه یی دوجود سلولونه او رگونه ترکیب شوی وی او په همدی محیط کی یی وده کړی وی او خپل افغانی اصالت او خصوصیات یی په پوره معنی ساتلی وی ، او په خپل ملی کلتور، ملی تقوی ، تاریخی لرغونی ویارنومین ، او خپله ملی مفکوره تر هری بلی مفکوری غوره بولی او په هر ډول قول او عملی کی دغیر ملی ډلو تر اغیزی لاندی نه راغی بلکه پرخپل ځان متکی او دملی تقوی او اصالت تر روحی لاندی تر هر چا ځان ورته او بریښی دا په ننگ او غیرت ، نجابت او شرافت باندی مین اولس په نړی کی په همدغه صفتونو مشهور

دی، او تل پي د استعمار چيانو په مقابل کې په نه ماتيدونکي اراد سره په قهرمانانه ډول مبارزې کړې دي او دهغو کسانو په لاس کې ددی با شهادت او زړه ور ملت مقررات او سرنوشت هيڅوخت نه دي پاته شوي چه ددغه قهرمان ملت په ملي تقوي، ملي کلتور، ملي اصالت او خپلواکي باندې لوبې کوي. چه روښانه مثال يې غه دپاسه نيمه پېړي پخوا زمونږ دگران هيواد دردوو نکي حالت دی چه د استعمار توره پرده پر ملت باندې غوړيدلې وه او زمونږ دنجيب ملت سياسي، اقتصادي او اجتماعي واک پردو په لاس کې نيولی وو او ددی نجيب او اصیل ملت په ملي تقوي باندې يې لوبې کولې او د ژوندانه په ډېرو اړخو کې مو خپلواکي غصب شوي وه پدې وخت کې هر وطنپال او پر وطن مين د هيواد پردې جريان باندې غوړيده او د هيچا افغاني ننگ او غيرت او د اسلام رښتينيو جذباتو دا حال پر مخامخ او هيواد باندې نه لور وه، هغه وو چه په رښتینو اصیلو زمانو کې دننگ او غيرت ويني په غورزنگ راغلي او د اسلام دمقدس شعار يعني دجهاد تر جذبي لاندې يې خپل قهرمان او باشهامت رهبر اوزعيم ته چه دخپلواکي دکټلو اعلان يې وکړ په راسخ ايمان اونه ماتيدونکي اراده سره يې په يوه آواز لبيک وويلو او په ټول ملت کې دگران مرحوم اعلیحضرت غازي امان الله خان تر قيادت لاندې د استعمار په مقابل کې د ملي جهاد غږ پورته شو، او په پيرونو، کليو، کوڅو غرو اورغو کې دالله اکبر ناري پورته شوي، پداسې حال کې چه دښمن په ډيرو عصري وسلو سمبال و، گران مرحوم غازي امان الله خان وکولای شوای چه دبدر ايتو جنرالانو لکه مرحوم غازي اعلیحضرت محمد نادر خان اوملگري يې اودخپل غيرتمن اولس په بې ساري ملاتړ اوشجاعانه جهاد سره دښمن ته داسې ماته ورکړې چه دتل لپاره ورته دتاريخ توره لکه وگرزيده اونه يوازي دی باشهامت قهرمان اودخپلواکي ستر محصل دخپل ملت خپلواکي وگټله بلکه په ټوله اشيا کې ئې دآزادې اوخپلواکي گټلو نهضت ژوندی اولاره يې دمبارزې لپاره هواړه کړه اونه يوازي دافغان ملت دغه شجاع او ډير اصیل زوی دقهرمان لقب ځانته وگاټه بلکه نړيوالو دټول شرق اوشيا دخپلواکي دروحي دژوندی کولو اوتحريک کولو دستر قهرمان لقب دغه باشهامت افغان ته ورکړ او ډير زورور اوقوي استعمار شکست دلوی قهرمان په ښه دتاريخ پاڼو کې ثبت شو.

تروند ستوري دآرياوي افتخار دگيل اشياوي خپلواکي نهضت تاراوړ قهرمان ته په رښتياوي که غه هم دگران مرحوم اعلیحضرت امان الله خان دطلابي نهضت غځه وروسته هيواد ډير دردونکي اوضاع په منگولو کې ولويدخودلوی خدای فضل وشو چه بيابيل قهرمان يعني مرحوم اعلیحضرت غازي محمد نادر خان دملت دردوونکي

حالت غځه وساته، مگرداقهرمان هم وروسته په شهادت ورسيد. اوله هغه وروسته که غه هم دلسو کالو په اوږدو کې چه زمونږ اوسنی گران زعيم اوملي قايد دصدارت چاري په لاس کې لرلې هيواد بيا ديوه په زړه پوري نهضت په درشل کې ودرید مگر کوم وخت چه دا په ملت مين او اصیل زوی دصدارت له چارو غځه يې ځان گوښه کړ بيا دلسو کالو لپاره هيواد ته دداسې دردوونکي حالت سره مخامخ شو چه ليدلويې دهروطنپال او پروطن مين دسترگو غځه اوښکي بهولې. هغه وو چه پس له لسو کالو انتظاره دا پروطن رښتيني مين اودملت زښته وفادار او اصیل زوی، بيا دسياست په ډگر کې لکه لمر وځلید اودچنگاښ په ۲۶ نيټه يې وزاره رژيم ته سقوط وکړ اوخپل گران ملت ته يې دشاهي رژيم پر ځای باندې دجمهوريت ارمغان د هغې دحقيقي روحي سره موافق وړاندې کړ، داسې نظام يې خپل وطن ته راوړ چه دوامتي اورښتيني ديموکراسي پر بنسټ ولاړ او دهيواد دهر ډول هوساينې اونيکمرغي ضمانت کوي او گران افغانستان په خپل پنځه زره کلن تاريخ کې دعالی اونيکمرغه ژوندون په لوري په نه ماتيدونکي ارادې اوقاطع تصميم سره دخپل ډير خواخوږي اوبادرايته ملي قايداوستر مشر په لارښودنه يونه هيريدونکي تاريخي حرکت شروع کړ.

هو کې اداقهرمانان چه يادشول په همدې ټاټوبي کې زيږيدلي دي اودهمدې مينې غځه ئې غوښې، هيوکې اووينې اوجود تر کيب شوي دي. نوداقهرمانان په رښتيا پروطن مين اودوطن رښتيني اصیل زمان دي چه دخپلي پلرنې خاوري دخپلواکي دتاميت دسانلو، دهوساينې اونيکمرغي دتاميتولو په لاره کې دهر ډول قرباني لپاره په پوره شهادت اوشجاعت سره حاضر شول چه دخپل وطن دنيکمرغي په هيله دملت زعامت په غاړه واخلي او هر يوه په خپل وار او په خپل وخت کې دافغان اولس کاروان له هغې مسير غځه چپ کړ، چه پای يې زوال اوفلاکت و.

رښتيا پر خپل وطن مينان هغه څوک دی چه دخپل وطن دخپلواکي، نجابت، اصالت، ملي تقوي، ملي کلتوري او نورو ملي لوړو مميزاتو دساتنې په لاره کې په هره شيبه کې دخپلو وينو توپولوته تياروي اودې مقدسي هيلې ته درسيدو په لاره کې هيڅ ډول زيار او هلي ځلي ونه سپموي اودخپل وطن دپرمختگ په هيله هر راز کړ او ونه اوسختي پر ځان باندې وگالې اوهر ډول نورو قربانيو ته هم چمتووي.

هو! وطن اومينه لکه مور داسې ده چه غوژوندی ووپه خپله غير کې موروزی اوساتی چه مړه شو نو بيا په خپل زړه کې ځای راکوي. نو په هر هغه چا چه ددی مينې رښتيني زوی دی دخپلي مينې حق پر ځای کول فرض دی اوبيا په چه دخپلي مينې ملي تقوي، مني نواميسو، ملي کلتور او نورو ملي لوړو خصوصياتو او فضايلو ته په درنه سترگه وگوري او هغه دی ټول دخپلي مينې دکانو په ښه وپيژني او تل

دی داخله مینه په یادشو وگاتو باندی ښکلی وساتې البته داگانی هغه وخت ارزښت لری چه مینه تل دخپلواکی په جامه باندی پته وی. نو هرڅوک چه پورته وجایب دخپلی مینې په وړاندی درک اودهغی پیروی او درناوی وکړی نو هغه وخت یی دخپلی مینې حق پرځای کړی دی. اود مینې خدمت دادی چه په هر ډول پرمختگ اولور تیاکی یی برخه واخلي او زیاروباسی چه خپله مینه د پرمختللو هیوادو په لړکی ودروی نو هغه وخت یی دخپلی مینې خدمت کړی دی.

د مینې حرمت دادی چه په ډیو دودونو یی گانې وربدرنگی نکړو اودهغو ډولولاسونه تل تری نه لری وساتو چه زمونږ د مینې تاریخی لرغونی اصالت ناوولی کوی.

مگر هغه کسان چه په خپله مینه او وطن په حقیقی روحیه اومعنی مین دی، تل دخپلی مینې او وطن هر ډول تاریخی اصالت اوتولونو امیسوته په درنه سترگه گوری اودخپل وطن اومینې گانې، لکه ملی تقوی، ملی کلتور نور ملی اصیلو دودونو او خصوصیاتوته اوترتولو ډیر ارزښتناک شی یعنی دوطن خپلواکی ته ډیر په درنښت گوری اوددغو ټولوساتنه پرځای واجب اوراتلونکی نسل ته یی سپارل دځان اصلی لویه وجیهه اومکلفیت بولی اودا دخپلی مینې او وطن سره عشق اومحبت عالیترین او ډیر لوړ معیار دی.

۳- زمونږ وظیفه :

دهر ډول پرمختگ چه وسیله ده

د هر راز گټو چه لوید خزینه ده

چه د خدای، وطن په وړاندی وجایب ټول

پکی ځای دی تل هغه زمونږ وظیفه ده !

زمونږ دجمهوری منلی نظام دشعار دریم جز وظیفه ده . وظیفه د خدای اوملت په وړاندی دټولو وجایبو اومکلفیتونو اودقانون دتطبيق کولو، وسیله اودهر ډول گټو اومصلحو دلاسه راوستلو لومړنی اساسی بنسټ دی، او ور سره دهر چا دشخصیت دخلیدلو هنداره اودلیاقت اوكفایت ترازو اوتله ده .

صدانت، پاك نفسی، زیار اوزحمت، او په ټول توان اوقدرت سره خپل فطری استعداد اولیاقت په نار اچول اودوخت ارزښت تل په نظر کی ساتل دوظیفی رښتینی مشر او گټور او خونه دی. دقانون دحدود وتررنا لاندی دخپلی وظیفی حدود پیژندل، دخپل فطری استعداد دغوښتنی سره سم وظیفه اخستل، دگټورو شخصی او دنورو دتجربو څخه دوظیفی دسرته رسولو په ترڅ کی استفاده کول، او په ارزښتنا کو ابتکار ونو باندی لاس پوری کول، اوعلمی اساسات تل دځان شعار ترزول دټولو اخلاقی مکارمو پیروی کول او په هر وخت کی دخپلی وظیفی سره په پوره اصالت سره دشوق اودوق روحیه ژوندی ساتل، او په پای کی خپلو پاکوهیلوته په یوه نه ماتیدونکی اراده سره تصمیم نیول او پر خپل برهالیوتوب باندی پدی لاره کی تل اعتماد لرل

داټول دوظیفی ستر ارکان تشکیلوی اودوظیفی ستر ارکان دی، چه که په وظیفه کی دهغی مراعات ونشی هوساینه اونیکمرغی په هغه واقعی اورښتینی مفهوم باندی چه دپوهی اولور بصیرت خاوندان دهغی تعبیر کوی منځ ته نشی راتلای .

دوظیفی رښتینی اړخونه اوستر ارکان تل دټولنی دهغو غړو په قول اوعمل کی ځلیری، چه دخپل خدای اوخپل گران وطن په وړاندی خپل وجایب اومکلفیتونه په پوره اصالت اواقعت سره درک اودهغی سرته رسول دعالی احساس له مخی اودپاک نیت اوپاک وجدان پر بنا دخپل ځان ډیره لویه ارزښتنا که وجیهه وبولی. تل دا کثرت او ملی گټی پر شخصی، گټو اومصلحو باندی غوره گټی. اوهدف یی یوازی دخپلی ټولنی اوملت ته په حقیقی روحیه خدمت کول، اودخپلی ټولنی اوملت په رښتینی بڼه هوساینه اونیکمرغی تامینول وی. اوددغه پاک احساس تر روحی لاندی دهر ډول کړ اوونو اوسختیو کالوته چمتو اوحتی دضرورت په وخت کی دهر راز قربانیو ورکولو ته په لوړ شهادت او شجاعیت سره لیک وویای او دوظیفی رښتینی مفهوم هدف اوماهیت اواقعی فلسفه په همدی ټکو کی پرتده اوبس .

نن چه زمونږ دستر او ډیر خوا خوری او گران ملی قاید او زعیم تر قیادت اوزعامت لاندی زمونږ گران هیواد دجمهوری نظام تر رنالاندی دعالی او ډیر نیکمرغه ژوند په لوړ حرکت شروع کړی دی، شاهی رژیم خپل ځای دجمهوری نظام ته اودپخوانی شعار (زمونږ غښتن- زمونږ مینه زمونږ ټولواک) دریم جزء یعنی دټولو کلمی خپل ځای وظیفی ته پر مینې دی دا حقیقت ډیر روڼ بر مینوی چه په رښتیا زمونږ دا نوی، منلی او پسه زړه پوری نظام د رښتینی دیمو کراسی ښکارندوی دی .

نن دجمهوری نظام د رښتینی دیمو کراسی تر رنالاندی چه دا کثرت دگټو او مصالحو امایندگی کوی، دوطن اوهیواد هر غړی دقانون دحدودو پیژندلو تر روحیه لاندی په خپله وظیفه کی یی منلی غړی ځای نیولی دی. او زمونږ گران او ډیر با درایت ملی مشر هر وطنوال او پروطن من شخص ته دا موقع میسره کړه چه هر یو دخپلی وظیفی په حدودو کی مهم رول ولوبوی اودلوی خدای په مرسته هغه وخت راورسیری چه دوطن هر یو غړی دداسی هوسا اونیکمرغه ژوند څخه برخه ولری لکه څنگه ئی چه هیله کبیری .

موکی ! راځی چه دعالی ژوندون په لوری داڅر ځیادلی جمهوری کاروان چه سالاریی زمونږ ستر ملی مشر اوملی لارښود دی، دخپلو وظیفو د رښتینیو اړخونو اوستروارکانو په نظر کی لر اوسره داسی پیاوړی کړو چه ژر مود ټولو ملی ارمانونو وروستی پړاوت هورسوی اوهوساینه اونیکمرغی مو په رښتینی بڼه په برخه اود پرمختللو هیوادو په لړکی زمونږ دا آریایی قاتوبی لکه ستوری په ځلیدو راشی، اوراتلونکی نسلونه تل را باندی ویاړنه وکړی .

افتتاح داؤد وپوړ ګتون وڅارندوی

در قوماندانی قوای ۴ زره دار

ساعت ۱۵ روز ۱۶ جوزا ۱۳۵۵
طی مراسم باشکوهی (داؤد وپوړ ګتون
وڅارندوی) قوماندانی قوای ۴ زره دار
افتتاح گردید. تون جنرال غلام حیدر
رسولی لوی درستیز در حالیکه رئیس
موسسه نسوان محترمه کبری نورزی
ورئیس څارندوی ټولنه و عده زیادی
از جنرالها و صاحب منصبان اردوی
جمهوری و اعضای میرمنو ټولنه
حضور داشتند طی خطابه خویش
کودکستان و څارندوی مذکور را
افتتاح نموده چنین گفتند:

خواهران و دوستان عزیز!
جای مسرت است که با موجودیت

شما مهمانان گرامی، بیاری خداوند
بزرگ، امروز در مراسم افتتاح
کودکستان و څارندوی قوای ۴ زره دار
اشترک مینمائیم و این کودکستان
را بنام رهبر انقلاب و سر قوماندان
اعلای اردوی جمهوری افغان، یعنی
(داؤد وپوړ ګتون)، نامگذاری میکنیم.
بارویکار آمدن رژیم خجسته
جمهوریت، تحت قیادت رهبر ملی ما
پناغلی محمد داؤد، تحولات پیگیر و
همه جانبه‌ای در تمام رشته‌های حیات
اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور
عزیز ما رو نما گردید و اثرات ثمر
بخش و مفید آن مستقیماً در کانون

اردوی جمهوری مانیز نمایان شد.
در پهلوی انکشافات مختلفی که
نصیب موسسات و قطعات اردوی جوان
افغان گردیده است، یکی هم افتتاح
و برگزاری کودکستان موجوده است
و اقدام دومینی است در جهت تربیه
و تعلیم اساسی و عصری فرزندان که
متعلق به فامیلهای منسوبین اردو
میباشند.

رهبر ملی ما در یکی از خطابه‌های
تاریخی خویش چنین فرموده‌اند:

«دولت نظر با یجاب وضع مالی
مملکت، زایشگاه‌ها شیرخوارگاه‌ها
و کودکستان‌ها را بمنظور حمایت

تونر جنرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز هنگام ایراد بیانیه

پگروال محمد سرور قوماندان قوای ؛ زرهدار حین ایراد بیانیه

در راه تعمیم علم و معرفت و تربیت نسل
 سعاصر و آینده ما مبدول میدارد
 و افتتاح کود کستان و خارندوی قوای
 ؛ زرهدار روی همان نصب العین
 باشکوهسیت که درآینده نیز تعقیب
 گردیده و در ساحات مختلف اردوی
 جمهوری افغانستان گسترش خواهد
 یافت امیر و اریم خدای پاک این
 دوسرکز کوچک تربیوی را که در
 حقیقت مشعل راه فضیلت و معرفت است
 بکانون بزرگ علم و دانش مبدل
 گردانیده و نونهالان برومند افغان
 را در پرتو رژیم جمهوریت و رهنمائی
 های رهبرما ، عناصر با ایمان ، خدا
 شناس ، وطن پرست و صادق وطن بار
 آورده و برای سر بلندی و عظمت
 افغانستان عزیزان هارا تربیت نماید .
 ضمناً از موسسه میرمنو ٲولنه که
 در تهیه پر سونل این و پرکتون
 قوماندانی فرقه ۸ همکاری های
 صمیمانه و فسمآ کمک های لازمه
 نموده اند ابراز تشکر می نمایم .

و توسعه مکاتب دولتی تا سین خواهد
 کرد .
 با توجه بجملات ارزنده و عمیق
 پیشوای خردمند ما ، پرنسیب های
 مردمی و عالی جمهوریت توجه خاصی

مادران و کودکان و رشد سالم
 و تربیت نسل جدید ایجاد خواهد کرد .
 « همچنان ، دولت تعلیمات ابتدائی
 عمومی و مجانی برای تمام کودکان
 اعم از دختر و پسر از طریق بسط

بناغلی محمد نسیم
 رئیس خارندوی
 ٲولنه در حال ایراد
 بیانیه

اینک به توفیق خدای دانا و بزرگ
افتتاح (داؤد و پوکتون) را برگزار
مینمائیم .

زنده باد افغانستان

پاینده باد جمهوریت

برومند و دانا باد فرزندان
داؤد و پوکتون.

درختم بیانات بیاغلی لوی درستیز،
دگروال محمد سرور قوماندان قوای؛
زرهدار ضمن بیانیه خیرمقدم خویش
حضار را مورد خطاب قرار داده و در
پیرامون تأسیس (داؤد و پوکتون)
(و غارندوی) و نقش مؤثر آن در راه
تعلیم و تربیت فرزندان صاحب منصبان
و منسوبین اردو مطالب مفصلی ایراد
نموده چنین ادامه داد:

«از بدایت تأسیس رژیم جمهوری
به رهبری موسس آن بیاغلی محمد داؤد
در راه پیشرفت وطن و رفاه مردم، کارهای
همه جانبه، پیگیر و صادقانه بعمل آمده
است. گامها بامانت، جدیت، ولی
بدون شتابزدگی برداشته میشود. از
اراده های جامع رهبر ما، یکی هم بذل
توجه به تربیت معنوی فرزندان این
سرزمین مرد خیز است.

بیاغلی محمد نسیم در حال تعلیق نشان غارندوی به سینه دگروال محمد سرور
قوماندان قوای و زرهدار

با آمدن معارف این وضع تا اندازه
رو به بهبودی نهاد، ولی سرعت نموی
فعالیت های تربیتی نیز بمانند دیگر
شئون حیات بطی و کند بود. با آمدن
رژیم خجسته جمهوری دولت در پهلوی
توجه به دیگر جنبه های زندگی جامعه
در جهت رشد معنوی نوباوگان این وطن
نیز بذل مساعی نمود. اهداف دولت که
در ارشادات رئیس محبوب ما بیاغلی
محمد داؤد تجلی میکند، تریبه معنوی
فرزندان کشور را در صاف اول امتها
قرار داد.

حضار محترم: برای بوجود آوردن
یک افغانستانی که آینده آن
برای دینالوژی ملی استوار باشد، لازم
می آید، کودکان، که خود سازنده
فردای این کشورند تحت تربیه گرفته
شوند. باید گفت که تربیت از گهواره
و آغوش مادر شروع میگردد. وظیفه
والدین در دادن تریبه سالم و موفق به
هیچ وجه قابل تعویض نیست، ولی
بتدریج شعاع جهان طفل، از آغوش
و گهواره بر سطح اطاق و به صحن حویلی
و باغچه و کوچه گسترش می یابد. در

در زمان های سابق فرزندان این
خالک بمانند گل های خودرو، که فقط
از موهبت طبیعی، و جبلی برخوردار
بوده و چنانچه شاید، از تربیت دست
باغبان بهره ندیده باشند، به جامعه
قدم میگذارند.

بیاغلی محمد نسیم رئیس غارندوی توله در حال تعلیق نشان غارندوی به سینه
دگرمن محمد یوسف قوماندان قوای ۱۵ زرهدار

کودکستان شامل میشود. درین اظهار
با من شریک اند.

از ارشادات گرانمایه رئیس دولت
جمهوری افغانستان است که
فرموده اند:

(تعلیم خوب است اما تربیه بهتر
از آن است).

صاحب منصبان گار نیزون پلچرخي
حال بیشتر از پیشتر مطمئن اند که
دولت جمهوری در قبال خدمات بی شایه
شان در تربیت اطفال شان نیز سهم
میگیرد.

امروز خوشحالیم مخصوصاً که يك
نوید دیگری را هم بشما مژده میدهم
و آن برافراشتن بیرق خارندوی است
در پیونگی پلچرخي.

خارندوی چنانچه از شعارش پیدا
است خدمتگاری بی مزد جامعه خود، یار
ویاور ضرورت‌مندان، و تنظیم کننده
خدمات اجتماعی میباشد.

پاداش خارندوی وجدان پاک و
وسایقش بشر دوستی و نوع پرستی هر
فرد آنست که ما امید داریم
جمعیت خارندوی پلچرخي، در سپلین
نظم و خدمات اجتماعی را از صحن
مکتب شروع نموده و به جامعه سرایت
دهد.

محترمه کبری مدیره
عمومی کودکستانها
هنگام ایراد خطابه

داشته این قوماندانی به جدیت تعقیب
میشود. که خوشبختانه يك قسمت عمده
مقدمات آن از طرف مؤسسه روزنتون
و مدیرمنو تولنه فراهم گردید.

اینک حال که داؤد و رکتون را
افتتاح میکنیم لازم میبینیم از همکاری-
های بی شایه روزنتون و مدیرمنو
تولنه ابراز قدردانی کنم و مطمئناً
اولیای محترم که اطفال شان درین

همین موقع است که طفل بهمانند یک حلقه
کوچک بر سلسله زنجیر جامعه می پیوندد
و یکی از اهداف مهم تربیه آنست که
طفل را به جامعه، سنن و آداب آن،
معاشرت و سلوک آن، ارزشها و نوامیس
آن آشنا سازد.

صد در صد نمی توان گفت که باچه
افزاری طفل را باید مجهز
ساخت تا فردا در جامعه به بهترین نهج
سهم بگیرد ولی یگانه پر نسیبی که
میتوان بر آن انکاء کرد این است.
که آنچه از علوم و فنون و هنرها در
دسترس داریم به ایشان انتقال دهیم.

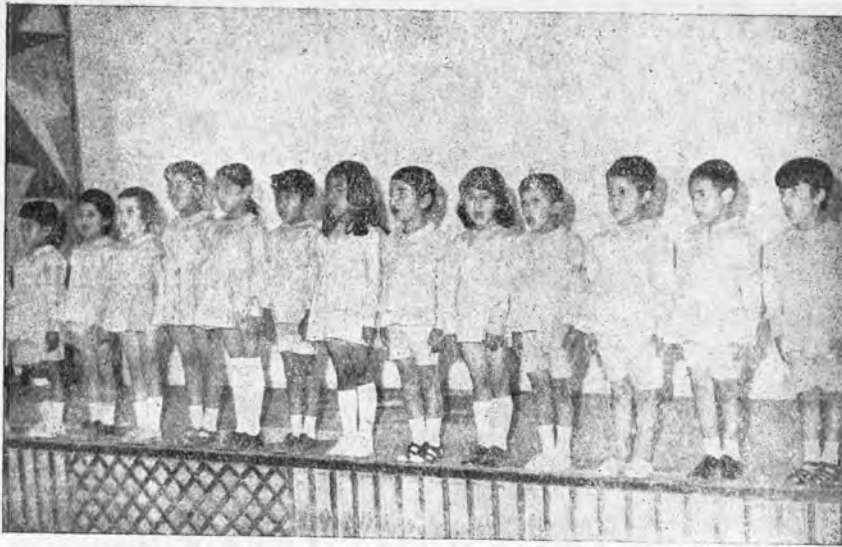
این ناخدایان کوچک را با ید قسمی
تربیه کرد که فردا با بچه های دیگران
و طوفانی مصاف دهند و زورق آرمانهای
وطن را بساحل برسانند.

این ها باید جسماً و ذهناً تقویه
گردند تا قدرت برداشت بار سنگین
خدمت به جامعه را با سرافراشتهگی
قبول نمایند.

ضرورت يك کودکستان در حوزه
پلچرخي به منظوری که در فوق ذکر
کردیم از بد و امر احساس میشود، و
پلان تدویر آن با امکانات محدود دست

مراسم اهدای بیرق خارندوی

خواندن ترانه توسط اطفال خوردسال داؤد وړکتون

درجهان امروز که دگرگونی‌های زیادی در همه شؤن زندگی بنظر میخورد اقتضات زمان جوامع بشری را بسوی گرایش و پذیرش پدیده‌های تمدن می‌کشاند و انطباق بآن آمادگی‌ها یی را هم ایجاب میکند .

میتوان حدس زد که شرایط زندگی فردا سنگین‌تر از امروز خواهد بود ازینرو پرورش سالم جسمی و فکری اطفال به منظور آمادگی در برابر رویداد های زندگی آینده ، شخصیت متبازز ، شهامت اخلاقی ، اعتماد و اتکابه نفس و کفایت و درایت کافی میخواهد .

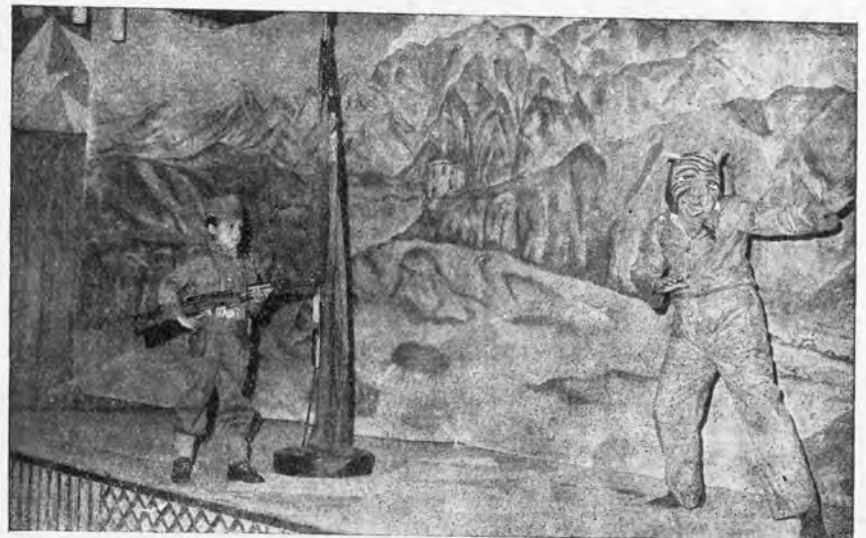
البته جوایگوی این همه احتیاجات معنوی از لحاظ تقویت ذهنی و روحی به اطفال محیط سالم کانون خانوادگی و محیط مساعد کوردکستان و مکتب است .

با ایجابات امروز زندگی یک‌مادر به تنهایی نمیتواند در پهلوی رشد جسمی کودک تنمیه فکری و روحی او را نیز تا اندازه‌ای که طفل بآن عطش نشان میدهد تقویه کند ، لذا کوردکستانهای مجهز به معلم و مربی ورزیده و آشنا به روحیات اطفال و مواد وسامان لازم برای انکشاف

به منظور فردای بهتر جامعه از لحاظ پیشرفت ساحات علم و دانش توجه و اهتمام به تعلیم و تربیت اطفال یک امر ضروری است .

این واضح است که در پرورش و آموزش طفل ، مادر و مربی رول بارزی دارند ، شرایط مساعد خانوادگی و محیطی نیز در تکمیل شخصیت طفل و آینده او از نظر انکشاف ذهنی و روحی موثر است .

نوابغ روزگار موفقیت‌ها و افتخارات معنوی و جاویدان شانرا تحت تأثیر همین دو عامل بارز و مهم کمائی کردند .

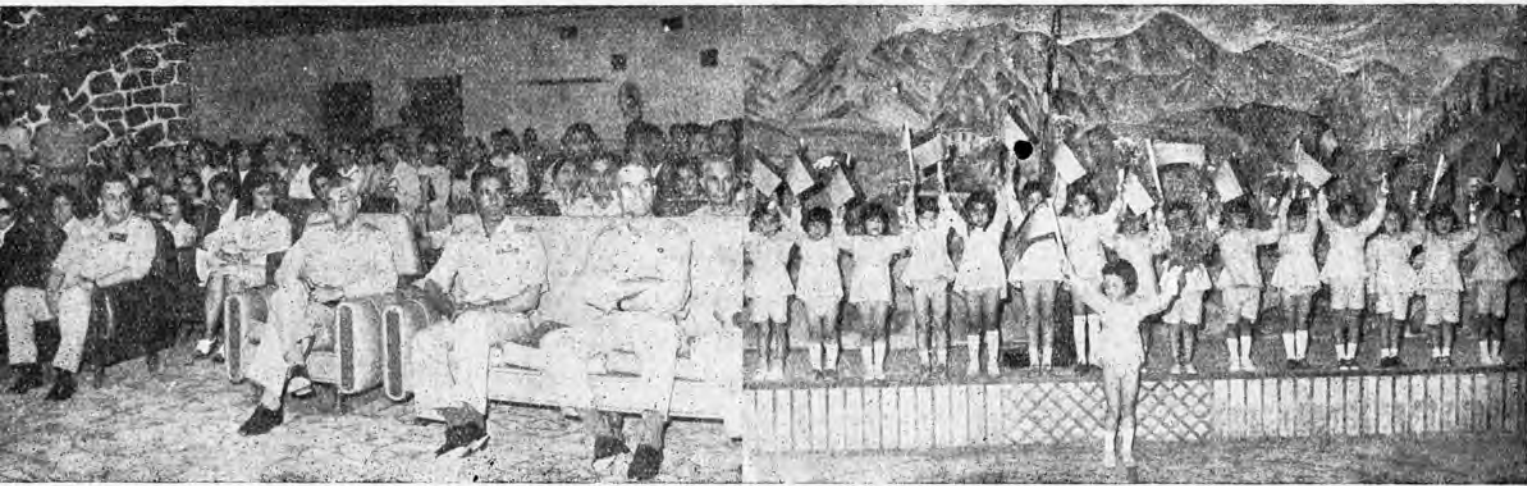
یک صحنه تمثیلی که توسط اطفال داؤد وړوکتون اجرا گردید

بنام خداوند بزرگ و به تاسی از اراده رهبر انقلاب جمهوری و بنام نامی افغانستان عزیز داؤد وړکتون و جمعیت غارندویان ښوونځی پلچرخي را افتتاح میکنیم .

زنده باد مؤسس جمهوریت افغانستان پاینده و جاوید باد جمهوریت افغانستان درین موقع مدیره عمومی کوردکستان های دمیرمنو تولنه ضمن بیانیه خویش از افتتاح کوردکستان و زحماتی را که در اعمار و تنظیم و ترتیب محل کوردکستان و تهیه وسایل تعلیمی و تربیوی و تفریحی مشمولین آن صورت گرفته مورد ستایش قرار داده و به بیانات خویش چنین ادامه داد :

حضار گرامی :

رهبر ملی ماموسس جمهوریت و رئیس دولت افغانستان ښاغلی محمد داؤد در خط مشی شان فرموده اند : « دولت جمهوری نظر با ایجابات وضع مالی مملکت زایشگاه ها ، شیر خوارگاه ها و کوردکستانها را به منظور حمایه مادران و کوردکان و رشد سالم و تربیت نسل جدید ایجاد خواهد کرد » این ارشادات ارزنده نوید بخش انکشاف و توسعه مراکز تربیت و آموزش اطفال است که زنان و مردان فردای کشوراند .

اطفال داود و پکون در حال اجرای یک حرکت نمایشی

خود را در راه موفقیت بیشتر و روز افزون شان در انجام خدمات نافع بوطن عزیز ابراز میدارد .
حضار گرامی !

دردنیای امروز که پیشرفت تمدن خیلی سریع گردیده و جهان بشری هر روز با پدیده های نو و شوکت آور و بر و است تربیه نسل نو و نسل جوان اهتمام و توجه عمیق تر و موثر تر را ایجاب میکند و این به رهنمایان و مسئولین امور تربیتی است که در برآوردن وظایف اطمینانی و وجدانی خود را به نحو احسن انجام دهند ،

جوانان و کودکان ثروت و امید کشور اند ، بکوشیم با توجه و اهتمام لازم در راه تعلیم و تربیه سالم آنها از این ثروت در ساختمان یک جامعه آباد و سرفه استفاده معقول و شایان صورت گیرد تا در قضاوت تاریخ و نسل آینده این نقشه مهم و سنگین ارزنده و مؤثر جلوه کند و افغانستان عزیز در راه ترقی و تعالی روز افزون روان باشد .
و من الله توفیق

شاغلی رئیس غارندوی تولنه نیز ضمن بیانات با ارزش خویش و نقش غارندوی در راه انکشاف فکری و سالم غارندویان و غارنجویان مطالبی را یاد آوری نموده و توزیع کارت غارندوی و مراسم عضویت غارندوی را رسماً ابلاغ نمود .

این کودکان که امروز تعمیر جدید آن افتتاح میشود از مدتی است که جریان داشته و با توجهات فوق العاده و سعی مداوم و پی گیری قوماندان محترم قوای زره دار و پکون در راه انکشاف روز افزون قرار گرفته و چیزیکه بیشتر قابل توجه است ساختمان تعمیر جدید آن در اسرع وقت و تجهیز این کودکان است که با همه گونه وسایل مورد احتیاج و حتی تدارک سامان بازی اطفال است که در این راه کوچکترین مصرفی از بودجه عمومی کودکان کستانهای دمیرو تولنه صورت نگرفته بلکه همه این فعالیتها در اثر جدیت این قوماندانی محترم و همکاریان شان میباشد که هر کدام بنوبه خود از هیچگونه بذل مساعی دریغ نکرده اند و در پهلوی و وظیفه خطیر ، سنگین و مقدس عسکری همکاریهای قیمنداری در راه تربیه و تعلیم اطفال و کودکان اینجا نیز صورت داده اند که این خود واقعاً قابل تقدیر و تمجید و فراموش ناشدنی است . .

ریاست دمیرو تولنه از این سهم گیری وسیع بارز و مؤثر این برادران محترم و گرامی و به خصوص شاغلی - محترم قوماندان در توسعه و تعمیم پروگرامهای انکشافی کودکان کستانها نهایت متحسب و ممنون است و نیات نیک

ذهنی و فکری آنها بهترین و مساعدترین محیطی است در رشد و پرورش کودکان و آماده ساختن آنها در پذیرش تکالیف آینده شان در زندگی فردی و اجتماعی .

با احساس مسئولیت و با اشتراک مساعی در تطبیق و عملی ساختن پلان های بنیادی نظام مترقی جمهوری ایجاب آنرا میکند که در فراهم ساختن امکانات توسعه پرورشگاهها و کودکان کستانها ، خدمات از اطفال بی سرپرست ، معلول و معیوب به منظور رعایت حقوق مادران و اطفال به خصوص اطفال مادران کارگر ، نابریکه ها ، همه موسسات ذی علاقه و مردم خیر خواه سهم بارزی گیرند و با اعمار پرورشگاهها و کودکان کستانها در مرکز و ولایات محیط تربیتی ، جسمی و روحی کودکان و اطفال کشور را سالم و مطمئن ساخته و ازین راه در استواری پایه های جامعه افغانی مساعی لازم را به خرج دهند .

خوشبختانه در زمره این اقدامات مفید و مؤثر در راه توسعه کودکان کستانها به اثر مساعی قابل قدر قوماندانی محترم قوای چار زره دار تاسیس کودکان کستان پل چرخنی است که بنام قائمدملی افغان بناغلی مجدداً و دسمعی گردید .

تجلیل از مقام شامخ و والای مادر

ملالی شعار نرس اکادمی علوم طبي در حال خواندن يك پارچه شعر پيرامون قدسيت مادر

از صاحب منصبان ارشد اردوی
جمهوری با خائمه‌های شان حاضر بودند .
محفل مذکور را دکتر وال
عبدالباقی متخصص عقلی و عصبی
روغتون اردو به نمایندگی خدمات
صحهیه اردو افتتاح نمود .
بعداً توسط نادره منیر، پیغله نوریه

مراسم تجلیل از روز مادر با تلاوت
آیات چند از قرآن عظیم الشان و نواختن
سرود ملی در کلوب عسکری برگزار
گردید .
درین مراسم که از طرف آمریت
خدمات صحهیه اردو برگزار گردیده
بود بناغلی عبدالله عمر وزیر صحهیه و عده

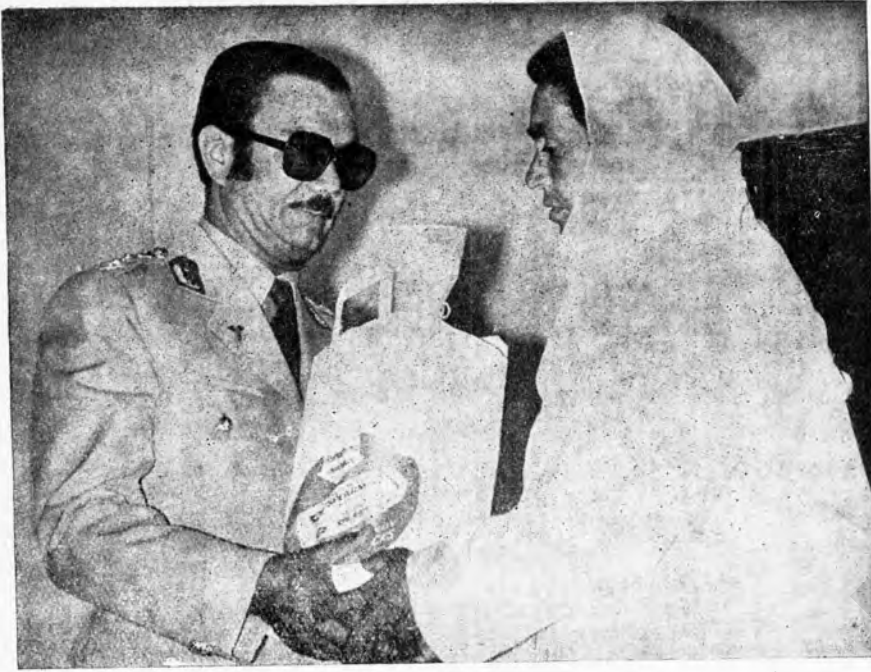

نادره فتح مدیره و رکتون قرغه
در حال ایراد بیانیه

پیغله نوریه غنی زاد نرس اکادمی
علوم طبي هنگام ایراد بیانیه

يك تن از نرس روغتون اردو
در حال خواندن مقاله پيرامون مقام
والای مادر

دگروال عبدالباقي متخصص عقلي
و عصبى روغتون اردو هنگام
اهدای تحفه بامادران ممتاز

در اخير ترانه واتن ملي توسط
يک عده اطفال خورد سال و رکتون
فرقه ۸ صورت گرفت و علاوه بر
هر کدام از آنها تحفه ها ئى اهدا
گردید .

محفل با اجرای کانسرت توسط
آرکست گارد جمهوری و گروه
ومژگانا خاتمه پذیرفت .

و جوايزى به ايشان اعطا گردید . که
اسمى شان قرار آتى است :

از اکادمى علوم طبى اردو :
ميرمن ماه گل ميرمن خدیجه ميرمن عايشه
ميرمن زينب و ميرمن سايره .

از روغتون نمبر ۱ اردو :
ميرمن صدیقه ، ميرمن فيض بى بى
و ميرمن بوبوگل و از آمريت ملبوسات
ميرمن حبیبه و ميرمن شرفه .

غنى زاد ، جميله حميدى ، پيغله شيما -
عزيز و ملالى شعار نرسهائى روغتون
اردو و اکادمى علوم طبى اردو مقاله -
ها و شعارى جالب پيرامون (قدسيت
مقام مادر) قرائت گردید .

درين محفل مادران ممتاز يکمه مدت
طولانى در موسسات اردوى جمهوری
مصدر خدمات و فعاليت شده اند معرفى

ما در اينکمه مدت طولانى در
موسسات اردو خدمت نموده اند

اطفال خورده سال و پکتون فامیلی های
فرقه ۸ در حال خواندن ترانه

صحنه از اهدای جوایز به یک تن از اطفال و پکتون فرقه ۸

یک تن از اطفال خورده سال و پکتون فامیلی های
فرقه ۸ در حال خواندن ترانه

خلیص سو انخ مرحوم

برید جنرال سعادت

مرحوم برید جنرال الحاج سعادت بعد از اُطی تحصیلات مقد ماتنی بحیث
فوج دار در کتوواز مقرر گردید بعد ازان بحیث ولسوال جاجی تبدیل سپس
بر تبه کمیدانی ملکی تعیین و بعداً بحیث ولسوال ارگون و سپس بار دگر بحیث ولسوال

مرحوم الحاج سعادت

جاجی مقرر و در سال جهاد به همرا کابی
اعلی حضرت محمد نادر شاه شمید خدمت
نموده و بر تبه دگر منی سر افراز
و بعداً در محار به سمت جنوبی مؤظف
و از آنجا به سمت ننگرهار تعیین
و سپس بحیث ولسوال غورات مقرر
و در سال ۱۳۰۹ بر تبه برید جنرال
تر فیع نموده و بحیث جنرال اعزازی
تعیین گردید در سال ۱۳۳۲ نظر به
مقررات عسکری به تقاعد سوق گردیده
است مرحوم نظر به خدمات پرارزش
شان به اخذ نشان ستور درجه اول نائل
گردیده است .

که از چندی عاید حال شان بوده جهان
فانی را پدر و د گفته و به رحمت
ایزدی پیوست .

جنرال مرحوم علاوه بر خدمات
حضری در خدمات سفری نیز سهم فعال
داشته است .

وزارت دفاع ملی از وفات مرحوم
برید جنرال سعادت که یک صاحب منصب
و قوماندان مدبر و صادق بوده
متاثر و متألم گردیده از خدای پاک
روح آن مرحوم راشاد و بیازماندگان
شان صمیمانه تسلیت می گوید .

جنرال مرحوم در طول (۹۱) سال
عمر خویش که آغاز آنرا از زمان صباوت
و ختم آنرا دامان مرگ تشکیل داده
و در طول بیشتر از (۵۰) سال دوره
مؤظفیت خویش در اردو و حیات سویل
مصدر خدمات ارزنده گردیده
و بتاريخ ۲۴-۳-۱۳۵۵ در امر مریمی

دملی دفاع وزارت - ستور مستین

د نشریاتو لوی مدیریت - دار دو د مجلی مدیریت

مجله اردو (نشریه ماهانه)

شرح اشتراك:

۱۵۰-افغانی

سالانه برای صاحب منصبان و اشخاص ملکی

۱۲/۵۰-افغانی

قیمت فی شماره:

۶۰۰۱

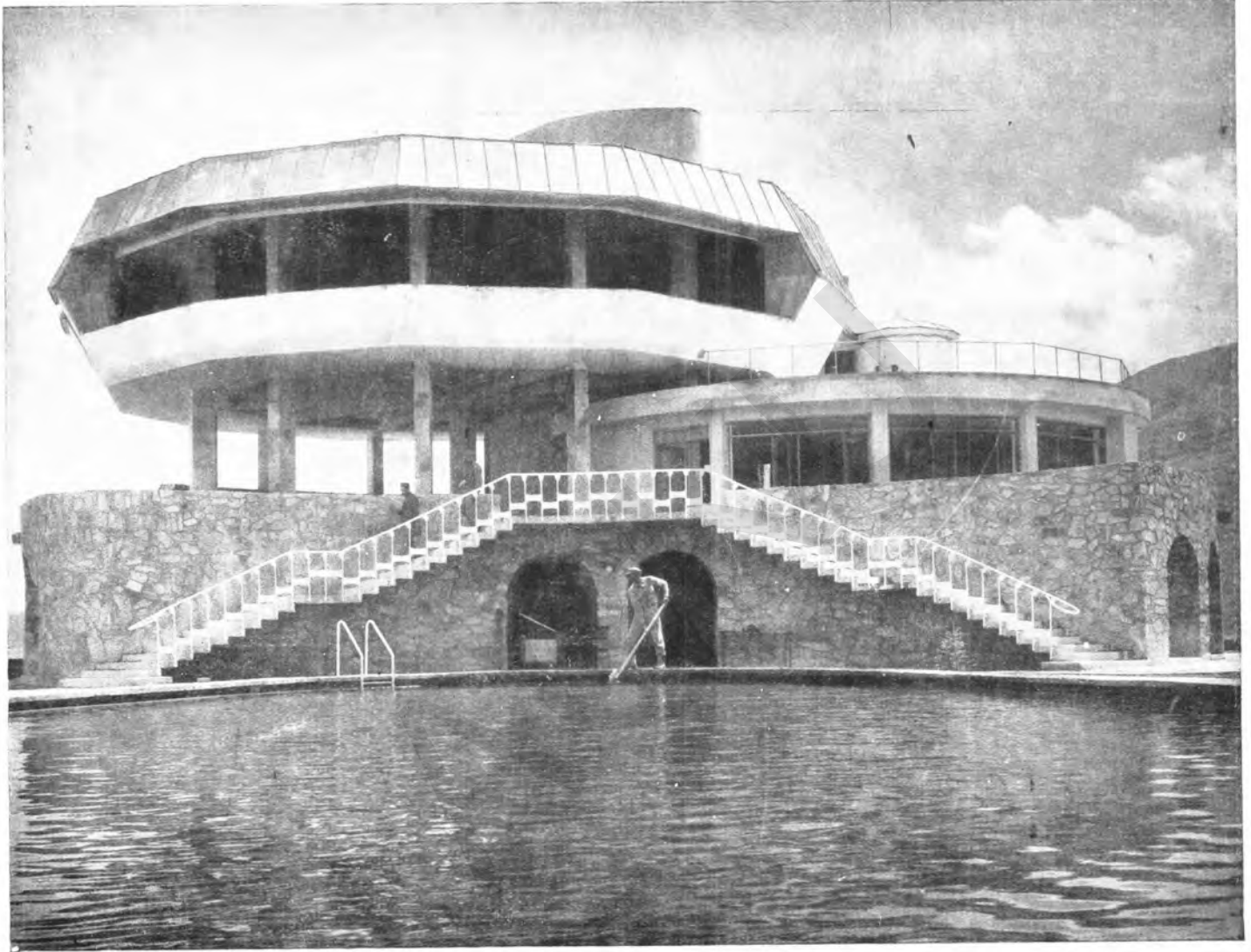
نمبر حساب در افغانستان بانک:

کابل - افغانستان

آدرس :- دار دو مجله - دملی دفاع، طبعه

۴۴۲۰۸

نمبر تیلوفون مدیر مجله:

گوشه از رستوران باشکوه جدید تعمیر قرارگاه قوماندانی قول اردوی مرکزی

AFGHAN MILITARY REVIEW

(Monthly Magazine)

*Address: Urtao Mojella, Military Press, Kabul
Afghanistan*

Tele: 23208

Subscription rate for foreigners & abroad - 15US dollars,

Volume, 56 Serial. 652 (R.S.No. 36)

June - July 1976